

Verslag expeditie 2008 met m'z Margeja naar Polen

Reispost 1

Donderdag 1 mei 2008 naar Nigtevecht

Onze ligplaats in Uitgeest

Gisteren de laatste spullen naar boord gebracht. Peter en Marijke zijn met ons mee naar boord gegaan, want net toen wij op het fietsje naar Uitgeest wilden gaan begon het te regenen. Gelukkig duurde dat niet zo heel lang. Toen alles opgeruimd was zijn we met z'n 4-en naar de Chinees gegaan als goed begin. Na de maaltijd heeft Peter onze auto weer naar huis gebracht en wij zijn vroeg naar bed gegaan. Door kou (het is nog niet zo erg warm - 14 graden), wind en het toch wel harde doorwerken waren we allebei tegen half 10 al verschrikkelijk "rozig".

Het bed sliep weer prima alleen hebben we allebei ergens na middernacht een zeer plaatselijk regenbuitje gehad: condens! We hebben dan wel de kachel aan, maar de ramen en de schroeven van het luik zijn echte koudevallen.

Tegen half 8 op, even voor het nieuws van 8 uur hoorden we via de marifoon hoe de kustwacht de reddingboot bedankte voor de inzet. Ze hadden dus een klusje gehad, op het nieuws van 8 uur hoorden we wat: ze hebben 60 mijl voor IJmuiden 4 man van een overvaren zeiljacht gehaald.

Om 9 uur bleek dat er nog een zeiljacht gezonken was, 8 km voor Zandvoort dit keer, daar hebben ze 3 man af gehaald. Het eerste jacht was aan gevaaren door een onbekende vrachtvaarder en gezonken. 's Avonds laat hoorden we dat er in Terneuzen een schipper aan was gehouden. Ze hadden aan de hand van radarbeelden vastgesteld dat het dat schip moest zijn geweest, hij had ook aanvaringsschade. Uiteraard had de kapitein niets gemerkt.

Vanmorgen voeren we om kwart over 8, de temperatuur viel behoorlijk tegen. Maar met koffie en sloten thee was het nog wel uit te houden. Half 11 hadden we sluis Zaandam te pakken. Er is al behoorlijk veel plezier verkeer, veel meer dan ik gedacht had. Dat had als voordeel dat de sluis vlot bediend werd. Tegen 12 uur zaten we midden in de Amsterdamse haven, we hebben even aangelegd om te eten en weer warm te worden. Toen door, het is nog veel te vroeg om te stoppen. Het Amsterdam Rijnkanaal was als altijd rommelig water, besloten om toch maar de Vecht op te gaan. Om half 3 waren we de brug van Nigtevecht gepasseerd, het water is meteen een stuk rustiger. De vorige keer dat we hier voeren hadden we een rustige ligplek

gezien, tegen 3 uur was die bereikt en zijn we voor de palen gegaan. We hebben ondertussen al van alles weer gemist (wat eigenlijk toch wel mee had gemoeten), dus we zijn een lijstje gaan maken. De olieaanwijzing deed vreemd, er was een draadje los - die is gerepareerd. De afstandsbediening voor de stuurautomaat (die aan het eind van de vorige tocht gerepareerd is) doet het niet, Henk heeft geprobeerd uit te vinden waarom niet. Is er nog niet uit heb ik begrepen. Op m'n dooie gemak voor het eten gezorgd terwijl Henk even naar het lek is gaan luisteren. Het is (bijna) de hele dag droog gebleven, de onweersbui die langs kwam toen Henk met de stuurautomaat bezig was heeft maar een paar spettertjes opgeleverd. Te weinig om het zeiltje weer uit te rollen.

Na het afwasje even langs de dijk gelopen - uiteraard naar de bootjes gekeken. Jammer genoeg stikte het van de mugjes, toen we bij het dorp (Nederhorst - Overmeer) kwamen bleek dat, althans hier bij de Vecht, niet veel te zijn en zijn we maar weer door de wolken muggen terug gewandeld. Het was koud ook en dat helpt niet om enthousiast einden te gaan wandelen. Maar weer op tijd naar bed. Het weerbericht belooft voor vannacht koud: 5°, maar ook dat het in 't weekend warmer wordt, tot 20°.

Vrijdag 2 mei 2008

Gisteravond de kachel iets hoger laten staan dan in de vorige nacht, we hadden nu iets minder last van regenbuitjes binnen. Er zijn vannacht horden muggeneieren uit gekomen, er lagen nogal veel lege velletjes op het water. Vannacht ook een concert van fluitende kikkers gehad, prachtig! Janneke stuurde een sms-je, ook al midden in de nacht. Ze heeft een tijdje last gehad van heel slechte verbindingen.

We zijn weer helemaal terug in een winterslaap periode, waren niet wakker te krijgen vanmorgen. Maar om half 9 zat Henk weer bij het roer, tegen 9 uur was ik ook buiten. Prachtig weer vanmorgen, geen wolkje aan de lucht. Later op de morgen kwamen ze wel weer opzetten, maar dit hebben we alvast gehad. Lente op de Vecht is prachtig, zoveel kleuren en daarbij die heerlijk zoete geur van de bloemen. Maar al die bruggen op de Vecht vragen wel erg veel tijd en geld. Eigenlijk hoef je maar voor 1 brug te betalen, maar overal wordt er een klompje buiten gehangen. We gunnen de brugwachters dus maar een extra muntje. Voorbij Maarsen tegen kwart over 11 konden we het A-R

Molen aan de Vecht

kanaal weer op, dat hebben we toen maar gedaan. Als we door gevaren waren hadden we dwars door Utrecht gemoeten en dat neemt een ontstellende tijd op! Nu waren we een goed uur later aan de zuidkant van Utrecht bij de Noordersluis. We zijn naar binnen gegaan en lagen om 1 uur voor de wal. Er was intussen een stevige regenbui langs gekomen, we hebben maar gewacht tot het weer droog was en zijn toen de wal op gegaan om wat verse boodschappen te gaan doen. Het weerbericht blijft optimistisch, net als de barometer, maar voorlopig is het af en toe erg nat. Morgen weer verder. Het belooft een vrij lange dag te worden morgen, een kleine 60 kilometer stroomopwaarts via de Lek.

Zaterdag 3 mei 2008

Je neemt een tank en snijdt er een stukje uit...

Het was droog binnen vanmorgen! Buiten was het wel goed koud, maar we konden zo ongeveer uitslapen want de bruggen draaien niet voor 9 uur. En we konden gisteren niet direct achter de sluis gaan liggen, er wordt daar gewerkt. Dat was de reden waarom we nu nog binnen een brug moesten gaan liggen. Niet erg, behalve dan dus dat wachten tot het 9 uur was. Maar om 9 uur draaide die brug, de sluis er achter werd onmiddellijk bediend dus zo erg was het nu ook weer niet. Het Amsterdam-Rijnkanaal was vanmorgen eigenlijk helemaal niet zo erg, er was praktisch geen verkeer. De Irenesluis bij Wijk bij Duurstede was net als vorig jaar een geduld werkje, maar om 12 uur waren we ook daar door en zaten we op de Rijn. Prachtig varen, de oevers zijn hier schuin oplopend dus je hebt bijna geen last van hinderlijke golfslag die ook nog iedere keer terug kaatst. Maar elk voordeel heeft ook z'n nadeel: er is hier stroom tegen, we vielen dus terug op een snelheid van 5-6 kilometer. We moesten bij Amerongen ook nog eens een sluis nemen en die deed het echt op z'n elf-en-dertigst. Toen we daar weer uit kwamen was het 20 voor 2, terwijl de afstand tot Wijk bij Duurstede maar 7 kilometer is. Maar goed, het was stralend mooi weer, weinig verkeer en dus heerlijk varen. Om kwart over 5 waren we bij de Munsinga Rijn groep in Wageningen.

Op de laatste wachtschependag hadden we afgesproken om hier te overnachten, dus zijn we hier gaan liggen. We waren zelfs al gesignaleerd door Moniek, en werden hartelijk welkom geheten. Uiteraard werd er weer heel wat af gebabbeld. We hebben even een korte pauze gehouden om wat eten heet te maken en te verorberen, daarna kwam Moniek al weer langs om serieuze zaken te bespreken. Ik heb maar gauw even in m'n eentje de afwas gedaan. Toen die nog maar net klaar was kwam er vanaf het wachtschip al een seintje: de koffie is klaar! Aan boord van de Rival koffie gedronken en flink gebabbeld, heel gezellig. Het was al bijna donker toen we weer aan boord Margeja kwamen. Gaan op tijd naar bed, we zijn al weer rozig. Volgens Henk heb ik een zeer gezonde kleur. Wat wil je ook, heel de dag in de zon en de wind gezeten. Het weerbericht blijft optimistisch, de barometer is als een gek aan het stijgen.

Zondag 4 mei 2008

Ook vanmorgen was de barometer nog hoog, de zon schijnt ook alweer. Rustig wakker geworden na een lange nacht. Toch aardig dat het scheepvaartverkeer stil wordt gelegd zodra wij naar bed gaan (tenminste: zo voelt dat!). Het was buiten wel weer koud, maar toch maar tegen kwart voor 9 los gegooid. Aan boord van de Rival was niemand, hebben gisteravond al gedag gezegd.

Half 11 waren we bij stuw en sluis Driel. Wat ik nog nooit eerder gezien had: er stonden groene lichten op de stuw, die helemaal gehesen was. Eerst vond Henk de sluis een beter idee maar toen ik hem op de groene lichten wees vond hij dat ik toch maar op de stuw aan moest sturen. Aan de snelheid was wel te zien dat er flink wat stroom stond.

Op de kaart stond dat de stuw gehesen werd (en de sluis gesloten) als er bij Lobith meer dan 10 meter water boven NAP stond. We hoeven dus voorlopig niet bang te zijn dat er te weinig water is. We hebben dan ook op plaatsen gevaren waar we in augustus beslist niet kunnen varen, dan staat dat droog. Gelukkig kunnen we de snelheid iets opvoeren door "kribbetje" te gaan varen. Dan stuur je na een krib iets naar de kant, de "neer" neemt je mee stroomopwaarts, slingert je zelfs om de volgende krib heen. Door op deze manier te varen liep de snelheid soms op tot bijna 8 kilometer, terwijl die anders nog maar zelden hoger was dan 5, vaak nog minder. Het enige nadeel van op deze manier varen is dat je heel goed op moet letten, anders loop je kans op de krib terecht te komen. Wel vermoeiend varen dus, waarbij ook een behoorlijke hoeveelheid kracht nodig is.

Tegen 12 uur waren we bij Arnhem, waar Henk eigenlijk wilde tanken. Maar jammer genoeg waren alle bunkerstations dicht op Zondag. Door varen dus maar (we zitten nog niet zonder), tegen kwart voor 3 waren we bij Millingen, waar het Pannerdens kanaal (vanaf Arnhem), de Rijn en Waal een gevaarlijk kruispunt vormen. Maar omdat we naar de Bijland wilden dat aan de linkeroever ligt, zijn we gewoon dicht onder de oever door blijven varen. Even na half 4 waren we bij het tankstation op de Bijland. Hij was niet goedkoop (wie zou dat wel zijn?), maar wilde ons wel aan dik 50 liter diesel helpen. We gaan vandaag niet verder, zijn voor anker gegaan, zo ver mogelijk van de jachthaven en de monding. Dat heeft wel het nadeel dat er morgenochtend wat verder gevaren moet worden, maar het is er veel rustiger. Morgen weer een dag. Het beloofd weer warm en zonnig te worden: het weerbericht had het zelfs over zomers weer in ieder geval tot het volgende weekend.

Maandag 5 mei 2008

Even voor half 8 wakker, maar we zijn nog lang niet uitgeslapen. De zon schijnt alweer. Het water is hier heel helder, maar het trekt toch niet zo: veel te koud nog. Om 8 uur heeft Henk de motor gestart. Ik was toen nog uitgebreid bezig met de huishoudelijke zaken (eten maken en koffie en thee enz.), maar toen we een half uurtje op de rivier zaten was dat klaar en ben ik ook naar buiten gegaan. Voordat ik naar buiten ging wel eerst even m'n gezicht ingesmeerd, de gevoelstemperatuur is nog niet zo hoog, maar de zon prikt al behoorlijk.

De snelheid was minimaal, meestal beneden de 5 km/u. Na een tijdje toch dus maar weer "kribbetje" gaan varen, dat hielp om de gemiddelde snelheid toch aardig boven de 6 te brengen. Kwart voor 9 passeerden we Lobith (dat ligt een kleine 2 kilometer vanaf de Bijland). Maar het troostte dat we niet de enigen waren die problemen hadden met de stroomsterkte: diverse binnenschepen die ons passeerden gingen in feite maar heel weinig sneller dan wij.

Een zwaar beladen duwstel heeft zelfs uren zo ongeveer naast ons (aan de andere kant van het water) gevaren. We doen het kennelijk nog niet zo slecht, op een gegeven moment kregen we in de verte voor ons een jachtje in het oog, dat hebben we in- en zelfs voorbijgelopen. Tegen dat we bij Rees waren was dat jachtje een heel stuk achter ons. Bij Rees is aan de linkeroever een jachthaven van de watersportvereniging uit Xanten, we hadden bedacht: dat zou voor vandaag wel ver genoeg zijn. Die jachthaven ligt in een zandgat, en belooft een rustige ligplaats. We zijn het gat ingedoken en hebben eens rond gekeken. Het is zoals alle haventjes hier niet erg groot en het was er druk. Maar voordat we bij de haven waren, waren we nog een afgraving gepasseerd. Dat gat zijn we ingegaan en we hebben ons anker maar weer uitgegoid. Ook hier ligt het rustig, waarschijnlijk rustiger dan in de haven. Het water is ook hier heel helder, we kunnen ons anker zien liggen. Morgen nog een kleine 25 kilometer (vandaag was het 30), dan zijn we bij het Wesel-Datteln-Kanal. Daarna gaat het een stuk gemakkelijker, want dan zijn we van deze snel stromende rivier af.

Dinsdag 6 mei 2008

Vanmorgen een stuk vroeger als gisteren wakker geworden. Zou het dan toch wennen? Om twintig voor 8 had Henk de ankers uitgebroken (die zaten goed vast, de bodem is leem), en waren we weer op weg. De laatste dagen hebben we al geconstateerd dat de rivier behoorlijk stroomt, zeker zo'n 7 à 8 kilometer. Vandaag hadden we er nog iets meer last van, we hadden nu geregeld een snelheid van 3,5 à 4 kilometer, zeker als we de rivier weer eens over moesten steken. En oversteken gaf vaak meer kans op hogere snelheid omdat de stroomgeul verder uit de kant was. Ook nu weer veel "kribbetje" gevaren, af en toe liep daardoor de snelheid tot boven de 9 kilometer op. Dat was dan maar heel even, maar de gemiddelde snelheid liep toch wel op tot een goede 5 - 6 kilometer.

Wat ik me nog van de vorige tocht herinnerde: het passeren van de brug bij Wesel. Dat was toen iets verschrikkelijks geweest, met heel veel stroom tegen (we liepen toen maar net 2 kilometer), een gedeeltelijke stremming van het vaarwater en heel druk verkeer met nogal wat schippers die heel ongeduldig waren met die pleziervaarders. Nu was Wesel en de brug een "eitje". Er was heel weinig verkeer en alleen nog wat constructiewerk aan de nieuwe brug die naast de oude gelegd wordt. Maar daar hadden we helemaal geen last van.

De sluis bij Wesel (Friedrichsfeld) werd vlot bediend om kwart over 12, we mochten met een Nederlands vrachtschip mee. De schipper ging even de wal op, waarschijnlijk om een sleutel van de stroompalen te halen, en had toen hij terug kwam de opmerking "Heemskerk ligt toch helemaal niet aan het water?" Waarop ik vond dat hij gelijk had, maar Uitgeest ligt wel aan het water en is vlak bij. Heb ik me daarna afgevraagd of hij ons schip soms kent, dat hij weet dat we in Heemskerk thuis horen. Als hij het in het voorbijvaren gelezen heeft op onze spiegel, moet hij erg goede ogen hebben. Ik kon het hem niet meer vragen, want wij liepen op het kanaal een stuk langzamer dan hij. We hoefden nu het gas niet meer zover open te zetten. Toen we bij de volgende sluis (Hünxe) kwamen lag de Royon er al in en de deuren waren dicht. Wij mochten even wachten op een paar grote zware schepen en toen met hen mee schutten in de grote kamer. Klinkt heel aardig, maar als kleintje heb je het daar niet gemakkelijk: de bolders zitten voor ons veel te ver uit elkaar. Gelukkig liet de sluismeester de sluis heel langzaam vol lopen waardoor wij alles onder controle konden houden.

Om kwart voor 5 aangelegd aan de kade in Dorsten, hebben nog snel een paar boodschappen gedaan voordat de winkels dicht waren. Geconstateerd dat we van al die dagen op de rivier vandaag het hoogste verbruik van diesel hebben gehad, geen wonder met die sterke stroming. Janneke stuurde een smoesje dat ze om half 12 weer in Nederland terug was, ze zal wel vrij snel haar bed in zijn gedoken, van een vliegtocht vanuit het westen van de Verenigde Staten word je flink gammel. Maar ze wou wel het komende weekend nog even in Munster langs komen. Ze is welkom, mag ze nog wat spullen van thuis halen en hier brengen. Wij zullen in ieder geval ruim op tijd in Munster zijn.

Woensdag 7 mei 2008

9 uur vanmorgen gaan varen. 't Is al weer mooi helder zonnig weer, we konden zonder jas in de kuip zitten. Gisteren was dat nog niet mogelijk, de wind stond nog te straf. Na 2 kilometer hadden we al sluis Dorsten, die ging gesmeerd. We lagen samen met een Duits jachtje achter een Nederlands vrachtschip. Zij hadden kennelijk moeilijkheden met meren aan stuurboord kant, want ze hadden met bakboord al aan de kade in Dorsten gelegen en wilden nu ook graag aan bakboord in de sluis liggen. De volgende sluis Flaesheim had problemen met de grote kamer, alles moest door de kleine kamer. Dan krijg je prompt een opstopping, er lagen al een schip of 3 voor te

Het kruispunt bij Datteln met de oude en de nieuwe sluis. Er is alleen nog rode diesel verkrijgbaar.

wachten. Onze Duitse collega lag er ook al weer, op onze vraag of ze zich al gemeld hadden vertelden ze dat ze geen marifoon hadden. Dus de sluismeester wist nog niet eens dat er jachtjes waren. We hebben ons gemeld en kregen te horen dat we met de 3e schutting mee mochten. En daarna is de sluismeester ons vergeten. We waren al voor 12 uur bij de sluis, tegen kwart over 1 hebben we maar eens geïnformeerd hoe het er mee stond. Hij had ons al gemist, maar verder geen actie ondernomen. Goed, we mochten met de volgende schutting mee. Dat was om half 2. Er kwam een olietanker (plantaardige olie, alleen voor menselijk gebruik) in de sluis, wij er achter. Al die sluizen hier hebben wel ongeveer dezelfde maat, maar bolders en trappen zitten allemaal op andere plaatsen. Je moet dus maar afwachten hoe je het schutten dit keer moet oplossen. De sluismeester had de olieboot gevraagd een beetje rustig aan te doen voor de jachtjes, en dat gebeurde dus ook - een beetje. Het Duitse jachtje is na de sluis voor de kant gegaan, wij zijn achter de olieboot aan naar de volgende sluis (Ahsen) gegaan, 10 kilometer verderop. Aan de sluismeester gevraagd of we met de olieboot mee naar boven mochten (we gaan dit hele kanaal naar boven, iets van een meter of 30 in totaal), en dat mocht. Maar nu had de sluismeester niet aan de olieboot gevraagd om wat rustig aan te doen, hij liet de hele schutting de schroef in z'n werk staan. We hebben dus hard moeten werken om het schip onder controle te houden. Gelukkig is het allemaal goed gegaan. De volgende sluis (Datteln) was 3 kilometer verder, dus maar weer met z'n 2-en in de sluis. Eerst weer even uitzoeken waar de bolders en trappen nu weer waren (zo erg veel ruimte is er ook weer niet over als die olieboot er in ligt), daarna maar zo stevig mogelijk vast leggen. Nu stond er een meneer op de kant, kennelijk had dat een "beschavende" uitwerking op de man bij de knoppen, want de machine werd zelfs helemaal uit gezet. Scheelt een heel stuk scheuren aan de lijnen. Hoe hoger we kwamen, hoe meer er gepraat werd door de man op de kant en de bemanning van de olieboot. De bovenste sluisdeur was al een tijdje gevallen (stond dus open) en ze bleven maar kletsen. Op een gegeven ogenblik heeft Henk maar gedaan wat hij altijd bij z'n lessen doet: een paar harde klappen in de handen. Dat werkte zelfs hier, ze keken op om te zien

wat er aan de hand was. O, ja, de deur was al even open, wilden we soms verder? Nou graag! Sluis Datteln is de laatste sluis van dit kanaal, we komen nu op het Dortmund-Ems-Kanaal. Op een vorige tocht uitgevonden dat een klein stukje naar het zuiden een plekje is om te overnachten. Dus even van onze route (die naar het noorden voert) afgeweken om een overnachtingsplek te hebben. Er was nog net een plaatsje ter lengte van onze boot vrij tussen een soort ponton van de Duitse waterstaat en een riedel oude schepen die kennelijk ook voor reparatie aan het kanaal worden gebruikt. Je mag er niet langer dan 48 uur liggen, maar zolang hoeven we ook niet. Morgen willen we weer verder.

De haven van Datteln. Van de beroepsvaart heb je geen last wel van de pleziervaart. Gelukkig varen er niet zo veel om deze tijd van het jaar.

Hebben even de fietsen van het voorschip af gehaald en zijn naar de overkant gereden om bij het kanaal langs te fietsen, een ijsje te eten en eens naar het dorp te kijken. Het ijsje was lekker, maar de rest was niet veel aan. Het fietsen ging trouwens puur onwennig. Vanavond een maaltijdsoep gegeten, en een oventoetje. Nu hebben we geen oven aan boord, maar ik heb een "panoven" verzonnen. Het werkte wel, moet alleen de volgende keer 2 warmhoudplaatjes gebruiken in plaats van 1. Het ging nu veel te hard, de bodem van het toetje was zwart geworden net als het pannetje waar het in gebakken werd. In dat pannetje staat nu een laag water, ik hoop dat ik het nog weer schoon krijg. Het weerbericht heeft het voortdurend over zomerse temperaturen, we beginnen al aardig kleur te krijgen.

Donderdag 8 mei 2008

Gisteravond de kachel niet aan gedaan, ook vannacht is hij uit geweest. 's Avonds was het nog erg warm, maar vannacht is het flink afgekoeld. Ik kreeg het zelfs een beetje koud, maar Henk heeft gelukkig nergens last van gehad. Vanmorgen was het niet warm buiten het bed (naast ons bed wees de thermometer 14° C aan), dus we hadden niet veel zin om op te staan.

Tegen half 8 er toch maar uit, ik moest tenslotte weer eens meten. Maar wat ik al vreesde: de meter weigerde dienst, het was te koud voor het ding. Toen heb ik maar de truc toegepast die bij de vorige meter altijd werkte: ik heb hem bij m'n hemd ingestopt. Henk is om 8 uur gaan varen, een kwartiertje later was m'n meter op temperatuur en kon ik toch nog m'n stollingstijd bepalen.

De zon is alweer de hele dag aanwezig geweest, geen wolkje aan de lucht. De barometer is sinds een dag of 4 wel gezakt, maar nu toch heel stabiel. Er schijnt een enorm hogedrukgebied boven west Europa te liggen. Het weerbericht heeft het iedere dag over zomerse temperaturen. De nachten zijn wel koud.

In dit hele stuk tot Munster ligt geen enkele sluis, er zijn wel een aantal veiligheidsdeuren, maar die staan allemaal open. Er wordt nog steeds aan het kanaal gewerkt, op diverse plaatsen lagen baggeraars en wordt op de kant aan verbreding van het kanaal gewerkt.

Het aquaduct over de Lippe is nu wel klaar, van het oude ligt er nog een heel klein stukje - de rest is al af gebroken. Er zijn een aantal plaatsen waar je voor anker zou kunnen gaan, om tegen de kant te gaan liggen zijn er maar een paar plaatsen. Op een van die plaatsen hebben we even een pauze ingelast om een boterham te eten. We hebben dat binnen gedaan, buiten was het veel te warm. Tegen half 2

waren we in Münster, hebben toch maar bij Lohmann getankt. Het is nog steeds een duur adres, hij vraagt 1 Euro 50 voor een liter diesel. Ik was in een keer praktisch al m'n contante geld kwijt, je kunt niet pinnen bij hem. Gevolg was dat we bij de jachthaven niet konden betalen. We mochten eerst naar een bank gaan van de havenmeester. We hebben de fietsen dus op de kant gezet en zijn de stad in gegaan. De bank wist ik nog van vorig jaar, Henk zag dat er een "Konditorei" was een klein stukje verderop. Natuurlijk moesten we koffie drinken. 't Kon dus ook weer, ik had genoeg "getapt".

Weer terug aan boord op ons gemak voor eten gezorgd.

Henk heeft de "Duitse landvast" maar uitgelegd, we hebben gemerkt dat tegen het eind van de avond de serviceaccu wat laag in spanning wordt. Waarschijnlijk is het ding aan het eind van z'n levensduur - hij is dan ook al zo ongeveer 10 jaar oud. Daarna is Henk in z'n beste Engels aan het kletsen gegaan met de buurman. Die heeft een Linssen 410, dat uit Maasbracht komt volgens de spiegel, maar de schipper is Engels. Er hangt dus ook een Engelse vlag op. Henk heeft de machinekamer mogen zien, het zag er op een kleinigheid na goed uit. De boot is nagel nieuw, er staat nog geen 50 uur op de teller. Meneer vertelde dat z'n vorige boot ook een Linssen was geweest. Hij was gewend om zelf het onderhoud te doen, maar nu deed hij dat niet: er is nog garantie. Waarschijnlijk moet er een monteur van Linsen naar hier komen om de 50-uren beurt te geven. Van "naar hier komen" gesproken: morgen komen Janneke en Marijke hier. We moesten de tafel (hun bed) alvast maar klaar maken, ze komen in de loop van de avond. Janneke zou haar laptop mee nemen, ze heeft verschrikkelijk veel foto's gemaakt en filmpjes. De X-drive kan namelijk niet gelezen worden op de oude laptops die we mee hebben. We zijn reuze benieuwd.

Verslag expeditie 2008 met m'z Margeja naar Polen Pinkster in Munster.

Dag 9 Vrijdag 9 mei 2008

Vannacht tegen 4 uur de elektrische kookplaat op stand 2 aangezet. Die geeft dan net genoeg warmte af om het niet al te koud te laten worden. We waren op tijd wakker, maar zijn pas tegen half 8 op gestaan: het bed lag nog zo lekker. Heel de ochtend met behulp van de computer ons route boek bijgewerkt. Henk had vorig jaar bladzijden uit het route boek van iemand die we onderweg tegen waren gekomen gefotografeerd (kopietjes maken met het fototoestel). Al die bladzijden dus netjes bijgewerkt.

Na de middag op de fiets een paar bruggen "om" gereden. Het was zulk heerlijk weer. In de stad bij een hele grote boekhandel een kaart van deze streek gekocht (dan kunnen we zien waar de dorpen en steden liggen) - in ons route boek staan alleen de grotere plaatsen aan gegeven. Ook hebben we een kaart van het gebied van het Apenkanaal in Polen op de kop getikt. Dat is natuurlijk ook een wegenkaart, maar iets is beter dan niets. In de Stadsbibliotheek na een 'opkikkertje' opgezocht wat "loten" betekent. Dat stond op diverse plaatsen in ons route boek vermeld. Het betekend "peilen". Het stond bij diverse doolopende wateren die waarschijnlijk ondiep kunnen zijn. Goed om te weten. Nog gauw een paar boodschappen gehaald en tegen half 5 waren we weer aan boord. Pannenkoeken gebakken.

Tegen 6 uur belde Janneke. Ze zaten bij Enschede, hadden nog niet gegeten en stonden tegen 7 uur bij de poort. Snel wat te eten geïmproviseerd voor ze, daarna op het achterdek filmpjes gekeken van Janneke's vakantie. Na een tijdje klaagde Janneke dat ze gas rook en zijn we de computer naar binnen gaan verhuizen. Toen toch maar eerst uitzoeken waar die gaslucht vandaan kwam. Dus met een kopje met zeepsop en een kwast in de weer: het bleek van onze in gebruik zijnde gasfles te komen. Het rubberen pakking ring bleek ingesneden te zijn door het reduceer. Morgen zal een nieuw gemonteerd worden, heet water voor de koffie en thee kunnen we elektrisch maken.

Dag 10 Zaterdag 10 mei 2008

Het was vannacht buiten al weer helder en koud, de thermometer aan de mastvoet wees vanmorgen 16° aan. Maar binnen waren genoeg warme lijven om de temperatuur hoog te houden. Het was wel weer behoorlijk vochtig overal. Van een buurman een afdichting gekregen voor de gasfles, die is nu weer goed dicht.

Omdat het morgen en overmorgen feestdagen zijn (en de winkels dus waarschijnlijk dicht) maar eerst een grote supermarkt opgezocht. Marijke kon de verleiding weer niet weerstaan en heeft voor een kapitaal theesoorten ingeslagen. Er zijn hier een hoop soorten te verkrijgen die in Nederland moeilijk of slecht te vinden zijn en Marijke is nu eenmaal een liefhebber!

De spullen die wat kouder bewaard moeten worden naar boord gebracht en op het vlak gestald. Daar is het toch gauw een graad of 15-20 koeler dan in de kajuit (maar toch niet kouder dan ca. 17°). Daarna met de auto naar de stad. De auto in een parkeergarage gestald, daar heb je plek en het is in de schaduw. Toen lopend de stad in en toerist gespeeld:

Lambertikerk;

een gedeelte van het beeld bij de Stadsbibliotheek;

een terrasje; daarna een zeer grote boekhandel en

Daarna bij Karstadt even uitgepuft en boodschappen gedaan, voordat we de auto weer opzochten. De stad hadden we toen eigenlijk wel al weer gezien, op de kaart stonden een aantal "watersloten" aangegeven. Hier in Munsterland schijnen er wel een stuk of 50 te zijn. Maar we hebben een 4-tal opgezocht. Een waterslot is een soort landhuis, maar dan net als een ouderwets kasteel met een slotgracht er omheen. Het ging van eenvoudig tot heel opschepperig:

de Petrus Dom (er was een boerenmarkt op het Domplein).

Drensteinfurt,

Het astronomisch uurwerk. Het eerste astronomische uurwerk is geplaatst in 1408 en door de beeldenstormers in 1534 stuk geslagen. De huidige kast stamt uit 1540 toen er een nieuw uurwerk is geplaatst. Daarna zijn er diverse veranderingen doorgevoerd: de Gregoriaanse kalender werd toegevoegd en de kaart van de wereld werd in spiegelbeeld op de wijzerplaat geschilderd. In 1696 is het uurwerk vervangen. In 1818 is er een slinger van 4 meter ingezet. In 1927 werd het uurwerk in verband met de herrie stil gezet. In 1929-1932 is de klok vernieuwd en smeedtechnisch niet meer interessant.

Wassersloss Fenne (een grote herenboerderij) waar in een van de bijgebouwen een torenuurwerkje zat,

Westerwinkel (leek wel een kasteeltje met op elke hoek een torentje) en

Nordkirchen (was net een soort Versailles in het klein). Bij de laatste was een feestje, een bruiloft denken we. We zijn maar op gepaste afstand gebleven.

In het gelijknamige dorp hebben we buiten op een terras in de schaduw heerlijk van een perfecte maaltijd genoten. Ze hadden een grote voliëre naast het terras met kleurkanaries: de hele maaltijd lang een prachtig concert gehad! Daarna toch maar weer terug richting Münster, het was bijna donker toen we daar aan kwamen.

Naast de Engelse schipper waren 2 Nederlandse schepen komen liggen en daar had Henk vanmorgen al een praatje gemaakt. Nu zijn we er samen even heen gegaan en hebben de technische installatie bekeken. Henk heeft een cd mee genomen, die mochten ze kopiëren. Alles met elkaar duurde het nogal even voordat het cd'tje gekopieerd was, een vreemde computer is altijd moeilijk. De meiden lagen al te slapen voordat wij weer aan boord waren.

Zondag 11 mei 2008

Uitgeslapen tot half 9. De meiden waren moe van gisteren en wij waren moe en te laat naar bed gegaan. Rustig ontbeten op het achterdek in de zon, daarna hebben H/J/G aan boord bij de Kairos de technische installatie bekeken. Ik was hoofdzakelijk mee om met mevrouw te praten, die heeft weinig mogelijkheid om met iemand anders Engels te praten. Zij spreekt geen "vreemde" talen. Meneer spreekt wat Frans, maar daar heb je hier weinig aan. Hij vindt het leuk om over de techniek te praten, weet er veel van en doet ook zelf veel aan de machine.

Tegen half 11 met de auto naar de andere kant van de stad, hebben het openlucht museum opgezocht. Daar zijn we jaren geleden al eens geweest, maar de zaak is sindsdien flink uitgebreid. 't Was erg leuk, er was een speciale tentoonstelling over molens en over "vrouwelijke handarbeid". Er zijn letterlijk honderden foto's gemaakt.

De bakker was ook aan de gang en we hebben een paar vlechtbroodjes gekocht. Janneke en Marijke hebben goed gekeken hoe ze gevlochten werden, een volgende keer als ze weer broodjes gaan bakken kunnen ze gaan oefenen!

Daarna zijn we een speciaal verzoeknummer van Henk gaan vervullen: naar Bad Bentheim. Daar heb je een speciaal soort zandsteen, wat zeer te gebruiken is als bouw materiaal (het paleis op de Dam is er mee gebouwd b.v.) en als wetsteen. Het bouw materiaal is niet zo erg interessant voor Henk, maar de wetstenen des te meer.

Goed, we zijn er dus heen gegaan (een leuke tocht door een zeer plezierig landschap: kleinschalig en wat heuvelig) en we hebben het zandsteen-museum gevonden.

Leuk, we (H/G) hebben ons voorgenomen om er later nog eens terug te komen. Henk heeft informatie gekregen van een bedrijf die het zandsteen verwerkt. Dat is een stukje verderop, maar daar hoef je met de Pinksteren niet langs te komen natuurlijk.

Boven het zandsteen museum ligt het slot van Bentheim. Nu we er toch waren moest dat ook bekeken worden natuurlijk. Prachtig, maar wat een trappen en schuine hellingen. We waren toen we er weer vandaan kwamen alle 4 zo ongeveer uitgeteld. Gelukkig hadden we beneden aan de straat diverse eetgelegenheden gezien. En aangezien het ondertussen ook al bijna 6 uur was zijn we bij een pizza bakker binnen gestapt. Lekker op het terras, weer in de schaduw gaan zitten. Janneke had besloten om lamsfilet te nemen, maar het meisje kwam na een tijdje terug met de mededeling dat het niet meer in voorraad was. Goed, dan ook maar een pizza. Maar vanwege haar allergie een

vegetarische zonder kaas, en met tonijn. Het meisje heeft het genoteerd en toen wachten op wat er komen zou.

Janneke had ook voor een uitgebreide salade gekozen, en toen de pizza's voor ons kwamen kwam haar salade ook.

Maar Marijke ontdekte in haar vegetarische pizza stukken tonijn. Nu is zij niet dol op vis, dus er was kennelijk iets mis gegaan. Ze is er mee terug gegaan en kreeg na enige tijd gelijk met Janneke een nieuw. Nu klopte alles wel. 't Was nog lekker ook.

Na afloop langs een andere weg rustig weer terug gereden. We waren tegen 9 uur weer terug aan boord. Buurman van de Kairos kwam onze installatie bekijken en we hebben nog een tijd staan te kletsen. Hij is ingenieur en hij vroeg zich af wat Henk wel voor de kost had gedaan. Nou, dat is dan een uitgebreid onderwerp natuurlijk.

Maandag 12 mei 2008

Heel de morgen besteed aan het opruimen van de spullen van Janneke en Marijke, daarna uitgebreid aan de foto's gewerkt. Alle foto's moesten natuurlijk uitgewisseld worden, bovendien moest Janneke ook nog het verslag mee hebben. Daar zijn we bijna de hele morgen mee bezig geweest. Het kleine uurtje dat er daarna over bleef hebben we besteed aan het bekijken van de foto's van Janneke uit de V.S.

Na de lunch zijn de meiden dik 1 uur weer vertrokken, zij hebben de sleutel van de poort ingeleverd en zijn ook vertrokken. Om 2 uur waren we sluis Münster gepasseerd en echt dus weer onderweg. Vandaag verder geen sluisen meer. Heerlijk: af en toe kwam er wat bewolking zodat je niet zoveel last van de zon had. Henk heeft op een gegeven moment z'n kiel aan gedaan omdat hij bang was dat hij verbranden zou.

Om 6 uur waren we bij Bergeshövede, we zijn dus op het Mittellandkanal. Ik ben toen begonnen met het eten, toen we tegen half 7 afgemeerd zijn in de Alte Fahrt Hörstel was ik bijna klaar. Er lag al een Nederlands jacht, de Aquamarin, de schipper kwam prompt aanlopen om een lijntje aan te pakken. Zij zijn hier via Veendam gekomen, omdat ze de Rijn niet zagen zitten. Om 7 uur een sms'je dat Janneke weer in Rijswijk was.

De foto's zijn van Marijke, Janneke en Henk Bos.

Verslag expeditie 2008 met mzt Margeja naar Polen Traject Bergeshovede - Kostrzyn (P).

Dag 13 Dinsdag 13 mei 2008

Ook vandaag werd er uitgebreid van het weer genoten.

Vanmorgen om half 8 de lijnen los gemaakt en weer op weg. Heerlijk weer, er is lichte sluierbewolking. Om te beginnen was het wel jas aan, maar dat duurde niet zo lang. Er is aanzienlijk minder verkeer op het Mittellandkanaal dan op het Dortmund-Ems-Kanaal. De meeste hinder heb je van de grote jachten.

Om 13.30 uur even afgemeerd bij Bad Essen. Fietsjes op de wal en boodschappen gedaan. Bij de middagboterham de laatste boterhammen gegeten, dus dat moest wel gehaald worden. Om 3 uur weer verder. Ik heb gistermorgen het zonnepaneel heel zorgvuldig schoon gemaakt, nu ligt overal een lichtgeel laagje, ook weer op het paneel. Het leek wel fijn zand, zoals het Sahara zand dat af en toe bij ons ook wel valt. Maar bij nader inzien is het iets heel anders: stuifmeel dat van de bomen die langs het kanaal staan afkomstig is. Af en toe zie je compleet een licht wolkje opstuiven.

Even na 6 uur afgemeerd bij kilometer 89, vlak voor Minden. Ik had het laatste stukje van de tocht gebruikt om voor de maaltijd te zorgen, zodat we zodra we aan de wal lagen aan het eten konden beginnen. De plaatselijke jeugd is aan het zwemmen, er zijn er zelfs een paar die van de brug af durven springen. Een dame die d'r hondje aan het uitlaten was kwam even nieuwsgierig een praatje maken, later is ook zij nog wat gaan zwemmen. Het hondje bleef

Regelmatig een mooi vergezicht.

ongerust op de kant staan, sinds die vorig jaar een zwaan tegen zich in het harnas had gejaagd en dus aangevallen was, durfde hij niet meer. We hebben ons ankerlicht maar als breedtelicht opgetuigd. Er is hier verder helemaal geen verlichting, dus dat is dan wel nodig.

Janneke verteld waar we zitten en even geïnformeerd hoe het in Heemskerk gaat. Morgen verder.

Dag 14 Woensdag 14 mei 2008

7.30 los gegooid. Alle beroepsschepen die aan deze kade overnacht hebben zijn al vertrokken. Kwart voor 9 waren we op het vaarwegen kruispunt Minden. We hebben gezien dat er tussen de plek waar wij overnacht hebben en het kruispunt geen fatsoenlijke plek was om te liggen. Goed dus dat we gisteren besloten hebben om bij kilometer 89 te blijven liggen. Na Minden is er een hele tijd ook geen goed plekje. We hadden dus nog zeker een paar uur door moeten varen. We vonden het zo wel goed.

Ge begint al aardig te kleuren.

Tegen 14.30 zijn we net het havengebied van Hannover binnen gevaren. Hannover is erg groot, langs het kanaal zeker een dikke 16 kilometer. Op het pad langs het kanaal was een groep jongens hard aan het lopen, ik veronderstel dat het een schoolklas was. Henk was even bezig met het breedtelicht dat nog van vannacht hing, toen hij plotseling bekogeld werd met keien. Er was er eentje "leuk" aan het gooien. Toen ik het fototoestel pakte en scherp ging stellen gingen ze gauw een zijpad in, weg van het kanaal. Kennelijk geen zin om het risico te lopen herkend te worden. Gelukkig hebben we geen schade opgelopen, de stenen kwamen terecht op het dak en niet op het zonnepaneel.

Om 15.30 uur hebben we afgemeerd bij kilometer 161. We waren eerst van plan om naar de jachthaven te gaan, maar dan moet er betaald worden en bovendien: we hadden er genoeg van. Voor vandaag wel genoeg gevaren. Fietsjes op de wal en op jacht naar een internet café. Die hebben we vrij snel gevonden en de knul achter de balie accepteerde ons excuus dat we de Duitse toetsenborden niet begrepen toen we aan hem vroegen of hij de reispost voor ons kon versturen. Het had wel wat voeten in aarde want hij toetste telkens een verkeerd wachtwoord in. Maar uiteindelijk is het toch gelukt en kregen we ons stickie terug. We zijn nog even langs de Media markt gegaan om te zien of ze een elektronische thermometer voor buiten hadden maar dat is niet gelukt. (De badthermometer die we nu aan de mastvoet hebben gebonden hebben is slecht af te lezen.) Dan maar terug naar de boot. We waren nog bezig om de fietsen weer op hun plaats te zetten toen de telefoon ging. Janneke melde dat de reispost gearriveerd was. Mooi, dan was het dus echt gelukt.

Dag 15 Donderdag 15 mei 2008

't Was bewolkt vanmorgen. Om 8 uur toch maar varen. We zijn expres niet al te vroeg gestart omdat Henk bij de jachthaven wilde tanken. De prijs van de diesel vliegt heen en weer, we hebben prijzen gezien van goed 1 Euro 45 en van alles erboven. We wisten dus niet wat te verwachten als prijs bij de Marine Regatta Vereins. Het werd Euro 1.529. We hebben dik 55 liter getankt, dus waren we een aanmerkelijk sommetje kwijt. Ik heb betaald met 2 briefjes van 50, de tankbediende kwam terug met 1 briefje van 20 terug. Kennelijk hadden ze nog niet veel klein geld in kas.

Sluis Anderten (de Hindenburgsluis bij Hannover)

Sluis Anderten (de Hindenburgsluis bij Hannover) had het kennelijk druk, er lag al een vrachtschip te wachten en er kwam nog een bij. Voor de jachtjes gold: U wordt opgeroepen. We waren er om 9.30 en konden dus wachten. Toen ging het nog regenen ook. We hebben het dakje maar uitgerold, hadden we tenminste ergens een droog plekje. Om 10 voor 11 kwamen we de sluis weer uit. De regen maakte het erg koud, we hebben de kachel maar weer aan gestoken. Met een dubbele broek, een regenbroek en een dikke jas aan was het buiten nog een beetje uit te houden. Het dakje houdt je dan wel droog, maar de wind blaast er onderdoor en die maakt je koud. Gelukkig dat de kachel het dan goed doet, konden we terwijl de ander aan het roer zat tenminste weer opwarmen.

Bij kilometer 207 een grote puinhoop! Er zat een duwstel achter ons had ik gezien, toen achter het duwstel nog iemand opdook. Een leeg Belgisch schip die erg veel haast had besloot het duwstel te passeren. Vóór ons was een Duits zeiljacht en in de verte kwam een geladen vrachtschip aan. Ik voelde er weinig voor om klem te komen zitten tussen die 2 combinaties achter me en het tegemoet komend vrachtschip, dus heb ik een beetje meer gas gegeven. Daardoor was de Belg ondertussen het duwstel voorbij en het vrachtschip dat voor ons aan kwam was er nog niet toen de Belg me passeerde. Het Duitse zeiljacht keek niet op of om en had niets in de gaten. Ze zaten midden in het vaarwater en bleven daar. Pas toen ze op de boeggolf van de Belg zaten waken ze uit.

Bij het duwstel weer het zelfde, zij zaten midden in het vaarwater toen het duwstel ze ging passeren. Het was nog een erg lang duwstel ook (4 bakken en een duwboot). Het tegenover liggend vrachtschip was ondertussen ook naast ze, zij kregen dus waar ik niets voor gevoeld had: ze kwamen zo ongeveer knijp te zitten. Gelukkig zijn ze toen zo verstandig geweest om de motor in z'n vrij te zetten zodat het zo kort mogelijk zou duren voordat het duwstel voorbij zou zijn. Maar met die tegenligger naast hem schoot dat ook niet zo hard op. De jachtschipper moet wel geschrokken zijn, want het duurde een tijd voordat ze de motor weer in z'n werk zetten. Wij zijn ze toen dus maar gepasseerd. Tegen kwart over 3 hebben we het dak weer weg gerold, de zon was weer doorgekomen. De kachel is toen ook maar weer uit gegaan. Er zijn opvallend weinig plaatsen om te kunnen blijven liggen in dit stuk kanaal. Om eerlijk te zijn waren er ook een paar plaatsen waar wij niets voor voelden

(we hebben vannacht al vlak bij een schrootverlading gelegen) maar tegen half 6 waren we bij het Elbe Seitenkanal en bij die kruising zijn ze bezig met een nieuwe kade te bouwen. Het achterste stukje van die kade is voor jachten bedoeld, en daar zag het er al vrij compleet uit. Keurig nette boldertjes in de damwand en die damwand was nog glad gemaakt ook, dus we hoeven vannacht niet om de uitstekende stukken wand heen te rollen. Daar hebben we over het algemeen toch al weinig last van, want daar doen onze binnenvaart wrijfhouten prima dienst bij. Zo'n wrijfhout is net lang genoeg om over twee uitstekende stukken damwand heen te gaan.

We lagen al uitgebreid aan de wal toen het Duitse zeiljacht ons weer passeerde. Waarschijnlijk gaan zij wel naar de jachthaven die hier een kilometer of wat verderop ligt. We hebben heerlijk in de kuip zitten te eten, de wind was eerst naar het westen gedraaid en daarna helemaal weg gevallen. Tegen half 9 toch maar naar binnen want toen kwamen de muggen weer.

Dag 16 Vrijdag 16 mei 2008

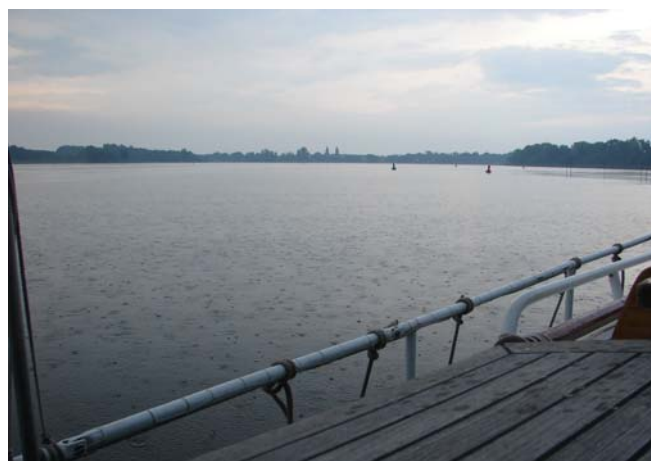
Weer bewolkt vanmorgen, het weerbericht is ook bepaald niet optimistisch. Hebben de kachel maar weer aangemaakt. Half 8 de machine gestart en gaan varen, om 8 uur lagen we op de wachtsteiger voor sluis Sülfeld. Ons bij de paal op de kant gemeld, de sluiswachter gaf de raad om een bakje koffie te nemen want zolang er geen beroepsverkeer is schutten ze niet. 'k Had koffie en thee gemaakt, toen ik de theepot in de muts gezet had wilde ik die uit de weg zetten op m'n stoel. De sluiting van de muts doet het niet zo goed meer en de zaak klapte open: theepot omgekeerd er uit. De zitting van m'n stoel lag vol thee, m'n kiel had een scheut

'Autostadt' van Volkswagen in Wolfsburg.

gekregen en de rest was op de bank terechtgekomen. Die zitting was geen probleem, de bank zal wel weer drogen, m'n kiel moest ik uitspoelen van Henk want thee geeft bruine vlekken. Dat heeft dus een afwasteil vol water extra gekost. Daarna mocht ik de kiel in de machinekamer op een lijntje hangen. Ondertussen waren er nog 2 jachtjes gekomen, ook die kregen de raad koffie te gaan drinken. Gelukkig kwam er toch nog een leeg beroepsschip die onze kant op wilde, dus tegen 5 voor 10 waren we eindelijk door de sluis. Intussen was het ook gaan regenen, Henk heeft in de sluis het dakje uitgerold.

We hebben vanmorgen ons laatste brood opgegeten, het is dus tijd om boodschappen te gaan doen. Tegen half 11 aangelegd aan de jachtenkade van Fallersleben. Ik mocht op de fiets naar de stad. Dat was simpel gezegd, iets minder simpel gedaan. Naast het kanaal is industrie, daar moet je dus omheen. Dan komt er een weg, daarnaast volkstuintjes en een groot spooreplacement. Maar: de weg is opgebroken en wordt opnieuw aangelegd, er ligt een noodweg die eenrichtingsverkeer heeft, de verkeerde kant op. Gelukkig was er een meneer bezig in z'n tuintje en daar heb ik aan gevraagd hoe ik bij de stad kon komen. Moest toch die opgebroken weg op, tot het station. Als ik geluk had kon ik met een lift naar boven, over de sporen en met de lift weer naar beneden. Aan de andere kant van het station waren meerdere kruideniers. Ik heb dus z'n raad gevolgd, het fietsje tegen het hek bij het station gestald en ik had geluk: ik kon met de lift naar boven en naar beneden. Een wandelingetje verder was de winkelstraat, de eerste winkel die ik tegen kwam had mij als klant. Op de terugweg had ik minder geluk: de zuidelijke lift deed het niet meer. 'k Moest met m'n boodschappen op de rug dus de trap op. Gelukkig deed de lift aan de noordkant het wel. De weg gaf nu geen problemen meer, ik reed nu de goede richting op en er was even geen verkeer. Om half 12 was ik weer aan boord.

Het blijft grijs en het regent nog steeds. Ik mocht binnen bij de kachel weer wat op temperatuur komen en me wat droog laten worden.

Na de middagboterham hebben we gedeeltelijk in de regen en gedeeltelijk bij redelijk mooi weer om beurten een uur aan het roer gezeten. Af en toe zijn de walkanten prachtig, met veel bloeiende struiken en bomen: hoofdzakelijk meidoorn, witte en paarse seringen en brem. Prachtige kleuren! Andere kanten zijn uitgesproken vervelend: ze hebben het kanaal daar verbreed en die kanten zijn nog

maar net ingezaaid en hier en daar van een jong boompje voorzien. Verdwalen kun je hier niet, je kunt maar 1 kant op. Die sluis en dat boodschappen doen hebben ons wat tijd betreft lelijk in het vaarwater gezeten. We waren van plan om een behoorlijk eind te varen vandaag, maar tegen half 6 hadden we nog maar iets meer als 60 kilometer af gelegd. Er zat weer een enorme bui voor ons, dat hielp om de zin om nog een tijd door te gaan kwijt te raken. Komt nog bij dat er hier weinig aanlegmogelijkheden voor jachtjes zijn. Dus toen Henk bij z'n beurt aan het roer een jachtenkade zag heeft hij besloten dat het voor vandaag genoeg was. We zijn bij Bülstringen, het jachtenplekje ligt aan het eind van een lange kade voor de beroepsvaart. De kade wordt met een videocamera in de gaten gehouden.

Henk heeft m'n kiel uit de machinekamer gehaald, die was weer droog. Hij ruikt wel een beetje naar gasolie, maar dat gaat er in 't gebruik wel weer af. Morgen weer een dag, dan komen we weer Magdeburg voorbij, daarna komt er weer een sluis. Benieuwd of die ook zo langzaam werkt - ik hoop het niet. Dan kunnen we tenminste een beetje opschieten. Het om beurten een wacht aan het roer hebben bevalt goed, zeker als het weer wat tegen zit: je kunt je dan als de ander aan het roer zit een beetje opwarmen bij de kachel.

Dag 17 Zaterdag 17 mei 2008

Gisteren vroeg naar bed gegaan, we waren rozig door de kou. Gevolg was dat we vanmorgen vroeg wakker werden. Om 7.15 al weer op pad. Het is zwaar bewolkt, maar gelukkig wel droog. De buitentemperatuur was maar 10 graden.

Om half 9 kwamen de nieuwe jachten die we in Münster gezien hadden (die van de cd) ons achterop. Zij hadden in de jachthaven van Haldersleben gelegen (iets verder als wij

lagen) en waren een stuk later op pad gegaan. Zij kunnen niet langzaam varen. Even voor 10 waren we op het kruispunt bij Magdeburg, je behoort je te melden als je het aquaduct over de Elbe wil passeren. Maar er was in geen velden of wegen beroepsverkeer te zien en we hadden gezien dat "de Ellings" er ook net over ging dus we zijn ze maar achterna gegaan. Op de wachtplaats ons voor schutting aangemeld via de paal op de wal. Vroeg de sluiswachter hoe we daar gekomen waren! We hebben maar gezegd dat we "in konvooi" gevaren hadden. Dat werd geaccepteerd, men veronderstelde dus dat we geen communicatie apparatuur hebben. Er lag een klein Duits jachtje voor ons op de wachtplaats, de schipper vertelde de reden waarom we overal zo lang hadden moeten wachten: de sluisen zijn niet gratis, beroepsverkeer moet betalen. Als het beroepsverkeer dan schut mogen de jachtjes mee, bij wijze van ballast. Hij vertelde dat toen hij op z'n vorige tocht hier langs kwam er 40 jachtjes voor de sluis hadden liggen te wachten. Er was gewoon geen aanbod van beroepsverkeer en er werd dus niet geschut. Ze hadden er zo ongeveer 4 uur liggen te wachten. Wij mochten gelukkig vrij snel met een zwaar geladen schip mee, om half 12 waren we er al door. Al varende even wat gegeten en toen om half 1 afgemeerd in Burg. Boodschappen doen, we moeten rekening houden met het weekend. Half 2 zijn we weer verder gegaan. Na een regenbuitje in Burg knapt het weer gelukkig wat op.

Na Burg hebben we achter de Rival aan gevaren, een vrachtschip dat behoorlijk zwaar geladen was. Evengoed voer hij een dikke 10 kilometer, we konden hem nauwelijks bijhouden. Even voor 3 uur kwam sluis Zerben in zicht, de Rival voer net de sluis in. Toen wij zo dicht bij waren dat onze marifoon de sluis zou kunnen bereiken was de sluisdeur dicht. Toch maar even geroepen. En waarachtig, de sluismeesteres kwam op haar fietsje aan gesjeesd en deed de deur weer open voor ons. We hebben haar heel enthousiast bedankt en waren even over 3 al aan de andere kant van de sluis.

Daarna toch maar gezorgd dat we bij de Rival in de buurt bleven. In de jachthaven van Genthin zagen we "de Ellings" liggen en Henk zag nog net dat daar ook de Ingeborg lag. Schipper Herman was net in de stuurhut en zag ons toen Henk z'n naam brulde ook, hebben heel enthousiast gezwaaid.

Toen we bij sluis Wüsterwitz kwamen en we de sluis aanriepen konden we gelijk mee. De sluismeester kwam met een boodschappenmandje aan zetten met eieren, asperges en rabarber. We hebben hem voor 1euro van z'n rabarber af geholpen. Een enorme bos, het moet veel meer dan een kilo wegen. We zullen de komende tijd veel rabarber eten heb ik zo het idee. In ieder geval waren we binnen een kwartier door de sluis heen. De Rival ging na de sluis voor de kant, wij gingen nog een stukje verder.

Ik ben na Genthin aan ons toetje begonnen, het moest weer een "oventoe" worden. Vorige week was het mislukt, want aangebrand. Nu heb ik in plaats van een email bakje de gietijzeren wok genomen. Ik heb tenslotte vorig jaar in die wok brood gebakken, dan zou je zo'n toetje er ook in kunnen maken. Weer een warmhoudplaatje er onder om de warmte van het gasstel goed te verdelen en dan maar afwachten. Na een half uurtje de inhoud van de pan omhoog gooien als een pannenkoek. De bodem zag er prachtig uit. Daarna de bovenkant nog een kwartiertje laten bakken. Dat alles is gebeurd in de tijd dat we voeren, schutten en ankerden.

Terwijl ik met de laatste voorbereidingen voor het eten bezig was, had Henk ondertussen een mooi ankerplaatsje uitgezocht. Vijf voor zeven ging het 1e anker er in, even later het 2e.

Vijf over zeven zaten we te eten. Het toetje zag er uit als een plaatje en smaakte bijzonder goed. Tien over 7 begon een onweersbui net boven het meertje waar we lagen. We hebben niet tegen staande de bui toch lekker buiten gegeten maar toen het op was zijn we toch maar naar binnen gegaan. Kwart voor 8 was de bui weer over, maar toen kwamen de muggen. Toen was het dus toch tijd om binnen te zitten.

Gaan vroeg naar bed vanavond, we hebben meer dan 10 uur gevaren.

Dag 18 Zondag 18 mei 2008

Gisteren na de onweersbui was de wind in een keer 180° gedraaid en lagen we aan lager wal te dansen. De rietkraag kwam snel dichterbij. Toen zijn we toch maar weer anker op gegaan en zijn om het landpuntje waar tegen lagen heen gegaan. Een smal en ondiep watertje, maar aan de andere kant konden we in de luwte van bomen in 2 meter diep water opnieuw ankeren. Het anker op gaan was erg inspannend door de taaie modder en de vrij straffe wind en de weg zoeken door een ondiep en niet bekend watertje was spannend. Later, toen we weer voor anker lagen bleek dat we langs een vaargeultje lagen. In het donker passeerden 2 jachten ons. Zij moeten beslist kennis van dit gebied gehad hebben, anders dan vaar je hier niet in het donker. Koude en binnen natte nacht gehad, in de kajuit was het vanmorgen 16 en buiten 10°. Hebben de kachel maar weer aangemaakt, kan de boel weer drogen. De barometer stijgt wel weer en het weerbericht is redelijk optimistisch.

Ingang van de Havel. We hebben besloten om dwars door de stad Brandenburg te varen en niet over het kortere Silo kanaal. Dat kanaal gaat dwars door een foei lelijk industriegebied. De stad is veel leuker.

Dan moet je wel door een sluisje, maar dat draaide al zo ongeveer toen we in zicht kwamen. De sluiswachter had zichtbaar plezier in z'n werk. Omdat we van gisteren het dak nog uitgerold hadden en het nu weliswaar bewolkt is maar droog hebben we even aangelegd en het dak weer opgerold. Nu blaast de wind er niet onderdoor terwijl we anders in de schaduw zitten.

We hadden gehoopt in het kanaal naar de stad diesel te kunnen tanken, maar het tankstation was op zondag gesloten. Jammer! En op de waterkraan (we hebben maar 40 liter meer) zat een meter, dus daar hadden we ook niets aan.

Het gebied waar we door varen is prachtig. Ze hebben de Havel waar we feitelijk op varen recht getrokken, maar alle kronkelingen liggen er nog. Je kunt dus overall ver buiten de vaargeul voor anker gaan als je dat wilt. De door het rechte trekken van de rivier ontstane eilandjes zijn echte stukjes wilde natuur, over het algemeen ook behoorlijk zompig. De bomen die er op groeien worden meestal niet erg oud, dan worden ze te hoog en gaan ze bij de eerste de beste herfst- of winterstorm ondersteboven. Op bijna elk eilandje ligt dus ook minstens 1 wortelgestel recht overeind. Het valt me ook op dat die wortels niet erg diep gegaan waren, waarschijnlijk is de grond daarvoor te nat.

Tegen 2 uur waren we onder de Glienickerbrücke en hadden we dus Berlijn bereikt. Het was nog veel te vroeg om al te stoppen, bovendien is het zondag en dus zijn de winkels dicht. We hebben besloten om het Teltowkanaal te volgen, dat is het kortst om door Berlijn te komen.

Vlak na de brug zaten we ineens achter een zware Poolse duwboot met 3 zware bakken ervoor. Het kanaal is niet zo breed en we zagen ons al 40 kilometer achter die bakken

aan sukkelen. Gelukkig is het kanaal ook door een paar kleine meertjes gegraven, bij het eerste de beste zijn we het duwstel gepasseerd. En kijk: toen we bij de sluis kwamen bij kilometer 8 stond die op groen. Er lagen 4 jachtjes in en toen wij aansloten ging de damwand die als deur dienst doet dicht. Ze hadden netjes op ons gewacht! Toen we in de sluis lagen hoorden we de conversatie tussen de sluis en de Poolse duwboot. De sluismeester vertelde dat het kanaal waar de Pool door wilde gesloten was (voor onderhoud) en dat het Teltow kanaal morgen nacht dicht was. Bovendien kreeg de Pool te horen dat van het sluiscomplex alleen de kleine kolk in gebruik was, de grote was in reparatie. De Pool zou nog wel even bezig zijn met schutten want hij moest per bak door de sluis, anders paste het niet. Blij dat wij voor hem konden schutten!

We hadden zo ongemerkt toch al weer heel wat kilometers afgelegd en eigenlijk begonnen we toch weer moe te worden.

Besloten om het jachthaventje van Steglitz aan het kanaal aan te doen. We kenden het wel, vorige keren zijn we er voorbij gevaren, het trok ons niet erg aan. Maar een rustig walletje is anders nauwelijks te vinden op dit kanaal, dus hebben we om half 6 toch maar aangelegd. Het is een haventje van niets, maar de mensen waren reuze behulpzaam. Toen Henk informeerde waar we diesel zouden kunnen halen begonnen ze moeilijk te kijken. Dat kon niet in de onmiddellijke omgeving, maar ze wilden wel halen voor ons. Evenwel: diegene die het aanbod kon niet eerder dan half 10 morgenochtend en dat is voor ons wel wat laat. We willen over 2 dagen in Eisenhüttenstadt zijn. En dat is nog zo'n 135 kilometer, we hebben onze tijd dus nog wel nodig. Nu hebben we natuurlijk nog altijd 50 liter diesel op het voordek staan, dat zouden we in de tank kunnen doen. Dan redden we het nog wel. Maar: een van de mannen bood aan dat we de 20 liter die hij in reserve had over konden nemen. Dat hebben we graag geaccepteerd, dan houden we 25 liter in reserve over. Wel zo veilig, je kunt nooit weten. In Eisenhüttenstadt weten we op loopafstand een tankstation, daar kunnen we de zaak dus weer helemaal vol gooien. Hier heb ik in ieder geval ook m'n drinkwater kannen allemaal gevuld, durf ik ook weer goed af te wassen.

Na half 9 werd het bijna landelijk rustig, tot die tijd vloog er elk kwartier een helikopter van de ADAC over. Kennelijk liggen we hier vlak bij zijn landingsplaats. Even verderop ligt het vliegveld Tempelhof, maar daar hebben we geen erg in of last van gehad tot nu toe.

Dag 19 Maandag 19 mei 2008

Henk is stiekem uit bed gegaan, hij wou gaan varen voordat ik wakker werd. Natuurlijk lukte dat niet, maar ik kreeg de opdracht nog een poosje naar bed te gaan. Goed, dat heb ik dus een kwartiertje vol gehouden, toen ben ik er ook maar uit gegaan. Henk was om 10 over 7 gaan varen. Het is licht bewolkt vanmorgen met zon, maar wel heel koud, niet meer dan 10°.

10 over 8 waren we bij het Britzerkanal, er ligt zoals de sluismeester gisteren al aan de Poolse duwbootschipper vertelde een ton voor: het is gesloten - al is dat wel tijdelijk. Toen ik om kwart over 9 al een tijdje aan het roer had gezeten waren we bij het eind van het Teltowkanal. Rechts af over de Spree. Er ligt daar een roeibaan van zo'n 1,5 kilometer. Die baan is keurig uitgezet met boeien en hele ritsen ballen tussen de 6 verschillende banen. Die ballen zullen wel onderling verbonden zijn dus die moest ik netjes op een afstandje houden. Na de "Regatta Strecke" nog een klein stukje verder, toen waren we om 20 over 10 bij het Oder-Spree Kanal.

Tien minuten later waren we bij sluis Wernsdorf. Die zou net dicht gaan, maar het licht werd weer groen, we konden er zo in varen. Beroepsverkeer is hier nauwelijks meer, dus de sluisen draaien ook voor jachtjes. Een half uur later waren we er uitgebreid door. Tijdens het nuttigen van de middagboterham stak er plotseling een ringslang het kanaal over. Had nog nooit eerder een slang zien zwemmen, maar dit beest kon het heel goed, hij had een reuze gang. Sluis Fürstenwalde was hetzelfde liedje: de sluis ging op groen zodra er gemeld werd. De schutting ging zelfs nog

Een wachtplaats voor schepen die gereed zijn om te schutten. Hoe je daarop in volgorde aan moet leggen is ons een raadsel.

sneller als de vorige sluis, binnen 10 minuten waren we er door. Op het industrieterrein van Fürstenwalde zit een gasvulstation (dat wisten we nog van een vorige reis), dus hebben we bij de kade aangelegd en zijn met de gasfles die we de hele tijd gebruikt hebben (en waarvan de afdichting lek was in Münster) naar het vulstation gelopen. De man wilde graag onze fles vullen, hij had ook nieuwe rubbertjes voor ons. En dat voor een prijs die iets meer dan de helft was van wat we in Nederland moesten betalen. Jammer dat Fürstenwalde niet wat dichterbij thuis is. Om kwart voor 3 waren we weer op weg.

Ook sluis Kersdorf was een "eitje", de sluismeester gaf ons de raad om wat voorin de sluis te gaan liggen omdat de grootste stroming van het vullen van de sluis aan de westkant van de sluis ontstaat. Ook hier waren we weer binnen de kortste keren er uit. Waarom kunnen de sluismeesters aan de andere kant van Berlijn ook niet een beetje vriendelijker voor de jachtjes zijn? Ze hoeven ons niet direct voorrang boven de beroepsvaart te geven maar eens wat vaker de kleintjes mee laten schutten zou wel prettig zijn.

Na Kersdorf begon Henk er eigenlijk wel weer genoeg van te krijgen, uiteindelijk hebben we al zo'n 75 kilometer gevaren vandaag. Eisenhüttenstadt is nog een kilometer of 30, maar dat is voor ons gevoel eigenlijk net iets te ver. Er staan op de kaart een paar plekjes waar je kunt ankeren, maar wat we gezien hebben trok ons niet zo aan. Een kilometer of 3 na de sluis zag Henk een damwandje. Volgens de kaart is dat een aanlegplek voor schepen die de stammetjes die hier uit het bos gehaald worden in schepen te laden. Langs het hele kanaal is bos aangeplant, dat duidelijk "productiebos" is. Overal zie je ook stapels stammetjes liggen. Vroeger ging dat naar de mijnen, tegenwoordig wordt het gebruikt voor spaanplaat. We rekenen maar dat er vannacht niet nog een bak moet komen te liggen voor het vervoer van stammetjes, we blijven hier liggen. Morgen naar Eisenhüttenstadt, boodschappen doen om voorraad te hebben voor Polen.

Dag 20 Dinsdag 20 mei 2008

Een mooie heldere nacht en volledig stil. Goed geslapen en daardoor op tijd en fris wakker geworden. Om 8 uur zijn we aan het varen. Eisenhüttenstadt is niet zo ver. Al voor half 9 een ree gezien op de kant, een paar kilometer verder dacht ik een stuk hout in het water te zien, maar het was een snoek (bijna een halve meter lang) die lag te zonnebaden. De motor loopt als een zonnetje. Kortom heerlijk varen. Langs de kant staat er veel riet.

Het is voor ons een sport op de karrekiet te vinden die daar luidkeels zijn lied ten beste brengt. We hebben er veel kunnen vinden, prachtig gewoon.

Dik 11 uur waren we bij de jachthaven, de havenmeester was in z'n bootje bezig, zag ons komen en begroette ons met een "zijn jullie daar weer? Hoe ver zijn jullie vorig jaar gekomen, alles goed?"

We konden achteraan liggen van hem, dat was Henk ook al van plan want dan behoeven we niet zo ver te zeulen met de brandstoftanken. Even iets verder, om te draaien en toen kwam er ineens een afgrijselijk geluid uit de machinekamer en we hadden geen aandrijving meer.

We konden met de snelheid die we nog hadden en de kleine stroming in de haven nog dicht genoeg bij de kant komen, zodat de havenmeester onze lijn kon vangen. Met vereende krachten het schip aan de kant gebracht en vast gelegd.

De havenmeester vond het een zorgwekkend geluid dat uit onze machinekamer kwam. Nou, dat vonden wij ook.

Volgens Henk zou het de keerkoppeling kunnen zijn.

Wat we nu gingen doen, wilde de havenmeester weten.

Simpel, de zaak open leggen en vervangende onderdelen erin. We hebben tenslotte niet voor niets een enorme hoeveelheid reserve onderdelen bij ons en genoeg gereedschap om (bijna) elke klus te klaren.

Maar eerst zijn we aan de wandel gegaan om diesel te halen. Met 50 liter op het karretje konden we het in 2 wandelingen klaren. Blij dat er hier om de hoek een benzinepomp is. Even een boterham eten en dan weer op stap om boodschappen te doen. Ik ben daarna het boodschappen wagentje naar de winkel terug gaan brengen, Henk is begonnen om de bouten uit de kuipvloer te verwijderen. Met een open kuip kun je gemakkelijk bij de keerkoppeling komen. De homokineet en de bediening van de keerkoppeling verwijderd. Daarna waren de bevestigingsbouten aan de beurt en de keerkoppeling kon naar achter getrokken en verwijderd worden. Een blik op de speciale rubberen Vulcan demperplaat en... er zat geen tand meer in! Ook de spline van de keerkoppeling was ernstig beschadigd. Dit is even meer werk dan Henk dacht. Het vliegwielhuis moest eraf om de demperplaat te kunnen vervangen. Met een stelbout wordt de motor ondersteund en dan kan er begonnen worden.

De trap moest verwijderd worden omdat de startmotor aan de stuurboord kant van de motor zit. Dus de spanning van het systeem af en al rap was het vliegwielhuis er af.

We hebben veel onderdelen op voorraad zitten in de neus van het schip. Dit zit voor het bed dus dit moest ook overhoop. De puinhoop werd steeds groter. We hadden nog

2 demperplaten en een gereviseerde keerkoppeling op 'voorraad'. We gaan nu een nieuwe 'Centaflex' demperplaat gebruiken. De andere is een klassieke plaat met veren met een 'massaring'.

Natuurlijk mocht ik ook helpen, het was een klusje waar je eigenlijk meer dan 2 handen voor nodig had. Nog een mazzel dat ik niet benauwd ben voor vieze handen, ik had er nog maar net naar gekeken of ze waren al zwart van de olie. Bij dit soort gelegenheden is het wel gemakkelijk dat ik zo langzamerhand een redelijk technische opleiding heb gekregen. Trouw met een fanatieke doe het zelf en je leert wel om je handen te gebruiken.

Maar tegen half 5 kon de trap weer op z'n plaats gezet worden en hoefde alleen nog maar in de kuip gewerkt te worden. Ik mocht in de kajuit de zaak weer een beetje leefbaar maken, daarna kwam er toch nog weer een kreet van buiten: er waren weer een paar extra handen nodig. Om half 6 mocht ik voor eten gaan zorgen, Henk kon het verder alleen af. Tenslotte is het dicht leggen van de vloer niet zo'n klus. Om 6 uur is Henk de motor weer gaan starten, alles klonk normaal.

Tegen de tijd dat hij buiten met de laatste klusjes klaar was, had ik het eten klaar.

Na het eten even de afwas, Henk beloofde af te drogen. Maar toen de eerste kopjes gedroogd waren klonk er een stem van buiten: "familie Bos! Jullie zijn terug!" De man die op de steiger stond hadden we vorig jaar ook al ontmoet, toen hadden we hem geholpen aan informatie over Polen en hij had een cd van ons gehad. Hoe hij heet weet ik niet meer, wel dat hij de plaatselijke Nissan dealer is. Hij had de cd gekopieerd en door gegeven aan Karin en Klaus Brandmüller. Wij hebben contact met Karin en Klaus via het internet, we hebben ze vorig jaar in Gorzow ontmoet. Ze waren erg blij geweest met de cd vertelde meneer. Ondertussen stond Henk met hem te praten en kon ik de afwas verder alleen doen. Natuurlijk had hij al gehoord van onze storing, hij stond wel verbaasd dat de klus in een uur of 3 geklaard was. Ik wilde de afwas wel afgewerkt hebben, want na zo'n middag hard werken was ik heel erg aan een douche toe. Dus toen de afwas weg was gewerkt zijn we toch maar naar de douche gegaan. Het sanitair is niet overdreven hier, er is een dames en een heren wc en 1 douche. Die douche was net groot genoeg om er met z'n 2-en onder te gaan staan. Voldoende dus, en netjes schoon.

Henk heeft "de lamp uit" en ik zo langzamerhand ook. We gaan vroeg naar bed, morgen is er weer een dag.

Natuurlijk had Janneke al gehoord waar we waren en wat er gebeurd was en zij vroeg zich af wat we nu gingen doen. Maar dat sms-je kwam toen de klus al klaar was, dus nu weet ze dat we morgen gewoon verder gaan naar Polen.

Dag 21 Woensdag 21 mei 2008

Ondanks het bekap zijn van gisteren vroeg wakker vanmorgen. Henk is al om half 7 opgestaan, de vlaggestokhouder moest nog weer rond gemaakt worden. Die was gisteren even onzacht tegen de muur aan gekomen. Maar met een paar meerpennen en een hamer was dat klusje zo gepiept. Toen het klaar was heeft Henk de motor gestart en zijn we gaan varen.

Om 8 uur waren we al door de sluis. We hebben aan een duwboot met bak gelegen, hadden te laat in de gaten dat er drijvende bolders aan de bakboordzijde van de sluis zitten. Gaf niets, de bemanning van de duwboot was wel nieuwsgierig naar dat vreemde bootje. Henk is een tijd met ze gaan praten, zo'n schutting kost al gauw een half uur.

Er is een nieuwe aanlegsteiger voor jachtjes in de voorhaven gemaakt, heel uitgebreid en nog zo nieuw dat er nog geschuurd en geveerd moest worden.

Bij het douane steigertje hangen de vlaggen nog, maar er was verder geen activiteit. Op de sluis hadden ze al verteld dat er geen controle meer was, er zou alleen nog op de Oder gecontroleerd kunnen worden.

Om 11 uur waren we Frankfurt Oder al gepasseerd, we lopen geregeld harder dan 13,5 kilometer.

Een groepje jongens (studenten) stond op de kant, er dreef een voetbal in het water. Een knul liep onder langs het water mee in de hoop dat hij weer naar de kant zou drijven. Dat deed hij natuurlijk niet. We zijn even om gedraaid en Henk heeft staande op de strijklamp de bal weer opgepikt. Het was een dure Adidas, geen wonder dat ze het wel terug wilden. Even nog wat dichterbij de kant gevaren, toen kon Henk hem weer terug gooien naar de knul op de kant. 20 voor 12 aangemeerd bij de steiger in Lebus. Even rustig eten en weer wat opwarmen. Het is erg koud nog steeds in de wind, ondanks dat de zon volop schijnt. Om 1 uur weer verder.

Om 3 uur waren we al op de Warta. We hadden 3 vaartuigen gezien op de Oder: een heel klein motorbootje "Ines" die in Eisenhüttenstadt samen met ons geschut had; een duwboot met een bak ervoor die onderweg een klusje had gehad en een Duits politiebootje dat lekker op een strandje lag. Ze hadden voor ons geen enkele belangstelling. Op de Warta viel de snelheid trouwens heel sterk terug: tot 5,5 kilometer!

Om kwart voor 4 aangemeerd bij Café Kanape. Nadat we ons goed vast hadden gemaakt zijn we naar boven gelopen en hebben de cd die we van Brigitte hadden geleend terug gebracht. Dat hadden we haar tenslotte beloofd. Uiteraard dat niet alleen: ook uitgebreid gebabbeld over van alles en nog wat. De vloot die met de Kuna mee vaart is hier uiteraard ook geweest, ze hebben helaas niets in het gastenboek geschreven.

De motor heeft zich vandaag bijzonder goed gehouden, geen wanklank uit de machinekamer!

Er staat 50 cm meer water dan vorig jaar!

Zie voor vervolg deel 4.

Verslag expeditie 2008 met m/z Margeja naar Polen

Traject Kostrzyn - Bydgoszcz.

Dag 22 Donderdag 22 mei 2008

Er staat zo veel water dat de kabbellatten gelijk staan met de kade. De radarreflector hebben we hier niet nodig en zou verwijderd kunnen worden. De reserve brandstof staat onder een groen kleed op het voordek in een lekbak.

Gisteravond na het eten en de afwas kwam Brigitte kloppen of we nog iets nodig hadden, want ze ging over een uurtje sluiten. Vandaag is het een katholieke feestdag (Fronleichnam) en in dit erg katholieke land is dat een officiële vrije dag. In de stad hebben ze processies. Brigitte ging vanmorgen met André naar Frankfurt Oder, boodschappen doen. We hebben contact gehad met Peter en Corrie (de half Nederlandse vrienden van Brigitte uit Duitsland), Corrie moet werken en kon dus vandaag niet naar hier komen. Al die overwegingen hebben meegeteld bij de beslissing om vandaag verder te gaan. We hadden Brigitte beloofd om onze country muziek op haar computer te zetten, dus we zijn met een (groot) stickie naar boven gegaan. Het is een hele klus geworden, Brigitte heeft een "crash" gehad en een nieuwe harddisk gekregen. Daar staan een hoop dingen niet op die op de oude wel stonden. Bovendien is de indeling anders geworden. Henk is dus een tijd met die computer bezig geweest. Uiteraard staat alles in het Pools op het scherm, Brigitte kan uitstekend Pools spreken maar lezen is iets heel anders en ons Pools is nu eenmaal niet zo best. Bovendien is het een Duits toetsenbord en die is toch nog weer net iets anders dan het Nederlandse. In ieder geval is Henk zo ongeveer een uur

22 km door het natuurreserveaat 'Narodowy Park'.

bezig geweest om die 1300 Country nummers overgespeeld te krijgen. Gelijk onze reispost aflevering 3 over gestuurd naar Nederland. Toen dat klaar was had Brigitte nog een goed idee. Ze vroeg of we Pools geld hadden. Ja, niet zo heel veel, maar toch. We zouden geld nodig hebben voor de sluizen en dat het liefst in afgestapt geld. Zij had haar kleine kas mee naar binnen genomen vanuit haar café en ze stelde voor om te wisselen. Ik klein geld en zij Euro's. Prima idee. Ik heb nu voor 30 Euro klein geld en zij kan vandaag boodschappen doen.

Om half 8 waren we klaar wakker en is Henk gaan varen. De snelheid is nog steeds gemiddeld ongeveer 5,5 kilometer - er staat een stevige stroming. De eerste 20 kilometer ging door het Nationale Park, een groot moerasgebied. Prachtige natuur, op verscheiden plaatsen sporen van bevervraat, zelfs een beverburcht gezien. Maar ook: verschrikkelijk veel muggen!

Na het Park om 11.20 even de kop op de wal gezet om aan land het kerkje van Oksza (km 22,3) dat we hier al de vorige keer gezien hebben op te gaan zoeken. Het is een echt oud kerkje, baksteen, maar helaas op slot. De ramen zaten te hoog om veel te kunnen zien. Hebben wel het idee dat het nog in gebruik is, er hing kerkelijke kleding. Na de middagboterham is Henk een tijdje "naar het lek gaan luisteren". Hij had mij al jaloers proberen te maken met de mededeling dat hij een ooievaar had gezien, nu kon ik hem toen hij weer boven kwam vertellen dat ik een zwarte wezel gezien had. Daarna ben ik ook nog even gaan luisteren.

Gemeerd aan een boomstronk en aan een nieuw anker.

We hebben besloten om nog voor Gorzow een oppertje te zoeken. We willen daar boodschappen gaan doen (brood is weer op) en liever niet in de stad zelf overnachten. Vorige keer te veel gezien: dronken mannen op de wal en "lieve jeugd" die je lijnen los willen gooien. Vorige keer hadden we zelfs de bescherming van het met een grote groep zijn, nu zijn we alleen. Liever overdag even daar aanleggen. Maar vandaag is dus alles dicht. Als we boodschappen hebben gedaan gaan we verder naar Santok. Daar ligt het goed en veilig maar er zijn weinig inkoopmogelijkheden. Toen we tegen half 4 dus bij (ongeveer) kilometer 45,5 een afgestorven boomstronk vlak langs het water zagen staan zijn we daar aan gaan liggen. Heerlijk dat dit schip zo gewillig is, het aanleggen ging heel rustig en beheerst. We liggen zo dicht bij de kant dat Henk zonder problemen van boord kon, maar ook zo veraf dat een ander er niet zo gemakkelijk op kan. Bovendien ligt de weg aan de andere kant van het water, aan deze kant is alleen op een afstand van ongeveer een kilometer een fietspad.

Dag 23 Vrijdag 23 mei 2008

Geweldig zoals wij kunnen slapen! Het was er zo heerlijk stil, zelfs van het water was heel weinig te horen. We lagen echt alsof we aan alle kanten vast lagen, terwijl we aan niet meer dan dat ene lijntje lagen. Er was een anker voor de boeg gezet, maar dat was waarschijnlijk niet eens nodig geweest.

Het was vanmorgen alweer windstil, licht bewolkt en zonnig. Het weerbericht had dat al voorspeld, voor morgen geven ze hetzelfde patroon aan.

Maar na het weerbericht van half 8 was Henk niet meer te houden, we voeren om kwart voor 8. Gorzow was nog ongeveer 10 kilometer, maar met de stroming was dat nog ongeveer 2 uur varen.

We waren dus om 9.45 bij Gorzow waar we aangelegd hebben. Er staat veel meer water dan vorig jaar. De kade is nog kort geleden overstroomd geweest zo te zien, er ligt natte modder op de onderste trede van de trap. Met de fiets de wal op, een nieuw smeeroliefilter gekocht. Eigenlijk wilde Henk er wel 2, maar de zaak had er maar 1 meer. We zien ergens anders wel nog een te krijgen, anders kunnen we op de terugweg als we weer in Gorzow zijn het nog wel eens proberen. Huishoudelijke boodschappen gedaan ook: het brood is op. Natuurlijk kan ik wel in de wok een broodje bakken, maar dat vraagt erg veel gas en het is zo weer op (want Henk vindt dat LEKKER!). Dat is dus iets voor bijzondere gelegenheden.

Om 11.15 weer aan boord en verder. Alles ziet er fris en schoon uit, heel bekend ook. 13.45 Santok. Er stonden een hoop mensen op de kant, kennelijk waren ze al aan het wachten op de vloot die van Skwierzyna moet komen. Maar een van de wachtenden wist me te vertellen dat die pas tegen de avond hier zou zijn. We zijn aan de voorste paal gaan liggen, waarschijnlijk gaat de Kuna aan de kade liggen. De andere kleine boten kunnen achter ons liggen aan de andere palen. Even het dorp in gelopen om te kijken of de bibliotheek open is, maar die was alleen vanmorgen open. De meeste mensen in Polen hebben na de feestdag van gisteren een extra vrije dag opgenomen, hebben ze dus een lang weekend. Overal langs het water zag je dus ook nog steeds vissers zitten. Vissen is DE sport hier, bovendien helpt dat ook nog met het eten. Zo erg ruim heeft de gemiddelde Pool het niet. We hebben uitgerekend hoever we tot nu toe gevaren hebben: 1027,5 kilometer.

Tegen half 5 kwam het Poolse schoolschip de W. Lokietek die we al onderweg gezien hadden, hier aan de palen liggen. Zij wachtten ook op de Kuna, gaan dan weer terug naar Bydgoszcz, daar hebben ze een feest. We werden aan de kapitein van de Lokietek voorgesteld, ook de burgemeester van Santok kwam er bij. De kapitein heeft het boek over de Poolse wateren geschreven, Henk wil aan hem vragen het boek te signeren. De kapitein nodigde ons prompt uit om ook te komen. We zouden dan vrije schutting krijgen bij de sluizen en bovendien ook nog 50 liter diesel extra. Of ze ook graag mensen naar hier willen laten komen! We hebben de machinekamer van de Lokietek bekeken, volgens Henk ziet het er veel beter uit als aan boord van de Kuna. Het schoolschip vaart momenteel met een louter vrouwelijke "bemanning".

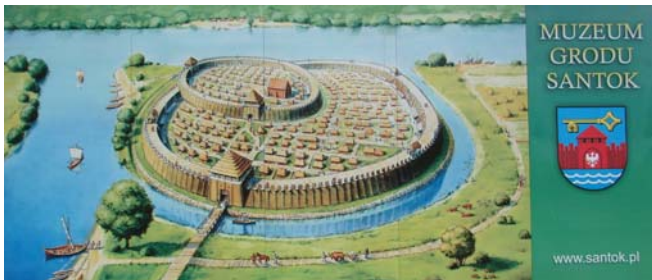
De arme zielen moesten de gangway, die hiervoor op de wal lag, een meter of 20 verzeulen. We wisten niet dat het de gangway van de Lokietek was, anders waren we misschien op een andere plek gaan liggen.

Tegen 7 uur kwam de rest van de vloot. De Kuna ligt langs de kade, daarachter de Barbarossa en de Aurora (allebei dus voormalige stoomschepen, tegenwoordig gewoon diesel), de kleine jachtjes liggen tegen de Lokietek en de Kuna, er liggen ook nog 3 langs de palen. Toen was er nog 1 kleintje over, die kon mooi bij ons langzij. De Duitsers zijn panisch van de zijwaarden, maar we hebben Reiner en Anne-Grete gerust gesteld dat er niets kon gebeuren. De Krabbe is een aardig scheepje, de bemanning is ook aardig. Ze hebben van ons geen last gehad, wij ook niet van hun.

Dag 24 Zaterdag 24 mei 2008

Om kwart voor 8 op, we hebben gisteren gehoord dat we tegen half 10 met de hele vloot naar het museum gaan. We waren dus ook netjes op tijd.

In het museum is nog steeds niemand die Duits praat, maar kapitein Hopfer van de Kuna vertaald wel iets. Wij hadden het museum al eerder gezien, ook veel gelezen over de geschiedenis van burchten zoals hier gelegen hebben. Op die manier kon ik de Nederlandse vrouw die met haar echtgenoot hier ook mee in de vloot vaart (schip Ellen) het een en ander vertellen. Zij spreken niets "buiten de pier", zijn voor hun communicatie afhankelijk van Duitse kennissen van ze die hun mee hebben genomen op deze tocht. Jammer dat ze op deze manier toch erg veel missen en zich ietwat eenzaam voelen. Ik heb me wat over de dame ontfermd, en haar iets over het type burcht en de diverse activiteiten die er omheen spelen verteld. Ze vond het erg interessant en waardeerde het zeer weer eens Nederlands te kunnen praten.

We kregen te horen dat we tegen half 1 bij de weg verwacht werden om met een bus naar een botanische tuin / arboretum te gaan. We zijn dus op tijd weer naar boord

gegaan en hebben wat gegeten. Karin en Klaus van de Andante zijn nog een wandeling gaan maken naar de toren boven op de rand van de eindmorene waar Santok onder ligt, zij kwamen pas na 12 uur weer terug. Die hebben dus niets gegeten, pas in het restaurant van de botanische tuin hebben ze een kleinigheid naar binnen gewerkt. De bus was betaald door de gemeente Santok, evenals de toegang tot het park. Prima bus trouwens, alleen werd hij door de wegen wel erg op de proef gesteld. Af en toe verschoven de ramen in de sponningen. Een vorige jaar hebben we gemerkt dat de hoeveelheid wegwijzers minimaal was, dat is nog niet erg verbeterd.

Het park is de tuin van een oud Pruisisch landhuis, Werner vertelde dat het slot voor 2 jaar nog zo ongeveer een ruïne was. Nu was het in ieder geval uiterlijk weer opgeknapt. Ook aan de binnenkant was er het een en ander gedaan heb ik gezien, want ik heb na de wandeling in het souterrain koffie gehaald. Het zag daar allemaal vrij nieuw uit. De koffiemachine was wel net weer stuk gegaan, er werd dus andere koffie geserveerd dan waarom gevraagd was.

Er was een rondleider in het park, maar wij zijn in de tuin opgetrokken met Werner (kapitein) en Melanie (maat) van de Aurora. Die hadden ook geen zin om in een kudde te lopen. Henk en Werner hebben uitgebreid technisch zitten / lopen de praten, Melanie en ik hebben ons geamuseerd met de plantjes. We hebben veel gemeen hebben we gemerkt. Met de bus ook weer terug. Dank zij de slechte bewegwijzering reed de Poolse chauffeur prompt verkeerd. Wat me opvalt is dat de dorpen nog echt agrarisch zijn (veel ruimte tussen de verschillende woningen), de steden lijken een verzameling dorpen. Het land ligt nog voor een vrij

groot gedeelte braak, er zijn nog behoorlijk wat stukken met oorspronkelijke begroeiing ook: veel bomen en struiken.

Goed uitgehongerd waren we tegen half 6 weer bij de boten terug. De eerste worstjes lagen al op de grill. Wij mochten mee doen, maar na 2 vrij vette worstjes hadden wij al lang genoeg. Voor iedereen was er een flesje frisdrank en een bier. Als men meer bier wilde ging dat voor eigen rekening. Hebben wij ook eens zo'n typisch Duits/Poolse feest mee kunnen maken.

Er was een bandje van 4 man die voor enige (vrij harde) muziek zorgde. Heel gezellig allemaal, maar wij zijn vrij snel naar boord terug gegaan: 't werd te koud en ik wilde m'n verhaal op kwijt. Voordat we met de barbecue begonnen hebben we eerst water gehaald (er waren 3 kannen leeg), en daarna ons schip verhaald. Morgen willen we om half 8 varen, de Lokietek komt ons later achterna. Zij kunnen nu eenmaal veel sneller dan wij en wij hebben geen zin om harder te varen als nodig is. Misschien valt de stroming op de Notec mee, maar we willen geen risico lopen. Henk heeft overlegd met de stuurman van de Lokietek en die vond onze overweging heel verstandig. We liggen nu dus naast de Aurora, die morgen later op de dag vertrekt. Ze gaan in ieder geval pas na de kerkdienst die op de Kuna wordt gehouden. Maar daarvoor moet er een pastor uit Berlijn komen. Gezien de toestand van de wegen is het de vraag of die op de afgesproken tijd er kan zijn. Een gedeelte van de vloot vertrekt dan ook, een ander gedeelte gaat eerst maandag en 2 schepen, varen met de Lokietec mee naar Bydgoszcz. Na de barbecue werden er t-shirts uitgedeeld, vaantjes en buttons. Er moest een foto gemaakt worden van de hele

vloot, ik kon de klompen niet zo gauw aan krijgen en kwam te laat voor de foto. Maakt ook niets uit, Henk stond er wel bij. Voor mijn gevoel hoorden we er eigenlijk niet bij, maar we zijn wel heel hartelijk in de groep opgenomen. Henk heeft op diverse schepen advies kunnen geven. Na de vakantie zullen we er ook nog wel wat van horen denk ik. Het e-mail adres is diverse malen over genomen.

Dag 25 Zondag 25 mei 2008

Waren om half 7 wakker vanmorgen, zijn om 7 uur gaan varen. Dat is een half uur eerder als we gepland hadden, maar de zon scheen en dus was het niet erg. Er waren een paar anderen van de vloot ook al wakker, die hebben ons uitgezwaaid. De meeste mensen zullen nog wel in bed hebben gelegen.

Het eerste stuk van de Notec gaat door een moerassig gebied, de dijken die er langs liggen zijn op honderden meters afstand. Veel ooievaars en aalscholvers en nog meer kleine vogeltjes in het riet en de bomen, die zich trouwens niet lieten zien maar wel horen.

Ik heb me bijna de hele ochtend bezig gehouden met het herstellen van de rode kiel van Henk. Die is over de buik een beetje te krap geworden en vorige week een centimeter of 8 ingescheurd. Maar hij zit zo lekker en dus mocht hij eigenlijk wel gerestaureerd. Er is een stukje band achter gezet als versterking en de scheur is weer netjes dicht gemaakt. Het blijft natuurlijk wel te zien, maar de kiel is weer bruikbaar. Als we weer thuis zijn mag ik hem uit elkaar slopen en gebruiken als patroon om een nieuwe (iets grotere) kiel te maken. Tegen 2 uur waren we bij kilometer 188, de afgesproken overnachtings plaats.

Volgens zeggen moesten "de kleintjes" daar langs zij Lokietek. Henk constateerde daaruit dat er geen kade zou zijn waar aangelegd kon worden. Er bleken paaltjes op de wal te staan, maar ook stenen onder water. We hebben geprobeerd aan te leggen, maar de stenen hielden ons af. Toen zijn we aan de binnenbocht gaan proberen, daar liggen hier en daar wel stenen (hebben we gepeild), maar voor de rest eerlijke modder. Henk heeft het schip langs de kant gezet, ik mocht van boord springen. Kwam prompt in de modder terecht natuurlijk en verloor een klomp. Die bleef in de modder steken. Op een slof en een klomp verder. Eerst de klomp maar weer los gewurmd (goed zuigende modder), daarna met natte slof weer in de klomp. Door het riet en de bramen met de door Henk toegeworpen lijn om een boompje en weer terug. Henk heeft de loopplank weer op het zwaard en de wal gelegd en ik kon weer aan boord. M'n klomp schoon gespoeld, sok en slof op de mik te drogen gehangen. De binnenzool van de klomp ligt nu ook in de zon, die kan ook weer drogen. Sok en slof kunnen nadat ze gedroogd zijn en uitgeklopt gewoon weer aan. Om kwart over 2 lagen we dus aan de wal. We wachtten eerst even op de Lokietek (die volgens planning om 3 uur hier moet zijn), dan kijken we wel of we nog anders gaan liggen. Van mij hoeft dat niet, we kunnen redelijk op de wal komen, er ligt een weg vlakbij en de brug is ook niet ver.

Het landschap bij de brug over de 157 naar Coscimiek.

De Lokietek kwam tegen 4 uur in zicht, even later kwamen de 2 Duitse jachtjes er achter aan. De Lokietek merkte inderdaad aan de paaltjes, toen die goed vast lag mochten de Mia en Elisabeth langs zij komen. Daarna vroeg de dame van de Elisabeth ons langs zij te komen. Dat hebben we dus toen maar gedaan. Zij varen inderdaad sneller dan wij, ze waren pas na 11 uur vertrokken en hebben in 5u30 het zelfde gevaren als wij in 7 uur. Op het achterdek van de Elisabeth even nagepraat, als je de Margeja vanaf die hoogte ziet is het maar een buikschuiver. We hebben wel het oudste schip met de oudste motor.

Dag 26 Maandag 26 mei 2008

Om half 9 varen, d.w.z. de Lokietek startte de motoren, we hebben dat opgevat als "we gaan weer verder". We zijn onder de brug door gevaren en hebben even de kop op de wal gezet, konden we ze mooi langs zien komen nadat ze om 9 uur echt gestart waren. De sluis bleek een heel stuk verder te zijn, als we dat geweten hadden waren we zeker nog een stuk door gevaren. Nu moesten we harder varen als

we eigenlijk bedoeld hadden. De motor had er geen bezwaar tegen, maar de draaikolk in de tank wordt wel dieper.

Om 11 uur hadden we het konvooi ingehaald, ze lagen voor sluis 22 Kryz. Daar was kennelijk iets tussen de sluisdeuren gekomen, ze lagen te wachten. Net toen wij gearriveerd waren was het euvel kennelijk verholpen, de deuren gingen open. De geul naar de sluis moet zeer nauwkeurig aan worden gehouden, er ligt tegenover de damwand een enorme ondiepte. De Elisabeth had op de ondiepte voor de sluis gezeten. Bij ons ging alles gelukkig heel goed.

Het hele konvooi kon in een keer geschut worden, we zijn ongeveer 1,5 meter omhoog gegaan. De schutting duurde een half uur. Onderweg naar sluis 21 weer een aantal stengels rabarber onder de vloer vandaan gehaald, we hebben vanavond rabarber toe.

Een uurtje later lagen we al voor sluis 21 Drawsko, hier gingen we zo'n 2 meter omhoog en het ging heel vlot, binnen 20 minuten waren we er al weer uit.

Het hele gebied waar we hier doorheen varen is natuurgebied, we hebben onze eerste arenden gezien. Om kwart voor 2 waren we bij de brug van Wielen, we moeten hier aanleggen en wachten, want de sluis is in reparatie, zou om 7 uur weer draaien. We liggen dus weer naast de Elisabeth. Hebben besloten om eerst boodschappen te gaan doen, vanmiddag hebben we ons laatste brood opgegeten. Bovendien wilde Henk kijken of we ergens een redelijke kaart van dit gebied kunnen krijgen. Het schipperske van de Mia vertelde waar de winkels zijn in Wielen en die aanwijzing hebben we gevolgd. We hebben brood en groenten gekocht, een klein pannetje ter

vervanging van het pannetje dat afgelopen week ineens lek was, en zelfs een grote atlas met overzichtelijke kaarten van heel Polen. We kwamen dus zeer tevreden weer aan boord terug. We hadden de spullen nog maar net opgeborgen toen de buurvrouw aan kwam kloppen: of ik even mee naar boven kon komen, want er was iemand van de gemeente die ons welkom wilde heten. Deze dame vertelde ons in het Duits het een en ander over Wielen. Voor de oorlog was de Notec een soort grensrivier: ten noorden was Duits, ten zuiden was Pools. Er is in de oorlog veel kapot gegaan, daarom ligt er nu ook een nieuwe brug. Ze bood elk schip een katoenen tasje aan met een boek met oude ansichtkaarten van Wielen. De tekst is in het Pools (uiteraard), maar ook in het Engels zodat we het kunnen volgen. Heel leuk, we hebben haar hartelijk bedankt: bardzo dziekuje!

Om half 6 toen ik net naar beneden was gegaan om het eten voor te bereiden, was er ineens activiteit. Motoren werden gestart, we gingen naar de sluis. Goed, het eten dus maar even het eten gelaten, aan de ballen en lijnen. Naar binnen in de sluis ging gemakkelijk, de sluizen zijn groot genoeg om het hele konvooi er in te stoppen. Toen weer water inlaten, we moeten nog steeds omhoog. Te zien aan de sporen op de sluismuur zeker zo'n anderhalve meter.

Er kwam heel langzaam misschien 10 cm naar binnen, toen was het over. Het blijkt dat de stuw in reparatie is, ze hebben heel veel water weg laten lopen (o.a. daarom stroomde de Notec dus zo verschrikkelijk) om de dam voor de stuw boven water te laten komen. Er is gewoon niet genoeg water meer. We kunnen dus vannacht in de sluis blijven liggen. Volgens de kapitein van de Lokietek is er morgen als we tegen 9 uur verder gaan weer genoeg water. De burens van Mia en Elisabeth zijn bang dat er dan nog niet genoeg water is (zij steken 1,10 meter) en denken er over om weer terug te gaan.

Henk is na het eten naar de Lokietek gegaan met een stickie om te proberen via hun internetverbinding het laatste nummer van Info 20M te vangen. Janneke heeft dat dit weekend op het internet gezet, Henk is er erg nieuwsgierig naar. Op de een of andere manier is het gelukt, ondanks dat eigenlijk niemand er iets van snapte. Hij heeft een tijd met de kapitein zitten te praten (via de maat die Duits praat), de kapitein wil erg graag dat de hele vloot in Bydgoszcz komt. Kennelijk wil de gemeente aan de weg timmeren.

Als de twee Duitse jachten teruggaan hoop ik dat we de Lokietek bij kunnen houden, vandaag hebben telkens een hoe langer hoe meer achterstand opgelopen.

Dag 27 Dinsdag 27 mei 2008

Lekker rustig in de sluis geslapen. De burens van de Elisabeth hadden slecht geslapen, meneer maakte zich grote zorgen. Dan kan mevrouw vanzelf ook niet goed meer slapen. Arno van de Mia vond het idee door te gaan ook maar niets, volgens de kapitein van de Lokietec is Arno erg paniekerig.

Om kwart voor 8 werd er geklopt, we moesten de lijnen losser maken want het water werd er weer uit gelaten. Mia en Elisabeth gaan definitief terug. Ze wilden nog wel de Warta op om naar Posnan te varen. Dan zullen ze ook nog wel problemen krijgen, er zijn op die route maar heel weinig plaatsen om aan te leggen. De schipper van de Elisabeth weet niet hoe je "in het wild" kunt gaan liggen. Bovendien hebben we bij Brigitte een kaart van Norbert van de Helorca gezien (die had hem speciaal voor ons daar laten liggen) waarop hij een goede anker / aanleg plaats in Posnan had aangegeven. De "jachthaven" waar we vorig jaar gelegen hebben is er niet meer? Hoe dan ook, we hebben elkaar wederzijds "goede reis" gewenst. Om 8 uur waren ze vertrokken en was er een klein Pools sportbootje bij in de sluis gekomen. Dat bootje is gelijk weer door gegaan.

Om 10 voor 9 kregen we een sleeptros aangereikt, de Lokietec gaat ons in ieder geval dit pand tot de volgende sluis trekken. Als er dan te weinig water is om over de drempel bij de sluis is kan de Lokietec een beetje helpen. Zonder motor liepen we harder als gisteren: dik 6 kilometer per uur.

Om 10 uur waren we al bij sluis 19 in Wrzeszczyna. Er was geen enkel probleem met de waterdiepte. Op de ondiepste plekken stond 1,60 meter water! Na de schutting werd de sleeplijn weer uitgevierd. Kennelijk wil de kapitein ons beslist mee hebben.

Het gaat wel snel op deze manier, om 20 over 11 waren we sluis 18 (Rosko) al weer gepasseerd.

Ik zou net voor de middag boterham gaan zorgen om 12 uur toen we al weer voor sluis 17 (Mikolajewo) lagen.

Om 20 over 12 mocht ik dus echt met de boterhammen beginnen, we waren er weer door. Om kwart over 1 volgende sluis, nr. 16 (Pianowka). Vreemd, de deuren waren nog dicht. Andere keren stonden de deuren al open (de sluiswachters geven de "klanten" aan elkaar door).

Kennelijk was de sluiswachter met iets anders bezig geweest, nadat de Lokietec eens flink getoeterd had kwam hij hard hollend aan. Om 13 uur 40 waren we er door.

Om 2 uur afgemeerd bij de scheepswerf in Charnkow. De kapitein wilde tegen 4 uur achter de brug gaan liggen (dus een paar honderd meter verder), maar tot die tijd hadden ze middagpauze. Wij hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om diesel te halen, wat boodschappen te gaan doen en de stad eens te bekijken.

Toen we terug kwamen is Henk eerst eens op de brug gaan kijken waar de Lokietec eigenlijk lag. Als we nog niet weer

terug waren als ze verder zouden gaan, zouden ze gewoon Margeja naast het schip meenemen.

Ze lagen nog bij de werf, de maat vertelde dat ze toch daar zouden blijven liggen want het lag er rustiger dan aan de andere kant van de brug. Hier liggen we langs afgesloten terrein, na de brug is het openbaar en ze dachten dat de jeugd wel te veel interesse zou kunnen hebben.

We hadden onze boodschappen nog maar net opgeruimd, Henk had z'n hazeslaapje uit, toen de kapitein namens de burgemeester een tasje met informatie, een button en een halshanger voor een stickie. Leuk, de burgemeesters hebben het maar druk met ons.

De marina van Charnkow. Niets om aan vast te maken. Op de hoeken staan 2 betonnen paaltjes!

Toen we aan de maaltijd zaten, op het achterdek in de zon, kwam de maat vragen of we een stukje vertalen konden. Henk vond dat het heel goed kon, dat mocht ik doen. We hebben het eten en de afwas klaar gemaakt en zijn toen naar het schoolschip gegaan.

Het bleek dat de kapitein van plan was naar een congres over de binnenscheepvaart in IJmuiden te gaan. Of ik kon helpen om een e-mail te sturen aan de organisatie. Ik had gedacht dat ik iets in het Duits of Engels zou moeten schrijven, het kon dus gewoon in het Nederlands: lekker gemakkelijk. De kapitein heeft de e-mail verstuurd, morgen mag ik even via de telefoon informeren of alles op deze manier in orde is. We hebben in het kapiteinsverblijfje koffie gedronken en foto's bekeken. Ik heb ons boek gehaald en de kapitein heeft er een opdracht in gezet. Henk heeft aangeboden om de sleeptros van een nieuw oog te voorzien, maar dat was de eer van de maat te na. Dat wilde hij zelf doen.

Dag 28 Woensdag 28 mei 2008

Gisteravond toch maar weer de kachel aangemaakt. De dagen zijn prettig, maar 's nachts is het erg koud. Blij toe, het was maar 20° in de kajuit, toch op nog geen 3 meter vanaf de kachel. Buiten scheen de zon al volop om 8 uur, maar de temperatuur was pas 13°. Het is elke keer knoeien om de kachel aan te maken: bij het schoonmaken van de kachel is het stukje asbest dat onder in die kachel lag verdwenen. Henk heeft Waldek (de maat) al gevraagd of zij wat asbest hadden, maar dat was niet het geval. Nu is Henk naar de werf gegaan en heeft daar om asbest gevraagd. Geen probleem, er werd naar de uitlaten gegaan en hij kreeg zo een stuk asbest uitlaat isolatie (zo'n anderhalve meter) mee. Hij heeft er een decimeter af gehaald en dat in een jampot gedaan. Daarmee hebben we voor de eerst komende 50 jaar genoeg. De isolatie die we nu gebruiken verkrumelt en is daarmee de volgende keer dat de kachel aan moet worden gemaakt niet meer te gebruiken. Asbest verbrandt niet. Het is gevaarlijk spul, dat weten we, vandaar dat we het heel voorzichtig in een jampot gedaan hebben. Het grote stuk is gauw weer terug gebracht.

Om 8 uur is aan boord van Lokietek vlag ceremonie, de dames krijgen een heel sermoen vanmorgen. Ze moeten om 9 uur aan de andere kant van de brug zijn, er komen gasten aan boord. Waldek gaat aan de sleeptros een nieuw oog splitsen. Henk zag hem worstelen met een schroevendraaier en heeft een splitsijzer uit ons gereedschap gehaald. We hebben er nog stuk of wat meer, dus Waldek mag hem houden. Hij was er verguld mee, het is een mooi oog geworden.

Om 9 uur dus varen. De bakboordmotor die gisteren koelwater lekkage had, heeft nu helemaal geen koelwater meer. Waldek had dus iets uit te zoeken. Op 1 motor kan de Lokietek ook varen, alleen niet zo hard. Bovendien moesten ze dus gasten mee nemen, wij zijn alvast naar de volgende sluis gegaan.

De omgeving van sluis 15 Lipica

Bij die volgende sluis (nr. 15: Lipica) waren we om 10 uur, we hebben gewacht tot de Lokietek er ook was. Dat duurde een poos, want de gasten waren niet zo erg vroeg. Maar even voor 11 uur waren ze er, 20 minuten later waren we door de sluis. Het bleek dat het een groep uit Ujscie (waar we vandaag heen gegaan zijn) was. De bakboordmotor deed het nog steeds niet, we zijn rustig achter ze aan blijven varen. Bij sluis 14 (Romano) kwam een van de gasten bij ons praten, ze hadden een half uur pauze. Ze sprak een beetje Duits, ze verontschuldigde zich voor dat gebrekkige

praten. Ik heb haar vriendelijk verteld dat haar Duits veel beter was dan mijn Pools, dus waar lag het probleem. Ze was erg aardig, vertelde dat de oude mevrouw die op de sluis zat te kijken heel goed Duits sprak, zij bleek op de sluis te zijn geboren. Haar vader was ook al sluiswachter geweest, nu waren haar zonen hier sluiswachter. Na de oorlog mochten de Duitsers die dat wilden in Polen blijven wonen (en Pools worden), maar er mocht geen Duits meer gesproken worden. Dat was aan mevrouw te merken: ze was zeer spaarzaam met woorden. De Poolse mevrouw vroeg of we geen last van de muziek (levende muziek aan boord) hadden gehad. Wij voeren niet zo gek ver achter de Lokietek aan, maar hadden niets gehoord - en dat heb ik haar gezegd. Toen begon ze lachen en was het goed.

Henk is in de sluis weer eens naar de Lokietek gewandeld, ze waren net bezig om het impellerhuis van een nieuwe pakking te voorzien. Daar wilden ze karton voor gebruiken, op Henk's advies werd de nieuwe pakking uit een hoek van een oude kaart gesneden. Dat is watervast en werkt veel beter.

Toen ze de sluis uitvoeren werd de bakboordmotor nog eens gestart en kijk: er was weer koelwater!

Waldek kwam op het achterschip staan en begon met de sleeptros te zwaaien. We moesten dichterbij komen, en de sleeptros weer aan nemen. En daar ging het weer: zonder motor, maar met een snelheid van meer dan 8 kilometer per uur. Zo aan de sleeptros konden we inderdaad de muziek horen, maar het was beslist niet hinderlijk. Gisteren in Charnkow al gehoord dat het gebied waar we door zouden komen natuurgebied is, het is echt een prachtig parklandschap met veel dierenleven (we zien overal sporen van bevers) en bloeiende struiken.

13 uur 30 sluis nr. 13 Walkowice. Waldek kwam ineens bij de sleeptros om die los te maken. Ik kreeg de hele tros aan boord. Het bleek dat op de sluis een "Inspektor" stond (scheepvaart inspectie of van school?). De Lokietek wordt in ieder geval geïnspecteerd. Een half uur later gingen we de sluis al weer uit. Goed en wel de hoek om, kwam Waldek weer achter op het schip, hij wilde de sleeptros weer aan boord. Dat ging wat moeilijk omdat het ding zo zwaar is, maar het gelukte om hem over te gooien. Daar hingen we dus weer. Met ons op sleeptouw kan er sneller gevaren worden en hoeven ze niet op ons te wachten.

Een uurtje later was sluis 12 Nowe aan de beurt. Ik kan (en mag) zelfstandig de tros inhalen bij het aanleggen, Waldek komt niet eens meer kijken of het goed gaat. Natuurlijk gaat het goed, ik weet nog dat ik moet zorgen dat de tros niet in de schroef van de Lokietek kan komen (de tros is niet drijvend) dus moet hij zoveel mogelijk boven water blijven. Als er weer verder gevaren wordt moet die tros heel rustig gevierd worden, zonder onverwachte rukken. Gaat probleemloos als Henk onze snelheid goed regelt.

Om 16.00 uur werd aangelegd in Ujscie, de gasten gingen van boord die waren op hun thuishonk. Ik heb voor de kapitein IJmuiden gebeld om te informeren of de E-mail aan was gekomen en of het zo voldoende informatie was. Ik kreeg het een ander over het symposium te horen en kon daardoor nog wat meer informatie aan de kapitein geven. Hij was er best blij mee. Morgen moet er nog iets meer gestuurd worden naar IJmuiden, maar dat zien we in Naklo wel. De Lokietek neemt hier water in, wij gaan het plaatsje in (de mevrouw die op de sluis kwam praten: het is een oude stad en erg mooi) en hebben het winkelbestand geïnspecteerd. Valt tegen, het plaatsje valt ook tegen:

redelijk armoedig. Hebben wat informatie over Ujscie bij elkaar gesprokkeld en we konden waarachtig een filter kopen! Waldek vond dat het filter duur was, maar voor ons was hij erg goedkoop.

Henk heeft Brigitte gebeld om te vertellen waar we zitten en die wist te vertellen dat Norbert haar ook al gebeld had. Hij is nog niet naar de Mazuren, hij had problemen met sluis 11 dat is de sluis waar we morgen als 1e door moeten. Er schijnt daar gewerkt te worden (net als bij Wielen) en de drempel was maar 80 cm geweest. Hij ligt nu in Bydgoszcz. Als het lukt zijn wij daar over 3 dagen ook. Maar Norbert had aan Brigitte gevraagd om niemand meer "naar boven" te sturen. Als de Mia en Elisabeth nog in het konvooi waren geweest hadden zij dus beslist er niet langs gekund. Maar we zien morgen wel.

Dag 29 Donderdag 29 mei 2008

Zon vanmorgen (alweer!), maar veel wind waardoor het koud aanvoelt. 8 uur 30 varen, we hebben een lange tocht voor de boeg. Lokietek heeft weer gasten aan boord, oude Duitse schippers zo te zien en te horen, we werden in het Duits begroet. We varen vooruit, om de Lokietek de gelegenheid te geven de gasten aan boord te nemen. Als ze ons ingehaald hebben kan er weer gesleept worden. De kapitein is vandaag naar Warschau, Waldek fungeert als kapitein.

Varen door een hoogvlakte, gemiddeld 48-50 meter boven zeeniveau. Het is heel erg leeg, de dorpen liggen tegen de rand van de vlakte en dat is erg ver. Af en toe wordt er gras geoogst, soms zit er een visser. Tegen 11 uur kwam er een troep (ca. 20) kraanvogels over.

12 uur: de Lokietek heeft ons eindelijk ingehaald na 22 kilometer. De stroming is niet zo groot meer, we kunnen alleen varende meer dan 7 kilometer per uur varen. Even voor 2 bereikten we sluis 11 Krostkowo. Voor de sluis waren geen problemen, de gasten van Lokietek vertrekken weer. Hoe ze weer in de bewoonde wereld konden komen is me een raadsel, volgens de kaart zijn er zelfs geen wegen. Waarschijnlijk is er wel een of ander karrenpad. Kwart over 2 de sluis weer uit, boven de sluis was er weinig water. Dat wil zeggen: de Lokietek maalde een hoop modder omhoog, wij hadden weinig last. Een paar kilometer verder was het weer erg ondiep. De dieptemeter gaf 0.6 aan, d.w.z. 60 centimeter onder de opnemer. Dan is er dus nog altijd een paar decimeter onder het schip. Een kilometer verder hadden we zelfs grondberoering, te zien aan de kanten is er ongeveer 50 centimeter water dan

normaal. Bovendien is de Notec aan het dicht groeien, midden in het vaarwater zitten veel planten. Op een gegeven moment waarschuwde Waldek dat hij even af moest stoppen en achteruit slaan - hij had iets in de schroef. Dat was dus de reden dat hij zo langzaam voer. Na het afstoppen en achteruit slaan kwam er ineens een hoop planten naar boven drijven. Toen kon hij ook ineens 2 kilometer per uur sneller varen. Ofschoon het nog steeds ondiep blijft.

Bij ca. kilometer 58 werd veen afgegraven naast de rivier, het schroefwater van de Lokietek zit vol met zand, het is dus al weer erg ondiep. Kennelijk steekt de Lokietek dieper dan wij, wij hadden nergens last van. Onze dieptemeter gaf op de ondiepste plek 0.6 aan. Maar door al die ondieptes kwamen niet zo erg hard vooruit.

De ingang naar de sluis van Krostowo is helemaal aan bakboord.

17.00 uur vast gelegd in sluis 10 Gromadno. We blijven hier vannacht liggen. Het was de bedoeling om nog zo'n 14 kilometer verder te komen tot vlak voor Naklo, maar door al die ondieptes duurde het te lang. Morgen gaan we naar Naklo.

We lagen nog niet zo lang toen Waldek langs kwam met waarschijnlijk de overblijfsels van de barbecue van de Duitse gasten: forellen! Ik moest er 2 nemen. Henk houdt niet zo van vis, maar hij wilde toen ik ze in de pan opgewarmd had toch wel een stukje proeven. Hij heeft er een vrij groot stuk van gehad. In plaats van wat ik van plan was geweest hebben we dus vis gegeten. Henk heeft geïnformeerd ik mag straks even onder de douche aan boord.

Na de afwas ben ik daar dus even met m'n zakje met handdoek en shampoo heen gegaan. Een avontuur: in een

hokje niet groter dan het toilet thuis een toilet, wasbakje en douchebakje van 50 bij 50 cm. Geen gordijntje om de douche heen, alles wordt dus nat hoe netjes je het ook probeert te doen. Nergens een plek om je droge kleren op te kunnen hangen of neer te leggen. Terwijl er iemand doucht kan er niemand op het toilet. Er kwam dus ook prompt 2x iemand aan de deur. Ik heb maar zo snel mogelijk gedoucht en besloten dat ik m'n voeten wel bij ons zelf aan boord zou doen.

De uitgang van de sluis 10 Gromadno richting Naklo.

Dag 30 Vrijdag 30 mei 30 mei 2008

Alweer zon vanmorgen, niet zoveel wind als gisteren. Kapitein Nadolny is weer terug aan boord, of ik nog even naar de E-mail kon kijken. Niets aan de hand, ze zaten met de "disclaimer". Ik was prompt het woord voor belangrijk in het Duits vergeten, heb maar via via geprobeerd uit te leggen dat het niet belangrijk was. 8 uur 30 varen. Het toevoerkanaal naar de sluis is erg ondiep, verderop staat er ook al weinig water in de Notec. 10 uur 30 sluis 9 Naklo gepasseerd. Er waren 2 sluismeesters, compleet in uniform en met pet. Maar eentje was er iets de Duitse taal meester en kwam praten. Hij vertelde dat zijn broer op een schip uit Utrecht voer, 1 maand op en 1 maand af. Hij kwam aanzetten met info over Naklo plus een balpen. Henk vroeg natuurlijk naar kaartmateriaal over de Notec, toen kwam hij aan met een gemeentekaart. Dat was het enige wat hij had. Och, iets is beter dan niets.

11 uur waren we onder de verkeersbrug door bij Naklo. Direct achter de brug is de thuisbasis van de Lokietek, er werd dus aangelegd. Kapitein Nadolny kwam praten (met Waldek als tolk): hij vertelde dat we vanavond uitgenodigd

waren voor de avondboterham. Er zou een hoop "hoge druk" komen, de burgemeester, de directeur van de school, enz. Na de boterham zou er een soort kampvuur zijn. Natuurlijk doen we mee.

We hebben dus stante pede besloten om tussen de middag warm te eten: ik moet ook een beetje aan de vitamines denken en misschien is het wel een uitgebreide boterham, maar ik wil geen risico nemen. Bovendien heb ik nog een deel corned beef van eergisteren (zouden we gisteren opmaken) en dat moet zo snel mogelijk op want anders heb je kans dat het groen wordt. Na de afwas de fietsen op de kant gezet en naar de stad, op zoek naar brood want dat is weer eens op. Er zou een Lidl en een Netto zijn, maar we hebben een Biedronka gevonden. Maakt niet veel uit, brood en karnemelk hadden ze. We hebben onszelf getrakteerd op een uitgebreid ijsje, we hadden geen toetje gehad want de yoghurt was ook al op.

Al crossende door de stad dacht Henk op een gegeven ogenblik een toeristenbureau te zien, hij vroeg natuurlijk weer om een kaart. Het was geen VVV, maar het meisje dat ons te woord stond ging met ons mee naar buiten, nam ons mee naar een binnenhof en wees op een gebouwtje. Er stond iets "geo"achtigs op het bordje aan de muur. Het bleek een kantoor van de landmetingsdienst te zijn. Ook daar weer gevraagd naar kaarten van de Notec. Een van de 2 aanwezige heren sprak een beetje Duits en die vertelde dat ze dat niet hadden. Maar, misschien was er wel iets waar we wat aan hadden. Hij ging weg en kwam terug met een paar topografische kaarten. Het waren kaarten van hier uit de buurt, maar de Notec stond er op, en zelfs kilometerpalen. We hebben in de praktijk maar hier en daar een kilometerpaal gezien. Heel mooi, er werden zwart-wit fotokopieën van gemaakt en die konden we meenemen, de originelen niet. Kosten: niets. We hebben ze heel hartelijk bedankt. Van dit stukje hadden we thuis niets kunnen vinden en de luchtfoto's op het internet waren vaag.

Langzaam maar zeker krijgen we toch meer informatie. Terug aan boord toegeven aan de vermoeidheid en even op het bed gaan liggen. Ondanks de hitte onder het voordekje in slaap gesukkeld, een uur later werd ik weer wakker. Toen stond Henk zich te scheren, hij wil er vanavond (en morgen in Bydgoszcz) een beetje netjes uitzien. We hebben zelfs de nette broeken uit de tas gehaald.

Dag 31 Zaterdag 31 mei 2008

Tegen half 8 waren zo ongeveer alle gasten gearriveerd. Een zeer gemengd gezelschap, kennelijk allemaal leden van

de Liga Morski, een soort zeegenootschap. Er was er 1 die wat Duits sprak en een oud-journalist sprak wat Engels. Hij wist een hoop van de geschiedenis van Polen, Lokietek was een Poolse koning die nog al klein van stuk was. Tegen half 9 werden we uitgenodigd aan boord van de duwbak die bij het schoolschip gebruikt wordt. Er was een echte kok aan het werk, we kregen een soort stevige goulashsoep vooraf. Daar was brood bij natuurlijk en er stonden grote schalen met kaas gerold in vleeswaar (ham) op tafel. Grote thermoskannen met koffie en thee en een hoop glazen. Uiteraard werden er toespraken gehouden, de journalist probeerde af en toe de "clou" te vertellen. Toen het eten eenmaal begon kwam ook de wodka op tafel. Journalist vertelde dat hij zelf alcohol stookte - kennelijk is dat hier toegestaan. Ondanks het weinige kunnen begrijpen was het een zeer gezellige avond. Tegen half 10 werd er een enorme hoeveelheid flessen met het lokale bier aangedragen. We hadden bedankt voor de wodka, maar het bier moesten we proeven. Het was nog lekker ook. Een nadeel van het altijd tegen 10 uur naar bed gaan: we kregen slaap. Dus toen zijn we naar onze eigen boot gegaan. We moesten elk een flesje bier meenemen. De meisjes van school hadden ondertussen toestemming gekregen om het kampvuur aan te steken. De bijeenkomst aan boord van de duwbak is nog lang door gegaan, we hebben er maar heel kort iets van gehoord. De gasten zijn aan boord blijven slapen, vanmorgen was de kok er weer om voor het ontbijt te zorgen. Wij zijn gewoon aan boord van ons eigen schip gebleven. Hebben net als de meisjes "schoon schip" gemaakt, zijn we tenminste netjes als we in Bydgoszcz aankomen.

11 uur zouden we gaan varen, het werd 20 over 11. Er waren weer gasten aan boord Lokietek, een aantal hoorden bij de Liga Morski, voor de rest was er veel "hoge druk": uniformen met erg veel strepen. Een van de meisjes fungeerde als bootsman, alle gasten werden "aan boord gefloten".

In eerste instantie op eigen motor weer gevaren, maar na sluis 8 en 7 gepasseerd te zijn kregen we de sleeptros weer aangereikt. Bij kilometer 27 kwam er een intercom bericht van Waldek: of we wilden helpen met de motor bij. Op die manier hoeft Lokietek niet zoveel te slepen. De snelheid viel snel terug, het werd erg ondiep.

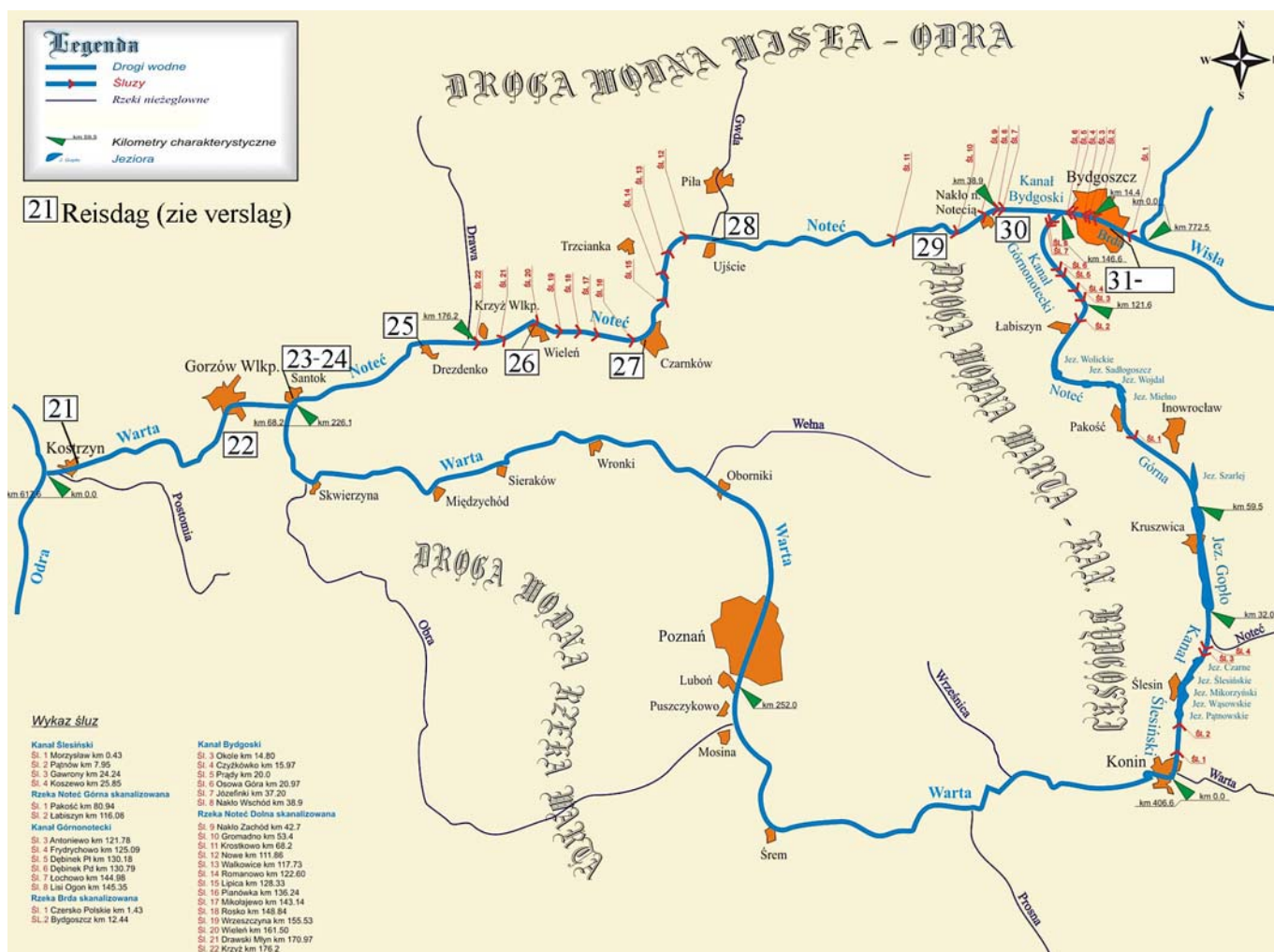
Bij sluis 6 kwam de catering die aan boord Lokietek aan het werk was aanzetten met een aantal schaalpjes. Dat moesten (mochten) wij maar opeten, er was (natuurlijk) veel te veel. Er kwamen 3 schalen met vlees, een schaal broodjes en een schaal met gebak naar binnen. Ook werd er

nog om een pan gevraagd, dan was er nog soep ook.
 14.45 sluis nr. 6 gepasseerd, nog steeds erg ondiep water. Ik was bij het aanrecht om koffie te zetten en ineens kwam uit de afvoer een straal vies water omhoog. Dat gebeurt alleen maar als de snelheid nog te hoog is voor de diepte (of beter: ondiepte) van het water. Ik heb dat verschijnsel nog diverse keren gezien, het was echt stinkende modder. De spetters zaten om de wasbak heen, zowel boven als op het aanrecht. Dat bleef tot bij sluis 2; sluis 2 is al uitgebreid in Bydgoszcz. Volgens het programma zouden we om 4 uur in Bydgoszcz aankomen, we hebben om kwart voor 5 afgemeerd. We hebben een lekker plekje opgezocht in de schaduw van een oude wilg (we hebben hier eerder gelegen), een stuk van het feestgewoel vandaan. De herrie van de kermis hebben we liever niet. Bovendien was er in het echte centrum van het feestgewoel maar slecht aan te

leggen. Weinig plaatsen voor je lijnen en zo. We hebben Waldek verteld waar we lagen en waarom daar, daarna hebben we nog wat rondgewandeld en het plaatselijke VVV bezocht. Kregen de indruk dat de dames daar het wel prettig vonden een "echte" toerist als klant te krijgen. Er was een flesopener als promotieartikel voor de gasten, verder hebben we een hoop folders mee gekregen. Het plaatselijk museum zit in hetzelfde gebouw als de VVV, we hebben gevraagd of ze morgen open zijn. De dame achter de balie begreep het eerst verkeerd en wilde de zaak al open gooien, ze dacht dat we meteen wilden kijken. Dat was niet de bedoeling, we wilden eerst eten en uitrusten en pas morgen komen kijken. We waren welkom morgen. Op sluis 4 was er ineens een aantal mensen van T.V. Bydgoszcz, of ze een interview mochten houden. Vond ik wel goed, maar niet daar en op dat ogenblik. We hadden het veel te druk met het schutten, met al die kritische ogen op het bovendek van de Lokietek had ik het gevoel geen fouten te mogen maken. Na de maaltijd van soep, brood en vlees en de afwas stond er ineens de T.V.ploeg weer op de kant. Ik heb het beloofde interview gegeven en gepleit voor baggeren en hier en daar wat palen om aan vast te kunnen leggen. Als dat in orde zou zijn, zouden er volgens mij veel meer boot-toeristen kunnen komen. Polen is een prachtig land, al moet je er momenteel nog wel redelijk avontuurlijk voor aangelegd zijn.

We hebben 1264 km gevaren in 164 uur.

Verslag expeditie 2008 met mzt Margeja naar Polen Traject Bydgoszcz - Kostrzyn

Dag 32 Zondag 1 juni 2008

Toch aardig dat ze zelfs die rammelende tram stoppen zodra wij in bed kruipen. Heerlijk rustig geslapen, voordat ik het in de gaten had was het al weer bijna 8 uur. En waarachtig, de zon stond al weer te stralen in een strak blauwe lucht. Tegen 9 uur hebben we verhaald naar vlak achter de Lokietec. Daar komen de meeste mensen kijken, bij die heerlijke wilg waar we onder geslapen hebben is het een stuk rustiger. Maar op deze manier heeft de stad Bydgoszcz er meer aan, ze willen de mensen tenslotte iets laten zien. Het werkte wel, we hebben een hele tijd met een oude meneer staan te praten. Die had vroeger gevaren. Hij sprak heel goed Duits en was zeer geïnteresseerd. Zijn naar de Lokietek gegaan en Henk heeft Reispost deel 4 verzonden. Kapitein Nadolny had foto's gemaakt, dat hadden we meerdere keren gezien, en hij heeft een aantal foto's op ons stickie gezet. Op die manier hebben we dus weer een andere kijk op de tocht tussen Santok en Bydgoszcz. Afscheid genomen van Waldek, die is naar huis gegaan. Hij was speciaal voor deze tocht ingehuurd, komende week moet hij zich weer melden op het binnenschip waarop hij vaart. Gisteravond kwam hij nog even langs, toen had hij zijn vrouw mee. Hij had eens tegen Henk gezegd dat hij jaloers was omdat Henk z'n vrouw bij zich had en hij niet. Hij heeft een heel aardige vrouw zo te zien.

"De Dell", de notebook waarop Henk de Reispost iedere keer verzendklaar maakt, vertoont hoe langer hoe meer kuren. Vanmorgen heeft hij iets van 50 keer achter elkaar geprobeerd op te starten. We denken dat de accupack zo langzamerhand dood is. Henk heeft toen het uiteindelijk gelukt was om de zaak op te starten een aantal bestanden op een stickie gezet om met behulp daarvan toch nog de Routebeschrijving in elkaar te kunnen zetten.

Jammer genoeg is de Toshiba waarop ik de stukjes schrijf niet in staat om Quark aan te kunnen. Het worden dus weer dezelfde Reisposten als vorig jaar met foto's in een blokje. We waren even bang dat er helemaal geen foto's meer mee gestuurd zouden kunnen worden, omdat mijn laptop het fototoestel niet ziet. Gelukkig had Henk vorig jaar een lezer voor de kaartjes die in z'n fototoestel gaan gekocht. Toen kon hij die niet gebruiken omdat de toenmalige laptop waarop hij werkte dat ding niet herkende, maar nu is hij dus een redder in nood.

Nadat de Reispost verzonden was heeft kapitein Nadolny nog een tasje klaar gemaakt met een hoop promotie artikelen, folders en tijdschriften. De boot wordt hoe langer hoe voller. Hebben het tasje maar naar boord gebracht, voordat we de stad in gingen om te wandelen. Er is nog veel ouds te zien in de stad, er was veel stuk maar veel is ook gerestaureerd. Ten slotte was het voor de oorlog een Duitse stad. Op een terrasje koffie gedronken, het begint al onprettig heet te worden. Kapitein Nadolny was even vrij en kwam met z'n dochter ook in de stad. Er is muziek op het grote plein voor het gemeentehuis en in een zijstraatje staat een groep kinderen volksdans te oefenen. Kennelijk moeten zij straks optreden, ze hebben fleurige pakjes aan.

Bydgoszcz

Terug aan boord het dakje uitgerold, kunnen we tenminste in de schaduw zitten. Bovendien kan op die manier de temperatuur binnen misschien iets in toom worden gehouden door de tocht. Het was ondertussen in de tocht van voorluid en deurtje al 26°.

Op ons gemak even wat gedronken en een boterham verorberd, daarna de fietsen op de wal getild en op de fiets de stad in. Het museum nog eens bekeken.

Bydgoszcz. Het historisch museum.

Er moet ergens een groot nieuw winkelcentrum zijn, daar zouden volgens de dames van de VVV misschien ook wel computer onderdelen te koop zijn. We hebben er rond gekeken, een soort Media markt gevonden, maar niet iets waar wij iets aan zouden hebben om "Govert" wat meer pit te geven. We hebben wel een goede kaart gevonden van het eerste stuk van het kanaal en de rivier naar Konin. We hebben ons voor genomen om onderweg in een van de volgende steden te proberen de kaart waarop het volgende stuk staat te vinden.

Morgen gaat kapitein Nadolny informeren hoeveel water er bij Konin staat. We gaan in ieder geval er naar toe, of we er door komen zullen we wel zien. Als het niet mogelijk is dan gaan we heel rustig varend via de Notec weer terug.

We weten nu dat die ook ondiep is, maar dat is voor ons schip geen bezwaar. Als het moet graven we ons eigen geultje. Die koelpijpen onder het schip zijn ideaal!

Geen gedoe met wierpotten.

Jongens op de kant dreigden vervelend te worden, ze hadden kennelijk door dat we uit Nederland komen, het land van de vrijheid. Of we marihuana voor ze hadden. Ik heb ze duidelijk gemaakt dat ze op moesten hoepelen, we houden niet van die geintjes.

Tegen half 6 weer verhaald, terug naar de wilg. Een Poolse buurman (met jachtje - hij kende Arno van de Mia) kwam helpen de lijn aan te pakken bij het aanleggen. Ze kennen hier kennelijk niet het principe "altijd je lijn terug op het schip". Dat is me bij de sluizen ook al opgevallen. Als een van het sluispersoneel de lijn aanneemt dan leggen ze geheid het oog om de bolder. Als je naar boven gaat is het niet zo'n bezwaar, maar ga je naar beneden dan is je lijn onbereikbaar. Maar nu: heerlijk in de schaduw. Als er gekookt moet worden is een begin temperatuur van 30° wel veel. We hebben dus maar weer buiten gegeten, binnen was het niet meer om te harden.

Dag 33 Maandag 2 juni 2008

Toen we vanmorgen wakker werden stond de zon al weer hoog aan de hemel die strak blauw was, ondanks dat het pas half 8 was. We zijn wakker gemaakt door de mannen van de gemeentereiniging die de rommel van het feest aan het wegwerken waren. Dat ging gepaard met nogal wat geluid. We hadden ons voor genomen om vanmorgen alle klusjes te doen waarin we gisteravond geen zin meer hadden. Dus brandstof overgeheveld zodat de kannen leeg zouden zijn, daarna nog eens naar de benzinepomp om de 22 liter diesel te halen die nog in de tank pasten. Henk heeft bij de bank de waterkannen weer allemaal vol gedaan terwijl ik even naar een bank kon gaan om de financiën weer wat aan te vullen. Ook gemakkelijk, want de bank zit voor ons op de kade. Jammer dan, de automaat vertelde me dat hij even buiten gebruik was. Proberen een andere bank te vinden. Moest ik helemaal over de brug. Het duurde dus iets langer dan gepland. Intussen had Henk Margeja weer verhaald, we lagen weer achter Lokietek. Kapitein Nadolny had geïnformeerd naar de waterstand bij Konin: 100 cm. Moet kunnen, als we niet te lang er over doen om er te komen.

Kwart over 9 startte de karavaan. Er gaan nog 2 Poolse scheepjes mee naar Konin, die sluiten zich bij ons aan. Kan alles in een keer in de sluizen. Ik had toen nog niet eens m'n ochtendboterham gegeten, daar was ik met al dat geren niet aan toe gekomen. 'k Heb 3x geprobeerd koffie te zetten, iedere keer als ik het water bijna aan de kook had was er weer een sluis. Dus: gas uit en aan de lijnen. De bootman (een echte dit keer) van de Lokietek heeft z'n ogen uitgekeken op wat ik met de sluiszaak deed. We moeten al die sluizen die we vorige week naar beneden zijn geschut nu weer omhoog. Ze zijn hoog, wel 6 meter. Daar zijn onze lijnen eigenlijk niet op berekend. Maar met de sluiszaak pik je een bolder aan, wacht tot de bolder (meer dan 2 meter) daarboven binnen bereik is, pikt je haak uit en met dezelfde beweging weer in de bovenste. Dat doe je een paar keer en je bent boven. Kind kan de was doen! Tenminste als dat kind niet al te klein is, want dan zijn de afstanden toch nog te groot.

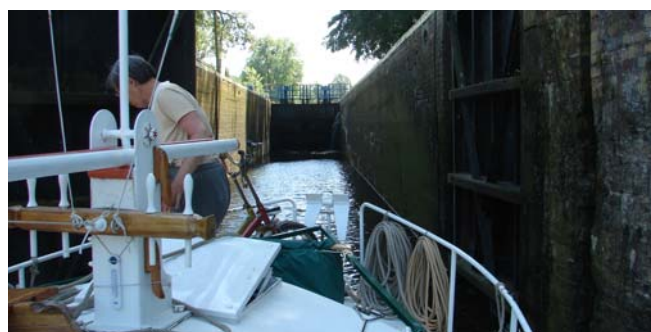
Om kwart voor 11 waren we in sluis 4 (Czyzkowko) van het Bydgoski kanaal, de kapitein had aangekondigd dat daar een tankwagen zou staan om ons van de beloofde 50 liter diesel te voorzien. Het schutten duurde dus iets langer omdat er met kannen gezeuld moest worden. Intussen waren we 1 van de Poolse scheepjes al verloren, die was na de vorige sluis achter gebleven. Na sluis 4 is de andere toen ook maar achter gebleven, om op hem te wachten.

Vandaar dus dat we toen we bij het "Apenkanaal" (officieel: Kanal Gornonotecki) aankwamen maar met z'n drieën waren: Lokietek, Margeja en Wodnik (het scheepje van de brandweercommandant van Naklo dat gisteren al met een groep kennissen mee was gevaren naar sluis 3). De Lokietek gaf een compleet fluitconcert, wij hebben onze hoorn geblazen en toen waren we alleen. Kapitein Nadolny is wel benieuwd of we het halen in Konin, hij heeft ons zijn privé E-mail adres gegeven, om ook abonnee te worden op de Reispost.

Het Apenkanaal. (kanal Gornonotecki)

Het Apenkanaal is even wennen. Het is maar smal en ondiep. Het stroomt wel (de Notec voedt dit kanaal) en dus moet je bij de sluizen weer goed opletten waar de ondieptes zitten. We hebben dus bij de 1e 2 sluizen de ondieptes geraakt. Gelukkig is het gewoon modder. Margeja gaat dan iets langzamer en woelt een hoop prut op maar verder niets aan de hand. Later kenden we de trucs dus weer en ging alles goed.

De eerste sluis in het Apenkanaal. (kanal Gornonotecki)

Bij de 2e sluis voor 4 sluizen betaald, maar die liggen allemaal vlak achter elkaar. Bij de 5e sluis moest weer betaald worden. Ik had m'n muntgeld in een plastic zakje in m'n broekzak, maar dat zakje bleek bij die sluis 4 open gebarsten. Ik hoorde en zag een 5 Zloty munt het water in gaan. Jammer dan. We hebben voor sluis 4, 3 en 2 dubbel moeten betalen omdat het schutten na 4 uur gebeurde. Ze nummeren vanaf 8, waarom is me niet duidelijk. Om 4 uur sluiten ze officieel. Toen hadden wij nog lang geen zin om te stoppen, dus dan maar extra betalen. Omgerekend is het dan per sluis nog maar 3 Euro, zo'n ramp is het dus ook niet. Om kwart over 6 hadden we sluis 2 (Labiszyn) gehad, we kunnen hier direct boven de sluis blijven liggen. Er wordt overal gepraat over het aanleggen van echte

Marina's, maar hier in Labiszyn hebben ze het begrepen: er staan paaltjes op de kant om aan te leggen, het is op afgesloten terrein (dus veilig), je kunt water tappen en er is sanitair. Bovendien een plaats waar je boodschappen kunt doen. Dus gewoon alles wat je nodig kunt hebben.

Labiszyn. Ingericht als ligplaats!

Dag 34 Dinsdag 3 juni 2008

8 uur vanmorgen varen. Het is weer zonnig, er is alleen meer wind dan gisteren. Daardoor is het wel lekkerder ook. Labiszyn is een plaats van niks, binnen 200 meter zaten we weer midden in de natuur.

Tegen 9 uur even wat rustiger gevaren, er lag een boom in het water en erbij zat een hoop riet, we konden het niet goed bekijken. Gelukkig bleek het riet drijvend te zijn, we konden er zonder bezwaar langs. We vroegen ons wel even af of dat laatste schip wat in het boekje van de sluiswachter stond (een barkas uit Hamburg) misschien hier vorig jaar langs was gekomen.

We naderen het meertje (Jez.) Wolockie.

Het meer Wilockie is duidelijk een "ijstijd" meer, diep en vrij breed, we waren er in een kwartier overheen maar net zo groen als het kanaal zelf. Geen zwemwater dus. In het kanaal erna vlak voor Barcin kwamen we waarachtig een werkbootje tegen (zelfde type als de Wodnik), de mannen ruimden door bevers om geknaagde bomen uit het kanaal op.

Barcin bleek een redelijk dorp te zijn, met zelfs een zeilvereniging met een eigen jachthaven. Dat is dan een aantal steigertjes en wat palen langs het kanaal. We hebben tussen de paaltjes door bij een van die steigertjes aangelegd en zijn boodschappen gaan doen. Tenslotte willen we na vanmiddag ook nog brood kunnen eten. Beladen met een volle rugzak kwamen we weer terug. Staan er 4 mannen op de wal bij de boot te praten. Natuurlijk werd er ook tegen ons gepraat, wij geven dan vriendelijk antwoord met "goedendag" op z'n Pools (dat weten we zo langzamerhand) en onmiddellijk daarna "Deutsch bitte" of "English please".

Van het Pools zelf versta je toch zo goed als niets, zeker niet als het snel gesproken wordt. Maar verrassing: of het ook in het Nederlands mocht. Een van de heren had 3 jaar in Nederland gewerkt, bovendien had hij 2 zussen die in Nederland woonden. Nu werkte hij bij de brandweer in Barcin en er werd op de overkant van het water gewezen. Een poosje staan te praten, natuurlijk wilde hij weten waar we heen gingen enz. Kregen een ansichtkaart met stempel van de zeilvereniging mee. Als we nog eens langs kwamen Kijkt die man naar onze zwaardklamp en ziet daar een munt van 2 Zloty op liggen. Nog van sluis 4! Hij pakte hem geroutineerd er af en ik kreeg hem weer terug. Natuurlijk heb ik hem toen ook verteld hoe die munt daar kwam. Het was goed voor een klein ijsje, vond hij. (We waren likkend aan een ijsje terug gekomen.)

We naderen Pakosc.

Om goed half 1 zaten we op het Mielno meer. Eindelijk schoon water, als we niet net gegeten hadden waren we hier gaan zwemmen. Er is hier in de buurt zand en grind winning. Maar helaas, toen we er door waren en weer op het kanaal was dat nog net zo groen als voor het meer. Om 2 uur lagen we voor sluis 1 Pakosc. Hij was dicht, op ons getoeter werd niet gereageerd. Henk is de wal op gegaan (hele kunst met schuine betonnen walkanten waar nog stenen voor liggen ook), maar in het sluiswachters huis was dicht, geen mens te bekennen. Er staat in het boek van kapitein Nadolny een aantal telefoonnummers, Henk heeft geprobeerd uit te vissen waar de sluiswachter zou kunnen zitten. Het telefoonnummer van de sluis reageerde, maar we konden er geen chocolade van maken. De VVV verstond geen Engels of Duits. Bij de politie was er iemand die Engels "verstond" maar in de praktijk er niets van bakte. Ik heb gevraagd wat er zou gebeuren als we zelf de sluis zouden bedienen, maar ook dat werd niet gesnapt. Er kwam uiteindelijk een buurvrouw langs, die ons probeerde duidelijk te maken dat de sluiswachter na een bepaalde tijd zou komen. Alleen, wat die tijd zou zijn? Uiteindelijk is Henk maar naar het lek gaan luisteren, en ik heb sokken zitten te breien op het achterdek. Wat moet je anders? Op het achterdek kon ik de sluiswachterswoning in de gaten houden. Heel even ging de deur open, en er kwam een oude dame kijken (oma?), maar de deur ging weer dicht. Laat er nou na een tijd toch nog leven komen. Een meneer in z'n nette pak en een dame kwamen met een auto aan. De meneer ging naar binnen, haalde een enorme zwengel en draafde naar de sluis.

We naderen Pakosc.

Zodoende kwam het dat we om half 4 er eindelijk door waren. Het is maar goed dat dit de laatste sluis is die we in een hele tijd tegen zouden komen. We kregen echt het gevoel dat we nu toch maar wat vlotter door moeten varen, stel je voor dat het water bij Konin snel zou zakken.

We hoeven bepaald niet weer langs Pakosc.

Half 6 ben ik maar naar beneden gegaan (warm beneden) om iets te eten te maken. Ik heb voor dit soort gevallen het een en ander in voorraad wat heel snel op tafel kan. Toen ik om even voor 6 aan wilde kondigen dat er gegeten kon worden, was Henk net een meertje op gevaren. Goed, dan maar eerst ankeren. We hebben gegeten, maar het toetje wilden we aan de andere kant van het meertje nemen, dat leek ons in verband met de nog steeds stevige wind beter. Jammer genoeg bleek het aan de andere kant nogal ondiep te zijn en liepen we op de stevige bodem vast. Met z'n 2-en aan het duwen, toen ging de zaak toch weer langzaam in beweging. We hebben toen maar besloten om naar het kanaal terug te gaan en daar in de luwte van een paar bomen te gaan liggen. Zodoende liggen we nu dus aan een dikke populier. We hebben ons toetje maar binnen opgegeten, want buiten was het geen harten, zoveel wind staat er.

Dag 35 Woensdag 4 juni 2008

Alweer zon en nog steeds een stevige wind. Om 7 uur 45 gaan varen. De toegang vanaf het meertje naar het kanaal is erg ondiep. Om 20 over 8 we op het Goplomeer, bij de stad Kruszwica. Kennelijk is dit een watersportcentrum, zodra we op het meer komen zitten we op roeiwedstrijd banen. Gelukkig zaten de ballen tussen de banen niet vlak onder water aan elkaar vast zodat we er tussendoor konden varen. Van de andere kant kwam een werkcombinatie en die deed dat ook. Op het puntje van een van de landtongen, waar Kruszwica op ligt, was een zwemgelegenheid, en direct om de hoek was de jachthaven. Een echte dit keer, er lagen nogal wat grote jachten. Er lag zelfs een stukje dichter naar de stad een (voormalig) binnenvaartschip, ik heb het idee dat dit voor rondvaarten gebruikt werd. Maar wij hadden geen behoefte aan een jachthaven en zijn dus door gevaren. De populier waar we vannacht aan hebben gelegen was echt wel stevig en gezond: kennelijk stond hij in volle bloei. De hele boot zat onder de (uitgebloeide) bloemetjes en takjes en het plakte verschrikkelijk. De wat grotere takken die er op gewaaid waren, zijn al snel verwijderd, maar die plaktroep.... Br. Tegen half 11 het dakje, dat ook al plakte, opgerold. De wind maakte het er erg koud onder. We genieten uitgebreid in dit prachtige watersport gebied,

er is veel diep water, er zijn prachtige ankerplekjes en de vaargeul naar Konin is betond. Weliswaar zijn ze af en toe erg zuinig met de tonnen, maar als je (soms met behulp van de kijker) de tonnen volgt is er niets aan de hand. Op de wal erg veel kampeerplaatsen gezien. Aan het einde van het meer gaat de route weer over in een kanaal. We hebben alle openingen van het schip afgesloten en zijn het schip gaan spoelen om al die plaktroep kwijt te raken.

De ingang van het Slezinsky kanaal.

11 uur, er drijft een zeilbootje (Rea) voor ons uit, ze hebben motorpech (of geen benzine meer) en meneer staat met een lijntje voorop. Of wij hem een sleepje konden geven? Natuurlijk wel, op het water help je elkaar, of je elkaar nu wel of niet verstaat. Maar toch lastig, we konden maar met moeite duidelijk maken hoe we de sleeplijn graag wilden hebben. We kregen een husseltje touw en moesten maar zien hoe we dat vast maakten. Uiteindelijk zat die lijn dan toch, maar voor ons gevoel is hij veel te kort.

De Rea op sleep. Was met een peddel op weg naar Jez. Czame en moest nog 2 sluizen passeren.

Een aantal kilometers verderop komt er uit het Oosten een stroompje bij het kanaal. Er ligt een onduidelijke hoeveelheid tonnen (groen en rood door elkaar) voor ons. Het ziet er uit alsof die tonnen van het meer af zijn gewaaid en nu hier bij elkaar op een hoop zijn gedreven. Maar dan blijkt: door dat stroompje is een groot gedeelte van het kanaal erg ondiep geworden. De vaargeul is nog nauwelijks 5 meter breed en loopt zo ongeveer over de wal. Wij hadden (natuurlijk) geen idee wat er aan de hand was en we liepen dus ook prompt op die ondiepte die erg steile kanten had vast. Het zeilbootje liep ons snel in, draaide door de te korte sleeplijn en klapte tegen ons aan. Mevrouw zag het aankomen, wilde af houden en verloor bij de klap haar evenwicht. Ze duikelde kopje over en kwam met haar

benen over onze reling heen naast ons schip te hangen met een hand aan de reling. We hebben onmiddellijk geprobeerd haar omhoog te takelen, maar ze was een stuk zwaarder dan ik dus dat lukte niet. Toen is meneer over boord gesprongen en hij heeft haar staande op de bodem van het kanaal wat omhoog geduwd. Toen lukte het ons wel om haar over de reling naar binnen te krijgen. Ze zal wel flink wat blauwe plekken opgelopen hebben. Meneer probeerde ook weer omhoog te klauteren, maar kwam daarbij tussen de 2 schepen in. Henk gaf aanwijzingen, maar daar wilde hij niet naar luisteren. Dat Henk achteruit wilde slaan vond hij ook geen goed idee. Toch is dat de enige manier om van zo'n ondiepte af te komen en Henk sloeg dus wel achteruit. Meneer is via de zwaardklamp ook maar bij ons aan boord geklommen. Henk heeft hem gauw weer naar zijn eigen boot terug gestuurd, zodat die ook gecontroleerd mee kon komen. We waren dus al heel snel weer los, en Henk besloot dan toch maar om vlak langs de wal te proberen. Ook daar was meneer het niet mee eens. Toch was dat wel de goede manier. Alleen had Henk er toen wel schoon genoeg van en ik kreeg de opdracht om de sleeplijn los te maken. Als hij het dan zo goed wist, dan moest hij maar al peddelend op z'n bestemming zien te komen. De sluis was vlak bij.

Sluis 4 (Koszewo) bereikten we om 12 uur.

Het sluispersoneel had het hele feest zien gebeuren en bleef vol belangstelling kijken. Henk is naar boven geklauterd (het verval is ongeveer 3 meter omhoog) en is boven uit gaan leggen wat er gebeurd was. Gelukkig sprak een van de mannen gebrekkig Duits. Ze hebben gewacht tot de Rea er ook was, daarna kon de sluiswachter aan meneer vertellen dat we ze best wel wilden slepen, maar dat Henk de baas van de sleep was. Dat werd toen geaccepteerd.

Kennelijk kenden de mensen op de sluis hem. Hij heeft van ons een sleeplijn aangereikt gekregen, die was tenminste van een fatsoenlijke lengte. Zo in span hebben we ook sluis 3 (Gawrony) gedaan. Meneer maakte ons duidelijk dat hij tijdens z'n sprong in het water om z'n vrouw te helpen zijn telefoon was verloren. Jammer dan, liever een telefoon dan een vrouw.

Om 20 voor 2 waren we op het meertje waar ze heen wilden, we hebben de sleeplijn los laten gooien en weer ingehaald. Meneer wilde dat wij met ze mee gingen naar de kant, maar daar hadden wij geen zin in. Er werd een gebaar van hartelijk bedankt gemaakt en ieder ging zijns weegs. Het water is sinds het grote Goplo meer helder met een zichtdiepte van ongeveer 1 meter. Vlak voor Konin hebben we ons anker op een van die kleine meertjes (die eigenlijk allemaal in elkaar over lopen) over boord gegooid en zijn gaan zwemmen. Dat wilden we eigenlijk wel al veel eerder, maar dan was het water niet schoon of er was iets anders, eigenlijk altijd wel wat. Nu waren we allebei aan een bad toe en we hebben het er een half uurtje van genomen. Heerlijk, het water was lekker maar de wind maakte het boven water koud. We hebben ons dus maar in de kajuit af gedroogd en weer aan gekleed.

Om 10 over 4 waren we bij sluis 2, de heren van de sluis wilden eigenlijk niet draaien. Maar wij wilden er wel door, dus er werd toch maar gedraaid. Dubbel tarief dus, ze sluiten al om 3 uur! Ons zwemmen had dus geen invloed gehad. Dit was de eerste sluis die naar beneden schutte, het was maar een heel klein stukje, nauwelijks meer dan een

meter. Ons hoogste punt in de tocht is 87 meter geweest. Omdat het maar zo'n klein stukje was waren we er in 20 minuten al door. Om half 6 voor de wal bij sluis 1 bij Konin. Over de wal naar de sluismeester, maar die weigerde rechtuit om nog te draaien. Morgenochtend om 7 uur waren we de eersten.

Terwijl ik later met het eten bezig was is Henk nog eens met de sluismeneer gaan babbelen. Hij spreekt iets Duits, Henk mocht bij de Warta kijken en weet nu ook waarom de waterstand na deze sluis maar 80 cm bedraagt. De uitlaat van het gemaal van de sluis kan hooguit 80 cm water leveren. We gaan morgen gewoon proberen het geultje te vinden en er door te komen, het probleemstuk is ongeveer 100 meter lang.

De standaard aangegeven te verwachten diepgang is 80 cm. We dachten dat het de drempel voor de sluis was of de ingang van de Warta. Het bleek later toevallig de gemiddelde diepte van de Warta te zijn. We hadden te lang mooi weer gehad.

Dag 36 Donderdag 5 juni 2008

Vannacht werd het toch weer fris, dus tegen 4 uur de kachel aan gedaan om de kajuit iets warmer te krijgen voor m'n meter. Het werkte, zonder problemen m'n meting uitgevoerd.

De sluiswachter had de deur (1) al open gezet, we konden er zo in om 9 uur. Verval is maar een meter.

De sluiswachter had Henk aanwijzingen gegeven hoe te varen en we zijn zonder problemen de Warta op gevaren. In het verslag van Karin stond dat er problemen waren geweest bij de brug van Konin (dat is 2,5 kilometer verder) maar we hebben niets gemerkt wat op problemen kon duiden.

Er was gewaarschuwd voor zandbanken voor Konin. Gelukkig geen grondberoering gehad.

Hebben bedacht dat ze gewoon minder water hebben gehad. Zij waren daar omgekeerd en terug gegaan naar de sluis om het hele Apenkanaal weer te gaan varen. Bij Konin zou even gestopt kunnen worden, maar het ging zo goed dat we door zijn gevaren. Volgens de sluiswachter viel het water nogal snel door de vele weken van mooi weer. Dan maar doorvaren en zorgen dat we bij Posnan komen. Bij een van de voorsteden van Konin lag een veerpont die met tonnetjes over de Warta gierde. Zonder problemen ook daar langs.

Konin. Zand lag er genoeg.

Om eerlijk te zijn, we hebben ongeveer 10x grondcontact (zand) gehad, een keer bij kilometer 367,5 over stenen. Het schip ging omhoog en scheef over stuurboord. Maar dank zij de zware motor en de dikke balk onder het schip gleden we er overheen.

km 364,8 bij Ciazen

Bij kilometer 361,2 kwam er van stuurboord een riviertje bij de Warta, we hebben hem niet gezien. We voeren keurig iets naast het midden in de buitenbocht. Wel merkten we vrijwel onmiddellijk daarna dat we met een grote knal op een richel stenen gevaren waren. We hadden nog een meter meer naar buiten moeten varen. Vallende spullen in de kajuit en een rare stand van het schip met z'n neus 15 cm omhoog. Dit was serieus: we zaten echt omhoog en muurvast. Henk is overboord gegaan in z'n zwembroek en heeft geprobeerd met een van de doften ons aan de voorkant los te wrikken. Het maakte niets uit.

Km 368,2 vlak bij een zijriviertje lopen we zwaar op een richel met keien. Het voorschip ligt 20 cm droog.

Toen heeft hij geprobeerd een lijn over te zwemmen naar de andere kant om de boot aan de achterkant los te trekken, de stroming was te sterk. Deze richel is niet eens zo groot, Henk kon op een halve meter voor de boot al niet meer staan. Aan stuurboord naast de boot kwam het water hem tot de knieën. Onze motor was dus toch nog niet sterk genoeg om ons van het richeltje af te krijgen. Goed, we zijn een andere oplossing gaan zoeken. In de bank hebben we nog de zwaardtalies liggen. Henk is met een lange lijn naar de dichtstbijzijnde oever gegaan - lekker makkelijk: gewoon lopend - en heeft die aan een boom vast gemaakt. De lijn is aan een zwaardtalie vast gemaakt, zo kunnen we door aan de talie te trekken proberen om het schip achteruit te krijgen. Maar ook dat gaf geen echte verbetering. We zijn met alle pogingen wel iets terug gekomen, maar de Warta stroomt te sterk, stroming is iets van 4 kilometer. Uiteindelijk heeft Henk erkend dat we het niet alleen konden redden en hij heeft de telefoon gepakt. Van de nummers uit het boek van kapitein Nadolny was eentje niet meer in gebruik. Bij de politie was er niemand die buiten de pier sprak. Uiteindelijk iemand van een bootjes vereniging uit de buurt aan de lijn gekregen die wel Duits sprak. Hij begreep na enig heen en weer gepraat ook wat er aan de hand was en waar. Hij kende iemand die een boot met een zware motor had en hij zou terug bellen. Binnen een kwartier heeft hij dat ook gedaan. Ze waren brandstof aan het halen, over een uur zouden ze hier kunnen zijn. We hopen het van harte. Ik heb er geen bezwaar tegen om op de rivier te overnachten, maar liever niet in het midden van de rivier.

17.45 uur waren ze 3 man sterk er inderdaad, het bootje bleek een soort luxe veerpontje te zijn, bijna geen diepgang met een 80 pk motor er achter. De man die Henk gebeld had bleek een watersportwinkeltje in Ladek te hebben, vandaar dat hij iets Duits sprak. Ze hebben aan ons getrokken, maar dat had geen zin, er veranderde niets. We hebben een hoop gepraat, ze hebben de boot bewonderd en zich afgevraagd wat ze nog meer zouden kunnen doen. Misschien nog iemand anders te hulp roepen met een andere zwaardere motor? Nee, ze hadden er geen idee van gehad dat Margeja 6 ton weegt. Als dat op de stenen loopt zet het even door. Ik heb een grote pan soep gemaakt want we kregen honger. Toen was het al 7 uur geweest. Onder het eten voelde ik het schip bewegen. Al die tijd had de lijn van 50 meter onder spanning naar de wal gestaan. Toen hebben we het maar weer op de Nederlandse ouderwetse manier gedaan, zonder motor. We hadden het zelf al geprobeerd: van links naar rechts op het schip om de zaak aan het schommelen te brengen.

De voorzitter van de plaatselijke zeilclub P. Wozniak gaat naar de wal om een tractor te regelen.

Toen wij het met z'n 2-en deden zette het nauwelijks zoden aan de dijk, maar nu met z'n 5-en was het wat anders. Een was er ondertussen lopend naar de wal gegaan (z'n korte broek is niet eens nat geworden) om te kijken of hij een boer zover kon krijgen te helpen met een tractor. Zoiets had Henk ook al geprobeerd, maar die was tot dezelfde conclusie gekomen als deze man: een tractor kan hier niet bij het water komen. Dus kwam hij weer terug en heeft geholpen om te schommelen. Dat zette wel zoden aan de dijk: met de talie konden we het schip nu wel achteruit trekken. Een paar keer de lijn inkorten, en toen dreven we weer. Lang leve de techniek! De jongens hebben onze lijn zelfs van de boom af gehaald en weer terug gebracht. Toen ik vroeg wat ze voor hun hulp wilden hebben kreeg ik het juiste antwoord: niets. Als watersporters onder elkaar help je elkaar. Dat hadden wij gisteren ook gedaan. Maar om 8 uur waren we dus weer los. We hebben heel voorzichtig de reis voortgezet, evengoed toch nog hier en daar de grond beroerd. Goed 9 uur waren we bij Pyzdry, volgens het boek zou daar een jachthaven zijn. Het boek bleek weer eens op de toekomst geschreven te zijn: men is er aan het baggeren en heeft stenen gestort voor wat de pieren voor de haven moeten worden. Ze zouden de rivier uit moeten baggeren, daar krijg je veel meer gasten mee. We hebben 2 ankers gezet, zijn de boel op gaan ruimen en toen naar bed.

De jachthaven die in de gids staat. Er is 40 cm water in het bekken. Wij zijn maar gaan ankeren in zachte grond.

Dag 37 Vrijdag 6 juni 2008

We hebben veel spieren gebruikt gisteren, vandaag is dat hier en daar te voelen. Maar, gisteren is ons verteld dat de Warta elke dag een stukje zakt, bij Konin waren dat 20 cm per dag, hier zeker nog 5 cm. We hebben haast om naar kilometer 0 te komen, we zijn pas bij 352. Het weer wat we hebben is ideaal voor toeristen: al weken lang zon en droog. Maar ook: heel slecht voor water-toeristen: al weken lang zon en droog. In dit land van regenrivieren betekent het dat

de waterstand van de rivier per dag minder wordt. Zijn dus toch maar vroeg opgestaan en om kwart voor 8 voeren we weer. Henk aan het roer (heel soms ik om hem even de gelegenheid te geven iets te eten, drinken of een plas te doen) en ik hou de kilometer standen op de wal bij. Je kunt aan het roer goed voelen dat de stroom over gaat steken. Dit gaat goed zolang het water relatief smal is. Bij breed water ben je de voeling kwijt. Als het dan een lang recht stuk is loop je een risico. We gaan dan op de dieptemeter in het midden varen. Door de verminderde watersnelheid tekenen stenen en ondiepten zich niet af en dan is het vaak gasgeven om er overheen te komen.

Er ontbreken heel wat paaltjes, maar met de GPS erbij hebben we toch een redelijk overzicht van hoe het met de rivier gesteld is. Om 2 uur hebben we een stop gemaakt in de plaats Srem, het werd hoog tijd dat Henk zich even kon ontspannen. Er is een gastensteigertje, maar we liepen op een dikke meter ervoor aan de grond. Toen zijn we maar aan een rondvaartboot steigertje gaan liggen. Het is alles behalve rustig varen hier, je moet voortdurend opletten waar de stroom zit.

We zijn ondertussen al zeker 5 keer aan de grond geweest. Meestal was het zand, daar kunnen we wel doorheen ploegen. Maar af en toe lag er ook grind of een steen, wat iets minder prettig is. Half 3 weer verder.

Bij kilometer 285.7 is een soort vakantieoord. Er is daar ook mogelijkheid om aan te leggen (met een kano of ander klein bootje) en daar lag de rondvaartboot waarvan wij de steiger hadden gebruikt in Srem. We hebben nog een keer de stenige grond geraakt, een paar kilometer verder lag er een grote zandbank tot ver over het midden van de Warta. Er was net een bootje van beneden gekomen, het water was erg rommelig zodat je het water niet goed beoordelen kon en we gingen er vol op. Zolang het alleen maar zand is, is het geen punt. We zetten gewoon de motor op maximum en Margeja graaft zich er wel door. Zo ook in dit geval, na een paar minuten kwispelde ze even met het roer en we waren weer in dieper water. Wat heet: het water is gemiddeld 100 cm diep. Bij kilometer 273 lagen er baggerwerkhuizen in een dode arm. Of ze hier aan het werk zijn geweest weten we natuurlijk niet, maar de gemiddelde waterdiepte is sindsdien zeker 30-40 cm groter geworden. We waren eigenlijk van plan geweest om door te varen naar Posnan, maar op een gegeven ogenblik werd Henk wel erg moe. Dus toen we een steigertje zagen zijn we omgekeerd en daar aan gaan leggen. Er staat een groot bord op de kant waaruit ik opmaak dat het privé-terrein is. Aan de overkant ligt een steigertje van een vereniging (denk ik, er staat ook een vlaggenmast op de wal) maar de tonnen waarop het steigertje zou moeten drijven liggen al een stuk boven water. Geen denken aan dat we daar aan zouden kunnen leggen dus. We riskeren het, komen niet op het steigertje of aan de wal. Eten gaan maken en tijdens de afwas zag ik ineens een paar laarzen het steigertje op komen.

Onze gedoogde ligplaats bij Goslina

Dat soort laarzen ken ik zo langzamerhand, dat is "bewaking", compleet met blaffer. Dus de afwas de afwas gelaten, en het trapje op. Vriendelijk gedag gezegd en de bewaker deed een heel prevelement, met gebaren dat we weg moesten gaan. Ik ben vriendelijk gebleven en hem gezegd dat we geen Pools spreken, Engels en Duits wel. Dat sprak hij kennelijk niet of wilde / durfde dat niet spreken. Henk kwam boven en vertelde hem dat hij wel zou bellen naar het grote huis op de wal. De bewaker had ook het idee om te bellen, die belde zijn chef neem ik aan. Ik heb hem verteld dat we Nederlanders zijn, gewezen op de vlag. Nederlanders liggen iets beter bij de Polen dan de Duitsers die hier vaker komen. Henk heeft de man met een papiertje en potlood uit gelegd dat we niet aan de overkant kunnen liggen vanwege de diepgang. Dat we moe waren, willen slapen en morgenochtend om 8 uur weer weg zijn. Uiteindelijk: dobro. Goed, we blijven dus liggen.

Het grote huis dat in het kanoboekje betiteld wordt als hotel maar volgens de bewaker privé is zal van ons geen last hebben. We vragen alleen wat gastvrijheid.

Dag 38 Zaterdag 7 juni 2008

Even voor 7 uur wakker, alweer zon met hier en daar een klein wolkje. Om kwart over 7 voorbereidingen getroffen om te vertrekken, Henk is even de wal op gegaan om te zien hoe de stroom loopt. Het water is alweer 5 cm gevallen. Om 20 over 7 varen.

We waren nog geen 200 meter de rivier weer af toen er al bewakers op de wal stonden. Ze hebben ons dus in ieder geval vanmorgen in de gaten gehouden. Om 5 voor 8 kon Henk me alweer jaloers maken, op de oever stond een ree. We zijn de verkeersbrug van Mosina gepasseerd. Het valt me op dat al de plaatsen hier langs de rivier van de rivier af gekeerd zijn, er is bijna geen bebouwing langs het water. Voor 8 uur al 2 richels met stenen gehad, de kielbalk moet wel blank zijn. We komen langzaam in de voorsteden van Poznan, maar er is nog steeds weinig of geen bebouwing te zien. Bij kilometer 254 was wat industrie, er stonden meerpalen langs de kant en een betonwand van zeker 4 meter hoog, maar kennelijk al in geen tiental jaren gebruikt. Weet niet eens of het er diep genoeg is. Het blijft vermoeiend varen op de Warta, de stroomgeul is af en toe heel moeilijk te vinden.

Na kilometer 243 is er volgens Norbert een kanaaltje (oude Warta) dat naar een meertje voert waar je heel prettig kunt liggen. De ingang (9 uur 44) van het kanaaltje was ondiep, maar verder geen bezwaar. Een stukje verder ligt iets dat op een oude stuw lijkt. Ik vertrouw het niet en loop naar voren om te peilen. Te laat, we zitten al op het beton van de stuw. Het beton loopt door tot aan het achterschot.

Vast in de oude arm van de Wisla. Er staat 1,20 meter water in het geultje. De doorgang bij de stuw was een betonnen plaat op 75 cm diepte zodat we hulp nodig hadden om er weer af te komen. 6 ton stopt niet in 1 keer...

In eerste instantie een talie met lange lijn aan de bakboord voorbolder gezet en geprobeerd met schommelen de zaak los te krijgen. Lukte niet. Er kwam een man met een hond bij de stuw. Die vertelde Henk dat we er niet door konden, wisten we dus al en dat we terug moesten. Henk heeft om hulp gevraagd en ze zijn met z'n 2-en vertrokken. Kennelijk hebben ze toen de waterpolitie gebeld, die zou in ieder geval komen vertelde Henk toen hij weer terug was. Nog een 2e talie aan de andere kant gezet, weer schommelen. De meneer ging te water en probeerde te

helpen met schommelen. Dat lukte heel aardig (de boot ging goed schuin) maar hielp verder ook niet. Toen kwam het kleine bootje van de politie dat we nog niet zolang geleden voorbij waren gevaren. Het bootje is klein, maar er zit wel een 90 pk motor achter.

Er werd een sleeplijn uit gegeven, die ging over beide achterbolders heen. Ondertussen was er op de andere oever ook iemand met een hond gekomen. Beide Polen gingen aan de strak gespannen lijnen hangen, de motor ging in z'n achteruit, het politiebootje gaf vol gas vooruit. Bovendien zijn wij nog aan het schommelen gegaan. En kijk: toen gaf het wel. Na een stevige ruk kwamen we los van de betonplaat. Het blijkt dat dit kanaaltje eigenlijk een betonnen geul is. De beide Polen maakten de lijn los en die kregen we weer aan boord. Het politiebootje haalde de sleeplijn in, toen kreeg ik de opdracht een lijn op de stuurboord voorbolder te zetten, het andere einde kwam aan boord van het politiebootje. Hij paste maar nauwelijks op de boldertjes. Ze trokken nog een keer, Henk werkte met onze motor en het roer en we lagen weer met de boeg richting de Warta. Het stuurboord spatzeiltje is gescheurd, want daar is tijdens het lostrekken het helmhout door heen gegaan. Maar we waren weer drijvende in de goede richting. Het politiebootje ging voor en legde vlak voor het einde aan. We kregen opdracht om ook langs de kant te komen. Een politieman kwam aan boord en vroeg om de papieren. Nou, dat kon natuurlijk. Henk haalde alle papierwerk tevoorschijn. De 2e politieman wilde ook wel aan boord komen, ik heb de loopplank maar uitgelegd, dat was een stuk gemakkelijker voor hem dan zoals z'n collega via een verrot balkje aan boord te klimmen. Terwijl Henk met de heren in de kuip zat te confereren ben ik de lijnen op gaan ruimen. Een grote puinhoop al die lange lijnen op het voordek. Een goed kwartier later waren alle formaliteiten afgehandeld en gingen de politiemannen weer huns weegs. Wij hebben eerst maar eens een kop koffie gezet en gedronken om weer wat op verhaal te komen. Daarna rustig naar de Warta gevaren. Maar in die toegang lag zand en naar nu bleek ook stenen. We liepen prompt op die stenen, het hele schip lag schuin. Achteruit slaan hielp niets, we lagen weer vast. Henk weer over boord en probeerde met een doft de zaak wat in beweging te krijgen, maar dat hielp niets. Vanaf de wal waar een stuk of 7 knullen bij elkaar zaten kwam natuurlijk commentaar. Dat gaf Henk een idee. Hij pakte de blauwe sleeplijn maar weer, ging te water en liep naar de kant waar de jongelui

Ankerplaats bij Stopnicko vlak voor Obrzycko km 186.

zaten. Het werkte, de lijn heb ik op de voorbolder belegd, de jongens gingen trekken. En waarachtig, de zaak kwam in beweging. De jongens vonden het prachtig, gooiden de lijn te water toen we weer dreven en ik heb de lijn weer ingehaald en opgeruimd. Even verderop is de spoorbrug waar de vaargeul zo ongeveer via de wal loopt. Toen was het even voor 12.

Maar we voeren weer, hebben ter plekke besloten om Posnan maar gewoon te laten voor wat het is, we gaan richting Santok en daarna naar Brigitte. Op de aanwijzing na Posnan stond dat de diepte tot Konin 90 cm was en tot Santok 110 cm. Niet overdreven dus, ons etentje dat Henk in Posnan wilde houden komt wel in een andere plaats. We willen benen maken.

De hele middag gevaren, er zijn geen schokkende dingen meer gebeurd, we hebben zelfs geen grondcontact gehad. Overall was minimaal 100 cm water, hele stukken was het zelfs zo diep dat de dieptemeter het niet meer kon meten. Het leek wel vakantie varen!

Tegen half 6 vonden we het na dik 80 kilometer eigenlijk wel genoeg, we wilden best wel even zwemmen.

Spiegelglad water met de nodige grapjes.

We hebben Margeja dus maar omgedraaid, met de kop in de stroom op en zijn gaan ankeren. Het is niet erg diep waar we liggen, maar het is er ontzettend rustig en we kunnen van boord komen. Henk heeft een meerlijn uitgestroomd voor de veiligheid. Als je al zwemmend mee wordt genomen door de stroom (iets wat niet ondenkbaar is) kun je die lijn grijpen om niet een onmogelijk eind van de boot af mee te worden genomen. Hij is voor het eten gelukkig niet nodig geweest. Het was niet te diep (ik denk dat je zelfs op 20 meter van de boot nog kunt staan -

Het is steeds een mooi gezicht als er een nieuw dorpje opduikt.

maar het stroomt wel erg hard) en we zijn een paar keer om de boot heen geweest om te kijken of er schade was ontstaan door al dat vast zitten. Voor zover we kunnen zien valt het allemaal erg mee, alleen zal de kielbalk wel zo ongeveer ontdaan zijn van alle verf. Dat zien we dan in Uitgeest wel weer.

Dag 39 Zondag 8 juni 2008

Met moeite wakker vanmorgen. Henk was al lang wakker, had al foto's gemaakt ook.

Maar uiteindelijk heeft hij me toch maar wakker gemaakt. De zon schijnt alweer en het is net als gisteren windstil. Toen ik eindelijk wakker was ben ik maar meteen overboord gegaan om lekker wakker te worden. Natuurlijk moest Henk weer foto's maken. Lekker lui pas om 9 uur gaan varen.

Net als gisteren is het ontspannen varen. Tot nu toe hadden we nog maar erg weinig grote roofvogels cq adelaars gezien (vorig jaar waren het er veel meer), maar vanmorgen hebben we er wel 3 gezien. Verder natuurlijk wel de nodige buizerden, een havik en wouwen.

Kwart voor 11 waren we bij Wronki, op het steigertje waar we vorig jaar een paar keer aan hebben gelegen zaten nu de invalide vissers waarvoor het eigenlijk bedoeld was. De meneer die ons vorig jaar op de terugtocht duidelijk had gemaakt dat het zijn steigertje was zag ons aankomen en herkende de boot direct: hij begon enthousiast te zwaaien. Natuurlijk hebben we even enthousiast terug gezwaaaid. Hebben ze weer eens iets anders om over te praten als alleen het vissen.

Tegen kwart over 1 waren we bij Sierakow, al voor de brug zagen we dat er een mooi blauw bootje aan de kant lag. Het bleken er zelfs 5 te zijn: wherries uit Rinteln. Zouden die helemaal naar hier geroeid hebben? Op de wal was kennelijk een feestje aan de gang.

Bij kilometer 138 is een nieuw aanlegsteigertje gemaakt door de plaatselijke zeilvereniging.

Bij kilometer 135,4 ligt een pontje. Even voor dat pontje zag ik een stok in het water staan. Die stok was vroeger groen / wit geschilderd geweest, Henk vroeg zich af of dat een groene ton voor moest stellen. Als dat het geval was zouden we die aan stuurboord moeten passeren. Nou, dat was dus inderdaad het geval. Aan bakboord waar wij langs gingen lag een enorme grindbank. We zijn schurend en schaatsend over het grind achter de stok langs weer in de vaargeul terecht gekomen.

Tussen half 2 en 3 uur zelfs wel 2 reeën gezien. Tegen half 4 zagen we een groep grote vogels op de thermiek zweven.

Het leken ooievaars, maar die heb ik nooit zo zien zweven. Een kwartiertje later zagen we een zelfde soort vogels, maar nu dichterbij boven het land naast de rivier: kraanvogels!

Even voor 5 uur kwam er een tegenligger aan. Het bleek een Duits jachtje te zijn, de Egon. Volgens Henk hebben we dat jachtje vorig jaar in het Spreewald ontmoet. Hij had het toen er over ook nog wel eens naar Polen en Posnan te willen gaan. Nu moest het er kennelijk van komen, maar ik weet niet of dat wel een erg goed idee was. Het bootje is van multiplex, als die op de stenen loopt gaat hij aan flinters. En we hebben in de praktijk ervaren dat het helemaal geen kunst is om op de stenen terecht te komen.

Een optimistisch beeld van de waterstand die niet klopt met de weergave in Posnan en Kostrzyn.

Om even voor half 7 waren we bij Skwierzyna, daar is bij de brug een hotel waar je kunt liggen. Ik had weinig zin meer in koken, het is er veel te warm voor. We hebben vandaag zelfs het dakje verder uitgerold om maar wat schaduw te krijgen en wat meer tocht onder dat dakje door en dat werkt prima zo. Het hotel heeft ook een restaurant, dat wisten we. We hebben onszelf dus getrakteerd op het etentje dat we in Posnan gemist hebben.

We zijn vandaag ongeveer 30 meter in hoogte naar beneden gekomen.

14 dagen geleden was alles nog groen.

Dag 40 Maandag 9 juni 2008

We hoeven vandaag niet zo ver, dus we zijn heel lui wakker geworden en opgestaan. Aan de andere oever staat een bord aan te geven hoeveel water er in Konin, Posnan, Kostrzyn en Krzyz (op de Notec) staat.

Ik vraag me af hoe vaak er naar die borden gekeken wordt en hoe vaak ze bijgewerkt worden. De standen van Konin en Posnan kunnen onmogelijk juist zijn, toen wij er waren stond er al minder water en het water is alleen maar gezakt sindsdien.

8 uur 25 varen. Met een heel laag toerental en vrij hoge snelheid (boven de 10 km/u) de Warta af denderen. We hadden het Warta varen wat anders voorgesteld, hadden graag die plaatsen waar we voorbij komen eens willen bekijken. Nu hebben we eigenlijk alleen maar haast om bij de Oder te komen. We zullen dus toch de raad van Maarten (die hij per SMS stuurde) moeten volgen: zet er wietjes onder. Die wietjes moeten natuurlijk niet onder de boot, we gaan dan wel met de auto (ooit, eens een keer).

Kwart voor 11 hebben we aangelegd aan de palen in Santok.

Het water is sinds de vorige keer dat we hier waren (14 dagen geleden) ongeveer 80 centimeter gezakt. Eerst maar eens in het winkeltje brood gehaald, we leven al een dag of wat op brood uit blik. Voor nood is dat prima te doen, het smaakt ook goed, maar het is vrij zwaar en verveelt gauw. Gelijk ook even bij de bibliotheek gekeken voor de E-mail, wanneer ze open zijn. Dat is geen punt, ze beginnen 's morgens om 9 uur al, de hele dag door tot 5 uur. Het brood naar boord gebracht, een stickie met het bestand van de Reispost erop in de zak en op naar de bibliotheek. Nu pas bleek me echt hoeveel problemen dat het oplevert dat "de Dell" het opgegeven heeft. Henk kan geen pdf meer maken en de foto's niet meer verkleinen (mijn machine is daar niet voor ingericht en te klein) en daardoor moeten de foto's in een groot formaat verstuurd worden. We versturen er 2x 5 stuks, toen was Janneke's postbus vol. Gelukkig kent Henk meer trucs om de problemen wat te omzeilen, hij heeft nu dus 2 E-mails verzonden en nog 4 (waarbij ook het verhaal) in "voorraad" gezet in Gmail. Die kan Janneke ophalen heeft hij mij verzekerd. Na het eten van vanavond kregen we een SMS dat het inderdaad gelukt was. Maar alles met elkaar heeft die E-mail versturen wat anders een kwestie van minuten is zo ongeveer 1,5 uur geduurd. Kosten gelukkig nog steeds: niets. Toen het verzenden afgewerkt was zijn we maar gelijk weer gaan varen, we willen boodschappen doen in Gorzow. We hebben het dakje maar helemaal uitgerold, want het was al weer boven de 30° in de kajuit en buiten aan het roer was het ook al niet meer te harden.

In Gorzow bij de brug aangelegd, fietsen op de wal en de stad in. Een fotograaf opgezocht om een van de foto's van kapitein Gregorz Nadolny af te laten drukken. Die willen we als postkaart versturen. Daar heb je dus ook postzegels voor nodig, die hadden ze niet bij de fotograaf. Postkantoor opgezocht en zegels gekocht. Toen nog eens huishoudelijke boodschappen gedaan, m'n voorraden verminderen snel. De boodschappen aan boord gebracht en toen weer de stad

in. Het was nog te vroeg om al weer naar de fotograaf te gaan, dus zijn we bij een ijszaak op het terras gaan zitten en hebben 'gezwelgd' in een heel groot ijsje. De foto's opgehaald en toen terug naar de ijszaak. Koffie en thee gekocht en buiten op het terras de adressen erop gezet en ze voorzien van plakkers. Even terug naar het postkantoor om

Cadeautje voor Ge.

de kaarten op de bus te doen, daarna terug naar boord. Gelijk weer verder, het was al vrij laat, bijna 5 uur. Voordat we ver genoeg waren om Gorzow niet meer te zien was het ondertussen al tegen 7 uur. Ik was intussen ondanks de hitte binnen toch maar met het eten begonnen, toen we voor anker lagen konden we bijna gelijk eten. Voor het eten toch nog even te water, het zweet loopt met straaltjes bij m'n lijf langs zo heet is het.

Na het eten kregen we dus een SMS dat het met het materiaal voor het reisverslag goed aangekomen is. Gelukkig maar. Henk wil in Berlijn toch nog eens proberen om "de Dell" weer tot leven te wekken of een andere oplossing te zoeken.

Dag 41 Dinsdag 10 juni 2008

Zo lui als vanmorgen ben ik in geen jaren wakker geworden, het was al over 8 voordat m'n ogen zelfs maar een beetje open wilden. Henk had zich voor genomen om me te laten slapen en dat was dus ook wel gelukt. Heerlijk overboord geplonsd, en lekker in het heldere water wat rond gespetterd. Als je stil blijft staan komen de jonge visjes aan je knabbelen en er zitten heel veel jonge visjes hier. De zon schijnt al weer volop, er staat een beetje wind.

Gemeerd bij de 'Wartemamma' of wel bij Brigitte Andrzejewski marina Kanape.

De waterstanden bij Kostrzyn.

Later op de ochtend trok die wind aan en kon je goed voelen dat hij gedraaid was ook. Hij komt nu uit het westen. Er stonden compleet kopjes op het water en er waren zelfs brekers. Wat wil je: wind tegen stroom. Is er verandering van weer op komst?

Kwart voor 10 pas varen. Onderweg naar Kostrzyn 2 arenden gezien, de eerste was 100% zeker een zeearend. Vlak voordat we bij kilometer 4 (café Kanape) waren vloog er vlak voor ons over het water nog een arend. Die werd uiteindelijk weg gejaagd door een bonte kraai. Even later kwam er nog een (of dezelfde?) langs, die ging in een dode boom op de oever zitten. Natuurlijk heeft Henk er een foto van gemaakt. Volgens Henk was het een afscheidscadeautje van de Warta voor mij.

10 over 1 hebben we aangelegd bij Brigitte. Ze was blij ons te zien. Ze heeft direct Corrie gebeld dat we er weer waren, die komt morgen. We moesten natuurlijk vertellen hoe we gevaren waren en zij vond dat we gekregen hadden wat we ons gewent hadden: avontuur. Ze heeft groot gelijk. De Mia is op de terugweg langs geweest, de Elisabeth niet. Arno van de Mia wist niet waar de Elisabeth was. Vreemd eigenlijk, ze zijn gelijk terug gegaan in Wielen. Ze wilden de Warta op, dat hebben ze dus in ieder geval niet samen gedaan. Of Arno wel de Warta op gegaan is weet ik niet. Ik heb me na uitgebreid bij gekletst te hebben met het huishouden bemoeid: bed verschonen en alle wasgoed bij elkaar rapen. Toen dat gebeurd was op de wal met een grote zeilzak vol met vieze was, een eerste lading was draaien. Gelukkig hoeft dat dus niet op de hand. Bij Brigitte op de droogmolen gedroogd, toch wel lekker dat het dan zo droog is. Dan hoeft het dus niet nat aan boord.

Ondanks het snel vallend water hebben we als eerste Nederlands jacht het kleine rondje uitgevaren. De laatste 8 jaar zijn er ongeveer 30 jachtjes geweest die het gered hebben om rond te gaan. Veel zullen er voorlopig niet meer volgen daar er bij sluis 11 een stuw is afgebroken en de doorvaart beperkt is tot 80 cm. Het rondje is 764,5 km lang met 34 sluisen. Het hoogste punt ligt op 87 meter boven zee niveau.

Ondanks het snel vallend water hebben we als eerste Nederlands jacht het kleine rondje uitgevaren. De laatste 8 jaar zijn er ongeveer 30 jachtjes geweest die het gered hebben om rond te gaan.

Verslag expeditie 2008 met m'zj Margeja naar Polen 6e deel traject vanaf Bydgoszcz.

Dag 42: woensdag 11 juni 2008

Gistermiddag toen ik met m'n was bezig was kwamen er 2 schepen aan de kade liggen. Het ene was een oude bekende voor Brigitte althans, een Duitse meneer die Pauli heet, de andere was een Engelsman. Henk is naar de Engelse boot gelopen en heeft staan kletsen, later kwamen ze in de schaduw op het terras zitten. Henk had ze verteld dat ik Engels spreek en ze hadden best wel behoefte aan informatie. Meneer Pauli kwam er ook bij zitten en toen was Europa al een aardig stuk op weg.

In Eisenhüttenstadt hadden we al gehoord over dr Ernst Pauli met de bijnaam 'Oderskipper'. Heeft een boekje geschreven over het varen op de Neise en onlangs eentje met de titel 'Von der Spree zur Weichsel'. Toen Henk het bootje op een afstand had gezien was de combinatie snel gemaakt. Toen hij hem ontmoette en kennis maakte zei hij dan ook: U bent dr Ernst Pauli? De man stond compleet versted. Komt er een Nederlander in Polen naar hem toe en noemt hem bij naam. Hij is er 's avonds meermalen op teruggekomen. Hij kende de CD van Henk en wou graag een foto ervan gebruiken. Geen probleem. Wij mogen de tekst gebruiken uit het nieuwe boekje.

De Engelsen verblijven al een paar jaar op hun boot, zijn naar Zuid Frankrijk geweest, via de Rijn naar de Donau naar Boedapest. Daar hadden ze afgelopen winter in een flat gebivakkeerd Toen hadden ze hun boot (een Linssen) op een dieplader gezet en over de weg naar Praag laten brengen. Om weer de Donau af te gaan hadden ze niet leuk gevonden, bovendien zou dat ook veel gekost hebben (brandstof, sluzengeld, enz.). Vanaf Praag waren ze de Elbe af gegaan en via Eisenhüttenstad op de Oder terecht gekomen. Eergisteren hadden ze geprobeerd de Warta op te varen, maar ze zijn niet bij Brigitte geweest anders hadden ze geweten dat het niet echt mogelijk was voor ze.

Bovendien hebben ze verschrikkelijk weinig kaartmateriaal, alleen een foldertje met een schema van "het rondje". Ze zijn niet eens tot Gorzow gekomen, toen liepen ze al vast met de 1m20 diepgang van de Linssen. Ze hebben het klaar gespeeld om weer los te komen en zijn toen terug gegaan omdat mevrouw het niet meer zag zitten. Loskomen hoefde niet zo'n probleem te zijn omdat ze stroomopwaarts voeren. Vroeger of later wordt je dan door de stroom wel weer los geweekt.

We hebben ze een hoop informatie kunnen geven, meneer Pauli die dit gebied goed kent, ook. Al kletsend ging de tijd ontzettend snel. M'n 1e was was ondertussen bijna droog, de 2e kwam op de open gevallen plaatsen aan de droogmolen te hangen. Meneer Pauli heeft Henk een exemplaar van het Warta boekje dat hij geschreven had gegeven. Dat vond ik erg prettig, want dat boekje had Henk ook al van Brigitte geleend - ik zou het onderweg tijdens het rondje "even" vertalen. Met alle commotie was daar niets van gekomen. Nu hoeft dat dus niet meer zo snel. Brigitte heeft haar boekje terug gekregen.

Ondertussen waren we allemaal de tijd vergeten, het was al half 9, maar dat krijg je als het aldoor maar zo warm blijft. Om nu nog te gaan koken? De Engelse dame voelde daar niets voor, ik ook al niet. Henk kwam met de oplossing: is er geen pizza te krijgen hier? Brigitte kwam met 3 folders

voor pizza's aan. Degene die het dichtst bij was kreeg de klandizie. Vandaar dat we tegen 9 uur gezellig met z'n 4-en aan de pizza's zaten. De Engelsman kreeg van Henk nog een cd te leen die hij kopiëren mocht. Bovendien zou Henk aan boord nog even kijken voor een kaart voor ze.

Maar voordat we vanmorgen de deur uit gingen zijn de Engelsen al weg gegaan. De cd hadden ze bij Brigitte achter gelaten. We hebben ze zien vertrekken, ze voeren erg voorzichtig volgens Henk. Later bij Brigitte hebben we op de computer naar de waterstanden gekeken en toen zagen we waarschijnlijk de reden van hun haast: bij de uitgang van de Warta naar de Oder staat er maar 120 cm water meer. Hun diepgang dus. Ze hebben internet aan boord, waarschijnlijk hebben ze gekeken vanmorgen. Henk heeft met veel geluk de Dell nog een keer aan de praat gekregen, hij haalt er zoveel mogelijk bestanden af. We hebben nog wat boodschappen gedaan, er is hier een grote Intermarché. We wilden eigenlijk ook nog een bezem kopen om het dek te schrobben, hij is zo langzamerhand niet meer om aan te zien. Maar het type wat we wilden (met een steel die er in geschroefd wordt) konden we niet vinden. Die moet dus nog maar eens ergens anders vandaan komen.

Het water in de Warta is een zwaardbreedte gevallen (lager geworden)

Na de middag met Andrzej brandstof gehaald, de dieselprijs is al opgelopen tot 4 Zloty 75 per liter. We hebben 100 liter gehaald, totaal dus voor 475 Zloty. (Een Zloty is ongeveer 1/3 Euro.)

Later op de middag een verhaaltje in het grote gastenboek van Brigitte geschreven, er is ook een foto bij geplakt. Brigitte heeft het gelezen: ze spreekt geen Nederlands, maar verstaat verrassend veel en kan het als het langzaam gaat ook lezen. Dat zal wel een gevolg zijn van het hebben van de Nederlandse vriendin Corrie. Hoewel die zo langzamerhand Nederlands praat met een enorm Duits accent. Ik heb in Brigitte's boek geschreven over het Poolse vaarwater, ze was het er helemaal mee eens: er moet hoognodig iets gedaan worden aan de vaardiepten. Na de afwas weer naar boven, nog een tijd in het café zitten te praten. Andrzej kwam er toen hij klaar was met z'n werk (hij moest inenten) ook gezellig bij zitten. Buiten op het terras zitten, zoals gisteren was niet prettig meer, de hele dag heeft de zon nauwelijks kans gezien om door de wolken heen te komen. Voeg daar de vrij pittige Noord Westen wind bij en het leek zelfs koud. Het weerbericht op radio Berlijn had het over harde wind aan de Noordkust, zowel aan de Noordzee als aan de Oostzee. Het heeft ons nog eens in ons voornemen gesterkt om toch maar weer binnendoor te gaan en niet over zee. Brigitte heeft de rekening opgemaakt en ik heb het Pools geld dat ik over had op tafel gelegd. Dat was te veel voor de rekening, maar Brigitte heeft het restant Zloty's omgezet in Euro. Zij had een hoop kleingeld, verdient in haar café en zo konden we elkaar helpen. Er zijn meer zaken in Kostrzyn die Euro's als betaling aannemen, sinds vorig jaar de grens open is gegaan is het een echte grensplaats geworden. Tegen 10 uur heel hartelijk afscheid genomen. Tegen de tijd dat wij morgenochtend weg gaan ligt Brigitte nog te slapen, die gaat pas heel laat naar bed - haar café sluit nu eenmaal vrij laat.

Dag 43: Donderdag 12 juni 2008

Door de zon wakker geworden vanmorgen. Er lijkt wat minder wind te staan, maar de wolken zijn er nog steeds. Om kwart over 7 zijn we weg gevaren. Het water was weer gezakt, zeker 5 cm. We moeten maken dat we weg komen anders moeten we hier de hele zomer blijven. Even voor 8 uur waren we op het hoekje van de Warta en de Oder. De uitgang van de Warta naar de Oder is al erg ondiep geworden, we hadden maar een centimeter of 10 over. De Oder zelf is ook behoorlijk ondiep geworden, zelfs in de stroomgeul hadden we diverse keren maar goed 1 meter onder de dieptemeter.

De combinatie van toch wel stevige wind en wolken die de zon bedekten maakte het behoorlijk koud op het water. We hebben onze dikke jassen en een dubbele broek maar weer aan gedaan.

Om 7 minuten over 12 waren we al bij Hohensaaten voor de sluis. De Oder liep ontzettend hard, we hebben zelfs 13 op de snelheidsmeter zien staan. We hebben ons natuurlijk netjes gemeld voor de sluis, na een kwartiertje konden we er in samen met een beroepsschip. Om half 1 voor de wal aan een werksteigertje, eerst eens de vlag verwisselen en daarna wat eten en warme soep om weer warm te worden. We hebben de kachel er bij aan. Het is een druk kanaal, in een half uurtje waren er al 4 duwstellen gepasseerd (varen kolen van Stettin naar Berlijn). Henk was nogal moe geworden van het voortdurend op moeten letten (de vaargeul klopt niet overal met de bakens op de wal) en die is een poosje op bed gaan liggen. Prompt in slaap gevallen natuurlijk.

Even voor half 3 kwam hij weer overeind, schrok een beetje omdat het al zo laat was en we zijn verder gegaan. Het hele stuk vanaf Hohensaaten tot het Hebewerk Nederfinow was er nergens een plek waar je voor de nacht zou kunnen gaan liggen. Maar Henk wist nog van een dood stukje kanaal waar we al eens eerder gelegen hadden, direct na het Hebewerk.

Om half 5 waren we voor de sluis, we hebben ons gemeld en kregen te horen dat we zouden worden opgeroepen na een kwartiertje. Een kwartiertje later kwam die oproep inderdaad. Toen was net een duwboot bezig weer uit de sluis te komen. Die had er 2 bakken in geduwd, maar kon er zelf met die ene bak die hij ook nog moest duwen niet meer bij. Dus zijn we samen met 2 duwbakken opgehesen. We konden alles goed zien, zijn zelfs op de kant van de bak geweest en hebben het mechaniek bewonderd. Toen we boven waren, 36 meter hoger, werden de bakken uit de sluis getrokken en mochten wij er om 5 voor 5 ook weer uit. Daarna ging het geheel weer naar beneden om de duwboot met bak die nog beneden lag op te halen. Een paar honderd meter na de sluis waren we bij het zijkanaaltje. Er liggen daar een drietal rondvaartboten, die gaan met hun gasten door de sluis om die te laten zien. Zo'n rondvaart duurt maar een half uurtje, is trouwens een enkele reis en kost een behoorlijk bedrag. We krijgen niet de indruk dat de boten het momenteel erg druk hebben, er is niet één gaan varen. Wij zijn om half 6 tegenover de rondvaartboten aan de damwand gaan liggen, hebben onze nieuwe damwandhaak en een nieuwe damwandklem in gebruik. Volgens Henk liggen we als een huis. Van de wind hebben we hier een stuk minder last, we liggen redelijk in de luwte. Gaan vroeg naar bed, zo'n dagje Oder is geen kattenpis.

Dag 44: Vrijdag 13 juni 2008

Vannacht tegen 12 uur is het begonnen te regenen. Het weerbericht had ons al voorbereid, maar na zo lang hitte en droogte moesten we dat eerst nog eens zien. Vanmorgen was het dus voor het eerst dat we niet met zon wakker werden. Het regende vanmorgen nog steeds. De barometer is als een steen gevallen, voorlopig is het dus weer afzien, nu door slecht weer. Ik ben vanmorgen naar buiten gegaan om het zeiltje over het voorluik te spannen zodat we kunnen ventileren. Ik kwam redelijk nat weer binnen, maar de ventilatie werkt prima. Henk heeft het dakje uitgerold, zodat we zolang de regen recht naar beneden valt wat meer (min of meer) droge leefruimte hebben.

Gisteravond heeft Luuk gebeld, ze zitten nog in Tsjechië, wilden niet naar Polen komen (hadden rare verhalen gehoord over Polen) maar nu we in Duitsland zijn willen ze in het weekend langs komen. We hebben afgesproken bij een jachthaven een stukje verderop te gaan liggen, we dachten dat daar ook met caravan gestaan kon worden. Omdat die plaats echt maar een kilometer of 20 verderop is hebben we helemaal geen haast meer. Onze haast werd alleen maar veroorzaakt door de regenrivieren. Voorlopig hebben we genoeg van rivierwaren, lekker rustig kanaalwaren lijkt ons de eerste tijd heerlijk. Een poosje rust houden kan ook geen kwaad, we hebben de laatste tijd gevaren alsof het werken was.

Tegen 11 uur ondanks de regen toch maar gaan varen. De temperatuur valt erg tegen, buiten is het maar een graad of dertien. Wel een erg snelle overgang van hoog zomer naar herfst.

Het Oder - Havel kanaal is hier nog smal. Her en der zijn er gedeeltes breder gemaakt. De vaarweg is essentieel voor de energievoorziening van Berlijn. Daarom zijn er ook plannen voor een nieuwe 'Hebwerk'.

Het eerste stuk hebben we achter een binnenschip aan gesukkeld, er is hier een snelheidsbeperking omdat het kanaal niet erg breed is en ondiep. Beroepsschepen moeten hier in konvooi varen, ze mogen niet elkaar passeren of oplopen. Bij Eberswalde is een wachtplaats, daar moest het schip waar wij achter zaten aanleggen en wachten op tegenliggers. Die kwamen er genoeg. Na Eberswalde hoefden we dus geen rekening meer te houden met schepen voor ons, wel met schepen die van de andere kant komen. Nu bleek ook in de praktijk hoe smal het kanaal is: we werden ongeveer op de wal gezet als een van die duweenheden van de andere kant kwam.

Heel de route heeft het geregend, Henk heeft me na een tijd naar binnen gestuurd. Ik was tot op m'n botten koud. Ik heb gebakken ei en hete soep voor Henk gemaakt opdat die niet te koud zou worden.

Kwart voor 2 waren we bij Marina van Marienwerder. We werden naar een plekje vlak voor het bureau gestuurd, daar lag al een groot jacht: de Tynntoye van de Engelsen die we in Kostrzyn ontmoet hadden. Zij waren hier gisteren aan gekomen, ergens onderweg hebben zij dus ook overnacht. Vlak nadat we aangelegd hadden werd het droog. Na de formaliteiten van betalen enz., hebben we de fietsen op de wal gezet en zijn het dorp gaan verkennen. We wilden nog wat boodschappen hebben en voor de rest is het wel prettig te weten hoe het er uitziet waar je bent. Luuk z'n caravan kan hier vlak bij op de wal staan, dus ze zijn welkom. Volgens de ons ontvangende dame was er een winkel bij de kerk. Dat bleek te kloppen, maar voordat we daar binnen gingen hoorde Henk muziek uit de kerk komen. Natuurlijk er heen. Er bleek een dienst te worden gehouden voor een 65-jarige echtverbinding. De dominee (Noord-Oost Duitsland is Evangelisch) vertelde dat het echtpaar lopend aan kwam, de bruid was 87 en de bruidegom 90. We hebben ze aan zien komen, vergezeld van familie en vrienden. Heel pittig stapten ze er over, meneer zou je geen 90 gegeven hebben, trouwens z'n vrouw ook geen 87. Daarna zijn we maar boodschappen gaan doen, zo'n feest is alleen voor de eigen kring. Ik heb waarachtig een bezem gevonden, de steel had Henk bij het afval bij de haven zien liggen.

Nog een stukje rond gereden, maar Marienwerder is echt klein, in 1755 ontstaan uit een nederzetting van kanaalwerkers. We konden wel bij het oude Finowkanaal komen, hebben nog een van de 12 sluisen die in het kanaal liggen bekeken. We hebben er gisteren even over gedacht om het kanaal in te gaan, maar het is maar goed dat we dat niet gedaan hebben: de peilschaal van de sluis wees maar 70 cm aan.

De Leesenbruckerluis in het Finowkanaal. Alleen te gebruiken als het 24 uur van te voren is aangevraagd..

Terug aan boord ging het weer eens plenzen, Henk is een poosje naar bed gegaan en ik heb koffie voorbereid voor als hij weer wakker werd. De lucht is en blijft zeer roerig: dan weer helder zon, maar steeds een hoop wolken waaruit om de haverklap een bui naar beneden komt.

Dag 45: Zaterdag 14 juni 2008

Uitgeslapen vanmorgen, we werden pas na 8 uur echt wakker. Besloten om de douche eens te proberen vanmorgen, m'n haar moet hoog nodig weer eens gewassen. Een net toiletgebeuren, 2 wc's en een kleine douchecabine. Als je binnenkomt heb je een ruim uitzicht op die cabine, het is dus net geen echt "Oost", met een geheel open en bloot gebeuren. De 2 Euro die ik in de meter gestopt had waren zo op, maar gelukkig kwam er uit de kraan boven de wasbak ook warm water. Daar heb ik dus na het douchen m'n voeten in gespoeld.

Henk vond dat ik nog wel een stukje vertalen kon, hij vond dat ik het gisteravond zo vlot deed. Vanmorgen weer een bladzijde of 6 uit het boekje van dr. Pauli vertaald. Af en toe gaat het heel gemakkelijk, even later is het weer zweten. Toen waarschuwde Henk: als je nog boodschappen wil doen moet je niet te lang wachten. Om 12 uur is de "tante Emma winkel" dicht. Dus vlug de fiets op de wal en naar het dorp. Ze hebben maar een heel kleine keuze, maar karnemelk was aanwezig en ook yoghurt in 1-persoons porties. Volgende plaats maar weer eens kijken. Ruim na de middag kwam er een telefoontje van Luuk. Ze waren in de buurt, maar nu? Henk is naar de straat gelopen en heeft ze op gepikt, ze waren maar iets te ver gereden.

De borden voor de marina staan nogal van de weg af en direct achter een bocht. Uitgebreid koffie hieraan boord gedronken en natuurlijk bij gekletst. Truus had het idee dat ze nog wat boodschappen nodig had, iets wat hier nog wel eens problemen kan opleveren, zie boven. Maar: Luuk had op weg hier naar toe een bord gezien die naar een zaak van de Lidl verwees. Er werd besloten om daar dan maar eens het geluk te proberen, meestal zijn die zaken langer open op zaterdag. Ik ben met Luuk mee gegaan naar Finow (een dorp verderop), wie weet hadden ze daar grotere keus dan hier in het dorp. Nou, dat ging heel goed. De winkel was open tot 8 uur 's avonds en het was een grote met heel veel keus. Een behoorlijk voorraad ingeslagen zodat we weer een poosje vooruit kunnen. Na afloop bij ons op het achterdek in de zon een aperitief genomen.

Ik heb een lekkere maaltijdsoep gemaakt en weer eens een "oventoeetje" (appeltaart) in de wok gebakken. Ging prima, de 2 helften zijn keurig netjes op elkaar gebleven dit keer. Maar omdat de soep wel erg lekker was geweest hebben we nog de helft van de taart over gehouden. Dat smaakt morgen bij de koffie ook wel.

Na de afwas naar de caravan van Luuk en Truus, verder met het bespreken van de wederwaardigheden. Henk had een stickie mee genomen met het reisverhaal tot nu toe, kunnen ze alvast zien hoe het gegaan is. Zij maken geen verslag, ergens wel jammer want ze hadden toch wel leuke dingen beleefd. Truus is weer eens voor de bijl gegaan: ze heeft een nieuw kantkussen gekocht in Tsjechië. Een vrij dikke rol, met standaard. Er hadden ook heel leuke dingen in het kant museum (Vamberk) gestaan, maar er mocht niet gefotografeerd worden. Jammer, zeker ook omdat er geen patronen waren! Het is voor ons doen behoorlijk laat geworden.

Dag 46: Zondag 15 juni 2008

The day after the night before: het was moeilijk vanmorgen om wakker te worden, dit keer was ik zelfs eerder wakker (na 8 uur) dan Henk. Alles heel lui gedaan vanmorgen, er is nergens haast. Zon schijnt, het weerbericht heeft het over net zulk weer als gisteren (wisselend) maar zelfs iets warmer. De barometer is na vrijdag weer wat opgelopen en nu zeer stabiel.

Tegen de middag met Luuk en Truus mee in de auto naar het Hebewerk. Het is toch weer heel anders of je er zelf door schut of wanneer je er van buiten tegenaan kijkt. Het is bere interessant, erg hoog, heel indrukwekkend.

Als je er zelf al door bent geweest weet je precies wat er gebeuren gaat en ook hoe het gaat. Maar van buitenaf zie je weer andere dingen dan gewoon tijdens het schutten. Voor en na het Hebewerk het een en ander verorberd, tenslotte moet je daar ook aan denken. Even voor het Hebewerk was een boerenlandwinkeltje, daar hadden ze een honingsoort die Luuk nog niet kende. Hij heeft dit jaar in Tsjechië ook kilo's honing gekocht. Bij de prijzen die ze daar rekenen, kon dat ook gemakkelijk. Het kleine potje wat hier bij de verzameling kwam was net zo duur als een pot met een kilo daar. Ze hadden er ook mosterd, maar de soorten trokken Henk niet direct aan. Als we weer in Groningen komen halen we daar wel de echte Groninger.

'De snoeperd!'

Terug op de haven heeft Henk eindelijk zijn aardbeien met slagroom gekregen, hij had het al zo lang we hier zijn op

het bord zien staan. Lekker hoor! Tegen 6 uur kregen we hier wat ze in Berlijn vanmiddag al eerder hadden gehad: een enorme stortregen. We konden de overkant van de haven nauwelijks zien door de regen.

We hebben besloten er nog een dag aan vast te plakken, Luuk wil morgen de barbecue die ze mee hebben nog eens uit proberen.

Dag 47: Maandag 16 juni 2008

Toen we vanmorgen wakker werden was het nog niet echt licht hoewel het al bijna 8 uur was. Het regende heel licht en het was erg grauw. Henk en Luuk zijn naar Finofurth geweest om inkopen te doen voor de barbecue van vanmiddag, ik ben gauw even op m'n fietsje naar het dorp gereden om een bank te beroven. Hier is een bank, ik weet niet hoeveel mogelijkheden ik de komende week nog heb en dan zit ik liever niet omhoog. Terug op de haven waren de heren net weer terug en konden de boodschappen die ik nog had willen hebben opgeborgen worden.

Even gezellig samen koffie gedronken, daarna zijn wij naar boord terug gegaan om een vaartochtje voor te bereiden. Kunnen zij ook eens een sluis mee maken.

We zijn het zijkanaaltje (het Werbellin kanal) dat hier vlak bij ligt op gevaren. De sluis na goed 2 kilometer was een zelfbedieningssluis, als je weet hoe het werkt is het niet moeilijk. Dit soort sluizen hebben we in het Spreewald veel gehad, dus we wisten nog hoe het ging. Een eindje na de sluis heeft Henk het anker laten zakken en hebben we ons verder laten drijven. Heerlijk rustig een boterhammetje gegeten met begeleiding van het vogelkoor. De zon scheen en er stond geen wind, dus het was heel erg prettig. Na het eten weer terug gevaren. We hebben helemaal 8 km gevaren en daar hebben we (motoruren) 2,5 uur over gedaan.

Terug in de marina nog een kop koffie, daarna is Henk de motorkamer in gedoken om nog eens de keerkoppeling te inspecteren. De luier eronder was helemaal zwart van de olie (nog van vorig jaar volgens Henk), maar er zaten ook allemaal stukjes rubber op. Die rubber is afkomstig van de demperplaat. Verouderde polyurethaan? Het zal dus wel niet zo lang meer duren voordat die het weer begeeft. Het is maar goed dat we in de ankerbak voor nog een mechanische met veren hebben, dan kan het vervangen worden. Henk denkt dat we met deze wel thuis komen, als dat niet het geval is dan moeten we nog eens aan het werk. Thuis moeten we maar een met van Stigt overleggen voor een betere oplossing.

Tegen half 6 kwam Luuk met de barbecue aan, hij werd op het achterdekje opgesteld. Hij had ook een grote tas met eten voor erop, dat had bij hun in de koelkast gestaan. Die is veel kouder dan mijn WC-koelkast. Om half 8 begon op de wal de voetbalwedstrijd tussen Duitsland en Oostenrijk, de havenmeester had een groot scherm opgesteld en er zat een behoorlijk publiek. Wij hebben er weinig van mee gekregen, het spel was niet om over naar huis te schrijven. Bovendien hadden we het te druk met de barbecue. Luuk is een uitstekende kok, volgens Truus wel alleen met de grill. Toen de voorraad vlees en groente zo goed als op was heeft Henk nog eens aardbeien met slagroom gekregen. Ik had nog slagroom in voorraad, Truus had aardbeien. Voordat we het in de gaten hadden was het al 10 uur.

Dag 48: Dinsdag 17 juni 2008

Zonschijn vanmorgen, weinig wind, hier en daar een wolkje. Het weerbericht was optimistisch, wij hadden geen last van de wijn van gisteren gehad, wat wil je nog meer? Koffie bij de caravan gedronken, daarna de havenmeesters gedag gezegd. Ze hebben het hier goed voor elkaar, het sanitair is voldoende en schoon, de prijzen zijn heel dragelijk. Prima plek om te liggen, zeker gezien de bedroevend weinige andere mogelijkheden in dit kanaal. "Sport" aanlegmogelijkheden zijn er niet, voor anker kun je niet gaan liggen vanwege de geringe breedte van het kanaal. Vertrokken om kwart over 10. We zijn richting Berlijn gegaan, tot de volgende sluis op km 28,8 was er niet een aanlegmogelijkheid, voor in noodgevallen zou er bij km 32 geankerd kunnen worden in een dood stuk kanaal. Maar daar is ook een werf, dus er is toch nog wel drukte.

De ingang of het eind van de mooie route door Mecklenburg - Vor Pommern bij km 40.5 van het Oder - Havelkanaal.

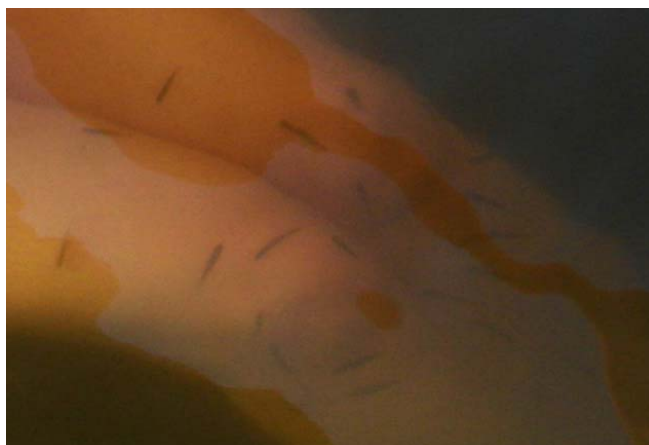
Het landschap is wel prachtig, we hebben een wouw, een buizerd en een arend gezien.

Als je ze eenmaal herkend hebt, weet je het silhouet ook en dan is er geen vergissen meer mogelijk.

De sluis voor de Lehnitzsee draait uiteraard voor "sport" alleen maar samen met beroepsscheepsverkeer, maar dat weten we zo langzamerhand. We lagen nog maar net aan het wachtsteigertje toen er al beweging in de al aanwezige sportboten kwam: Groen! Er was geen beroepsverkeer, maar beneden de sluis wel. Helemaal leeg naar beneden gaan terwijl er wat ligt te wachten doen ze gelukkig ook niet. Daardoor waren we veel eerder er door als we hadden ingeschat.

Henk wilde op de Lehnitzsee voor anker, we hebben het op 2 plaatsen geprobeerd, maar het was te ondiep en erg modderig. De 3e keer was gelukkig wel goed, om kwart over 2 kon de motor uit en lagen we tussen 2 ankers. We lagen nog maar net toen de Aurora voorbij kwam. Henk heeft hem aangeroepen en Werner vroeg prompt of we nog naar Berlijn komen. We denken van niet. Henk heeft eindelijk de kans gegrepen om overboord te gaan. Het water is helder en behoorlijk diep, onze dieptemeter kan ons niet zeggen hoe diep. Toen Henk probeerde te peilen met de vaarboom kon hij de grond niet bereiken. Zolang er geen wolk voor de zon kruipt is het zelfs lekker buiten.

Dag 49: Woensdag 18 juni 2008

Toen ik vanmorgen om half 8 ging zwemmen bleken er duizenden kleine visjes naast de boot te zwemmen. Ik ben heel rustig de trap af gegaan, de visjes gingen even opzij, daarna kwamen ze weer terug. Ze zaten overal aan m'n lichaam te knabbelen. Het kietelde!

5 voor 9 zijn we gaan varen. Het achteranker zat zeker een meter diep in de modder vast, Henk heeft er puur aan moeten trekken voordat het eindelijk los liet.

We hebben heel rustig gevaren, we zaten achter 2 duwstellen. Op een gegeven ogenblik heeft Henk de achterste van het stel opgeroepen en gevraagd of we langs mochten. Het duwstel ging netjes een stukje naar stuurboord, toen konden we er langs. Waarschijnlijk heeft de voorste van het stel ook geluisterd, toen we bij hem in de buurt kwamen ging hij ook wat opzij. Het leek een eeuwigheid voordat we er voorbij waren, maar toen ik bij de voorste de tijd ging controleren, bleek dat we in 2 minuten er voorbij waren.

In het dikke vaarwater boek stond dat bij kilometer 6,5 op 100 meter van de brug een benzinstation was. We hebben bij de brug aangelegd en zijn met een kan gaan wandelen. Het boek had gelijk, het enige probleem was het gebrek aan aanlegmogelijkheid. We konden net tegen de betonnen wal naast en onder de brug aanleggen. Gelukkig kwam er in die tijd geen grote bak langs anders had die er maar net langs gekund. Wij staken met de kop in het vaarwater onder de brug, het roer lag op de stenen van de wal. We hebben olie gekocht om de keerkoppeling van nieuwe olie te voorzien, de poetsdoeken met olie wilde de baas van het station niet innemen. Henk had in Marienwerder schone lappen onder de machine gelegd, dat was wel nodig. Goed, we hebben het zakje met inhoud dus maar weer meegenomen, die raken we ergens anders wel kwijt.

Om half 2 zijn we weer verder gegaan. De sluis die we daarna kregen na 2 kilometer had niets te doen, er lag 1 klein jachtje te wachten. We hebben maar aangesloten. De meneer van het jachtje had de sluis aan de telefoon gehad, er zou om 2 uur geschut worden. Henk besloot even languit te gaan, hij wist niet dat er om 2 uur geschut zou worden. Hij lag nog maar net toen de deuren al open gingen en een groot jacht er uit kwam. Ons licht werd groen en ik heb op de kajuit geklopt. Henk kwam helemaal "dronken" boven. Maar ook deze sluis ging dus heel vlot.

Bij kilometer 18 ligt het dorp Brieselang en een damwand. We hebben onze damwandklemmen voor de dag gehaald en het schip vast gelegd. Jammer genoeg had de waterbeheerder heel uitbundig met beton gespeeld, er was bijna geen ruimte voor de klemmen. Later, toen ik weer terug kwam vertelde Henk dat er een duwbak langs was gekomen die met z'n zuiging een van de klemmen los had gekregen. Ik ben op m'n fiets het dorp in gegaan voor boodschappen. Op de kaart had ik al m'n twijfels over Brieselang: het leek een soort tuindorp op de kaart. In de praktijk bleek het inderdaad een soort slaapstadje te zijn, heel veel los staande huisjes, pas na een dikke kilometer kwamen er wat flats (type Oost-Duits) en begon het wat op een dorp te lijken. Ik heb bij een paar inwoners geïnformeerd naar winkels en kreeg te horen: gewoon weg blijven volgen, na de spaarbank is een Rewe en een Aldi. Nou, daar kan ik het wel mee doen. Ik heb voor m'n boodschapjes dus zo'n kilometer of 5 gefietst.

Terug aan boord meteen het schip weer los gegooid, dit was geen plek om te blijven liggen. Ik heb m'n boodschappen opgeruimd en koffie voor Henk gemaakt. Net toen dat klaar was zag Henk een soort werkhaven met een grote damwand. Er liggen aan het ene eind een paar duwbakken (van de waterstaat?), verder is er niets. Erg veel activiteit lijkt er ook niet te zijn. We zijn aan het begin van de damwand gaan liggen en we blijven hier vannacht. Na het eten kwam er een meneer op de wal vissen, maar verder hebben we niemand gezien. Het is niet de meest ideale plek om te liggen: er loopt een snelweg achter de andere oever, even verderop ligt een nieuwe verkeersbrug waarover die snelweg gaat. Daar achter ligt een spoorbrug. Maar we nemen aan dat het gaat zoals altijd: tegen dat wij naar bed gaan stopt elk verkeer. Tijdens het eten kwam een arend uitgebreid in de buurt vliegen, tijdens het natafelen na het toetje zag ik ineens een helder blauwe flits: een ijsvogeltje!

Dag 50: Donderdag 19 juni 2008

Gisteravond veel moeite gehad met in slaap komen. Het was heet onder het voordek, maar als ik het dekbed af deed tochtte het via de ventilatiebolder - dan werd ik koud. Het verkeer op de snelweg (nr. 5) viel erg tegen, er was voortdurend herrie van banden op de weg. Later, toen ik weg was gezakt en toch weer wakker werd was het nog steeds zo. Het is de hele nacht bezig geweest. Vanmorgen waren we dus niet wakker te krijgen.

Na het meten toch maar weer een poosje in bed gekropen, we waren nog lang niet wakker. Toen we uiteindelijk uit bed kwamen was het al ruim na 8 uur. Even zwemmen voor het eten maakte de zaak een stuk plezieriger. Volgens Henk was het koud, maar ik vond het heerlijk wakker worden. Om kwart voor 10 varen. We hebben het plan om naar Deetz te varen waar we vorig jaar ook gelegen hebben.

Dus vandaag niet zo erg ver met ongeveer 24 km. We hebben daarom het eerste stuk erg rustig gevaren. Ook hier zag ik zo'n mooie blauwe flits: een ijsvogeltje. Later, toen Henk genoeg had van dit best wel mooie kanaal, waar je nergens aan kunt leggen, heeft hij wat meer gas gegeven. Om half 12 kwam er een eind aan het kanaal, stuurboord uit de Havel op. Het is meteen heel anders varen. Er zijn allemaal zijwatertjes langs de hoofdvaarroute, wel heel goed betond en aangegeven, dus het is plezierig varen. Er zijn hier ook meer boten, het Havelkanaal waar we net afkwamen is een doorgaande route richting Oostzee en lang niet zo druk bevaren als de Havel. Kan ik me ook voorstellen als er nergens plek is om te gaan liggen voor boodschappen of de nacht. Hier kun je overal langs de kant gaan liggen, tenminste als je diepgang dat toestaat. Er zijn dorpjes waar je kunt komen. Niet alle dorpjes hebben een mogelijkheid om boodschappen te doen, maar je kunt van boord om eens een eind te fietsen bijvoorbeeld.

Om half 1 hebben we aangelegd aan de oude loswal bij Deetz. Met de overgebleven geraspte kaas van gisteren heb ik tosti's gemaakt. Lekker, de kaas moest toch zo snel mogelijk op.

Henk is de olie van de motor en de keerkoppeling gaan vervangen. De motor heeft sinds de vorige oliewissel 250 uur gedraaid, dat werd dus tijd. Als hij motorolie wisselt dan komt de keerkoppeling ook altijd. Op die manier heb je maar 1x vieze handen. De olie die uit de keerkoppeling kwam had een lichte metaalkleur. Dat wil dus zeggen dat er slijtagesporen in zitten. Ook dat is een reden om te wisselen, hoe schoner de olie is hoe langer de keerkoppeling het houdt. Eigenlijk zouden we het wel prettig vinden als deze keerkoppeling het houdt tot we weer thuis zijn. De volgende olie wisseling is gepland voor Uitgeest.

Dag 51: Vrijdag 20 juni 2008

Vannacht schijnt het verschrikkelijk geregend te hebben, Henk is er wakker van geworden, ik niet. Zon vanmorgen, het water in het haventje is diep en helder. Dus toch maar toen we eindelijk wakker werden over boord. Heerlijk fris, 'k heb m'n haar gewassen ook. Daarna lekker rustig aan tutteren met het ontbijt. Om half 10 kwam er een Duits motorbootje achter ons aan de loswal liggen. "Het wordt me nu te druk" vond Henk, we gaan weer verder. Rustig varende de Havel verder af, zonschijn wisselde zich af met zeer schilderachtige wolkenluchten. Hoewel het een paar keer bedreigd heeft, is het nu wel droog gebleven.

Even over 11 uur in het Stadtkanal van Brandenburg ingedraaid. We voelen niet veel voor het Silo kanaal, dat is allemaal industrie en groot vaarwater. We gaan door de stad, blijven zelfs een paar dagen liggen. Henk wil weer een aflevering van de Reispost versturen (er is een internet café) en hij wilde nu nog wat speciale dingen zien die we de vorige keer dat we hier waren niet gezien hebben. Dus om 11 uur 30 aangelegd aan de "Jungfernstieg". Dat is midden in de stad en toch rustig. Je moet wel betalen voor deze steiger, maar dat is te overzien. Bovendien heb je het sanitair erbij en als je wilt kun je aan de stroom liggen. Omdat we al een paar dagen weinig gevaren hebben wil Henk deze keer wel de "Duitse landvast" gebruiken. Het is maar goed dat we vroeg waren, toen we van een eerste wandeling om 4 uur weer terug kwamen lag de steiger vol. We zijn de stad in geweest, het is dit weekend Havel feest hoorden we bij de VVV. Mooi, dat gaan we dus allemaal bekijken. We zijn dus naar de VVV geweest, er tegenover was een boekhandel en ik kon de verleiding weer eens niet weerstaan: een kookboek gekocht. Maar in een handwerkzaakje ook een nieuw haakje met klep gevonden voor het kantklossen. Bij ons is dat moeilijk te krijgen. Jammer genoeg hadden ze er maar 1 meer. Het weer is geheel volgens de voorspelling helemaal opgeklaard, het was al weer warm binnen toen we terug kwamen. Als het weerbericht de rest ook goed heeft krijgen we nog een kleine hittegolf zondag.

Verslag expeditie 2008 met m'zj Margeja naar Polen 7e deel traject vanaf Brandenburg.

Dag 52: zaterdag 21 juni 2008

Heel de nacht regen, vanmorgen toen we wakker werden regende het nog. Maar toen we tegen 9 uur aan de wandel gingen was het droog. Henk had gisteravond de Reispost klaar gemaakt en hij wilde die versturen. De Dell krijgt hij de laatste tijd met enig geduld weer aan de praat.

We hadden gisteren uitgezocht waar een internetcafé was, dus we konden verzenden. Eerst maar weer eens een bank "beroven", als je toerist gaat spelen gaan de financiën veel sneller als wanneer je alleen maar vaart. Daarna naar het internetcafé, daar was nog niemand afgezien van de bediening. Als je ook zo vroeg komt! In eerste instantie mislukte het, de machine weigerde eerst de munt, later slikte hij die wel, maar een verbinding? Ho maar! Ook met de munt van de bediening weigerde hij nog. Dan maar een andere machine. Die werkte wel. Even uitvinden hoe het Duitse toetsenbord ook maar weer werkte, na een paar mislukkingen ging ook dat. Toen was het niet zo'n punt meer, het verslag was zo verzonden.

Gisteren had Henk in de boekhandel waar ik voor de bijl was gegaan een 'Tabellenbuch Elektrotechnik' gezien, vanmorgen zei hij dat hij dat boek had moeten kopen. Als je het later wilt hebben is het nergens meer te krijgen - dat hebben we al zo vaak meegemaakt. We zijn dus de boekhandel aan de overkant binnen gelopen, hebben het boek uit het schap gehaald en afgerekend. Toen weer terug naar de boot. We hoeven niet de hele dag met zo'n boek in de rugzak te lopen.

Terug aan boord was er al een SMSje van Janneke: doet de Dell het weer? Het scheelt haar een hoop werk.

Na de koffie aan boord de fietsen op de wal gezet.

Gisteren is het niet goed bevallen al dat slenteren, vandaag gaan we het dus anders doen.

Het dorpje is gesitueerd rond de bron. De huizen hebben overhangende daken waaronder gewerkt kan worden.

De reconstructie van een oude nederzetting van de Slawen is vandaag de hele dag open hadden we gisteren gehoord, dus daar heen. Vanaf de weg waar we langs kwamen hadden we vorig jaar al gezien dat er een poort was, dus daar heen. De deur was los, we hebben onze fietsen aan de binnenkant tegen de muur gezet en zijn gaan ronddwalen. We hadden het idee dat het een soort "openlucht museumpje" zou zijn, maar dat was maar zeer betrekkelijk. Het bleek voornamelijk op kinderen gericht te zijn. En voor

de volwassenen was er dan ook nog wel het een en ander te zien en te horen. We hadden al een tijd rond gedwaald toen we bij de Havel kwamen, en toen bleek dat de ingang eigenlijk daar was. Ik heb netjes onze entree betaald, het was te weinig om daar oneerlijk voor te zijn. Een hoop geleerd over de Slawen, de bevolkingsgroep die hier oorspronkelijk woonde. Een duidelijk ander soort dan de Germanen die aan de andere kant van de Elbe woonden. Bij de Slawen waren de mannen en vrouwen gelijk berechtigd, bij de Germanen duurde het tot in het begin van de 19e eeuw voor de vrouwen zelfstandig ook iets mochten doen. Bij de technieken die getoond werden, hadden we af en toe onze twijfels.

Ook de kleding die in het dorp gedragen werd was voor ons niet zoals het omstreeks het jaar 1000 gedragen werd. Afgezien van dat katoen toen nog niet gebruikt werd, ook de kleur (een heel lichte crème) was volgens ons geen algemeen gebruikelijke kleur. Om die kleur te krijgen heb je goede bleekmiddelen nodig, en die waren er nog niet. Er werden ook een aantal zaken tentoongesteld die voor de bestraffing van misdadigers gebruikt werden die voor ons pas in de middeleeuwen voor kwamen. Maar voor de rest: heel leuk, met enthousiaste mensen die leuk konden en wilden vertellen over de Slawen. Toen we na een paar uur weer bij de fietsen terug kwamen om verder te gaan bleek de poort op slot. Goed, dan maar door de poort bij de Havel. We waren nog geen honderd meter verder toen er al werd gevraagd hoe we daar met de fietsen kwamen: normaal mochten alleen kinderen er met de fiets in. We hebben verteld hoe dat gekomen was, en toen werden we als "kinderen" geaccepteerd. Bij de poort grijsden de dames die daar stonden breed uit. Ik had ze toen ik betaalde verteld van welke kant we er in gekomen waren, en die

hadden natuurlijk dat onmiddellijk door gegeven zodat de poort dicht gemaakt was.

We waren eigenlijk van plan geweest om langs de Havel verder te gaan, maar al heel snel zaten we in het feestgewoel, er was een drukte van belang. Om daar dan door te wurmen, dat was niets voor ons en we zijn terug gegaan en via een park verder gegaan richting Dom-Insel. Het weer was intussen heel prettig geworden, maar toen we weer op het fietsje zaten kwam er uit het noorden een heel smerige lucht opzetten. Tijd dus om ergens onder dak te komen. We zijn de Dom gaan bekijken en nu ook het museum dat er bij hoort. Kregen een privé begeleider mee, ze vertelde ook nog het een en ander er bij. Toen we weer er uit gingen werd de deur weer achter ons op slot gedaan. Groot gelijk, er liggen in dat museum heel unieke dingen. Jammer genoeg lag het beroemde Evangelie boek waar Henk zo benieuwd naar was nu net niet in de uitstalling. Maar er waren evengoed nog heel wat zaken de moeite waard. Er hingen b.v. 3 koorkappen die gemaakt waren uit goudkleurige stof, die vroeger als wandbekleding had gediend. Aan de rechter voorkant stond het motief recht op, op de linker voorkant stond het motief op z'n kop. Onze begeleidster veronderstelde dat ze dat vroeger geen punt hadden gevonden, het gewone kerkvolk kwam toch nooit dicht genoeg bij om dat op te merken.

Terug in de Dom zelf merkte Henk dat er een groep mensen in de kerk stond met mappen. Zou er gezongen worden? De groep ging naar de bovenkerk (er zijn er 3 kerken in deze Dom: de gewone kerk, op de 1e verdieping een kerk speciaal voor het koor en de clerus, en een benedenkerk in een soort kelder), we hebben ons aan gesloten. Er was een jonge man die vertelde dat hij iets zou laten horen, het bleek een organist te zijn. Iemand anders vertelde nog iets over de kerk zelf, toen ging de jongeman naar het orgel en liet een 4-tal stukken horen. Een heel bijzonder orgel

volgens Henk, de klankkleur is barok, die hoor je niet veel meer. Daarna ging de andere meneer een soort rondleiding door de Dom houden en wij zijn via een zij-ingang weer weg gegaan. Maar bij het bureautje dat bij de ingang van de kerk stond bleef hij staan.

Of er cd's waren waarop het orgel te horen was? Dat bleek tot z'n grote vreugde het geval te zijn, we zijn nu dus weer een cd rijker.

Weer buiten bleek de lucht helemaal opgeklaard. In een van de vroegere bijgebouwen van de Dom is tegenwoordig een café gevestigd, we hebben er lekker in de zon koffie gedronken.

Daarna via de waterkant weer terug richting boot. Nog even wat boodschappen gehaald, morgen is alles dicht en we willen wel brood hebben.

Dag 53: Zondag 22 juni 2008

Vanmorgen was de zon al weer present, het weerbericht belooft een kleine hittegolf van een paar dagen. Tegen half 10 op het fietsje richting stad. Het wandelen van gister en eergisteren is niet zo goed bevallen.

In de St. Katharinerkerk was een speciale dienst, i.v.m. het jubileum van mensen die 50 jaar geleden belijdenis hadden gedaan. Indrukwekkend zoveel mensen het betrof, zeker een man / vrouw of 50. Of ze nu nog zoveel belijdenis klanten hebben betwijfel ik, zoveel mensen zaten er nu ook weer niet in de kerk. De organist die de dienst begeleidde deed het volgens Henk beter dan de organist in de Dom gisteren. Het was ook een ander soort orgel. Na de dienst werd er nog een stukje gespeeld, er werden registers open en dicht gedaan en plotseling klonk er een draaiorgel door de kerk. Heel enthousiast kwam er een dansmelodie te voorschijn. De organist leefde zich er helemaal in uit. Buiten gekomen viel de hitte compleet over je heen. Bij het VVV even geïnformeerd of het Industriemuseum vandaag open was, vorig jaar was het dicht toen wij hier waren. Volgens de dame konden we het best op de fiets er heen gaan, de afstand was te doen en anders werd het ingewikkeld met overstappen van de ene tram op een andere.

We zijn naar boord terug gegaan en hebben een boterham gegeten, uiteindelijk was het toen al half 12 geweest. Na de middag op het fietsje dus naar het Industriemuseum. Het was een heel eind, maar rustig fietsend was het goed te doen. Zover waren we hier nog niet geweest, en onderweg was er een hoop te zien.

Het museum bleek de restanten te zijn van een Siemens - Martin - staalfabriek. De Siemens - Martin methode is tegenwoordig veel te duur, er wordt niet te geloven zoveel energie gebruikt, dat kan niet meer uit. Maar in het museum wordt het hele procédé precies uitgelegd, de oude oven staat er nog. Gemakkelijk: Henk speelde voor mij voor gids, uiteindelijk heeft hij het hele systeem van dicht bij

meegemaakt. Erg duidelijk en zeer aanschouwelijk, we misten alleen de herrie en de hitte. Voor de rest was het helemaal echt, we moesten zelfs een jas aan en helm op.

Aan het einde van de rondgang was Henk eerder dan ik weer in de beginhal, er waren nog een paar trappen die ik moest overwinnen. Hij vond dat we wel een kop drinken verdiend hadden, dus hij informeerde naar de mogelijkheden. Kwam in orde, de dame die ons ontvangen had ging koffie en thee zetten. We kregen er zelfs een koekje bij. De kosten waren ouderwets, zelfs het buurthuis bij ons in de buurt is duurder. En daar krijg je er geen koekje bij!

Naast het museum is een recycling bedrijf voor schroot, welk procédé ze daar volgen is me niet helemaal duidelijk, wel dat al dat schroot veranderd wordt in betonstaal. Er liggen stapels rollen op de kade naast het Silo kanaal. Terug richting stad. Jammer genoeg waren we te laat voor het orgelconcert dat vanmorgen tijdens de dienst aangekondigd werd. We zijn dus maar terug gegaan naar de boot, Henk heeft een middagdutje gedaan en ik heb in de schaduw op het achterdek zitten te lezen. Daar was nog wat wind en dat was met die hitte welkom. Binnen was het 35°, dus ik voelde er niet veel voor om te koken en Henk vond het ook niet nodig nog meer hitte in de boot te krijgen. Tegen 6 uur zijn we op de fiets maar weer de stad in gegaan op zoek naar een eetgelegenheid. Die hebben we aan de oever van de Havel gevonden: een club, maar gelukkig geen besloten club. De fietsen op de Havelbrug aan de leuning vast gezet en wandelend naar beneden. Een heerlijke salade (met balsamico / honing dressing) en een paar pizza's weg gewerkt.

Toen we terug gingen dwars door de stad heen waren ze uitgebreid bezig de restanten van het feest van het weekend op te ruimen. De ordedienst vond dat we eigenlijk niet mochten fietsen, maar toen ik uitlegde dat wandelen me meer pijn deed dan fietsen vonden ze het toch goed.

Eerder op de dag waren we ook al een paar keer op de fiets door het feestgewoel geweest. Nu was het veel rustiger. Onder het eten dreigde er een bui en het dienstertje zei dat we als het zou gaan regenen naar binnen konden gaan. Maar het bleef droog. Wel voelde het aan alsof er ergens een grote bui geweest was, de lucht voelde na het eten veel vochtiger aan dan daarvoor.

De kajuitingang heeft 2 deurtjes: eentje die gesloten is en eentje met een bronzen muggehor. Er zijn de laatste tijd nogal veel PC's gesneuveld en we hebben de ventilatoren een 2e leven gegund. Savonds wordt het kouder, de lastige muggen komen en dan gaat het schip dicht. In het voorluik zit ook een horregeas en door geforceerd te ventileren is het binnen korte tijd weer behaaglijk in het schip.

Terug aan boord eerst de waterkannen gevuld, daarna met de ventilatiedeur er in aan het werk. Dat deurtje werkt heel goed, het trekt een hoop hitte naar buiten. Toen begon het ook hard te waaien. Maar van de beloofde onweersbuien hebben we nog niets gemerkt. Als ze vannacht nog mochten komen vinden we dat prima, daar hebben we dan geen last van. Morgen zou het nog weer heet zijn volgens het weerbericht, we zien wel.

Dag 54: Maandag 23 juni 2008

Gisteravond na het nieuws van 10 uur (dat maar 5 minuten duurt) zagen we ineens flitsen en hoorden we donder. Dus als de raphazen schoenen aan en naar buiten om het dakje op te rollen. Met de harde wind die er al was en het weerbericht die over orkaanbuien had gesproken stonden we toch al op scherp. We hebben zo snel en zorgvuldig mogelijk gewerkt, de bui barste echt pas los toen we na een paar minuten weer binnen waren. Het was weer vuurwerk net als de zaterdag avond. Alleen toen hebben we de knallen gehoord en van het echte vuurwerk niets gezien omdat we al in bed lagen, nu lagen we een half uurtje later weer in bed en we konden de flitsen goed zien, de donder en de stortregen goed horen. Henk heeft zoveel mogelijk stekers uit de stopcontacten gehaald, als het wel in zou slaan dan zou het schip het wel overleven, maar de elektronica waarschijnlijk niet. Aan de zuidkant van Berlijn hebben ze hele overstromingen gehad plus echt noodweer, met omgevallen bomen en zelfs doden: mensen die in hun auto onder zo'n boom terecht zijn gekomen. Ondanks de hitte en het lawaai toch nog goed geslapen.

Vanmorgen was het weer zonschijn weer, maar het woei nog steeds behoorlijk. Ook op de plaats waar we lagen midden in de stad was dat nog goed te merken. Om half 10 weg gevaren. Een kwartiertje later door de stadssluis. Arme

sluiswachters, ze werken door de week van 7 tot 20 uur, op zon en feestdagen van 7 tot 21 uur.

Op de kanokaart die we gebruiken staat bij de uitgang van de Havel in het meer een waarschuwing: pas op bij harde westenwind! Ik kan me best indenken waarom, de uitgang ligt met deze westenwind erg ongelukkig aan lagerwal. Er stonden behoorlijk wat kopjes op de golven, het buiswater stooft over het hele schip heen. Ik ben maar binnen op de trap gaan zitten, daar zat je tenminste nog zo'n beetje droog. Henk was toen we weer een beetje in de luwte voeren helemaal nat.

Om 11 uur 30 konden we aanleggen aan de wachtsteiger voor sport voor de sluis Wusterwitz. Er werden metingen gedaan, dus het kon wel even duren. We zijn gaan eten. Ondertussen waren er nog 3 Duitsers en een Deen gearriveerd, de Deen kwam naast ons te liggen omdat er geen plaats meer was. Tegen half 2 was het eindelijk zo ver dat de sluis weer open ging, de meetschepen kwamen er uit. Normaal gesproken zou nu het beroepsschip dat al lag te wachten toen wij aankwamen er in mogen. Maar 2 kleine plastic bootjes vlak voor de sluis zagen hun kans schoon en gingen de sluis in. We hebben stomverbaasd staan te kijken: het licht stond zelfs nog op rood! Een poosje later kregen we via de marifoon te horen dat we op mochten varen en kwamen de kleine bootjes weer de sluis uit. Ze gingen weer vlak voor de sluis liggen. Het beroepsschip voer naar binnen, de meetschepen kwamen daar achter en toen de hele sliert schepen die bij de wachtsteiger lagen. De deur ging weer dicht. Even later kwam de sluiswachter langs, een van de Duitsers heeft kennelijk gevraagd wat er aan de hand was geweest. Ik heb nog nooit een sluiswachter zo ziedend gezien. Hoe die notedoppen het bestaan hadden om voor een beroepsschip naar binnen te varen! De hele sluis langs heeft hij lopen te foeteren, ook de bemanning van de meetschepen kreeg te horen wat er gebeurd was en welke maatregelen hij had getroffen: de tobbetjes hadden een schutting verbod gekregen, ze moesten een hele schutting over slaan. Dat zal ze tegen zijn gevallen, want de volgende schutting de andere kant op kon best wel weer zo lang duren. Een meetschip bleef in de sluis en van de andere kant af was geen aanbod van schepen.

We hebben de hele tocht vandaag recht in de wind op gevaren. Waarom varen wij toch altijd in de wind op? Op de heenweg was het oostenwind, nu op de terugweg is het westenwind. Voor de wind was het lekker om een jas aan te hebben, maar de zon scheen ook en die maakte de jas wel erg warm.

Tegen 4 uur hadden we er genoeg van en zijn we voorzichtig een "Altenplathower Altarm" in gevaren. Bij het begin stond een bord dat het maar 1 meter diep was, volgens de dieptemeter kon dat best eens kloppen. We zijn een stukje naar binnen gevaren, omgedraaid en toen langs de oever voor en achter een anker gaan liggen. Het is heel beschut hier en we liggen ver genoeg af van het kanaal om geen last te hebben van de zuiging van het verkeer daar. Henk heeft een van de surfboard mastjes als spudpaal in de grond gezet om niet heen en weer te worden getrokken als er toch nog zuiging op zou treden. We liggen naast het midden, dus eventuele voorbijgangers kunnen er zonder bezwaar langs. Als er iemand langs zou willen kan dat alleen maar een klein bootje zijn, grotere schepen hebben hier niets te zoeken.

Dag 55: Dinsdag 24 juni 2008

We werden wakker met alweer zon. De wind die gisteren zo fors was geweest was ook bijna weg. Toen we om 9 uur vertrokken konden we gewoon in ons t-shirtje zitten. Later werd dat Henk toch te fris en hij heeft z'n blauwe kiel aan gedaan. We hebben de hele tijd vanmorgen achter een Nederlands schip dat rollen betonstaal had geladen aan gesukkeld. Bij sluis Zerben stond het licht op groen, de Nederlander mocht er zo in. Toen wij vroegen of we mee mochten schutten kregen we te horen dat er nog een beroepsschip aan kwam, daarna konden we aansluiten. Zodoende duurde het toch nog iets langer. We hebben het schip gestrekt in het vaarwater laten dobberen, toen de Gina (met een hartje op de i) aan kwam hebben we even aan een

Verbrede Elbe Havel kanaal tussen Gethin en Burg bij km 358.

bolder gelegen, daarna konden we er in samen met een van de schepen waar we gisteren ook al mee geschut hadden. Dat schip was in Genthin in de jachthaven blijven liggen. Dat haventje was toen we er langs kwamen al helemaal vol, de hele groep waar we mee geschut hadden was daar blijven liggen, vandaar dat we maar een paar kilometer door gevaren waren.

Bij het uitvaren van de sluis informeerde de sluiswachter of we al naar huis gingen, maar ik heb gezegd dat we nog de tijd hadden. Onderweg naar Burg onze middag boterham gegeten, toen we tegen 1 uur in Burg aankwamen konden we zo weg. Er moeten alweer boodschappen gedaan worden, er is geen yoghurt meer en het brood is ook al weer bijna op. Dus eerst maar de stad in om die dingen te halen, dat weer aan boord gebracht en daarna de stad in om wat beweging te krijgen en weer eens ander gedeelte van de stad te bekijken. Nog steeds van mening dat het een wat groot dorp is. Er wordt het een en ander aan stadsvernieuwing gedaan, maar niet erg systematisch zo te zien. In een rij huizen is hier en daar een opgeknapt, er tussen staan halve en hele bouwvallen. We hebben echte bouwvallen gezien die vorig jaar er ook al zo beroerd uit zagen. Een heel raar gezicht alles met elkaar.

Op een terrasje vlak bij het gemeentehuis koffie gedronken. De temperatuur in de stad was al net zo als aan boord: te hoog dus.

Om kwart over 4 toch maar weer verder. De wind is gedraaid, naar oost dit keer, we hebben de wind in de rug. We hebben wel eens hier aan de kade overnacht, maar het lag er niet echt rustig, we zijn een paar kilometer verder gegaan om in een grindgat voor anker te gaan. In onze kaart staat dat het water er erg schoon is en geschikt om te zwemmen. Het klopt nog steeds (de kaart is al wat ouder), we hebben toen we om 10 voor 5 geankerd hadden de trap op het zwaard gehangen en zijn gaan zwemmen en onze haren gewassen. In de zon lekker nog een tijdje zitten te lezen, daarna me om het eten bekommerd.

Het is hier heerlijk rustig, alle andere boten die hier zijn liggen aan de wal. Het is kennelijk niet de gewoonte om voor anker te gaan. Vind ik niet erg, ik kan me nu al verheugen op het zwemmen van morgenochtend. Benieuwd wat het weer doet morgen, het weerbericht was bepaald niet erg optimistisch: er zou regen en onweer komen. We zien wel.

Ondanks dat het tegen 9 uur nog steeds warm was binnen, gaan we als we naar bed gaan toch maar de kachel aan doen, het wordt 's nachts behoorlijk fris. Vannacht hadden we al weer last van condens aan de wanden naast ons bed.

Dag 56: Woensdag 25 juni 2008

Hoewel het niet echt verwacht werd scheen vanmorgen toch al weer de zon. Er was nauwelijks wind, ik ben dus lekker weer over boord gegaan. Je wordt er zo lekker wakker van, ook al is het maar 10 meter heen en weer zwemmen. Terug aan boord leek het toch wel wat meer te gaan waaien, uit noord oost dit keer. We hebben het verkeer op het kanaal gehoord vannacht, maar er niets van gemerkt. Een plekje om te onthouden!

8 uur 45 heeft Henk de ankers opgehaald, het vooranker zat behoorlijk vast, ongeveer een halve meter diep in leem. Sluis Hohenwarthe was niet zo ver, om even voor half 10 al voor de sluis. Daar lag ook weer de Deen van gisteren en eergisteren. Hij gaf ons de optimistische mededeling dat het wel 4 uur kon duren. Nu passeerde ons vlak nadat we aan hadden gelegd een beroepsschip, ergens hadden we de hoop mee te mogen schutten. Maar er lagen al 4 schepen voor ons, dus we hebben ons ingesteld op wachten.

De beroepsschepen mochten schutten, wij wachten. Uiteindelijk kwam er van de andere kant kennelijk iets aan, we hoorden over de marifoon praten. De sluis stond aan onze kant en gelukkig herinnerde de sluiswachter zich dat er klein grut lag. We mochten er met z'n zessen in, om 5 over 12 waren we er door. De sluis heeft drijvende bolders die goed mee lopen, de stroming van de inlaten was nogal sterk waardoor we toch redelijk heen en weer werden geschud. Ons roer hielp ook nog om heen en weer te gaan, nadat Henk de stelmotor op het roer had gezet ging het een stuk gemakkelijker.

Terwijl wij wachtten voor de sluis was het steeds donkerder geworden. De wind was nog steeds niet of nauwelijks aanwezig, maar er kwamen dikke wolken aan. Direct na de sluis hoorden we zelfs gerommel en vielen de eerste druppels. Dat was heel snel over, maar later op de middag kwam er meer en hebben we het dakje maar uitgerold. Als er geen wind is scheelt het toch een heel stuk.

Toch duurde die regen maar kort, daarna werd het weer zonnig. Er blijven veel wolken, maar droog is droog en er was bijna geen wind. Tegen kwart voor 4 afgemeerd aan een van de 2 sport aanlegplaatsen van Bülstringen.

Fietsen op de wal en het dorp eens verkennen. We hebben er geen kruidenierswinkels gezien, wel een hoop oude gebouwen. Niet alles was echt maar soms nog wel oud vakwerk gezien met veel veldkeien. Een sfeervol dorp. Even over half 5 weer aan boord, het dorp is niet groot. Er zit (weer) onweer in de lucht.

Dag 57: Donderdag 26 juni 2008

Alle buien zijn gisteravond weer verteerd, er is niets van gekomen. Henk heeft de dampen in gekregen, de Dell is nu echt definitief overleden. De harddisk loopt niet meer, er komt niets meer op het scherm. Jammer voor Janneke, maar ze zal weer de Reisposten in elkaar mogen zetten. Alles wat tot en met eergisteren gemaakt is staat gelukkig uitgewerkt op een stickie, maar de rest lukt dus niet meer. Vrij laat kwam er nog een Nederlander met een grote boot voor ons liggen. Henk heeft een handje geholpen met aanleggen, ze hebben nylon lijnen en glimmende rvs bolders, dat glijdt verschrikkelijk. We hebben toch maar een breedte lampje gezet, tenslotte liggen we vlak voor een vak waar grote beroepsschepen kunnen liggen.

We hebben heerlijk geslapen, vanmorgen wakker geworden van de zon die op de voorkant van de boot staat. Bij onze burens was nog geen leven te zien toen we om 8 uur weer verder gingen. Als je vroeg in de morgen vaart ziet alles er nog heel vers uit. Dat slaat niet op de walkanten, alles is al geel en bruin. Alle gras en andere planten zijn al in het zaad geschoten. Behalve de bramen dan, die staan volop in bloei. We zijn vandaag niet zo ver gegaan, bij de ligplaats bij Bergfriede zijn we gestopt. Dat was maar iets meer dan 25 kilometer. Het was toen we aanlegden al warm, toch maar na wat gegeten te hebben op ons fietsje gestapt. Tenslotte zijn we hier al een paar keer langs geweest en van de wal hebben we niet veel meer gezien dan wat je vanaf het water zien kunt. In de kaart van dit gebied die we gekocht hebben staan een paar interessante plaatsen. Het land is hier vrijwel vlak, er lag hier een veengebied. Het is nog te herkennen op de kaart aan de vele kanaaltjes die er op staan. Een groot gedeelte van dit oude veengebied is nu bebost en natuurgebied geworden.

Tegen 1 uur zijn we vertrokken, een kilometer of 8 gefietst door een paar kleine dorpjes naar Oebisfelde.

Daar is het restant van een oude burcht, een aantal interessante kerken en ook wat kruideniers. Tenslotte moet er ook nog gewoon geleefd worden. Het museum in Oebisfelde is alleen op zondag open, tegen die tijd zijn we al weer veel verder. Jammer, ook jammer dat geen van die kerken open was. Verder veel oude huizen, veel vakwerk en veldkeien. Overwogen of we dezelfde weg terug zouden rijden of langs een andere weg. Het is de andere geworden, we hebben het op de terugweg voor de wind. Dus dat is gemakkelijk fietsen. Het eerste stuk was gewoon over de weg. Meestal over het fietspad, maar toen die op was maar over de grote weg. De auto's die je achterop komen rijden wel erg hard, ze mogen vaak ook zo hard rijden, buiten de bebouwde kom is hun minimumsnelheid al gauw 70 km/u. We hadden bedacht dat we het laatste stuk langs het kanaal zouden kunnen rijden. Langs het hele Mittellandkanaal loopt een lange afstandspad. We hebben gezien dat de wal nog wel eens wisselt, in eerste instantie waren we al te ver voor het fietspad. Ze waren bij de brug over het kanaal waar we het pad op wilden aan het werk, er wordt een nieuwe brug gebouwd.

De oude brug ziet er ook wel erg afgetakeld uit. Het pad langs het kanaal ligt voor het grootste gedeelte in de volle zon, behoorlijk warm dus. Er stond een vogelkijkhut langs het pad, zulke hutten hadden we al vaker gezien onderweg. Nu dus even de dijk op om te kijken. Ze hebben een vochtig gebied gemaakt en daar kijkt die hut op uit. Je kunt er gemakkelijk met een man of 20 zitten te kijken.

Lekker gemakkelijk op een bankje voor een open luik. We hebben er een valkje zien jagen, Henk heeft geprobeerd er een foto van te maken maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Onderweg een ooievaar gezien, waarvoor ze o.a. dit vochtige gebied hebben gemaakt. Ook leuk: in de hut zagen we het nest van een wesp en een zwaluwnestje.

Foto Dsc09291.jpg (uitvergroten)

Toen we weer naar de andere oever moesten kwam een wouw uitgebreid vlak boven ons jagen. Ook daar heeft Henk een aantal foto's van gemaakt, hij viel zo ongeveer achter over toen hij het dier met de camera wilde volgen. Een paar honderd meter voordat we weer bij de boot waren was de achterband van Henk z'n fiets ineens leeg. Kennelijk was die lek.

Alles met elkaar waren we pas even voor half 6 weer aan boord. Tijd om eten te maken, Henk ging even plat. Hij was helemaal nat van het zweet, zelfs mijn hemd was hier en daar nat. Ik heb een groot gedeelte van m'n kleren uit gedaan, aan boord was het ook al 35°, dus zo lekker was het niet om te koken. Maar hier in de buurt is niets waar je ook maar iets te eten zou kunnen krijgen.

Dag 58: Vrijdag 27 juni 2008

Vanmorgen toen we wakker werden was alles grijs. Er was op dat moment nog weinig wind, maar zodra we tegen 9 uur gestart waren veranderde dat. De wind trok hoe langer hoe meer aan, komt uit westelijke richtingen en we hebben het dus in de wind op. Gisteravond had Henk nog het idee om op het voordek de band te repareren terwijl ik het schip bestuurde, maar daar zag hij toch maar van af. Hij was bang dat de onderdelen hem van het dekje af zouden waaien.

We hebben gisteren puur mazzel gehad dat het zo een prachtig weer is geweest, net als dat de band pas vlak voor de laatste brug lek zou worden. We hebben een prachtig reparatiesetje aan boord, eentje om aan de fiets te hangen en we gingen zonder iets op pad. Het tochtje van gisteren is meer dan 20 kilometer geweest, ik moet er niet aan denken dat die band ergens halverwege lek zou zijn gegaan.

We hebben al vrij snel het dakje weer uitgerold, er dreigt nog regen ook. Zo weinig grote roofvogels we op de heenweg gezien hebben zoveel zien we er nu. Op een gegeven moment was er zelfs een groepje van 5 grote wouwen die kennelijk ruzie kregen. Misschien ging het wel over de buit van een van hen. Aangezien het gebied waar we nu door gevaren hebben een uitgebreid natuurgebied is zijn er erg veel vogels en andere dieren. Dus ook veel buit voor roofvogels, met als gevolg dat die er veel zijn. Prachtig!

Om half 12 hadden we allebei er genoeg van en het koud. We zijn de jachthaven van Wolfsburg in gegaan. De havenmeester hielp met aanleggen en dat was goed ook. Het haventje is maar klein (voor onze begrippen dan) en het woei dat het rookte. Dan hebben wij toch nog vrij veel windvang. Maar we liggen nu veilig tussen een Deen en een Duitser uit Hamburg. Na het eten heeft Henk z'n band gerepareerd en daarna bleek ineens dat een poot van z'n bril ontbrak. We hebben overal gezocht en uiteindelijk hem in een donker hoekje teruggevonden. Henk heeft voor alle mogelijke reparaties een grote doos met gereedschappen en materiaal meegenomen. Hij was eigenlijk niet van plan om het te gebruiken maar nu bleek het wel handig. De bril is ook weer gerepareerd, ligt nu te drogen. Net toen we weg wilden gaan begon het te storten. We wachten dus nog even met op ons fietsje stappen. De lucht is nog steeds grijs en niet erg aanmoedigend om weg te gaan. Het weerbericht is net zo ellendig als de lucht, we blijven hier nog even. De haven loopt behoorlijk vol, veel Nederlandse schepen momenteel. Er zijn dus meer mensen die het niet echt leuk vinden die combinatie van regen en harde wind. Tegen 4 uur heeft Henk mijn fiets op de wal gezet, ik wilde nog even wat boodschappen doen. Het was weer (tijdelijk) even droog, dus het kon. We hadden het idee dat we op de heenweg hier ergens ook boodschappen hadden gedaan, maar dat bleek een vergissing. Niet Wolfsburg was het geweest, maar Fallersleben. Dat is weliswaar een voorstad van Wolfsburg maar toch iets heel anders dus. Langs het voetbalstadion naar de brug. Ik moest in ieder geval aan de andere kant van het kanaal zijn, dat was duidelijk. Aan deze kant is eigenlijk alleen maar Volkswagen. Maar hoe kom je aan de andere kant? In eerste instantie fout gereden, ik zat tot m'n schrik ineens op de snelweg. Terug dus maar zo snel mogelijk. Bij het teruggaan zag ik beneden me een fietspad liggen, 'k ben een grasveld overgestoken naar een busstation en toen kon ik bij een fietspad. Er bleek ook eentje richting stad te gaan, dus die kant ben ik toen maar op gegaan. Aan de andere kant een paar dames aangeschoten, of zij ergens een kruidenier wisten? Het bleek dat ik een paar niet-Duitse dames had getroffen. Zij hebben geprobeerd me te helpen, maar veel meer dan "recht door" konden ze me ook niet vertellen. Ergens zou ik links af moeten, maar dat punt heb ik niet gezien. Dus een ontegenlijk eind recht door gereden, totdat ik het gevoel had dat ik de stad weer uit reed. Er woonden wel allemaal mensen, die moesten natuurlijk ook hun boodschappen kunnen doen had ik bedacht. Dus besloten om dan maar links af te gaan en m'n geluk af te dwingen. Later nog eens iemand gevraagd, en die kon me wel wijzen. Een Penny! Boodschappen gedaan en toen weer terug. Ik heb geredeneerd dat als ik richting station zou rijden, ik ergens

wel weer een bekende weg zou zien. Uiteindelijk was ik op de heenweg dat station gepasseerd, inclusief een paar voetbalveld grote parkeerterreinen. Waarachtig, een van die parkeerterreinen vond ik terug. Maar nu zat ik aan de andere kant van de weg. Er was een fietspad, dus het kon niet zo'n groot probleem zijn. Nou, Wolfsburg is geen erg fietsvriendelijke stad. Richtingaanwijzers genoeg, maar niet een voor fietsers. Goed, ik heb de brug waar ik over was gekomen terug gevonden en daarna dacht ik dat het een "eitje" zou zijn. Wat kan een mens zich vergissen. Netjes op het fietspad gebleven kwam ik aan de andere kant van het voetbalstadion uit. Voor dat ik het in de gaten had was ik al weer een stuk verder en kwam bij het zwembad en het Allermeer uit. Die liggen (had de havenmeester verteld) aan de oostkant van de haven. Ik moest dus verdorie nog weer een stuk terug, in de wind op. Alle paden draaien alle kanten op, een tijd later was ik weer bij het voetbalstadion. Gelukkig bedacht ik me toen dat als ik maar om dat stadion heen zou fietsen ik vanzelf weer ergens bekends zou zien. Dat klopte gelukkig en toen was het ook geen punt meer. Het was intussen half 6. Aan boord ben ik eerst een tijdje op bed gaan liggen, ik was bekaf.

Dag 59: Zaterdag 28 juni 2008

Toen we tegen 8 uur wakker werden vanmorgen was het van de regen. Er gingen wel al weer een paar schepen weg, misschien zijn we daar ook wel wakker van geworden. Het bleef maar grijs, af en toe bijna droog, dan weer een flinke bui. Helemaal geen weer om er lekker op uit te gaan dus. Maar tegen half 11 was het even droog en zijn we op het fietsje naar Volkswagen's Autostad gereden. Nu we hier toch zijn willen we dat ook wel eens zien. Bij die hele Autostad zijn overal gastheren en vrouwen die de zaak heel goed in de gaten houden. Henk wilde z'n fiets ergens tegen een paal zetten, kwam er prompt een meneer aan die hem wees waar de plek voor de fietsen was. Een van de vele tentoonstellingsruimtes was niet toegankelijk vertelde een dame bij de "Welcome Desk" ons, maar dat vonden we geen punt. Het merk Seat interesseert ons niet zo veel. Heel erg veel reclame voor Volkswagen gezien, maar ook wel een paar leuke dingen.

Hoe een nieuw model uit klei gefreesd wordt; na het frezen kwam er een van de dames met een stofblik en vegertje en een emmer om alle weg gefreesde klei op te vegen. In de grote ontvangsthal is een grote glazen vloer, daaronder staan een groot aantal (60) globes die draaien, opgesteld. Die globes laten alle mogelijke informatie zien: hoeveel auto's er in de diverse delen van de wereld zijn (uiteraard),

maar ook hoe de vluchtelingenstromen op de wereld zich bewegen. Heel interessante informatie, voordat we weer weg gingen hebben we dat eens bestudeerd; buiten goot het weer eens.

We hebben in een soort 3-D cinema gestaan en in een soort flight simulator gezeten in een "gek geworden" auto. Zowel het een als het ander was leuk. Daarna wou Henk nog even naar het paviljoen "Nutzfahrzeuge" daar zouden bedrijfswagens zijn? Het bleken campers te zijn. Er stond (heel leuk!) een heel oude Volkswagen waar de bezitter zelf een inrichting in getimmerd had, maar voor de rest nieuwe wagens om mee te reizen. Niet van die grote "SRV wagens" maar "gewoon" VW busjes. Het is maar wat je gewoon noemt, we hebben onze ogen uit gekeken. We hebben ons er een "uitgezocht", laten wij ook eens dromen. Meer dan de helft van de bezoekers loopt hier alleen maar te dromen. We zijn het klantencentrum binnen gegaan, daar staan allemaal auto's klaar om door de klanten af gehaald te worden. Een leuk gezicht om dat van boven af te bekijken. Er hangen overal schermen waarop staat wie een auto af kan halen, als de klant dan uiteindelijk met de nieuwe auto de hal verlaat krijgt hij nog een paar blikjes drinken mee voor onderweg. We hebben in een van de vele restaurants wat gegeten, bij het afrekenen werd gevraagd of we een kortingsbon hadden of een jaarkaart. Kennelijk krijg je bij je nieuwe auto ook een kortingsbon om iets te nuttigen. Een jaarkaart hebben we natuurlijk ook niet, dat dagkaartje was al duur genoeg.

Tegen 3 uur zijn we weer naar de boot gegaan, erg veel zin om verder nog ergens heen te gaan hadden we niet. Het werd toen wel eindelijk weer een beetje beter weer, de zon begon tegen half 4 zelfs te schijnen. Het weerbericht is voor morgen nog wat pessimistisch, maar we hebben ons voor genomen om als het weer gaat hozen gewoon ergens voor de kant te gaan en te wachten tot het over gaat. Later in de week wordt zomer beloofd.

Toen we al in bed lagen hoorden we knallen en doffe dreunen: Wolfsburg bestaat 70 jaar en vierde dat met een groot vuurwerk. Ook van dit vuurwerk heb ik niets gezien, we lagen al in bed. Henk is even met z'n hoofd uit het luik geweest en die zag dat iedereen van de haven stond te kijken, hij heeft dus een heel klein beetje gezien.

Dag 60: Zondag 29 juni 2008

Gelukkig, vanmorgen scheen de zon weer. Zo vanuit de boot te zien is er ook niet zoveel wind en maar heel weinig wolken. Later kwam de bewolking toch weer meer opzetten, maar alle buien zijn keurig netjes om ons heen getrokken. Al heel vroeg zijn heel veel mensen weer op pad gegaan.

Om kwart over 9 varen, nadat Henk eerst een paar hemden uit had gewassen in de wasbak bij het sanitair en ik nog een waterkan had gevuld. De andere lege kannen hadden we gisteravond al gevuld. De vochtige hemden zijn boven het aanrecht opgehangen, die drogen daar in ieder geval een heel eind.

Sluis Sülfeld is maar een 9 kilometer van Wolfsburg verwijderd, we waren er op kwart over 10. Voor ons bij de wachtsteiger lag een rondvaartboot. Het leek sprekend op een Amsterdammer, er varen in Duitsland en Polen heel wat afgedankte rondvaartboten rond. Het bleek bemand te worden door 2 Polen, het schip was van een nieuwe bodem

voorzien in Stettin en het was bestemd om als woonboot te dienen in Bremen. De Polen moesten het schip naar Bremen brengen. Zij lagen toen wij daar kwamen al 40 minuten. Henk heeft zich gemeld bij de sluismeester en hij kreeg te horen dat de sluis naar boven kwam en dat we dan samen met de Polen er in mochten. De rondvaartboot "Hippo" voer trouwens onder een spiksplinternieuwe Duitse vlag: de vrouwen zaten er nog in.

De rondvaartboot ging verkeerd liggen in de sluis: hij lag precies daar waar de waterinlaten waren. Ze hebben dus heel wat werk gehad om de zaak onder controle te houden. Ze gingen op de binnenvaartmethode in de sluis liggen namelijk met 1 lijn op de voor bolder. De sluiswachter heeft uiteindelijk wat medelijden met ze gehad en het laatste stukje heel langzaam laten vullen. Om 11 uur 10 waren we er door.

De ligplaats waar we op de heenreis hebben gelegen bij het Elbe Seiten Kanal is nu bijna klaar, alleen de stroompalen stonden nog ingepakt.

Om 5 over 2 afgemeerd bij km 210,6, het dorp hier heet Sophiëntal. Henk heeft vrijdagochtend waarschijnlijk kou gevat, hij voelde zich niet echt lekker. Die is dus toen we eenmaal lagen maar een tijdje naar bed gegaan. Ik heb rustig zitten te lezen.

Toen Henk weer wakker was zijn we met fiets de wal op gegaan en zijn het dorp gaan verkennen. Het is een dorpje van niks, een paar elkaar kruisende straten en nog wat doodlopende weggetjes. Maar de hoofdweg liep voor een groot gedeelte slingerend door het dorp waardoor je toch nog het idee kreeg van een echt dorp.

Natuurlijk even bij de kerk gekeken, die torens zijn een soort centrum in het dorp. De weg bij de kerk bleek afgezet te zijn, er was een groot feest ter gelegenheid van de restauratie van de kerk. Kinderen hielden een rommelmarkt en de volwassenen hielden zich bezig met koffie en wat lekkers of bier.

Wij hadden het warm en we hebben onszelf uitgenodigd om er bij te gaan zitten en ook wat te drinken te halen. Daarna terug richting boot. Er ligt een brug over het Mittellandkanal vlak voor onze boot en dus zijn we de brug even op gegaan. Het bos ten zuiden van het kanaal zag er erg koel en natuurlijk uit, we zijn een eind het bos in gereden. Het bos was in het voorjaar waarschijnlijk erg vochtig geweest, zelfs nu lagen er op diverse plaatsen nog restanten van plassen en wat beekbeddingen. Terug aan boord was het heet, ik had verschrikkelijk weinig zin om te koken. Ik heb toen maar een zakje "zo goed als klaar" uit de kast gehaald en een salade in elkaar gezet. Er zijn nu nog minder verse groentes aan boord als vanmorgen, we zullen dus wel ergens iets op de kop moeten tikken. Elke dag rijst of aardappelpuree is ook niet alles.

Dag 61: Maandag 30 juni 2008

Op tijd wakker vanmorgen. Henk had gisteravond gezegd dat hij vroeg weg wilde, hij wil naar Hannover. Als je laat weg gaat kom je ook laat aan en dan heb je niet zoveel meer aan de dag. De zon scheen en er was zo te zien weinig wind. Wel waren er in eerste instantie veel wolken. Als de zon daar dan achter verdween was het toch nog fris, Henk wilde z'n dikke jas dus wel aan toen we om 7 uur vertrokken. Bovendien bleek er meer wind te staan dan eerst geleden had.

Na een paar uur losten alle wolken op en werd het weer net zo mooi als voorspeld was.

Om 5 over 11 waren we bij sluis Anderten, we zouden wel

opgeroepen worden vertelde de sluiswachter ons.

Nu hadden we een gesprek gehoord van een beroepsschipper die achter ons aan kwam en die kreeg te horen dat hij een tijdje moest wachten. Terwijl we wachtten kwam een Nederlands beurtvaartertje achter ons liggen. We hebben dat schip al een tijd gezien, hij lag bij sluis Hohenwarte ook al. Hij overnacht in of bij havens, vanmorgen waren we hem voorbij gevaren bij Peine. Bij Hohenwarte reageerde hij nogal egoïstisch, sindsdien heeft Henk z'n twijfels over hem. Goed, hij lag nog maar net toen we opgeroepen werden om mee te schutten. Voor ons ging een duwboot met 2 bakken ervoor naar binnen, vandaar dus dat de beroepsschipper moest wachten. Wij konden nog wel ergens in een hoekje van de sluis. Wij hebben rustig met onze 2 sluishaken geschut, zij schutten met lijnen. Dat hebben wij vroeger ook gedaan, maar in vergelijking met de haken is dat een ellend. Dat was ook hier het geval:

ze moesten de lijn verlengen, de sluis is 14 meter hoog. Toen de duwboot uit de sluis ging zijn zij er direct achteraan gegaan waardoor ze in het schroefwater van de duwboot terecht kwamen. Wij hebben even gewacht tot het water wat rustiger werd en zijn daarna af gevaren. We hebben een behoorlijke afstand tot het duwstel gehouden, tenslotte weten we dat we er toch niet voorbij komen (het water is te smal en te bochtig) en over 10 kilometer is de haven in Hannover waar we heen willen. We waren ongeveer halverwege toen we zagen dat zich een 2e duwstel los maakte van de kant waardoor het beurtscheepje tussen 2 duwstellen in kwam te zitten. Wij zouden gewoon even gas terug hebben genomen om die 2e te laten passeren. Zo lekker is dat niet om knijp te komen zitten.

Om kwart over 1 waren we bij de haven. Henk wil tanken, maar er is niemand om de pomp te bedienen. We wachtten dus voorlopig maar af.

Verslag expeditie 2008 met m'zj Margeja naar Polen 8e deel traject vanaf Hannover naar Ter Apel.

Dag 62: Dinsdag 1 juli 2008 Van Hannover naar Haste

Gisteren hadden we eerst het plan gehad om met de bus naar de stad te gaan, maar doordat de havenmeester er niet was toen wij tanken wilden, is dat mis gelopen. Deze stad is groot, alleen langs het kanaal is het al meer dan 20 kilometer. Toen hij er eindelijk wel was, was het ondertussen al na 3 uur. We zijn hier de stad in gegaan en hebben een internet café opgezocht, daarna hebben we onze gewone boodschappen gedaan. Tegen die tijd was het al weer tijd om aan het eten te gaan denken.

Vanmorgen: er is alweer zon als we wakker worden. En wat meer zegt: er is geen wind. We hebben besloten om de stad maar de stad te laten, je kunt maar een klein gedeelte zien, zelfs als je met de bus gaat. De bezienswaardigheden liggen nogal verspreid. Het is ons opgevallen dat deze jachthaven waar ze vorig jaar nog allerlei plannen hadden en waar nog gewerkt werd, heel snel achteruit gaat. De schepen die er liggen zijn niet direct de beste, het bootje dat vorig jaar half gezonken tegen de kant lag ligt er nog steeds.

Vorig jaar waren ze druk bezig om de steigers te vernieuwen. Een gedeelte is vernieuwd maar een ander gedeelte heeft nog steeds verrotte houten plankjes. Maar erger: vorig jaar had de havenmeester het er al over dat de leden steeds ouder werden en er kwamen geen jongere meer bij. Die havenmeester van vorig jaar is er niet meer. En diegenen die er nog wel zijn hebben een stuk minder interesse. Jammer!

We zijn dus om goed half 9 maar weer gaan varen. Voor het eerst in T-shirt aan het roer gezeten, tot nu toe was er of te veel wind of het was te koud geweest. Maar omdat we niet zo heel ver wilden vandaag hebben we om even over half 11 al aangelegd aan een "sport" ligplaats bij Haste.

Toen wij er kwamen lag er een zeiljachtje, maar die ging weer weg. We hebben de zaak goed vast gelegd, er is hier verder niets en het verkeer over het water heeft haast.

Dus liggen we nu met 2 haken aan de damwand en we hebben 2 springen gezet. Daarna zijn we koffie gaan drinken en gaan kijken hoe het schip reageerde op het voorbij sjezende verkeer. Geen probleem dus.

Omdat het weerbericht dreigde met heel hoge temperaturen en we de laatste paar dagen al wat ondervonden hadden hebben we besloten om het oude dakje dat we nog steeds aan boord hebben achterste voren over de kajuit te spannen. Daardoor hebben we nu schaduw over de hele kajuit.

Het beetje wind dat er ondertussen gekomen is komt weer uit het oosten en waait onder de 2 dakjes door. Misschien dat het daardoor iets minder heet wordt. We hebben onze camping douche op het voordek gelegd, zodat we ons haar kunnen wassen als we weer terug zijn.

Na het eten hebben we fietsjes op de wal gezet en we zijn gaan fietsen. Aan de noordkant van het kanaal staat op de fietskaart die we hebben dat er een Romaanse kerk staat "eentje die de moeite van het omrijden waard is".

Dat wilden we dan wel eens zien. Het is volgens de kaart niet zo ver rijden. Maar, dat spelen wij dus klaar, we zijn een brug te vroeg over het kanaal gegaan. Daardoor kwamen we in een bosgebied terecht en we hebben een groot stuk om gereden.

Maar nu weten we tenminste wat die grijze bergen die we op de heenweg hier al hebben gezien eigenlijk zijn. Het zijn enorme bergen, "kalizout" wist een inboorling ons te vertellen. Er wordt hier (in Bokeloh) dus zout gewonnen. Maar daar kwamen we eigenlijk niet voor, we hebben de kaart geraadpleegd en zijn toch naar Idensen gegaan. De romaanse kerk was niet moeilijk te vinden, vanaf Bokeloh reden we er zo ongeveer tegenaan. Men is zich er heel goed van bewust dat het iets heel bijzonders is, het is dus toegankelijk. Sleutel is bij de dominee en die heeft hem achter een open deur hangen.

Henk is de sleutel gaan halen, ik heb de gegevens over de kerk eens goed bekeken. Hij stamt uit het midden van de 12e eeuw, de luidklok die elk kwartier slaat is van ongeveer dezelfde tijd. Er is natuurlijk aan gerestaureerd, maar dat is wel heel zorgvuldig gedaan. De meeste van de oude fresco's zijn nog intact. Ze hebben heel lang onder een laag witkalk gezeten, pas de laatste paar jaar zijn ze weer te zien. Er staat op het informatiebord een tekening van hoe het er zonder die fresco's uitzag. Het kerkje is maar klein, maar het is toch wel heel indrukwekkend. Er zit een uurwerk ook in de toren, maar dat hebben we niet kunnen zien. Dat gedeelte van de toren was afgesloten. Ik denk ook niet dat het een erg bijzonder uurwerk is, die indruk kreeg ik van buitenaf gezien niet. Toen we weer naar buiten kwamen zaten er een paar mensen op het bankje voor de kerk, zij wilden ook wel graag even kijken. We hebben ze dus de

sleutel gegeven en verteld waar ze die weer terug konden brengen.

Eigenlijk had Henk hierna wel een kop koffie willen hebben, er stond even verderop een aanwijsbord voor een café. Maar die hebben we niet gezien. Toen we al weer bij het kanaal terug waren hadden we nog steeds niets gezien. Dan maar door naar de "grote" plaats, de plaats waar de ligplaats bij is: Haste. Het was heel prettig fietsen, de bebouwing in Bokeloh en Idensen was erg leuk, veel vakwerk boerderijen uit ca. 1850 tot 1890. Het moet hier toen een welvarende streek geweest zijn. Haste is geen oude plaats, tegenwoordig wonen er veel forensen denk ik, er staan erg veel "boven modale" woningen en er is een spoorwegstation. Maar een plaats waar je een kop koffie krijgen kunt? Ho maar! Er was 1 kruidenier en daar zijn we toen maar iets gaan halen voor bij de koffie aan boord. Terug aan boord was de temperatuur in de kajuit 35°, het voelde aangenaam koel aan na het fietsen in de volle zon. Na de koffie is Henk een tijdje naar het lek gaan luisteren, ik heb lekker lui zitten te lezen. Toen Henk weer wakker was hebben we de trap overboord gehangen, hebben lekker gezwommen en het haar gewassen. Daarna met de douchezak waarin het water ondertussen een aangename temperatuur had gekregen de zaak na gespoeld.

Dag 63: Woensdag 2 juli 2008 naar Minden

Vanmorgen iets luier gedaan als gisteren, we gingen pas om kwart voor 8 weg. Gisteravond hadden we even wat aarzelingen gezien de brug vlak achter ons, daar komt nogal wat verkeer langs. Bovendien ligt vlak achter deze brug een spoorbrug, elke 5 minuten komt er een trein langs. Er komen nogal wat treinen langs met auto's waarschijnlijk gaan die naar het Volkswagen concern terug. Er zijn toen wij in Brandenburg lagen een paar zeer heftige hagelbuien geweest, die hebben voor miljoenen Euro's schade veroorzaakt hebben we gehoord en gelezen. Maar, toen we gisteravond naar bed gingen is het verkeer op beide bruggen (schijnbaar) gestopt. We hebben geslapen als ossen.

Vanmorgen was de zon ook al weer present. Dus lekker in ons bloesje gevaren, Henk had het dakje opgerold voor we weg gingen. Gisteren had ik een hemdje aan gedaan voordat we gingen fietsen, maar nu toch maar weer iets met mouwen. We willen wel bruin worden, maar liever niet verbranden.

Blik op de Weser vanuit het aquaduct.

Van de tocht naar het westen valt vandaag al weer niet veel te vertellen, om 5 over half 12 hadden we aangelegd in Minden. Het was er rustig, er lag geen enkel klein bootje dus we konden uitzoeken. We zijn bij het kruispunt zover mogelijk naar het westen gaan liggen, dan kunnen er nog 3 andere liggen als ze zin hebben. We hebben het oude dakje maar weer achterste voren boven de kajuit gespannen. Het helpt allicht wat, hoewel er nauwelijks wind is. We hebben eerst een boterhammetje gegeten en daarna zijn de fietsen op de wal gezet om nu eens echt Minden in te gaan. Tot nu toe hebben we hier wel iets gefietst, maar altijd om het kruispunt heen. Minden heeft een echt stadscentrum, dat ligt ten zuiden van het kruispunt en dat willen we nu wel eens zien.

Bij het centrum onze fiets bij de Herta neergezet en lopend het voetgangersgebied in. Er stonden er meer fietsen, we hebben het idee dat je hier in het voetgangersgebied niet fietsen mag. Er is hier een echt winkelgebied, veel leuke winkels ook. Henk had net gezegd dat hij als we een boekhandel tegen zouden komen hij weer naar fietskaarten wilde kijken toen we een grote boekhandel tegen kwamen. Net op die hoek konden we de Dom van Minden ook zien liggen, het was dus heel even: welke kant gaan we op? De boekhandel won. Ze hadden jammer genoeg niet de kaarten die we graag wilden hebben, maar wel een heel interessant tijdschrift voor Henk (CT) en alweer een kookboek voor mij. Dom hoor, we gaan elke keer weer voor de bijl.

De Dom van Minden is in de laatste oorlogsdagen nogal zwaar gebombardeerd hebben we op getoonde foto's kunnen zien. Hij is weer geheel gerestaureerd, maar de fraaie fresco's waren op een paar na allemaal weg. Om nog naar de schatkamer van de Dom te gaan hadden we eigenlijk helemaal geen puf meer in, die hebben we dus maar gelaten. In plaats daarvan hebben we op een terrasje een heel groot ijsje genomen (bloemenvaas). Gisteren was het er ook niet van gekomen, dus erg veel gewetensbezwaar had ik ook niet. Aan het eind van het voetgangersgebied vlak bij de fietsen toch nog maar een kop koffie en thee genomen, van ijs krijg je altijd zoveel dorst. En dat hadden we ook al van de temperatuur.

Met de fiets daarna verder naar het zuiden langs de Weser. Henk had toen hij vlak voor het voetgangersgebied even op de Weserbrug was gaan kijken gezien dat de "Schifsmühle" in gebruik was. Dat is een watermolen die niet langs een rivier of beek op de wal staat, maar een vlot waaraan het waterrad hangt en het molenwerk staat op het vlot.

De molen gaat met het water van de rivier op en neer. In Münster hadden we op de tentoonstelling over molens gezien dat er nog maar een paar van die molens in Duitsland zijn.

We hebben dus het mechaniek bewonderd, eigenlijk is het een heel eenvoudige meelmolen. Alleen de aandrijving is bijzonder. We hebben een zakje meel met een afbeelding erop van de molen gekocht.

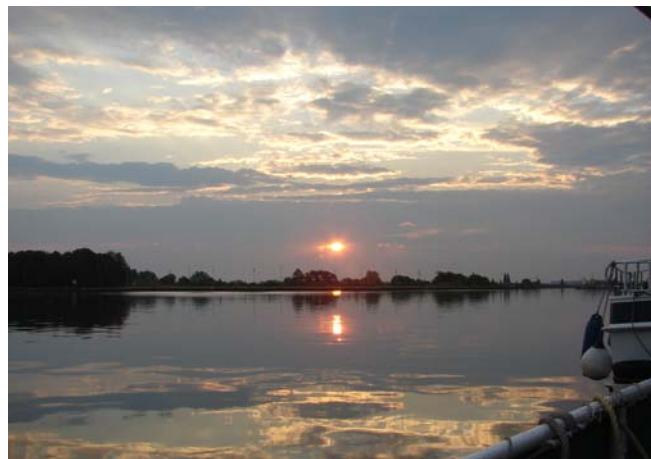
Langs de rivier weer terug. We zijn zelfs nog op het oude aquaduct geweest, maar moesten toen weer een stuk terug omdat langs het kanaal er het een en ander in reparatie is. De zuidelijke trog van het aquaduct is trouwens ook nog steeds buiten bedrijf, vorige zomer is die buiten gebruik gesteld. Op de heenweg konden we er nog door, op de terugweg al niet meer. Het was tegen 4 uur toen we weer bij de boot terug waren en de temperatuur binnen was meer dan 40°. We zijn dus eerst maar een tijd op de wal in de schaduw van de bomen blijven zitten. Henk had alles op de boot open gezet, kon het tenminste een beetje doortochten. Niet dat het veel tochtte, er was zo goed als geen wind. Veel later, toen de zon al zo ongeveer onder was kwam er wel wat wind, die komt nog steeds uit het oosten.

Maar toen dreigde er ook al iets van een bui.

Tegen half 5 ben ik even op het bed gaan liggen. Het was er bloedheet, maar ik was zo ontstellend moe door dat weer. Na een kwartiertje toch weer overeind, er kwam iemand vlak achter ons liggen. Dat was dan het 3e Nederlandse schip op dit rijtje. Maar ik was nog lang niet fit en het bleef maar heet, dus ik ben maar weer op bed gaan liggen.

Henk heeft me laten liggen, toen ik weer overeind kwam was het kwart voor 7. En ik had me nog wel voor genomen om niet te gaan slapen. Maar dat was dus wel gebeurd, ik was helemaal stijf omdat ik me niet een keer omgedraaid had.

Gelukkig had ik me al voor genomen om een kant en klaar maaltijd op tafel te zetten, dat nam dus maar weinig tijd in beslag. Om half 8 was het eten al weer op ook. Er is ondertussen een Duitser tussen al die Nederlanders komen liggen. Het ligplaatsje is dus vol. De temperatuur is nog steeds ongelofelijk hoog, het is benauwd warm. We hebben vanavond het nieuws niet gehoord, weten dus niet zo veel over hoe het weer zich gaat ontwikkelen. Als we er aan denken proberen we straks nog even iets te weten te komen. In ieder geval leven we weer helemaal buiten, daar is het tenminste nog een beetje uit te houden. Toen we naar bed gingen begon de wind aan te trekken, we hebben het dakje maar weer opgerold.

Minden in de vroege ochtend.

Dag 64: Donderdag 3 juli 2008 naar Bad Essen

Ondanks de hitte en het slapen gistermiddag toch nog goed geslapen. Iedere keer als ik vannacht wakker werd was er nogal wat wind, maar vanmorgen was het windstil en alweer warm. Het weerbericht heeft het over buien ten oosten van de Eems. Voorlopig was het droog en de enige wind die we voelden kwam door het varen. Er was wel wat meer bewolking dan gisteren en de barometer was behoorlijk gezakt.

Om even voor half 9 weer op pad. Een rustige tocht gehad, we hebben bijna 40 kilometer gevaren en toen was het ondertussen bijna 1 uur en lagen we bij Bad Essen.

Hier hebben we al vaker gelegen, er zijn goede inkoopmogelijkheden en we hebben weer het een en ander nodig. Maar we hebben er nooit rondgereden. Nu hebben we een goede kaart en daar stonden wel wat leuke dingen om te zien op. Dus nadat we de serieuze dingen gedaan hadden (inkopen doen), zijn we rond gaan rijden.

Op de fietskaart staan ten noorden van het kanaal 2 burchten aangegeven. Nu zijn we eergisteren ook langs een burcht geweest (in Bokoloh) en dat bleek meer een wat vierkant landhuis te zijn. We waren dus benieuwd. Eerst op zoek naar het Schloss Hunnefeld.

De oorsprong van dit landhuis (vrij groot, iets zoals overall langs de Vecht staat) lag volgens de informatie al in ergens 11 honderd zoveel, maar wat er nu staat stamt waarschijnlijk uit de 19e eeuw. Het is privé bezit, ze hebben een museumje maar daarvoor moet je je van tevoren aanmelden. Dat ging dus over. Ze hebben er ook in een van de bijgebouwen een soort café bij, dat was volgens

de informatie om 3 uur open. Wij waren er 10 voor 3, dus dachten we even te blijven zitten, dan konden we iets drinken. Maar de bediening had kennelijk niet veel zin, want ondanks dat er ondertussen een man of 20 bij was komen zitten kwam er om 3 uur geen leven in de zaak. We zijn maar verder gegaan, er zaten daar erg veel blinde muggen die het allemaal op Henk voorzien hadden.

Dan op zoek naar het volgende huis: slot Ippenburg. Er stonden hier een aantal reisbussen, dus we namen aan dat er hier wel iets te beleven zou zijn. Bij de toegangspoort stond een soort kassa-gebouwtje, we hebben daar wat informatie gevraagd. Op het binnenplein stond een grote groep wat oudere mensen. Het bleek dat dit huis ook privé bezit is, je komt er niet echt in. Door de week laten ze groepen op het terrein (na afspraak en onder geleide van een gids), op zondag mag de loslopende bezoeker er rond dwalen. Ook hier is een soort café bij, maar volgens de gidsen was dat ook alleen maar voor de groepen. Maar, we zouden kunnen proberen. Dus zijn we het café binnen gestapt en hebben bij de (dure) bediening geïnformeerd wat de mogelijkheden zouden zijn. Het meisje dat we aanspraken zou even vragen, dus wij wachten. Ze kwam weer terug en bracht ons naar een tafel. Of we koffie zouden kunnen krijgen en evt. iets er bij? Ze kwam terug met koffie en thee en vertelde dat er nog appelkoek was. Nou, dat leek ons wel, dus dat graag. Toen ze met het appelgebak terug kwam wilde ze graag gelijk afrekenen, en dat leek me een heel verstandig idee. Tenslotte waren we min of meer als ongenode gasten daar, we wilden dus zo weinig mogelijk last veroorzaken. De koffie, thee en het appelgebak waren prima, dus toen we weer weg gingen hebben we het meisje op een afstandje heel hartelijk bedankt. Ze vond dat heel aardig zo te zien.

Een huis in Harpenfeld

De lucht was ondertussen hoe langer hoe grijzer geworden en toen we weer op ons fietsje zaten voelden we af en toe een spatje. Niet echt om nat van te worden, maar toch. Alles met alles is het een leuke fietstocht geweest. Terug bij de boot bleken er nog 2 Nederlandse boten net aangelegd te hebben. Ze vonden het een onrustige plek om te liggen, maar in de jachthaven een kilometer verderop konden ze niet liggen. Ze hadden het geprobeerd maar de boxen waren te klein, eentje had er zelfs verfschade opgelopen. Als ze in dit gebied willen varen zullen ze toch moeten wennen aan het idee dat ze op het kanaal zelf moeten overnachten, de haventjes hier zijn over het algemeen niet berekend op schepen van meer dan 10 meter lang of meer dan 3 meter breed.

Net nadat we aan boord waren gekomen begon het echt te regenen, maar dat was na een klein half uur ook al weer over. Die andere Nederlanders waren vanuit het westen gekomen en hadden gisteren een paar stevige regenbuien gehad. Dus of het mooie weer nu over is?

Dag 65: Vrijdag 4 juli 2008 naar Bramsche

Gisteravond nog een echte hoosbui gehad. We hebben het ons gezellig gemaakt en er geen last van gehad. We hadden vanmorgen alleen verschrikkelijk weinig zin, we hebben dus heel rustig aan gedaan. Het was wel droog, maar de lucht was dik van alle vocht dat er nog in zat. Over het kanaal was het in de verte blauw, alsof er rook hing, alleen maar waterdamp. Volgens het weerbericht zitten we tussen 2 ruggen met regen in: 1 ten oosten van de Elbe, en 1 in noord Duitsland.

Tegen 9 uur 30 toch maar weer gaan varen. Gisteren op de kaart gezien dat er bij ongeveer kilometer 42,5 een archeologisch gebeuren is, volgens onze informatie kan op ongeveer kilometer 41 aangelegd worden, er is daar zelfs een plek om te barbequen. Maar toen we er langs kwamen bleek er wel een aanlegplaats, maar alleen voor rondvaartboten. We zijn dus maar doorgevaren, dat is iets om ooit eens met de auto te verkennen.

Bij kilometer 33,7 is wel een sportboten ligplaats, we hebben om 12.50 aangelegd. De plaats die er bij ligt is Bramsche, we zijn hier al vaker langs gevaren maar hebben nooit aangelegd om rond te kijken. Dat gaan we nu dus goed maken, we hebben onze fietsjes op de wal gezet en gaan fietsen. Op een gegeven ogenblik zagen we zowel een Aldi als een Familia en een Baumarkt. Henk wilde wel naar de laatste, dus we hebben onze fietsen bij de Familia gezet en zijn naar de baumarkt gelopen.

Rond gekeken zoals we in al die zaken doen en Henk vond een 'Anlege' thermometer die met een veer om de oliekoeler gemonteerd kan worden. Die hebben we dus mee genomen. Daarna naar de Familia terug en daar onze boodschappen gedaan. 't Is gek maar er zijn elke dag wel weer dingen die ineens op zijn of ontbreken. De rugzak begon al weer aardig vol te raken, maar een computertijdschrift en wat lekkers voor bij de koffie konden er nog net bij. Het pak cornflakes kon gewoon achter op de fiets, die pakken zijn zo idioot groot. Omdat we nu toch wel erg veel bagage hadden dachten we er over om maar weer naar de boot te gaan, ondanks dat het toch nog wel vroeg was. Zodra we buiten kwamen kregen we zelfs haast: er zat me daar een smerige lucht te dreigen! Om even voor 3 uur waren we weer bij de boot. We hebben 2 mede-liggers gekregen, ook Nederlanders. Die konden we vertellen over winkels om in te kopen. Eigenlijk wilde Henk nog een paar kilometer verderop gaan liggen, maar terwijl hij de thermometer op de oliekoeler monteerde begon het al te onweren. De bui die daarna kwam was zo stevig dat de beroepsschepen allemaal hun navigatieverlichting aan deden. De overkant van het kanaal was alleen door een dicht gordijn van water te zien. Dat buitje duurde tot bij 5 uur. Daarna hebben we in het nieuws op de radio gehoord dat er op diverse plekken blikseminslag was geweest en ongelukken veroorzaakt door de dichte regen. Er werd ons nog veel meer beloofd, hoewel het meeste verder naar het oosten zou vallen. We hebben de ballen maar goed gehangen voor de nacht, we blijven gewoon hier.

Dag 66: Zaterdag 5 juli 2008 naar Rheine

Vanmorgen leek alle leed al weer geleden. Het heeft waarschijnlijk nog wel flink geregend vannacht, overal was

het nat. Henk wilde eigenlijk het dakje weer weggrollen, maar dat hebben we onderweg pas gedaan toen het gedroogd was. De zon scheen weer, mooi blauwe lucht en geen wind.

Kwart over 8 varen. Geen bijzonderheden, afgezien van een hele groep kleine motorbootjes uit Osnabrück die voorbij kwam: wat veroorzaken die dingen een golven.

Je kunt 20x beter een groot beroepsschip passeren, dat gaat veel prettiger. Ik was net bezig om ons bed weer eens af te halen toen ze voorbij kwamen, 'k stond zo ongeveer op m'n kop. Ben dus eerst maar eens gaan kijken wat er aan de hand was. Het water bleef daarna nog een hele tijd onrustig. (Zie foto onderaan de pagina.) Om 12 uur waren we aan het eind / begin van het Mittellandkanaal, even later voor sluis Bevergem. Henk hoorde dat er een binnenschipper aan de noordkant om schutting vroeg, maar die was te laat om mee te kunnen. Toen Henk de sluis opriep kreeg hij te horen dat er een schip naar boven kwam, daarna konden wij er in. De sluiswachter had haast om weer naar beneden te gaan, de sluisdeur was nog maar nauwelijks weer dicht toen het water al begon te vallen. We waren er om 10 voor 1 al door.

Naar de volgende sluis (Rodde) was maar 3 kilometer, en ook daar konden we bijna gelijk schutten. Maar heel even op de wachtplaats gelegen. Er kwam een dame op de fiets langs en die wilde helpen met vastmaken. Ik had de sluishaak al aan een lijn zitten en vertelde haar dat het niet nodig was, ik kon zo de haak aan de wand hangen en dan zaten we vast. De dame vertelde dat zij zelf ook voeren, zo'n haak had ze nog nooit gezien maar dat leek haar ontzettend handig. Ze zou thuis vertellen wat ze gezien had en dan moest manlief hem maar namaken. Om 5 over half 2 waren we de sluis al weer door ook. Nog nooit eerder gezien: het regende hooi na de sluis. Waarschijnlijk is er ergens een wervelwindje geweest die dat hooi opgepakt heeft en nu weer liet gaan.

De volgende sluis Altenreihne ligt bij Rheine, een dikke 4 kilometer verder. We wilden eigenlijk daar in de buurt wel ergens blijven liggen. Rheine heeft een aantal leuke dingen en veel haast hebben we niet.

Voor vandaag wel al weer genoeg gevaren ook, maar onze informatie geeft geen plaats aan waar we kunnen liggen. Henk heeft de sluis opgeroepen en gevraagd waar we zouden kunnen liggen. Het kan in een dood stukje naast de sluis. Als we dan door willen moeten we voor de wachtplaats een stukje terug, maar dat is niet erg. Om 20 over 2 hebben we aangelegd. Van hieruit is de stad gemakkelijk te bereiken met de fiets.

Er staan twee stoelen onder de boom die we bij het grofvuil opgepikt hebben in Minden. Heerlijk zitten onder een boom in een zuchtje wind met het hete weer.

Het water is opmerkelijk schoon, nadat ik het bed weer opgemaakt had zijn we gaan zwemmen. Maar daarvoor heeft Henk m'n haar maar weer eens gekortwiekt, dat spul groeit alsof het kunstmest heeft gekregen. Het hing alweer voortdurend in m'n ogen. Bovendien kon ik nu met het zwemmen lekker alle losse haren wegspoelen. Dit plekje opzij van de sluis is een heel plezierig plekje, er staat wel wat "trek" als er een schip in of uit de sluis vaart, dus we hebben toch maar een spring gezet en de ballen dwars gehangen. De sluis draait tot vanavond 10 uur, tegen die tijd willen wij naar bed en dan is op deze manier liggen toch wel plezieriger. Vandaag gaan we verder geen activiteit meer ondernemen, het is nu weekend!

Dag 67: Zondag 6 juli 2008 rustdag in Rheine -> Rustdag??

Ondanks dat het vannacht nogal geregend heeft was het vanmorgen redelijk helder en zonnig. Dus even na 9 uur de fietsen op de wal en naar de stad. Dat is best een eind fietsen, de oude nederzetting Altrheine ligt aan het kanaal, een heel eind verder aan de Ems ligt pas Rheine zelf. We waren van plan om een kerkdienst bij te wonen, maar omdat we gisteren geen vooronderzoek hadden gedaan hadden we geen idee welke kerk waar was. We zijn uiteindelijk in een RK kerk (St. Antonius) terechtgekomen en hebben daar de mis bijgewoond. Recht er tegenover was een conditorei en daar zijn we na afloop koffie (met) gaan

drinken. Deze kerk lag nog niet eens in het oude centrum van Rheine, we zijn op zoek gegaan naar het oude centrum en hebben die aan de andere kant van de Ems gevonden. Daar stond ook een RK kerk, die zo te zien een stuk ouder was als de Antoniuskerk. Maar waarschijnlijk zijn al deze kerken in de oorlog nogal verstoord, er is weinig ouds meer aan te zien.

Al dwalende door het oude centrum kwamen we bij het Falkenhof terecht, dat is een oude burcht die later een van de huizen van een textielbaron is geworden, nu is het een museum. (Foto linksonder.) We hebben kaartjes gekocht voor dit museum dat gelijk ook toegang gaf tot nog 2 andere musea hier in de buurt. Heel interessant was de uitleg over het oude Rheine (stadsrecht gekregen met een inwonertal van 500) en het gebouw op zich. Minder interessant (tenminste voor ons) was de tentoonstelling over moderne kunst. De textielbaron had zijn omvangrijke kunstverzameling aan het museum geschonken, die man en z'n vrouw hadden van alles verzameld. Er waren stukken uit de 14e en 15e eeuw bij, maar ook moderne (tot na de oorlog), religieuze en erg wereldse kunst. Het had ze zo te zien niet aan middelen ontbroken. Er was ook een stukje over de textielindustrie, hoe het zich ontwikkeld had en hoe de arbeidsverhoudingen in die tijd waren geweest.

De arbeiders mochten weinig meer dan 6 dagen in de week ca. 10 uur op een dag werken, vakverenigingen waren streng verboden! Maar het liet ook zien hoe dank zij de industrie het vervoer over het spoor en het water zich had ontwikkeld. Betere verbindingen leverden weer meer industrie op en daardoor weer betere verbindingen. Het is een wisselwerking. En de rijken werden rijker, de werkers waren blij dat ze werk en dus brood hadden. Er zijn erg veel Nederlanders daar komen werken, die bleken iets minder gedwee te zijn als de Duitse plattelandsbevolking. Van het Falkenhof zijn we de fietsen weer op gaan zoeken (hadden we bij de oude stadskerk laten staan) en zijn langs de Ems met sluizen en stuwen gefietst naar het oude zoutwinnings project Gottesgabe. Zout houdend water wordt hier opgepompt. Dat water heeft een zoutgehalte van ca. 6%. Daarna wordt het over stapels sleedoorn takken uitgepompt waarbij een gedeelte van het water verdampt. Het weer opgevangen water heeft dan intussen een zoutgehalte van 20%. Daarna wordt het in grote koperen pannen gekookt waardoor het bruikbaar wordt. Het zout schijnt hier van een goede kwaliteit te zijn geweest.

Het gradeerwerk (de overkapping met sleedoorn takken) schijnt bijna 300 meter lang te zijn geweest. Men had op een gegeven ogenblik uitgevonden dat de zouthoudende lucht voor sommige patiënten ook heel goed was, dus werd het gelijk maar ook bevorderd tot kuuroord. Behalve dat het door de zoute lucht een kuuroord was, waren er ook geneeskrachtige (zoute) baden. Dat kuuroord sloot in 1975, 23 jaar later dan de zoutziederij. We hadden bij het hotel restaurant dat bij de zoutziederij was een kop soep genomen, maar omdat ze daar verder alleen maar warme maaltijden in de aanbieding hadden zijn we na de soep weer verder gegaan.

Bij ons volgende doel, het klooster Bentlage zou ook een gelegenheid zijn om iets te nuttigen, dus we zijn daar heen gegaan. Er bleken er 2 te zijn, een in het klooster zelf, en dat leek veel op het restaurant waar we net vandaan waren gekomen, en een eenvoudiger in een apart gebouwtje achter het klooster. We hebben ze alle twee eens aan gezien en toen besloten om naar de Remise te gaan, het aparte gebouwtje. De dame die daar bediende had van alles in de aanbieding, van gewone fabrieksijsjes tot wijn van biologische oorsprong en zelf gemengde kruidenthee. We hebben een kaasplateau genomen en wat extra brood, koffie en die kruidenthee. Het was meer dan genoeg voor ons 2en en zowel het brood als de thee waren bijzonder. Natuurlijk was ik nieuwsgierig wat voor brood dat ene was (de andere was gewoon stokbrood zo te zien) en de dame vertelde me zonder aarzelen wat er wel zo bijzonder aan was. Het was brood van dinkelmix met geraspte wortel er in. Heel lekker. Ze vertelde ook van een experiment die ze thuis gedaan had: broodmix met geraspte kaas en gebakken ui erin, daar had ze kleine "stokjes" van gebakken: lekker om bij een borrel van te knabbelen. Thuis maar eens proberen. Ze hoefden maar een kwartier in de oven.

Na het eten toch maar het klooster bekeken. Het is net zo'n klooster als in Ter Apel, zelfde orde (Kruisheren), alleen is hier het klooster bewaard gebleven en in Ter Apel de kerk. Ze hebben er een paar grote relik "borden", en verder nogal wat oud beeldhouwwerk van Baumberger Sandstein uit Havixbeck. Waar dat ligt wist de suppoost niet, we moeten het dus maar via Google opzoeken. (Hebben we ondertussen al uitgevonden: even ten westen van Münster, er is zelfs een zandsteenmuseum!)

Daarna vond Henk dat het tijd werd om weer naar de boot te gaan, maar we hadden geen zin om weer via Rheine terug te gaan. Het klooster ligt een stuk ten noorden van Rheine, maar we hadden een kaart gekocht waarop fietsroutes tussen ongeveer Munster en Ter Apel. Jammer genoeg ontbrak precies de hoek tussen Rheine en het DEK (Dortmund Ems Kanal), dus we moesten ongeveer schatten waar precies de sluis Altenrheine lag. We zijn van het klooster uit nog iets verder naar het noorden gereden en daarna ongeveer naar het oosten. Jammer genoeg lopen al die wegen lang niet allemaal mooi recht, we zijn op die route diverse keren van richting veranderd. Daardoor wisten we niet precies meer waar we waren. Uitgerekend toen kreeg Henk weer een leuke achterband. Hij besloot lopend verder te gaan (fietsen was niet meer mogelijk), ik ben bij een benzinestation gaan vragen waar dat kanaal wel ergens uithing. Bij het benzinestation stuurden ze me weer terug, richting Rheine. Het zou nog ongeveer 5 kilometer zijn. Ondertussen was Henk stevig stappend doorgelopen. Toen ik hem ingehaald had was hij zeker al zo'n 2 kilometer verder. Volgens hem was het kanaal niet zover meer, hij wou langs het kanaal weer naar de sluis gaan. Goed, ik ben vooruit gereden en na een 1500 meter was daar inderdaad het kanaal. Gelukkig was het pad langs het kanaal grotendeels in de schaduw, de weg van het benzinestation tot het kanaal was in de volle zon geweest. Henk heeft zijn jas en fototoestel in de rugzak gedaan en ik ben met rugzak voor hem aan naar de boot gefietst. Kon ik alvast wat te eten maken. Ik was om kwart voor 6 weer aan boord, het pad langs het kanaal was 7 kilometer lang geweest. Om half 7 was Henk er ook, die heeft zich eerst uitgekleden (was nat van het zweet) en is een tijdje op het bed gaan liggen. Ik had ondertussen het eten ook klaar. Tijdens het lopen was de binnenband naar buiten gekomen en tussen de ketting en het tandwiel gekomen. Het is nu een gatenkaas. De fiets heeft een echte reparatie nodig, met een nieuwe binnen en buitenband. Morgen maar eens kijken in Lingen, onze volgende stop.

Dag 68: Maandag 7 juli 2008 naar Lingen

Grijs vanmorgen, het weerbericht heeft het net als gisteren over regen en onweersbuien.

Om 9 uur losgegooid, de sluis stond op groen. Toen Henk hem opriep vertelden ze dat er een beroeps aan kwam, we mochten met hem mee. Dus heeft Henk de zaak even gaande gehouden en zijn we na de Galactica uit Zwolle de sluis in gegaan. Gemakkelijke sluis, voor klein spul hebben ze glijstangen. We hebben er een haak aan gehangen en zijn onder het dakje gaan zitten, het begon uitgerekend toen te regenen. Om 9.35 er door, de bui bleek een onweersbui te zijn.

Om 10 uur 45 sluis Venhaus, de sluis stond op groen, waarna Henk de sluiswachter vroeg of er misschien nog een beroepsschip kwam? We mochten er in ondanks ik in de verte iets beroeps aan zag komen. De beroepsschipper heeft kennelijk niet op gelet of de marifoon niet bij gehad.

Om 10 uur 55 zijn we er door.

Om half 2 waren we er door, we zaten nu op de Ems. Dat duurde maar een dikke 1,5 kilometer, daarna boog de Ems weer af naar het westen en werd het weer gegraven kanaal. Bij Hannekenfähr is een dode arm, daar liggen achter elkaar 3 jachthavens. Wij vonden dat toch te ver bij de stad vandaan, hoewel er in onze informatie geen ligplaats voor sport in Lingen genoemd staat. We hebben het geavontuurd en het geluk was met ons: in de oude haven liggen tegenwoordig ook jachtjes, dat ligt vlak tegen het oude centrum aan. Om 14.30 afgemeerd.

We hebben nog even een kop drinken genomen, daarna heeft Henk mijn fiets op de wal gezet. Ik heb bij de eerste de beste inboorling geïnformeerd naar inkoopmogelijkheden, het bleek dat er een Lidl om de hoek zit. Maar ik had nog meer op m'n werklift: ik wilde een bank zien en Henk had me gevraagd om een binnen en een buitenband voor zijn fiets op te duiken. Ik ben de Lidl voorbij gereden, tot het oude centrum.

Sluis Hesselte

11 uur 45 voor sluis Hesselte, de sluiswachter riep ons op toen we bij kilometer 130 zaten. Kennelijk vond hij dat we nog te ver van de sluis weg waren, of we konden wachten op de beroeps. Geen probleem, het begon net weer wat op te klaren. De beroeps bleek een WSA bootje te zijn, die voor ons de sluis in ging. Waarschijnlijk was er ergens een reparatie te doen, want toen wij om 12 uur 10 er door gingen ging het WSA bootje weer terug naar de sluis. De opklaring was van korte duur.

12 uur 30 voor sluis Gleesen. De sluiswachter vertelde dat hij jammer genoeg ("leider") geen aanbod had, of we bezwaar hadden te wachten. Geen bezwaar, we hebben ons boterhammetje genomen. Even over 1 kwam er een vrachtaarder aan, we zijn achter hem aan de sluis ingegaan.

Daar zag ik een bordje met "I" er op. Maar nog voordat ik de VVV zag, zag ik al een bank. Het cashgeld is dus weer eens aangevuld, daarna naar de VVV om te informeren naar een fietsenmaker. De dame achter de balie wist van wanten, ze tekende op een stadsplattegrond een route waar ik langs kon fietsen tot bij een fietsenmaker. Ze wist me zelfs te vertellen dat er misschien nog een andere naam op de zaak zou staan, het was kennelijk net overgenomen door meneer Roth. De route klopte als een zwerende vinger, het duurde niet lang of ik was inderdaad op het goede adres. De man had maar 1 buitenband meer, maar dat was voor mij voldoende. Binnenbanden waren er nog genoeg. Hij was niet goedkoop, maar dat herinnerde ik me nog van de vorige keer: het is een afwijkende maat, dus duur. Goed, met de buitenband om m'n nek naar de Lidl. Er waren nogal wat mensen die dat maar een vreemd gezicht vonden maar wie daar op let is een kniesoor. M'n boodschapjes bij elkaar gezocht en afgerekend. Daarna had ik ineens geen haast meer: het hoosde buiten. Ik heb dus de reclame voor de volgende week heel uitgebreid bestudeerd, daarna was de bui over. Om 5 uur was ik weer aan boord terug. Henk had even "naar het lek liggen te luisteren" en was door de harde wind wakker geworden. Het ging even stevig te keer, hij is gauw naar buiten gegaan en heeft het dakje opgerold en de vaarbomen vastgezet. Dat zit door de harde wind een beetje vreemd vast, maar het fladdert en rommelt nu tenminste niet meer. Daarna kwam de bui waarvoor ik bij de Lidl heb staan te schuilen. Henk heeft maar meteen de nieuwe band

gemonteerd ook, kunnen we morgen tenminste weer samen fietsen.

Het weerbericht heeft het voortdurend over buien, na het eten kwam er al het een en ander naar beneden. Het is zelfs een beetje fris. Maar alles wat vandaag valt, valt morgen niet en de kachel brandt weer!

Dag 69: Dinsdag 8 juli 2008 naar Meppen

Het was weer grauw vanmorgen, zwaar bewolkt zelfs.

Al voor het ontbijt regende het weer, dus niet zoveel haast om weg te komen. Om 10 voor 9 toch maar het dakje weer uitgerold en gaan varen.

Afwisselend regen en opklaringen, er viel geen peil op te trekken.

Om 10 voor 11 door sluis Varloh. Het was geen probleem, maar deze sluis bleek ons een streek te leveren.

Heel gemakkelijk schutten, want er was een glijstang. Bovendien is hij maar 3 meter 70 hoog. Maar: vlak voordat we op hoogte (naar beneden) waren had ik het gevoel dat we niet meer zakten. Het water wel. Er bleek een brede balk op ongeveer 30 cm boven laag water te zitten.

Wij gingen vlak bij de damwand naar beneden, de wind drukte ons ertegen. Het breedste puntje van onze strijklamp lag op de balk. We hingen dus! Een stevige duw tegen de damwand deed ons van de balk af glijden. Het hele schip schudde even flink, maar er was binnen niets gevallen, dus geen ramp. Een volgende keer maar niet te dicht langs de sluiswand gaan.

11 uur 30 voor sluis Meppen. We hadden via de marifoon al gehoord dat er problemen waren, iets met besturing. Er was een deskundige opgeroepen, die zou tegen 1 uur er zijn. De wachttijd was al 2 uur. Toen we bij de sluis kwamen bleek er een schip in de oude sluis te liggen, maar die kwam er net uit. Wij zijn bij de wachtsteiger gaan liggen en hebben ons middagbroodje gegeten. We zien wel wanneer we kunnen schutten, de sluis zou ons oproepen. Even voor 1 uur kwam nog een Duits jacht uit Duisburg, die is ook maar tegen de kant gegaan. Wij werden even later door de sluis opgeroepen, moeten nog een tijdje wachten tot alle beroeps weg is, of Henk ook even onze mede-wachtende dat wilde vertellen? Henk is dus naar ze toe gegaan. Volgens hem is de schipper erg zenuwachtig, z'n vrouw nog meer. Snap niet waarom.

Aan alle wachten kwam toch een eind: om 13 uur 45 waren we er door. Het Duitse jacht ging alsof de honden hem op de hielen zaten er vandoor, wij hebben het rustig aan gedaan. In de sluis was de lucht me al opgevallen: zo mooi

diep zwart. Toen we om even over 4 in Meppen waren kwam het dus ook ineens met bakken tegelijk naar beneden vallen. Net iets om niet over lekker fietsen te denken. Henk begon al over doorvaren naar Haren, hoeveel kilometer is het eigenlijk? Nou, eigenlijk maar een hanetree, helemaal 10 kilometer.

Het behang van de slaapkamer

Maar binnen 100 meter kwam de Altarm waar de jachthaven van Meppen z'n domicilie heeft, we zijn daar in gedoken. Zulke buien zijn niet leuk. Om 5 over half 3 hadden we onze ankers uitgewooid, we blijven hier voor anker liggen. Het water is hier niet diep maar wel heel schoon: er lopen beestjes over het water. Later op de avond kwam er een klein motorbootje van de jachthaven lang, vroeg of er iets mis was. Nou nee, we liggen alleen maar. Dan was het goed. Er zijn een paar heel mooie opklaringen geweest, maar ook nog een aantal heel flinke buien. Dat er ook een verkeersweg naast de Altarm loopt, daar hebben we geen last van. Morgen komt Haren dan wel aan de beurt, daar wordt het wel een jachthaven want we moeten weer water innemen.

Dag 70: Woensdag 9 juli 2008 naar Haren

Toen ik vanmorgen om half 5 wakker werd was het heel helder en zo goed als windstil. Later, tegen half 8 weer wakker geworden, toen was er wel wat wind en ook weer wolken. Toch maar even over boord gegaan, daar wordt je zo lekker wakker van. Het water is veenwater, er zit veel bruin in maar is verder wel schoon. De barometer is gestegen en het weerbericht heeft het er over dat er minder buien komen. Maar voorlopig is het nog steeds zeer afwisselend weer.

9 uur begonnen met anker op te gaan. Met enig geweld het achteranker opgehaald en daarna door de massa van het schip het vooranker uitgebroken. 9 uur 10 voeren we weer. Sluis Huntel stond al open toen we er aan kwamen, een geladen schip was net bezig achteruit van de wal af te gaan. Toen we de sluis opriepen werd ons verteld dat we achter dat schip aan de sluis in konden. 10 over 10 waren we er al weer uit ook. Haren heeft een nieuwe industriehaven gekregen hebben we gezien, en een nieuwe jachthaven. Maar die haven is nog wel erg nieuw - er is helemaal nog nergens iets van beplanting te zien dus het is heel erg open en winderig. We zijn door gevaren tot de oude haven. Dat is een stuk beschutter en gezelliger. 10 uur 40 hebben we aangelegd. Het was inderdaad maar 10 kilometer. Henk heeft z'n werkbreek in de biotex gezet, die kon zo langzamerhand zonder enige hulp rechtop staan. Morgen even met schoon water naspoelen, dan kan hij er weer een tijd tegen. Mijn werkbreek moet ook die behandeling ondergaan, er komen wel erg veel vlekken in. Wat wil je ook, ze zijn allebei gedragen vanaf die 1e mei. Mijn werkbreek is dus ook maar in de puts verdwenen.

Na het middageten en een kleine rustpauze hebben we de fietsen op de wal gezet en zijn het dorp / de stad ingegaan. We hebben de Harener Dom bekeken, de schippersvereniging van Haren heeft er erg veel contact mee. Al dwalend kwamen we bij het scheepvaartmuseum. Dat konden we niet overslaan natuurlijk. Haren heeft een grote scheepvaarttraditie, waarschijnlijk heeft elke familie wel ergens een varensgezel, matroos of kapitein (gehad).

Het museum is een ouderwets museum, vol en met erg veel verschillende dingen. En werd er verteld, dat er nog steeds nieuwe oude dingen bijkomen.

We kregen samen met een echtpaar uit de buurt van Haarlem een complete rondleiding, ook over de schepen van het museum. Die wisten niet eens dat Haren een grote scheepvaart historie had; hoe kan dat terwijl het zo ver van zee ligt? Ja, hoe kan het dat de Pekela's zo een grote scheepvaart historie hebben? Ook hier zijn ze begonnen met kleine binnenvaartschepen (Püntkers) die hoe langer hoe verder gingen. Onze rondleider had zelf ook (uiteraard) gevaren. Toen we hier in de haven aankwamen vertelde iemand die met een motor aan het knutselen was dat hij Zaandam kende, daar was hij met z'n schip diverse keren geweest. Er zijn hier nog meer leuke dingen te zien en te doen, er zijn o.a. met Pinksteren brood en bakdagen bij het molenmuseum. Nu is Pinksteren al geweest, dus dat is een idee voor een ander jaar.

In het gemeentehuis hebben we informatie gehaald (de VVV is dicht), alleen van het Rütenbrockkanaal hadden ze niets. Later toen ik ging betalen bij de haven vond ik een foldertje over het kanaal dat heel goede informatie gaf. We zijn bij de sluis van het Rütenbrockkanaal geweest, vroeger moest je er in konvooi door, tegenwoordig hoeft dat niet meer. Alles wordt op afstand bediend, er hoeft dus niet meer iemand mee om de sluis en de bruggen te bedienen. Terug aan boord hebben we de havenmeester bevredigd, betaald voor 1 dag. Morgen zien we wel weer. Na de afwas de broeken weer uit het sop gehaald. We hebben ze diverse keren na moeten spoelen, er bleef maar vuil water af komen. Nu hangen ze over de schoorbomen uit te lekken. We hebben nu eenmaal geen centrifuge aan boord, dus goed droog krijgen we ze niet zomaar. Vannacht mogen ze van mij onder het dakje hangen, dan kan het ook als het nog gaat regenen nog wat drogen. Morgen zullen ze nog wel niet droog zijn, maar ze zijn in ieder geval een stuk schoner dan ze waren.

Heidi belde dat ze een waterkaart van het Noorden van Nederland voor ons op de kop had getikt, die zijn ze nog vanavond komen brengen. Het was reuze gezellig, voor we het wisten was het al na 10 uur. We hebben de broeken nog even op een lijntje onder het dakje gehangen en zijn pas tegen 12 naar bed gegaan. Wij hebben de waterkaart die Heidi gebracht had nog uitgebreid bestudeerd. Janneke en Marijke hebben een SMS gestuurd dat ze vrijdag langs komen. Wij liggen dan als alles goed gaat in de nieuwe jachthaven van Ter Apel. Dan kunnen we zaterdag naar Holtland om de bijzetting van Toon bij te wonen.

Dag 71: Donderdag 10 juli 2008 ligdag Haren

Het was bijna niet te vermijden, vanmorgen hebben we ons verslapen, werden pas tegen half 9 wakker. Dat krijg je als je zo laat naar bed gaat. Het was al weer grauw vanmorgen, voor 10 uur waren er al diverse regenbuien langs gekomen. We hebben besloten om vandaag er nog een dag Haren aan vast te plakken, we willen dat Molenmuseum wel eens zien. Dus tegen half 11 weer op het fietsje en via een vrij korte weg naar het museum. Het was dicht. Maar gelukkig kwam er net een medewerker uit de moestuin met een emmer tuinbonen, die wist ons te vertellen dat het museum vanmiddag om half 3 wel open is. Net toen we in arren moede maar weer terug wilden fietsen begon het weer te regenen.

Onder een boom bij de fietsenstalling geschuild tot het weer wat droger werd. Daarna via een grote weg (de heenweg was wel erg bochtig geweest) weer terug naar het centrum van Haren. De fietsen hebben we voor de poort laten staan en we zijn maar weer naar boord gegaan. Vanmiddag nog eens een poging wagen.

Ruim na de middag toen het eindelijk weer eens een tijdje (bijna) droog was zijn we nog eens gegaan. We hadden ondertussen het een en ander over het museum complex gelezen. De praktijk viel enigszins tegen. De molen waar alles om heen georganiseerd is zal niet meer kunnen malen, alles wat er omheen staat belemmert de maalgang. De grote organisatie die ze met de Pinksteren hebben kan dus ook niet zijn wat het suggereert: malen en bakken. Misschien dat er wel gebakken kan worden, want het bakhuis lijkt wel te gebruiken te zijn.

Ze hebben een grote verzameling molenmodellen, de beschrijvingen die er bij zijn zouden hier en daar wat meer aan de historische werkelijkheid aangepast moeten worden. Er is een stukje landbouwgrond bij waar volgens de beschrijving zowel haver als rogge als tarwe zou groeien, ik heb er alleen maar haver gezien. Het is een kleine slordigheid, maar wel een echte. De grote oude boerderij die er bij de molen geplaatst is, is wel een hele mooie. En zoals het er staat is het ook een heel mooie inscenering. Bij de ingang van het terrein staat een bord dat er koffie en koek geserveerd wordt (op de andere kant van het bord zelfs warm eten), maar er was helemaal niets te krijgen. Bovendien ging het toen we weer weg wilden ook nog eens regenen, dus dat was allemaal een redelijke teleurstelling. Voor de koffie (met) en de boodschappen zijn we toen maar weer naar Haren stad teruggegaan.

Op het nieuwe plein voor het gemeentehuis was een drukte van belang. De NDR radio had een uitdaging aan Haren gesteld: ze moesten 100 mensen bij elkaar brengen die als zeelui uitgedost zijn en een bel (klok) bij zich hebben. Die mensen moesten voor 6 uur ook nog iets wat op een boot leek in elkaar zetten. Toen wij weg gingen was het net half 6 geweest en de boot leek nog nergens op. Wel kwamen er steeds meer als matroos verklede mensen naar het plein. Of de uitdaging is gewonnen en wat de beloning (afgezien van de reclame voor Haren) was weten we niet. We hebben de NDR wel op de radio, maar dat is een ander soort programma.

De broeken onder het dakje zijn voor een gedeelte droog, maar Henk wil ze morgen in de machinekamer hangen. Dan drogen ze heel snel door de warmte die de motor afgeeft. De motor ververst heel snel de lucht in de motorkamer zodat het met de dieselgeur wel mee zal vallen. We hebben in de kajuit de kachel maar weer aan gedaan, alles wordt anders zo ontzettend vochtig. Bovendien is het 's nachts met al dat vocht koud.

Morgen gaan we het avontuur van het Rütenbrockkanal beleven.

Dag 72: Vrijdag 11 juli 2008 naar Ter Apel

Op tijd wakker vanmorgen, maar blijven liggen. Pas tegen half 9 het bed uit. De zon scheen waarachtig, maar er was wel veel bewolking. Henk heeft een envelop met het havengeld in de brievenbus gestopt, gisteren toen we weer aan boord kwamen was de havenmeester al weer weg, vanmorgen hebben we hem ook niet gezien.

Tegen kwart voor 10 gaan varen, de Ems weer op en naar het kanaal. Daar aangelegd voor de sluis, er moet iemand komen om die sluis te bedienen. Bovendien moesten we helemaal 2 Euro betalen voor de bruggen neem ik aan. Hoewel, 2 Euro voor het bedienen van 3 bruggen? Er kwam nog een 2e boot ook, maar de sluiswachter vond dat we eigenlijk eerder hadden moeten komen, dan hadden we met een stel anderen kunnen opvaren. We waren er door toen we van de sluiswachter het verzoek kregen om even aan te leggen en te wachten op een schip dat ook nog mee wilde. Dan konden we allemaal tegelijk door de bruggen. De boot die met ons mee was geschut bleef na 2 bruggen liggen, die moest eerst nog boodschappen doen. Het andere jacht is de hele tocht met ons mee gevaren, het is een Canadees die z'n schip als vracht naar Europa heeft laten brengen. Hij is ook 1 mei gestart, heeft een week of 4 door Nederland getrokken, daarna is hij naar noord Duitsland getrokken en heeft daar een week of 3 rondgezworven. Daarna is hij 3 weken in Denemarken geweest, maar dat beviel niet zo goed: slecht weer (dat hadden wij op de radio uitgebreid gehoord, elke keer gedacht daar moet je niet zijn) en verkeerde wind. De bruggen van het kanaal werden vlot (op afstand) bediend.

Om half 12 bij sluis Altenberge. Franse toestanden, het stroomt geweldig, we moesten de motor bij zetten om de zaak onder controle te houden. Om 11 uur 45 er door. Half 1 bij de volgende sluis. Brood gemaakt, maar nauwelijks tijd gekregen om het op te eten, toen waren we al bij de grenssluis. Deze sluis had maar een verval van 20 cm. Uit de sluis aanleggen, er lag een file voor de brug naar het Stadskanaal. Dat waren dus de schepen waar we volgens de sluismeester in Haren mee hadden ontmoeten.

Maar om half 2 draaide de brug weer. Iedereen vloog zodra de brug opgeheven was er door. In de Stadskanaal om de hoek lagen 2 schepen te wachten: een motorscheepje uit Groningen en Duits tjalkje. De eerste 2 schepen kwamen er langs, maar toen kreeg de wind het tjalkje te pakken, die dreef dwars over het kanaal. Hij had z'n kluiverboom ook nog uitstaan, het hele kanaal was versperd. De kluiverboom werd zo snel mogelijk overeind gezet (maar kon recht op niet onder de brug door), maar de 3e van het konvooi voor ons kon er dus niet door. De man aan het roer maakte een stennis van hier tot ginder en probeerde er toch langs te komen. Dat lukte dus niet. Het duurde een hele tijd voordat hij met veel schroefgeweld (zowel boegschroef, hekschroef als z'n normale schroef) toch wat achteruit ging zodat het tjalkje weer onder controle kon worden gekregen.

Mevrouw voorop voelde zich duidelijk niet erg gelukkig, meneer bleef maar pruttelen en zwaaien met z'n armen. Wij hebben maar wat meer afstand genomen, kennelijk is zijn vaarkunst niet zo goed ontwikkeld.

Direct daarna was de 7e sluis van het Stadskanaal, we werden er allemaal tegelijk in gepropt. De Canadees kwam naast ons liggen, toen was het helemaal vol. We moesten in het sluiswachtershokje ons melden en vertellen waar we heen wilden. Gelukkig bleken die 3 door te gaan, de Canadees gaat net als wij naar de jachthaven.

Om half 3 afgemeerd in de jachthaven van Ter Apel. Kennelijk is dit ook een nieuwe haven, het gebouw dat er bijstaat is nog lang niet af. Maar het sanitair wel en dat is het belangrijkste. Wij zijn met de fiets de wal op gegaan en Ter Apel in, op zoek naar de VVV. Het eerste wat we zagen was een kringloopwinkel. Henk kan die dingen maar moeilijk voorbij komen, hij zoekt altijd naar langspeelplaten. Ook hier hadden ze er eentje die hij niet kende, meegenomen dus. De VVV hebben we ook gevonden, informatie over het kanaal naar Bourtange gehaald en een Gronings vlaggetje. De Canadese meneer en mevrouw zijn we onderweg ook weer tegengekomen, zij willen ook naar Bourtange. Ik heb het idee dat we maandag met 2 schepen daarheen gaan. Geen bezwaar, het zijn aardige lui.

Janneke en Marijke zijn onderweg, wij bakken alvast wat pannenkoeken, we hebben geen idee hoe laat ze hier kunnen zijn.

Kaartje Reispost nummer 8
Van Hannover naar Ter Apel.

Verslag expeditie 2008 met m'zj Margeja naar Polen 9e deel traject vanaf Ter Apel.

Dag 73: Zaterdag 12 juli 2008 Ter Apel

Gisteravond tegen 7 uur waren de dames er. Ik heb nog wat beslag gemaakt en gebakken voor ze. Alles met elkaar waren we dus erg laat klaar, voordat de afwas gedaan was, was het al 9 uur. We hebben nieuws uitgewisseld en de spullen die we gevraagd hadden in ontvangst genomen. Vooral de notebook werd met veel plezier aangepakt. Nu kan Henk tenminste weer zelf een hoop dingen doen. Volgende tocht zal er een reserve notebook mee moeten, tenslotte zijn het allemaal oudere machines en ze kunnen dus stuk gaan. En dat doen ze dus ook jammer genoeg. Maar niet veel na de afwas hebben we de tafel ontruimd en daarop kon het logeerbed worden gemaakt.

Vanmorgen was het dus al wat later dan normaal voordat we wakker werden, voordat we alles weer een beetje bewoonbaar hadden gemaakt was het nog veel later. Gelukkig was het wel droog dus er kon op het achterdek ontbeten worden.

Vandaag dus naar Holtland (D) voor de bijzetting van Toon. We zijn tegen half 10 gestart, in een heel rustig tempo richting Leer. Henk had een verzoek of we bij een zaak in Leer langs konden gaan, daar had hij vorig jaar een dumpstore ontdekt. De installatieautomaten die hij er toen gezien had waren er natuurlijk niet meer, maar we hebben er wel een nieuwe ankertrös gekocht. Die we nu hebben is veel te stug, dat werkt niet lekker. De prijzen worden in kilo's gerekend, voor 1 kilo prijs heb je thuis maar een paar meter, hier hebben we voor die zelfde prijs meer dan 10 meter.

Maar we hadden nogal wat tijd verdaan met naar het juiste adres zoeken: we waren er toen fietsend heen geweest, dat is toch anders als met een auto. Dus na Leer zijn we door gereden naar Holtland en we hebben daar in een hotelletje gegeten. Daar kwam er een meneer bij onze tafel staan die aan Henk vroeg sinds wanneer hij mensen zomaar voorbij liep. Het bleek een oude kennis te zijn die ook voor de bijzetting daarheen was gegaan. Er zijn adressen uitgewisseld, als we weer thuis zijn moet er contact opgenomen worden.

De kapel van het kerkhof in Holtland

De bijzetting was voor ons even "wennen". Toen Toon in Duitsland kwam wonen heeft hij de urn met de as van z'n vrouw mee genomen, die stond bij hem thuis. Nu Toon overleden was hoorde z'n zoon dat zoiets in Duitsland

helemaal niet mag. De urn met de as moet begraven worden, ook uitstrooien is niet toegestaan. Vorige week is Toon gecremeerd, nu werden de beide urnen dus begraven. Het mocht gelukkig nog wel in een en hetzelfde graf. We hebben onze kinderen verteld dat zoiets als hier gebeurde voor ons niet bepaald hoeft. Onze as mag worden uitgestrooid op zee. Als er aan ons herinnerd moet worden hoeft dat niet met een grafsteen - die is meestal toch maar voor een jaar of 10. Laat men dan maar aan ons denken door de dingen die we gedaan hebben.

Het historische kerkje van Holtland

Zelfs het heel traditionele "begravenismaal" werd nog in zekere zin gehouden, het was koffie met koek zoals het meestal is, maar er werd een tafelgebed voor uitgesproken. Ergens heb ik het idee dat het van Toon ook allemaal zo niet had hoeven. Maar deze streek is nog behoorlijk behoudend en Toon was wel in deze gemeenschap opgenomen, z'n zoon hoort bij deze gemeenschap. We zijn op zowel heen- als terugweg zoveel mogelijk langs de Eems en de kanalen gereden. Daardoor kwamen we op de terugweg uit bij Emmen, daar hebben we een warme maaltijd genoten bij een van de plaatselijke Chinese eetgelegenheden. Heerlijk!

Vrij laat weer terug aan boord, het is de hele dag droog gebleven hoewel het wel een paar keer erg dreigend er uit heeft gezien. Eerste dag sinds een hele tijd dat het een hele dag weer droog was. Aan boord de foto's weer bekeken en rustig bij gekomen. Op een redelijke tijd naar bed.

Dag 74: Zondag 13 juli 2008

Op verkenning langs de vaarweg van Ter Apel naar Erica..

Het laatste stuk voor Ter Apel dat we gisteravond gereden hebben was langs een kanaal dat afgedamd was, er zijn hier veel veenkanalen die in onbruik zijn geraakt en waar ze maar dammen in hebben gelegd in plaats van de vele bruggen of die ze maar helemaal dicht hebben gegooid. Dat was veel goedkoper dan de zaak te moeten onderhouden. Nu denken ze er over om veel van die kanalen weer open te maken zodat je rondjes kunt varen. We hadden van de havenmeester er al het een en ander over gehoord. Vanmorgen hebben we besloten om een langs een aantal van die kanalen te gaan rijden om te zien hoever die plannen gevorderd zijn. Het begint hier al onmiddellijk ten zuiden van Ter Apel. Als je door rijdt langs het Stadskanaal is de 8e Verlaat (sluis) niet meer in gebruik. Het kanaal (het Compascumkanaal) is dus ook niet meer bevaarbaar.

De 3e sluis is nog in originele staat.

Er ligt na een paar kilometer een balk over het water, er zitten een aantal dammen in maar er liggen nog wel een aantal sluisen. Het bleek dat er aan de beschoeiing van het kanaal gewerkt wordt. De 1e van de 3 sluisen is praktisch weer klaar.

Er is nog wel het een en ander te doen. Er liggen nog dammen in! Foto vanaf de 3e sluis richting Erica.

Aan de 2e sluis wordt aan gewerkt.

De 3e sluis is nog helemaal in de oude staat. We vonden het heel opwindend om te zien wat er allemaal al gedaan was en wat er nog allemaal voor problemen komen voor het weer bevaarbaar maken van deze kanalen. Er is vlak bij Emmen aan het eind van het Compascumkanaal net een rotonde in een nieuwe autoweg aangelegd. Die weg is pas in 2005 klaar gekomen, toen was er waarschijnlijk ook al wel iets bekend over de plannen met het kanaal. (Geld vernietiging dus, er zit een hoop Europees geld bij.) Zo hebben we gezien dat in Klazienaveen een glanzend nieuw (staal en glas) winkelcentrum gebouwd is op een

dam in het oude kanaal. Voor en na het winkelcentrum ligt het kanaal (na Klazienaveen is het zelfs bevaarbaar en in gebruik!) en goed bij. In Coevorden wordt heel ijverig gewerkt aan de kanalen, er komen 2 jachthavens waarvan er al 1 in gebruik is. Er wordt hard aan het stadje gewerkt ook, ze zijn de bastions bij het kasteel weer aan het leggen en er wordt hard gesaneerd en gerestaureerd. Tot aan Klazienaveen kan er dus al gevaren worden richting Duitsland. Vroeger is daar een open verbinding geweest, de plannen zijn dat het weer open gaat. Dat is heel prettig want dan is er nog een verbinding met het Mittellandkanaal zonder dat er over de Rijn of over zee gevaren hoeft te worden. In Klazienaveen en Coevorden lagen al heel wat schepen met Duitse vlag.

Na Coevorden toch maar weer richting Ter Apel, de dames moeten morgen weer aan het werk en dus op een redelijke tijd weer thuis zijn. Alle foto's zijn weer gekopieerd (en dat waren er erg veel) en alles is nagelopen zodat alle spullen weer mee zouden worden genomen. De zak met wasgoed die ik zo langzamerhand al weer verzameld had is ook mee genomen, dan hoef ik me daar niet langer zorgen over te maken. Echt zorgen maakte ik me ook niet, maar het ruikt zeer vriendelijke uitgedrukt niet zo fris. Het was een gwzellig weekend.

Dag 75: Maandag 14 juli 2008 Het klooster.

Gisteravond heeft Henk van de havenmeester een sleutel voor het Ruiten Aa kanaal gekocht, maar we blijven nog een dag.

Heel lui wakker geworden, het is waarachtig mooi weer. Het weerbericht is voor vandaag en morgen redelijk optimistisch, daarna wordt het weer minder. We zien wel, genieten van hetgeen we nu hebben.

Vanmorgen heeft Henk de laatste hand gelegd aan reispost deel 8, met de andere machine die Janneke gebracht heeft is het geen punt meer. De havenmeester heeft internet.

Na de koffie bij het klooster gekeken, ze zijn inderdaad open. Boodschappen gedaan, en we zijn grandioos voor de bijl gegaan. Ze hebben hier Groninger metworst in plakjes en leverworst. Lang geleden dat we dat voor het laatst gehad hebben. Het is zo heerlijk op brood. Terug aan boord moest Henk natuurlijk metworst op z'n brood hebben, hij hoefde zelfs niets anders.

Na de middagrust weer op de fiets en nu naar het klooster om het te bekijken. Het klooster is een "dochter" van het klooster in Bentlage, maar het is veel mooier. Ze laten hier

meer zien van het leven in het klooster, het hele bouwwerk is te bekijken. We hebben in de refter een kop koffie en thee gedronken en een tijd met de uitbater gepraat. Er waren verder geen gasten, dus de man had de tijd om te praten. Het hele restauratie werk is door vrijwilligers uitgevoerd, er is heel mooi werk afgeleverd. Henk was vooral heel erg gecharmeerd door het nieuwe houtwerk.

Door de wandschildering van de kunstenaar Geert Schreuder lijkt de kamer perfect door te lopen.

Dat was zichtbaar met liefde en aandacht gedaan. Na het klooster nog even weer terug naar de kruidenier, vers vlees, karnemelk en groente gehaald. Als we weer ergens in de rimboe zitten leven we wel weer op blikvoer. Terug aan boord even onder de douche door gerend. Hoewel, echt rennen hoefde bepaald niet: voor 50 cent had je 5 minuten warm water. Henk heeft zelfs onder de douche staan te wachten tot die 5 minuten om waren. Ook ik had ruim genoeg aan die tijd.

Na het eten even bij de Canadezen langs, zij zijn hier ook nog steeds. Ze vertelden dat ze van plan waren om naar Groningen stad te gaan, maar in het Stadskanaal was ergens een brug met problemen waardoor er geen schepen konden passeren. Vanmorgen is een file even doorgelaten (aan beide kanten van de brug), daarna zou er een techneut bij komen om het probleem echt op te lossen. Ze vertelden over hun "thuis" vaargebied (in de grote meren), en wat ze allemaal al hadden gedaan in Europa.

<http://web.mac.com/islandrovercanada/iweb/Site/WELCOME.html>

Wij hebben het een en ander verteld over wat wij deze reis al mee hadden gemaakt.

Heel gezellig, maar toen we weer aan boord kwamen stond de afwas ons nog aan te staren. Dat is dus nog maar snel even weg gewerkt, als we morgen weer wakker zijn willen we de sleutel proberen en het Ruiten Aa kanaal op.

Detail van de wandschildering.

Dag 76: Dinsdag 15 juli 2008 Ruiten Aa kanaal

Vanmorgen om 8 uur zijn de Canadezen vertrokken. Wij waren toen eigenlijk nog niet op streek, pas tegen 9 uur zijn wij vertrokken.

Het mastje moest weer plat, anders konden we niet eens de jachthaven uit, die hebben we toen maar plat gelaten ook.

Al bij de 1e brug kreeg ik in de gaten dat we wind van achter hadden. Henk bediende de brug, voor en na de brug ligt een steigertje, daar wilde hij wel weer aan boord stappen. Met wind van achter was het lastig aanleggen. Maar om 20 over 9 hadden we al 2 bruggen gehad, het water stroomt heel langzaam richting noord.

De bedieningskast van de brug. Sleuteltje er in en op de juiste knop drukken.

20 over 10 hadden we de eerste sluis (de Ter Apelersluis) ook gehad. De benedendeur stond open, het duurde een poos voordat de sluis gevuld was, daarna ging de sluis aan de bovenkant (= zuidkant) open, daarna kon Henk pas de brug omhoog draaien en kon ik de sluis in varen. Dat was geen probleem. Deze sluis had geen gemetselde kanten, maar basaltblokken in de muur. Het water ging net zo langzaam weer uit de sluis als het er in gekomen was. Toen de deur weer open ging mocht ik dus weer naar het steigertje varen, maar ik raakte ik compleet uit koers. In eerste instantie ging het wel richting steiger en kon ik met de vaarboom de steiger te pakken krijgen, maar ik kon niet genoeg kracht zetten om er langs zij te komen. Toen was het helemaal fout, en kwam ik op de andere wal terecht. Henk is maar omgelopen, aan boord geklommen en heeft het schip naar de steiger gevaren waar ik de vaarboom op kon pikken.

Volgende brug was het weer hetzelfde liedje: de steiger aan de zuidkant was geen probleem, de noordelijke steiger weer last van de wind van achter. Maar nu had ik de sluisenhaak aan de lijn en die kon ik gemakkelijk om de rand van de steiger haken. Daarna was het nog wel scheuren om de boot bij de steiger te krijgen en te houden, maar de zaak was gemakkelijker onder controle te houden.

De wind werd trouwens hoe langer hoe steviger. Vandaar dat we tegen 12 uur langs een loswalletje zijn gaan liggen. Ik had ondertussen er hoofdpijn van gekregen, hoewel Henk verklaarde dat er ook "druk" in de lucht zat. Meestal krijg ik ook daar hoofdpijn van. Daar rustig gegeten en weer wat bij gekomen.

We hebben daarna nog 2 bruggen en een sluis gedaan. Maar toen was het ondertussen ook al bij 4 uur en na die 2e sluis, de Zuidveldsluis hebben we het schip omgedraaid (kop in de wind) en zijn langs een loswalletje gaan liggen. Het wordt ook een beetje vochtig, dan is er niet zoveel meer aan.

Dag 77: Woensdag 16 juli 2008 naar Bourtange

We werden wakker met zon vanmorgen, hoewel er wel veel wolken waren en het zeer wisselend was. Toch is het de hele dag droog gebleven en dat was wel zo prettig.

Tegen 9 uur de motor weer aangezet, die paar kilometer naar de Sellingersluis gevaren. Na de sluis de boot langs de loswal gelegd en de fietsen weer op de wal gezet, ons brood is praktisch op.

Gisteren hadden we gezien dat er een heel bijzonder kerkje staat, nu de zon scheen hebben we foto's gemaakt. Jammer genoeg was het niet open, er werd ook geen adres genoemd waar een sleutel zou zijn, dus we konden er niet in kijken.

Maar het is oud, van de 13e eeuw. Later bij de VVV hadden ze een folder over het kerkje, ze schijnen er zelfs nog fresco's te hebben.

Gisteren hadden we gezien dat er in het dorp een COOP winkel is, vlak bij waar ze informatie geven van Staatsbosbeheer. Het bleek dat het informatiekantoor van Staatsbosbeheer gelijk ook de VVV van Sellingen was.

Bovendien hebben ze er goede koffie (volgens Henk) en lekkere speciale thee. Alweer kaarten gekocht, we hebben zo langzamerhand alle kaarten van dit gebied heb ik het idee. Vanavond is er een braderie in Sellingen, maar we hebben besloten dat we naar Bourtange gaan.

Dus toen we even na 12 uur weer aan boord waren zijn we door gaan varen. Brood maken kan ook tijdens het varen. Bij de Jipsinghuizersluis kwamen een paar fietsers kijken hoe dat schutten wel ging. Zij hadden me zien werken met de sluisenhaak en waren nieuwsgierig wat dat wel voor iets was. Ze varen zelf ook en we hebben ze dus verteld hoe dat wel ging. Heel handig, dat vonden zij ook. Ze waren nieuwsgierig waar we wel allemaal geweest waren. O, in Polen, dat zouden zij ook wel eens willen. Maar ze vertelden dat ze nadat ze hun zeilboot verkocht hadden een sloep hadden gekocht. Dat is een open scheepje en voor ons gevoel niet bepaald het meest ideale voor zo'n tocht. Later, in de haven van Bourtange kwam Henk ze weer tegen, hun sloep ligt hier. Het is maar een heel klein scheepje en b.v. hun watervoorraad bestaat helemaal uit 2 flessen van 1,5 - 2 liter. Ik moet er niet aan denken dat je dan op de Notec zit! Er zit geen dak op die sloep, ze vertelden dat ze eens regen hadden gehad en toen (dus) natte slaapzakken. Voor een lange tocht dus niet geschikt. Spijtig voor ze.

Een paar kilometer verder al weer een sluis: de Wollinghuizersluis dit keer. Na deze sluis merkten we dat het water ondieper werd, het schip probeerde een dieper plekje te vinden en was dus lastiger te besturen. Nog weer een paar kilometer verder was een driesprong, wij zijn stuurboord uit gegaan door het Bourtange Kanaal. Aan het eind hiervan ligt een jachthaven en het plaatsje Bourtange. Alles met elkaar hebben we vandaag wel helemaal 10,5 kilometer gevaren. Gisteren was ook al zo "ver", n.l. 9,5 km.

Waardoor het kwam weet ik niet, maar vandaag ging alles veel gemakkelijker dan gisteren. We waren ook al heel vroeg hier, al om half 3. Vroeg genoeg dus om de vesting nog te bekijken. Dus de fietsen weer op de wal, en de bordjes volgen.

De vesting is gratis toegankelijk, maar de musea (er staan er 4!) niet. Ze hebben wel een combinatie kaart, voor allemaal. Dat hebben we dus maar gedaan en we hebben de geschiedenis van de vesting goed bekeken.

De ontstaansgeschiedenis begint al bij Willem van Oranje, nadat die vermoord was begon zijn opvolger met de bouw van de vesting. In de loop van de tijd werd er steeds

uitgebreid, in het jaar 1742 was de vesting het grootst. Voor de vesting was toen ook al vrij snel afgelopen, de oorlogvoering werd gemechaniseerd. In 1851 werd de vesting ontmanteld, twee jaar later werd de zaak verkocht. De wallen werden gesloopt, de grachten opgevuld met het zand van de wallen. Alleen het patroon van de straten bleef herinneren aan het verleden. Eind vorige eeuw heeft men besloten om de vesting te herbouwen, de grachten zijn uitgegraven, de wallen weer hersteld tot de toestand van 1742. Nu is het een soort openluchtmuseum, maar dan wel een bewoond. De oude barakken zijn nu woonhuizen. In het huis van de commandant zit nu een restaurant. Er was een verkoop tentoonstelling van oude iconen, waar men ook orthodoxe muziek cd's verkocht. In het kerkje (van 1869) stond een oud torenuurwerk dat voordat het in 1917 in de toren werd geplaatst nog in de hoofdwacht had gehangen. Geen idee hoe oud het kan zijn. Er is een synagoge met een uitgebreide tentoonstelling over de Bourtangere joden in de 2e wereldoorlog.

We hebben een film gezien over de vesting in de loop van de eeuwen en koffie gedronken in het huis van de commandant.

Tegen 5 uur werden de musea gesloten en wij begonnen het wat kil te vinden. De zon kroop weer achter de wolken en de wind trok weer aan. We zijn richting jachthaven gegaan. Alles is klein dus we waren zo weer "thuis".

Ik ben toen maar weer met eten bezig gegaan, Henk heeft met de buurmannen gezellig zitten te kletsen. Maar hij was voordat het eten klaar was wel weer aan boord, de buurmannen moesten ook eten.

De havenmeester kwam na de afwas pas langs. Voor 6 Euro mogen we blijven liggen, sanitair is bij de camping op de wal. Voor 50 cent hebben we stroom tot morgen.

Dag 78: Donderdag 17 juli 2008 naar Veelerveen

Zeer wisselend vanmorgen, eerst scheen de zon, maar al heel gauw werd het weer donkerder, dikke wolken en regen. Tegen 9 uur vonden we het droog genoeg en zijn we gaan varen.

Een medegebruiker van de haven informeerde welke richting we uit gingen, kennelijk was het de goeie want hij kwam achter ons aan. Waarschijnlijk vond hij het schutten lastig, dat hij wel in konvooi wilde.

Maar jammer dan, hij had pech want na de eerste brug / sluiscombinatie bleven wij liggen. Er lag bij de Bourtangere sluis een oud schip waar ze mee aan het verbouwen waren. We hadden hem al zien liggen toen we naar Bourtangere gingen, maar nu kwamen we er voorbij. Hoog tijd om even te gaan kijken. Een vreemd type, 't moest kennelijk heel wat worden, er stond weer een nieuwe roef op en een mastkoker. Tussen roef en mastkoker was een woning geplaatst, wel mooi laag.

We hebben gekeken, foto's gemaakt en koffie gedronken, toen zijn we weer door gegaan. We waren van plan om bij de Vlagtweddersluis te blijven liggen, maar er bleek geen loswal aanwezig. Nu zijn we niet voor 1 gat te vangen, direct ten noorden van de sluis was een heel lage beschoeiing, we hebben de wielenderters van beneden gehaald en zijn aan een paar pennen gaan liggen.

Om 12 uur waren we daar mee klaar, hebben gegeten en zijn naar het dorp gefietst.

Vlagtwedde is geen wereldstad, maar ze hebben wel 2 supermarkten en een VVV. De VVV had een beetje nieuwe informatie voor ons, de Aldi had alles wat we vandaag aan boodschappen nodig hadden. Het was redelijk weer, hoewel de bewolking af en toe erg donker was.

We hebben besloten om nog een klein stukje verder te varen, het lag daar niet zo lekker met het verkeer. De Veelerveensterbrug gepasseerd, deze brug was weer eens een "automatische", nadat de sleutel in de kast was gestoken en de goede knop ingedrukt was deed hij zelf alles. We hadden ook weer eens toeschouwers.

Even verderop ligt een bijzondere brug, het zijn 3 bruggen in 1. Hij hoort niet bij de bruggen waarvoor de sleutel geldt, je kunt er alleen maar onder door varen. Je mag niet te hoog zijn, want hij is maar 2,5 meter hoog. We konden er net onderdoor. Even verderop lag er een lange steiger in het kanaal en het regende weer eens. Hoewel we nog maar net 8 kilometer van Bourtange weg zijn hebben we besloten dat we hier best kunnen blijven liggen. Er is een afvallemmer en zelfs een watertappunt. We hebben die waterkraan niet nodig, maar de emmer is wel plezierig.

We liggen dus om kwart over 3 al weer stil. Janneke heeft ons een lijst met interessante activiteiten gesmoesd, die moet ik even in de agenda noteren, we gaan wel zien waar we heen kunnen. Het kan niet allemaal, want we kunnen onmogelijk op meerdere plaatsen tegelijk zijn.

Dag 79: Vrijdag 18 juli 2008

Naar de kruising Veendiep en Westerwoldse Aa
Verschrikkelijk grijs vanmorgen, het bleef maar regenen. Binnen was het gelukkig wel droog dank zij de kachel. We hadden dus ook helemaal geen haast, pas tegen 10 uur zijn we gestart.

We zitten nu in het B.L. Tijdenskanaal, bij de Vriescheloosterbrug (een "hoogholtje") staat een obelisk ter ere van B.L. Tijdens. Konden niet kijken wat of wie dat geweest is, er is geen aanlegmogelijkheid.

Er kwamen 2 jachtjes vanuit het zuiden, daar zijn we mee op gevaren. Dat hield wel in dat het in de Vrieschelooster-sluis dringen werd, we konden er net met z'n drieën in. Margeja was het breedste schip van het konvooi, ze hadden niet in de gaten dat we 3.25 zijn. Naast ons kon niemand liggen, maar gelukkig konden de 2 anderen wel naast elkaar. De lijnen van Margeja suggereren een kleinere breedte.

Een paar kilometer verder zijn we weer langs een openbare steiger gaan liggen (bij Rhede), er is geen barst aan om in de regen te varen. Niet alleen word je daar nat van, maar ook koud. En we hebben nog wel een warme kachel binnen. We hebben de motor aan laten staan, de accu's zijn nog lang niet vol. Zo een openbare steiger is prima, maar je hebt er geen stroom. Dus dan maar zo. Na een uurtje toch de motor weer uit, de zon doet een poging tussen de regenwolken door te komen. Dat lukte maar af en toe, maar de accu's lijken zich redelijk te houden.

Op ons dooie gemak gegeten, daarna is Henk een tijdje "naar het lek gaan luisteren". Tijdens het eten kwamen de 2 scheepjes waarmee we vanmorgen opgevaren zijn terug. Henk is bij een van de burens gaan vragen waarom ze terug kwamen, we dachten dat ze iets geroepen hadden over een stremming, maar het bleek dat ze gewoon te ver waren gevaren, ze wilden het Veendiep in. Deze ligplaats is niet echt prettig, we liggen onder bomen (dus blijft het regenen) en het is donker.

We hebben de kaart eens goed bestudeerd, naar het weerbericht geluisterd, ze hebben het over beter weer in het weekend, en toen besloten om ook maar dat Veendiep in te gaan. Er is halverwege een jachthaven, als daar stroom is blijven we daar desnoods tot het weekend liggen.

Bij de ingang van het Veendiep (een wijk van het Tijdenskanaal) staat een waarschuwbord: het is er ondiep, ze garanderen niet meer dan 90 cm. Dat is genoeg voor ons, dus we zijn er naar binnen gegaan. Direct na de ingang staat een op de kaart de Groene Sluis ingetekend, die sluis stond open. Het was trouwens een sluis zonder sluiswanden, aan de ene kant staat een rij palen (het leek wel of we weer in Polen zaten), aan de andere kant was een steiger met een bedieningsknop voor het geval er bediend moest worden. Het is een heel smal kanaaltje en natuurlijk kregen we een tegenligger. Die ging op een iets breder stukje liggen zodat we konden passeren. Maar toen ze weer verder wilden bleken ze vast te liggen. Er werd met een boegschroef gewerkt, de hoofdmotor op achteruit en na enig gewurm waren ze weer los.

Ons schip wilde inderdaad ook voortdurend naar het midden, ze houdt niet van ondieptes. Het hele kanaaltje doet ons sterk aan de Spree ten zuid oosten van Berlijn denken.

Halverwege was inderdaad een jachthaven. Op een kajuitjachtje na helemaal leeg. We hebben aangelegd en zijn de wal op gegaan om de zaak te verkennen. Het is midden in een landbouwgebied, er is niets wel wat bomen er omheen, zeker geen stroom. Er is 1 wc. en een bord waarop staat dat je per meter 75 cent moet betalen. Dat is dus 6 Euro voor niets. Een meneer die met een emmer en een vork op jacht naar wormen ging vertelde dat ze bij het gemeentebestuur (het is een gemeentehaven) gevraagd hadden om een plek te maken om kleine bootjes vanaf een trailer te water te laten, maar dat was afgewezen.

Deze haven was bedoeld voor grote jachten. We zagen dit niet echt zitten, dus hebben we maar weer los gemaakt en zijn door gevaren. Bij de volgende jachthaven, bij de Wedderbergen, hebben ze wel stroom en een trailerhelling. De wormen meneer laat nu zijn visbootje daar te water. We hadden het idee om daar naar toe te varen, maar de laatste brug voor de haven is maar 2 meter 30. Dat zou in houden dat we het mastje er helemaal af moeten halen en de tent naar beneden doen. Wel een hoop werk.

Aan het eind van het Veendiep is een driesprong met de Westerwoldse Aa, op de kaart staat daar een openbare ligplaats ingetekend. Het is echt helemaal in nergens-niet, maar wel heel erg rustig. De zon schijnt nog steeds al zijn er heel veel dreigende wolken. We hebben tegen half 4 aangelegd - voor vandaag is het wel ver genoeg. Morgen zien we wel weer, of we dan terug gaan naar het Tijdenskanaal of toch door naar Wedde (dus het een en ander afbreken) of door naar het Winschoterdiep.

Dag 80: Zaterdag 19 juli 2008

Naar Wedde en Wedderveen.

Al redelijk snel begon het gistermiddag weer donker te worden en ging het regenen. Binnen was het warm en gezellig. Henk heeft Bets gebeld om te zien of ze thuis was en haar verteld waar we zitten. Die kanaaltjes en plaatsjes kwamen haar onbekend voor, ook al is het dan nog geen 20 kilometer bij haar vandaan.

Ook vannacht heeft het behoorlijk geregend. Toen ik wakker werd was het heel donker en nat buiten. Ook even voor 7 uur was het nog heel grijs, en het hoosde. Ik ben weer terug in bed gedoken, lekker warm! Tegen 8 uur heeft Henk de radio aan gedaan, maar ik heb er weinig van gehoord. Hij heeft een heel werk gehad om me wakker te maken, ik sliep ondanks het ratelen op het dak. Gevolg was dat we pas tegen 9 uur uit bed kwamen.

Heel rustig aan gedaan, maar tegen 10 uur werd Henk toch weer onrustig. Het dreigde droog te worden. We hebben overlegd wat te doen, en we gaan toch naar Wedde. We zijn nu eenmaal hier, wanneer we weer de kans zouden krijgen om hier te varen is maar net de vraag. Dus heeft Henk het mastje helemaal uit de mastkoker gehaald en plat gelegd. Volgens hem moet het zo gaan, de tent blijft staan. Hij is toch maar in volledig zeilpak gaan sturen, ik ben het eerste stuk binnen gebleven. Later werd het waarachtig toch droog en scheen de zon zelfs even. Toen ben ik ook maar naar buiten gegaan en heb bij de bruggen gekeken hoeveel ruimte we nog hadden. Bij 1 brug kwam het eind van de antenne (nu ons hoogste punt) tegen de brug aan, bij de rest hadden we zelfs nog een klein stukje ruimte over.

Eindpunt in Wedde bij het gemeentehuis.

Het stroompje was zelfs af en toe een stuk dieper dan het Veendiep. Er liggen hier vlak langs het water een aantal campings. Ik zou er niet zo graag staan, het land ligt erg laag. Op de kaart staan op verscheidene plaatsen rietpolletjes getekend om aan te geven dat het moerassig is. Ik zag diverse caravans tot aan de assen in de bodem weg gezakt staan.

Jachthaven Wedderveer.

Na de campings kregen we op de andere oever de jachthaven. Ik heb er 1 stroompaal zien staan, als Henk toch graag stroom wil (bij donker weer laadt het zonnepaneel niet veel meer) kunnen we altijd daar terecht. Het was er niet druk. Na een klein uurtje waren we bij Wedde. Eindpunt van deze reis, na de brug mogen we niet meer varen: daar is het alleen nog voor kano's. De openbare steiger die op de kaart getekend stond was 1,5 boot lang en helemaal leeg. Nu wij er liggen kan er nog een visbootje bij en dan is het hier vol. We hebben de fietsen op de wal gezet en zijn het dorp gaan bekijken.

Huis te Wedde.

Er is hier een burcht (14e eeuw), er is niet veel meer van over, wat er staat lijkt nog het meest op de waterburchten die we in het Münsterland hebben gezien. Er was duidelijk herbouwd en de deur was dicht. Op papieren achter de ramen stond wel 10 keer dat het onder controle van een bureau stond, maar nergens een adres waar we informatie zouden kunnen krijgen laat staan een sleutel voor bezichtiging.

Dan maar verder, ze hebben niet veel meer dan een kerkje (volgens een bord ook 14e eeuw) met een plaquette dat het in 1870 was (her)gebouwd. Op datzelfde bord stond een museum voor naaldkunst aangegeven, maar dat hebben we niet gevonden. Wel een kruidenier, die om een praatje verlegen was en nogal pittige prijzen rekende. Hij vertelde dat hij z'n groentes bij een boer vandaan kreeg en dat hij er zo goedkoop mee was. De prijzen die hij noemde wat zijn

Kerkje in Wedde.

spullen in andere winkels moesten opbrengen waren voor mijn gevoel wel 2 tot 3 keer te veel. De bloemkool die we van de week gegeten hebben heeft zeker niet tegen de 4 Euro gekost, ook geen 2 Euro zoals ze hier moesten opbrengen. Toen we de winkel verlieten ging het net weer hopen. We hebben een tijd onder het afdak van de winkel geschuild. Toen het weer een beetje droog leek te worden snel op de fiets. Maar dat was maar voor een paar meter, toen hoosde het al weer. Gelukkig was dat precies bij het toeristisch informatie punt (geen VVV maar een café) dus zijn we gaan snuffelen of er nog iets nieuws te vinden was. Dat was niet het geval. Weer naar buiten, maar de bui was nog lang niet over. Het bleek een onweersbui te zijn. We hebben een dik half uur onder een tentzeil bij het café geschuild, toen leek het weer een beetje droger te worden en zijn we met een noodgang terug gesjeesd naar de boot. De onweersbui heeft nog een 2 uur doorgezet. Wij hebben onze natte spullen maar bij de kachel gehangen. Om twintig over 3 zijn we maar weer uit Wedde vertrokken, het bleef maar regenen en donker. Henk wil ergens aan een stopcontact, want de accu's raken leeg. Zulke korte eindjes varen elke dag is misschien wel leuk, maar heel slecht voor de stroomvoorziening, zeker als het dan overdag ook nog eens donker is. Op die manier kan het zonnepaneel niet genoeg stroom leveren. Ik had toen we de jachthaven voorbijvoeren een stroompaal gezien en dat was genoeg om terug te gaan.

Om twintig voor 4 hadden al aangelegd ook. Of beter: Henk had dat gedaan, want het regende nog steeds en ik wilde niet meer naar buiten.

Er was inderdaad precies 1 paal en voor 50 cent kwam er stroom uit. Er liggen een stuk of 10 boten in de haven waarvan er 1 ook aan de paal lag, dus er waren nog 4 aansluitpunten vrij. We zijn weer eens het grootste schip in de haven. Steken een stuk achter de box uit. De regen is nog tot bij 6 uur door gegaan, er zijn ook nog een aantal onweersbuien overgetrokken.

Er is maar 1 ander bootje dat ook "bevolkt" is, de havenmeester kan dus niet veel "vangen" met maar 2 gast schepen.

Na de afwas de enige douche die de haven rijk is geprobeerd. Er is een mogelijkheid om de temperatuur in te stellen door er koud water bij te mengen, maar het water bleef veel te heet. Maar voor 50 cent was het meer dan voldoende. Alleen doordat ik nogal wat koud water er bij liet stromen werd de straal veel te hard waardoor de vloer van de kleedruimte behoorlijk nat werd. De kleedruimte was wel heerlijk ruim en ik had al mijn spullen veiligheidshalve al zo ver mogelijk van de douche cabine gelegd. Geen probleem dus verder. Weer terug aan boord bleek het ineens helder te zijn geworden, er is zelfs blauw aan de lucht te zien. Het weerbericht heeft het nog altijd over regen, onweer en harde wind.

Dag 81: Zondag 20 juli 2009 naar Bellingwolde

Henk heeft de gisteren havenmeester even gezien, maar het bonnenboekje was zoek, ze zou langs komen tussen 6 en 9. Kennelijk hoorde ze bij het rondvaartbedrijf wat hier zit met 3 scheepjes nog wel! Ze is niet gekomen. Tegen 7 uur vertrok een van de scheepjes, afgeladen met een voornamelijk ouder publiek. Er was nogal wat muziek aan boord, maar toen ze eenmaal weg waren hadden we daar geen last meer van. Toen ze terug kwamen waren wij al bijna in bed (Henk lag zelfs al) was het half 11 en er was nog meer herrie. Misschien wilde ze vanmorgen komen. Maar: toen we vanmorgen opstonden was het zonnig! Waar we lagen was er geen zon door de bomen, alles was vochtig en we wilden de zaak wel luchten. Dus voeren we vanmorgen al om even over 8.

We zijn om half 9 bij het steigertje vlak bij het Veendiep gaan liggen, daar staan geen bomen om de zon of de wind tegen te houden. Alles goed tegen elkaar open gezet zodat het lekker kon drogen. Half 10 betrok de lucht weer en zijn we maar weer verder gegaan. Kregen de indruk dat het Veendiep nog ondieper was als op de heenweg. Toen hadden we niet achter het schip gekeken en gezien dat we door de modder gingen (rommel in het schroefwater) maar nu was dat op diverse plaatsen goed waarneembaar.

Beide foto's zijn van de zelfde hoek!

We hebben diverse keren een ijsvogeltje gezien. Er stond nu ook wat stroming richting Tijdenskanaal. Het was nog wel droog, maar toen we weer op het Tijdenskanaal zaten en even aangelegd hadden bij de Rhederbrug (om rustig even koffie te drinken) ging het ineens weer stortregenen.

We zijn tot na de middag blijven liggen, hebben geen haast want we zijn al een paar keer nat geworden.

Kwart over 1 toch maar weer verder richting noorden. De bruggen die we hier zelf moeten bedienen werken weer anders als die we al gehad hebben. En kijk: ook hier stroomde het water. Aanleggen achter de brug was lastig, ook omdat de bedieningssteigers nogal dicht op de brug staan en ze zijn te kort.

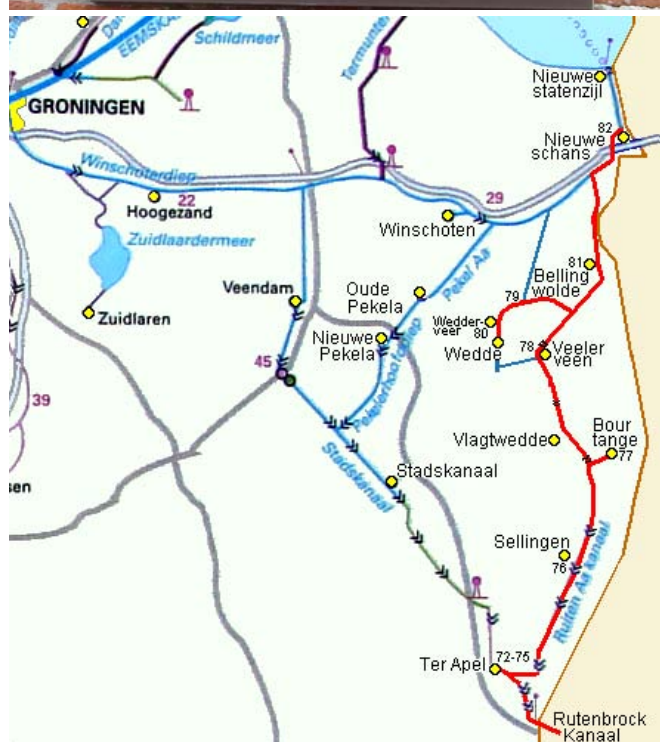
Kwart over 2 weer gemeerd, nu vlak bij Bellingwolde. De openbare steiger hier is ook kort, maar er staan hier bij de steiger geen bomen. Wel voor en achter de steiger. De bomen laten door de wind druppels vallen en suggereren zo dat het nog steeds regent. Bovendien houden ze de zon, als die al schijnt, tegen. Het is niet bepaald warm buiten met al die buien, maar binnen brandt de kachel.

Dag 82: Maandag 21 juli 2009 naar Nieuwe Schans
 Vanmorgen was het weer ouderwets: regen. Het Duitse weerbericht (Nederlandse zenders konden we hier niet vangen) had het over een "Sturmtief": een lagedrukgebied met een stevige storm erin voor de Duitse Noordzeekust. Dat hebben we geweten: Het woei dat het rookte vannacht en het hoosde. Vanmorgen lagen overal blaadjes op de boot. Die zouden er allemaal af geplukt moeten worden, maar voorlopig hoop ik dat de wind ze er wel af blaast. Ik kan altijd later als dat niet gelukt is aan het plukken slaan. Maar doordat het zo lelijk weer was vanmorgen was het toen we na 8 uur wakker werden nog behoorlijk donker. Geen wonder dus dat we zo laat waren. We hebben heel rustig aan gedaan en zijn pas na 10 uur gaan varen. Bij de eerste brug die we door moesten was het al raak: moeilijk aanleggen door de harde zijwind. Henk heeft de brug geopend en is toen terug aan boord gekomen. We hebben met z'n 2-en aan de lijn met de haak gehangen om weer dichterbij de steiger te komen. We moesten wel dichterbij de steiger komen omdat we anders de haak er niet af hadden kunnen krijgen. Het was een hele hijs. Achter de brug was het geen punt, daar kon ik het schip gemakkelijk in bedwang houden dank zij de luwte van de brug. Echt lekker varen was het niet, het bleef maar miezeren. Bijna half 12 waren we bij Nieuwe Schans. De openbare aanlegsteiger ligt aan de westkant en is bijna vol gelegd met "liggers", scheepjes die hier in de buurt thuis horen en geen andere ligplaats hebben. We zijn aan de oostkant vlak voor de brug gaan liggen aan een plantsoen walletje. Niet bepaald ideaal, het walletje is hoog en we hebben meerpennen moeten gebruiken. Maar Henk wil diesel halen en het tankstation is in het dorp aan de oostkant van het dorp gedaan en boodschappen. Erg veel hebben ze hier niet, 1 tankstation en 1 supermarkt, maar zeker wel 3 gelegenheden om koffie te drinken. Dit plaatsje is duidelijk toeristisch ingesteld. Alleen niet voor watertoeristen. We hebben gezien dat de bruggen die we verder door zouden moeten om in Nieuw Statenzijl te komen niet bediend kunnen worden met onze sleutel, daarvoor moet een telefoonnummer gebeld worden. We hadden zo wie zo al besloten om niet over de Dollard te gaan, de wind is te hard en uit de verkeerde richting. Dus: jammer, maar dit is het verste punt wat we op deze reis bereiken. We gaan terug en dan richting Winschoten.

Foto: Janneke

Verslag expeditie 2008 met m/z Margeja naar Polen 10e deel traject vanaf Nieuweschans.

Dag 82: Maandag 22 juni 2008 Nieuwe Schans vervolg.

's Middags nog even diesel getankt en toen we net naar de openbare steiger wilden gaan stond ineens Cees Dekker van de Bruinvisch op de wal. Natuurlijk werd er gekletst. Maar wij lagen al los en Cees wilde met Bart nog even verder. Maar Cees had wel een hoop vragen. Wij zijn naar de steiger gegaan en daarna de fietsen weer op de wal. Gekeken waar Bronsgieterij was, die zit vlak bij het station in een heel opmerkelijk gebouw: het is rij werkplaatsen die in een ¼ cirkel zijn gebouwd. Oorspronkelijk was het van de spoorwegen, maar dat is lang geleden. Tegenwoordig zit er dus een bronsgieterij in, annex "koffiegieterij": de "Remise". Maar het is maandag en dus is alles wat maar een beetje op een museum lijkt dicht. Het bleek niet het enige te zijn dat dicht was: het Chinese hotel restaurant dat er schuin tegenover staat is ook al een tijdje dicht. Zo te zien zijn de uitbaters er van tussen gegaan, alles staat er nog tot en met de bestekken op tafel.

We hebben even gekeken bij de woonschepen en grote schepen zoals die van Cees. Zijn nog een klein stukje richting Nieuw statenzijl gegaan, maar er was te veel wind om die 7,5 kilometer te gaan fietsen. Bovendien kwam er alweer een bui aan. Die hebben we in een bushokje uit gezeten. Toen het dorp nog even in, er is hier ook een vestingmuseum. Ook dicht natuurlijk. In de oude hoofdwacht van het garnizoen dat hier gelegen heeft huist tegenwoordig een soort café, ook dicht. Gelukkig was een ander café wel open en daar zaten Cees en Bart. We moesten er bij gaan zitten, hebben een tijdje zitten praten over de nieuwe EU regels voor grote schepen. Er gaan allerlei indianenverhalen over in het rond, Cees wilde nu wel eens het een en ander weten. We hebben ze onze site Info 20M aangeraden, kunnen ze het nog eens goed nalezen.

Toen we het café verlieten tegen half 6 scheen de zon ineens volop. Nog even het dorp rondgereden, nu waren er tenminste leuke foto's te maken. We zijn niet bij het kuuroord geweest, dat is voor ons te luxe. Hoewel, er schijnen ook "fonds patienten" met psoriasis terecht te kunnen. Vlak voor 6 uur weer aan boord. Ik ben eten gaan maken en Henk is nog even naar het lek gaan luisteren. Dat even was in dit geval bijna letterlijk, want een half uurtje later heb ik hem al aan tafel geroepen. We gaan dus niet via Nieuw statenzijl en Termunten verder, maar gaan een klein stukje terug en dan door naar Winschoten. We voelen er niets voor om met deze wind in de heksenketel van de Dollard terecht te komen. De wind staat in de verkeerde hoek (ook morgen nog volgens het weerbericht) en is nog veel te hard. Hoewel, overmorgen belooft Hilversum beter weer en verderop in de week zelfs weer zomer. Maar daar wachten we hier niet op. Nieuweschans is een leuk plaatsje, maar in een achternamiddag heb je het wel bekeken.

Dag 83: Dinsdag 22 juni 2008 Naar Oudeschans

Vanmorgen was de wind een stuk afgenomen, en de zon scheen. We waren dus veel eerder wakker dan gisteren. Gisteren terwijl wij weg waren is er nog iemand langs het steigertje komen liggen, maar we hebben ze niet gezien. Om 8.40 hebben we losgegooid en geconstateerd dat de boot voor ons inderdaad bewoond is, want de tent achterop was aan de leikant open geslagen.

Met een rustig gangetje weer onder de vaste houten brug en de betonnen autoweg door. Dit keer niet bakboord uit het Tijdenskanaal op maar verder de Westerwoldse Aa op. Aan de noordkant van het water is een natuurlijke oever, aan de zuidkant is het duidelijk een gegraven kanaal met een stenen beschoeiing. We hebben vrij dicht onder de noordelijke oever gevaren, daar was de meeste luwte. Want de wind is toch meer dan we vanochtend dachten en de zon was ook al gauw weer verdwenen. 1 Brug door (zelfbediening), daarna ging aan bakboord de Westerwoldse Aa verder, rechtdoor was de sluis naar het Winschoterdiep. Wij zijn onder de brug door gegaan om de Westerwoldse Aa te volgen. Op het hoekje stonk het ontstellend: varkens! Een kilometer verder had je de eerste vaste brug al. Al die bruggen zijn 2 meter 50 hoog, dus we kunnen er gemakkelijk onderdoor. Maar we hebben langs de kant (voorzichtig) aangelegd, we willen op de fiets naar Oude Schans.

Na de koffie (en weer wat opgewarmd) de fietsen op de wal gezet. Over de dijk door de schapenkeutels naar het hek. Daar was een overstapje gemaakt over het gaas, dus we konden er gemakkelijk over. De fietsen zijn er over heen getild.

Een kilometer verder ligt Oude Schans al. We hadden in de informatie die we aan boord hebben al gelezen dat het vestingmuseum dat ze hier hebben alleen op zondag open is, dus we namen aan dat er niet veel te doen zou zijn.

Dat klopte: alles was gewoon dicht, ook de 3 plekken waar je anders koffie zou kunnen krijgen.

Van de oude vesting is weinig over, al zijn er toch nog wel wat oude landschapskenmerken te zien. Er is hier en daar een stukje oude wal hersteld (maar heel laag), en het oude stratenpatroon is ook hier en daar nog te herkennen. Wel een leuk dorpje, al zitten er dan ook hoofdzakelijk bedrijfjes die op toerisme gericht zijn. Veel kunstenaars dus en kunstmakers waarschijnlijk.

We hadden net besloten voor onszelf dat alles dus dicht was toen ik achter het glas van een oude smederij vuur zag. Dat vertelde ik Henk en die moest natuurlijk meteen kijken.

De (echte) smid Norder was rommel op aan het ruimen (en verbranden) en was best genegen tot een praatje. Hij komt oorspronkelijk ook uit de Pekel, heeft zelfs nog bij een Pekelder smid gewerkt, daarna bij nog een aantal andere smederijen en demonstreert nu hoofdzakelijk nog het een en ander voor toeristen. Maar hij was best trots op zijn smederij, die altijd een smederij geweest is vanaf het begin van de 17e eeuw. Henk herkende diverse dingen (als je iets gaat maken eerst even kijken wat je nog aan oud materiaal hebt liggen voordat je nieuw materiaal gebruikt) en heeft een hoop foto's gemaakt. De smid was vereerd.

Bij de smid weer vandaan zagen we langs de kant een zelfbouw camper staan, een oud Peugeot busje. Ook daar even een praatje gemaakt. Die mensen wisten niet eens het bestaan van Oude Schans, ze waren er al zwerfend "per ongeluk" gekomen. Zij waren van plan om nog even tot na de middag te wachten, dan zou er wel het een en ander open zijn was hun verteld. Wij zijn terug gereden naar de boot, de wolken werden hoe langer hoe dreigender. Terug aan boord ging het inderdaad regenen. Maar toen hadden we de fietsen al weer aan boord, dus was het niet zo'n punt meer. Even dit stukje bij geschreven, eten en dan weer verder. Terug naar de varkenshouderij en de sluis.

Vijlenrekje naast de werkbank van de smid.

Of de wind was anders, andere richting of minder hard, de varkens stonken niet meer zo geweldig. Het sluisje was een "eitje", het was knop drukken, kettinkje trekken, klaar. Ik stond al klaar met de sleutel, maar die was nergens voor nodig. Het Winschoterdiep was niet veel anders dan de Westerwoldse Aa, misschien iets breder maar ook hier waren de wallekanten lang niet overal bevestigd. De spoorbrug was eerst wachten, er moest nog een trein komen. Pas om 2 uur zou hij weer kunnen draaien. Helemaal niet erg, we waren er pas om half 2 dus zo lang hoefden we niet te wachten. Er lag al een scheepje te wachten: het scheepje dat ook in Nieuwe Schans aan de steiger lag. Het bedienen van de spoorbrug werd door een treinman gedaan, hij had alleen geen kijk op varen. Er kwam n.l. van de andere kant ook nog een bootje aan, die had het voor de wind.

Huisje in Oudeschans.

Als de treinman iets van varen had geweten had hij die eerst door gelaten, het is moeilijk om de zaak in bedwang te houden als je het voor de wind hebt. Maar nee, eerst mochten wij 2en er door. Gevolg was dat het aan de andere kant van de brug een beetje ingewikkeld werd. Goed, er is verder niets gebeurd en onze buurman ging door naar Hoogezand, wij gingen gelijk bakboord uit naar Winschoten. Ook daar over de Rensel was een te lage brug, maar ook daar hadden we zo goed als niets te doen. Knop indrukken en wachten. Ergens anders werd de brug in beweging gezet. We hadden in eerste instantie het idee om langs de kade te gaan liggen, maar alles werd door verwezen naar de jachthaven. Wij zijn dus ook maar aan de gastensteiger in de jachthaven gaan liggen. Half 3 waren we er. Hier kwamen we 2 scheepjes tegen die we ook al in Ter Apel hadden gezien: 2 Duitse scheepjes uit Haren Ems. Zij herkenden ons duidelijk, we werden met een zwaai verwelkomd en een van de meisjes aan boord kwam de lijn aanpakken. Aardig!

Toen we goed lagen hebben we de fietsen maar weer op de wal gebracht en zijn de stad in gegaan. In het voetgangersgebied mag niet gefietst worden en dus zijn we van arrenmoede maar gaan lopen. Het centrum is volgens Henk sterk veranderd, lijkt nu op alle centra in alle steden. Overal zie je dezelfde winkels opduiken, het viel ons tegen. Goed, we weten nu dus ongeveer waar we welke winkel moeten zoeken. We hebben uiteindelijk vlak bij de haven bij AH onze boodschappen gedaan. Tegen half 5 waren we weer aan boord.

Betsy gebeld dat we ondertussen in Winschoten zijn, we zijn van plan om morgen naar de Pekela te gaan. Afsproken dat we naar de jachthaven gaan en dat dan weer te melden.

Dag 84: Woensdag 23 juli 2008 naar Oude Pekela

Gisteravond toen we naar bed gingen hadden we nog geen havenmeester gezien. We hebben ons verslapen vanmorgen, werden pas na 8 uur wakker. Het was nog behoorlijk donker, ik had toen ik iets eerder half wakker was het horen regenen. Op ons dooie gemak ons klaar gemaakt en gegeten, toen we net het eten op hadden stond de havenmeester op de steiger. Hij was gisteravond om half 10 langs geweest, maar toen hadden we de gordijnen al dicht en hij had ons niet willen storen. Ik kon zelf de bon wel even invullen, dan mocht ik hem "straks" wel even terug komen brengen en betalen.

We wilden toch nog even een boodschap gaan doen (Aldi heeft stickies in de aanbieding, Henk wil ze gebruiken om de foto's op te bewaren) dus dat kon toen gelijk wel. Winschoten is een dure jachthaven voor de service die geleverd wordt.

We hebben onze schuld voldaan, zijn de stickies gaan halen en na de koffie vertrokken. De Renselbrug was net zo gemakkelijk als gisteren, de spoorbrug zelfs nog gemakkelijker. Toen wij de bocht om kwamen varen zag ik een relatief groot schip (oud binnenvaarttuig) voor de spoorbrug liggen. Bijna gelijktijdig zag ik dat de treinman al bij zijn hokje stond, de brug werd bijna gelijk bediend. Henk heeft een hele riedel foto's van het schip genomen (ik dacht dat het een klippertje was), ik mocht het roer bedienen. Onze voorligger ging richting Nieuwe Schans, wij zijn vrijwel gelijk weer stuurboord uit gegaan richting de Pekela. Ongeveer ter hoogte van de jachthaven in Winschoten ligt over de Pekel Aa ook weer een klapbrug die ook niet zelf bedient mag worden, je moet aan moet aan een staaldraad trekken waardoor er een seintje gegeven wordt aan een centraal bedieningspaneel. Het duurde even, toen hoorden we het mechanisme van bomen dicht en even met een hydraulische pomp de brug los maken. In dat ogenblikje stond er al weer een kleine file voor de brug.

Nooit geweten dat de Pekel Aa zo'n aardig riviertje was, heel anders dan dat rechte kanaal door Oude en Nieuwe Pekela.

Na 6 kilometer waren we bij de jachthaven van Oude Pekela. Toen we net aangelegd hadden kwam de invalhavenmeester al aan rijden. Een heel ander figuur als de havenmeester in Winschoten. Stroom en douches zijn hier inclusief, we hebben voorlopig voor 3 nachten betaald. Och, als we nog een nacht langer zouden blijven liggen (we hebben verteld dat we hier voor familiebezoek zijn) zou dat ook geen probleem zijn. Dus Henk heeft de Duitse landvast uitgelegd, als we een paar dagen niet varen en de zon zou niet te veel schijnen dan hoeven we toch niet in te zitten over de accu's. Het weerbericht heeft het er wel over dat het zonnig gaat worden, we hebben er tot na de middag niet te veel van gezien.

We hebben ons boterhammetje gegeten en toen stond er ineens een stel mensen voor onze boot op de kant. Henk is naar buiten gegaan, praatte even en toen moest ik ook komen. In eerste instantie wist ik niet wie het waren, maar toen er even een hint gegeven werd: Nieuwe Compagnie, toen had ik een gedachten wave. Venema! Het bleek dat de man van het stel (die achter ons zijn gaan liggen) de

kleinzoon was van mevrouw Venema die achter ons gewoond heeft in de Nieuwe Compagnie. Zijn gezicht was net als het gezicht van vrouw Venema. Bart en z'n vrouw hadden Margeja herkend, ze hadden haar eens in Stadskanaal gezien. Nou, dat was gezellig kletsen

natuurlijk. De Venema's waren samen met een ander stel, die liggen aan de andere kant van de steiger. Ook daarmee moesten we natuurlijk kletsen. Erik had net een ander schip gekocht en hij was er heel trots op. Wij moesten dat schip ook bewonderen. Hij wist niet precies wat voor motor er in stond, daar moest Henk dus even naar kijken. Het bleek een Mercedes te zijn, een kleiner type dan onze eigen motor. Jammer voor Erik: de motor lekt koelwater. Maar aangezien hij verder goed werkt, geen verschrikkelijk probleem. Zolang hij maar zorgt voor voldoende koelwater, af en toe bij vullen dus, geeft het niets. Henk kon Erik meteen een paar dieselcursus trucs leren en over de leverancier van Mercedes onderdelen vertellen. Altijd gemakkelijk als je weet waar je reserve onderdelen vandaan moet halen.

Dag 85 t/m 89 Familiebezoek in Oude Pekela, Nieuwe Pekela en Veendam

Dag 85: Donderdag 24 juli 2008

Zonneschijn vanmorgen! We hebben geen haast gemaakt, Henk heeft tegen half 10 Frits gebeld, die was thuis en daar zijn we dus op de fiets heen gegaan. Heel de ochtend genealogie bedreven: foto's, advertenties en verhalen. Zoon Johan heeft een hele stapel meegenomen om te scannen. Hij maakt er een cd van en die krijgen wij. Dan kunnen wij weer verder met de stamboom. Op de terugtocht na de middag kwamen we Fiona tegen. Die was zeer verontwaardigd dat we niet even gemeld hadden dat we hier waren, maar wij waren in de veronderstelling dat ze nog met vakantie waren. Daar dus ook een uur zitten te praten. Daarna naar de boot terug, alles open gezet om af te koelen, eten gemaakt en na de vroege afwas met Bets naar Janneke. Weer een dag om.

Dag 86: Vrijdag 25 juli 2008

Op bezoek bij oom Henny en foto's gekopieerd. Heel even bij tante Antje geweest, beloofd dat we terug zouden komen voor we vertrekken. Heel de dag bewolkt geweest maar niet koud. 's Nachts regen.

Dag 87: Zaterdag 26 juli 2008

Op bezoek bij Grietje we hadden beloofd om er voor te zorgen dat ze foto's krijgt. Ze heeft foto's op de computer gekeken en gezegd welke ze graag zou willen hebben. Hebben dat genoteerd en haar de foto's toegezegd. Bij zus Bets thuis in de schaduw uit zitten te puffen, het was onhoudbaar heet. Tegen 8 uur weer aan boord. Aan boord de ventilatordeur gemonteerd om de temperatuur weer wat naar beneden te krijgen. Lekker onder de douche door gerend, toen we naar bed gingen was het nog steeds 25 graden.

Dag 88: Zondag 27 juli 2008

De wekker gesteld zodat we niet weer als de vorige dagen ons verslapen zouden, we zijn naar de Lutherse kerk gegaan. Het orgel is net gerestaureerd, Henk was reuze benieuwd hoe hij zou klinken. In de middag met Anja naar familie in Veendam. Tante had foto's uitgezocht en de hele zaak keurig gesorteerd. Zo netjes hebben we het nog nooit eerder meegemaakt. Hebben tante onze complimenten gemaakt!

Hier is duidelijk te zien dat de Pekel Aa een riviertje is.

Ook hier genoteerd wat ze nog graag zouden willen hebben. De bedoeling is dat er ook van deze tak van de familie een boek gemaakt wordt heb ik begrepen.

Met Anja weer naar huis. Ook deze dag was verschrikkelijk heet, Anja heeft Chinees gehaald want we wisten hoe heet het aan boord zou zijn - dan heb je geen haast meer. Ik had de ventilator boven het gas en in de wc aangezet, het was maar 31 graden toen we tegen tegen half 10 weer aan boord kwamen. De ventilatordeur maar weer aangezet.

Toen we naar bed gingen was het vóór nog 27 graden.

De Pekel Aa.

Dag 89: Maandag 28 juli 2008

Vanmorgen moeizaam wakker geworden, door die hitte slaap je minder goed maar als je dan uiteindelijk slaapt wordt je ook nauwelijks meer wakker. Vanmorgen nog een bezoekje gebracht aan tante Antje, die wist ook nog weer een hoop historisch nieuws te vertellen. Ze heeft zo op haar praatstoel gezeten dat ze niet eens tijd gehad heeft om koffie te zetten. Maar het was zeker de moeite waard. Na afloop van het bezoek nog snel even wat boodschappen gedaan, toen terug naar de boot.

Onze voorraad water is praktisch op, dus zijn we nadat de fietsen aan boord waren gehesen maar eerst naar de overkant van de haven gegaan om water in te nemen. Nu hebben we tenminste weer genoeg voor de eerstkomende dagen.

Om 12.50 gaan varen. Ik heb een broodje en wat te drinken gemaakt en dat hebben we al varende op gemaakt. De Winschoter Hoogebrug werd vrij langzaam bediend. Ik had vanmorgen van de havenmeester al gehoord dat het konvooi door de Pekela's vroeger vertrok als anders: ze hebben vorige week al problemen gehad met de bruggen. Op zondag worden de bruggen niet bediend, maar op zaterdag waren er al bruggen geweest die zover uitgezet waren door de hitte dat ze nauwelijks meer open konden. Ik zag mijn geest al dwalen bij die Winschoter, maar net toen Henk de motor gestopt had gingen de bomen naar beneden en mochten we er door. Daardoor waren we niet te vroeg bij de spoorbrug, die pas om 2 uur gedraaid wordt en daar ging het dus vlot.

Jammer genoeg was het een paar kilometer verder mis, de Beersterbrug reageerde niet op ons roepen over de marifoon. De aanlegmogelijkheid is nog helemaal op grote schepen ingericht, dus we hadden moeite om het schip in

Het Winschoterdiep bij km 30.

bedwang te houden met een flinke bries achter. Uiteindelijk werd er gereageerd op een telefoontje van Henk. Het zou nog een kwartiertje duren. Toen hebben we maar besloten om langs de wal te gaan om te wachten.

De wallenkant is daar met stenen in een soort ijzeren matten, we hebben met de sluisenhaak in die mat gehaakt en zijn daar aan gaan hangen. Dat is waarschijnlijk niet de bedoeling, maar als er geen andere mogelijkheid is? Even later kwam er een Duits scheepje van de andere kant aan en daar werd de brug wel voor bediend. Toen zijn wij ook maar gegaan. Er zat nota bene iemand in het brugwachtershuisje! Waarom we dan niet gehoord of gezien waren snappen we nog steeds niet. De brugwachter kennelijk ook niet helemaal, want toen die ons voorbij zag schuiven stond hij wat vreemd te kijken. Bij de Kloosterbrug hebben we maar weer aan de stenenmat gehangen, maar toen kwam de brugwachter al vrij snel in een auto aangereden. Bij de Graaf Adolfbrug bij Heiligerlee kwam hij al voordat we bij de brug waren er aan. Deze 3 bruggen (en de volgende) worden door 1en dezelfde persoon bediend, toen we aangaven dat we hier wilden gaan liggen kwam hij nadat hij de brug weer gesloten had bij de ligplaats langs. Of we op de hoogte waren van het feit dat er 4 bruggen in dit traject zijn? Ja, dat hadden we voor de Beersterbrug op de kant gelezen. Of we marifoon hadden? Ja, maar bij de Beersterbrug was er daar niet op gereageerd. Henk heeft een test gedaan, nu waren we duidelijk te horen. Prima, als we weer doorgaan moeten we maar de Beersterbrug oproepen, dan komt hij om de 4e brug open te doen voor ons.

Om half 4 hadden we ons dus geïnstalleerd aan de openbare steiger bij de Eextahaven, ten westen van Heiligerlee.

We hebben onze Minden stoelen op de kant in de schaduw gezet en hebben het voor vandaag wel al weer gezien. Binnen was het intussen tegen de 40°.

Pas vrij laat eten gaan maken, het bleef maar heet. Terwijl ik bezig was kwam er over het Winschoterdiep een beroepsvaarder langs, de eerste die ik sinds Ter Apel gezien heb. Er is hier dus toch nog enige beroepsvaart. Heel laat af gaan wassen, want dat doe je ook niet voor je lol bij deze hitte. Verslag schrijven en zo hebben we op de kant gedaan bij een tafel met banken die er voor de passanten is neergezet. Voor morgen beloven ze iets minder (2 graden) hitte.

Dag 90: Dinsdag 29 juli 2008

We waren iets minder lui vanmorgen, tegen 8 uur al op. Het is vannacht warm gebleven maar wel droog. Vanmorgen was het al weer warm, de wind was compleet lauw en kwam nog steeds uit het oosten. We zijn het dorp ingegaan, willen in ieder geval het Klokkemuseum bekijken. Het was nog iets voor 10 uur toen we al bij het museum waren. Of we ook aan de overkant van de straat wilden kijken: het museum voor de Slag bij Heiligerlee.

Henk vond dat museum eigenlijk minder interessant, dus werd besloten om dat dan maar eerst te doen. Het bleek een heel interessant geval te wezen, eigenlijk geen museum maar meer een interactieve tentoonstelling. Als in een tijdscapsule naar het jaar 1568 met een overzicht van wat er in de eeuwen gebeurd is hoewel ik de indruk kreeg dat het niet helemaal chronologisch was. Maar bij elk stukje over wat er voor, tijdens en na de slag gebeurd was stond een scherm waar een filmpje gedraaid werd. Heel duidelijk en erg informatief. Zelfs Henk was enthousiast. Aanbevolen!

De 3 zoons van Willem van Oranje.

Het plekje waar koffie of thee kon worden gedronken was niet bezet, dus dat ging over. Dan maar weer naar de overkant. Uitgebreid verhalen gehoord over het gieten van klokken, wij hadden al wat "voorwerk" gedaan door het lezen over klokken en klokkenstoelen. Nu wisten we dus al het een en ander en dat scheelde een stuk. In onze informatie over het Klokkemuseum stond dat er voor groepen een rondleiding was, maar wij hebben (door ons enthousiasme en al het een en ander weten) een privé rondleiding gekregen. We konden vooral bij het gedeelte over de torenuurwerken een hoop aan onze rondleider vertellen, ook een hoop aan de opgestelde uurwerken laten zien. Hij heeft een hoop geleerd vanmorgen.

Een gietdemonstratie hebben we niet gehad (dat is speciaal voor groepen), maar dat vonden we niet erg. Wel weer heel leuk was dat we koffie en thee hebben gedronken in dit museum, er is speciaal voor ons gezet. Ook hier is weer een boek aangeschaft, over klokgieten dit keer.

Er moest nog wat brood gehaald worden dus hebben we gevraagd waar we dat konden krijgen. Het was ongeveer een halve kilometer verderop volgens de medewerker waar we dat aan gevraagd hadden. Dus zijn we gaan fietsen en kwamen uiteindelijk in Winschoten terecht. Heiligerlee en Winschoten liggen tenslotte vlak tegen elkaar, de winkel die in het museum bedoeld was hebben we niet gezien.

Op weg naar Winschoten hadden we het in de wind op, we troostten ons met het idee dat het op de terugweg voor de wind zou zijn. Toen we van het boodschappen doen terug gingen hadden we het weer in de wind op, hij was dus zeker 100 graden gedraaid.

Terug aan boord nog wat gegeten en gedronken, toen hoorden we dat de brug bediend werd, de alarmen rinkelden. Henk is naar de brug gegaan en hij hoorde dat er een paar bootjes vanaf Winschoten aan kwamen. We hebben besloten om ons aan te sluiten, er moet door deze post nog 1 brug bediend worden. Die eerste paar kilometers hebben we wat harder gevaren als we gewend zijn om maar bij te blijven. Die 2 waar we achter voeren gingen na de brug het Termunterzijldiep in, wij zijn alleen verder gevaren. De hele tijd vanaf dat we gestart waren hing er een dreigende lucht voor ons, het werd ook hoe langer hoe grijzer en de westenwind trok stevig aan. Er stonden zelfs compleet witte koppen op het diep. De snelwegbrug over het diep voor Zuidbroek is hoog genoeg voor ons, daar konden we onderdoor. Maar in Zuidbroek zelf is weer een lage brug en er is nergens een plek om fatsoenlijk aan te leggen. Het was ook niet nodig, want de brugwachter zag ons aankomen en zette het licht al vast op rood / groen. We konden gewoon stevig door varen, toen we vlak bij waren werd de brug voor ons geopend. Klasse hoor! Ondertussen hoorden we al een poosje onweer. Eigenlijk wilden we naar Hoogezand, maar na kilometer 19 begon het ineens te hozen, we hebben in het kleine stukje oude Winschoterdiep na de Pedro werf de boot voor de kant gelegd bij de gemeentewerf en de bui af gewacht. Om half 6 was het weer ongeveer droog. Er moesten voor Hoogezand nog 4 lage bruggen open. De bruggen worden volgens de almanak bediend tot 7 uur. We hebben dus stevig door gevaren, ik ben al vast met eten begonnen. Alle bruggen werden vlot bediend, Henk had voor de eerste de brugwachter "om een openingetje" gevraagd, op de manier van de beroepsvaart. Hij zei, als ik het over een sportboot ga hebben dan duurt het zo lang. Nu gingen de bruggen op rood / groen als we op een paar honderd meter waren en gingen de bruggen open als we er bij waren en konden gewoon doorvaren. Om 18 uur 40 hadden we aangelegd aan de openbare ligplaats (gewoon de wal) in het oude Winschoterdiep midden in Hoogezand. Het eten was intussen klaar, we konden zo aanvallen. De buien zijn nog lang niet over, aan alle kanten komen de buien over. Volgens het weerbericht zou het morgen nog wat regenen maar niet meer zo heftig als vandaag. We zien wel.

Dag 91: Dinsdag 30 juli 2008

Vanmorgen toen we wakker werden scheen de zon alweer, de wind is weer naar het oosten gedraaid. We zijn op de fiets Hoogezand in gegaan in eerste instantie op zoek naar de VVV. Kennelijk bestaat die niet meer, op de plek waar het op de kaart staat is niets.

Heel de Hoofdstraat door gereden, tot de oude Dr. Aletta Jacobs school. Het is al sinds 1969 geen school meer, momenteel zijn ze het weer aan het "terug restaureren". De hoge ingangsdeur is nu weg, de trap erheen ook. Verder richting Sappemeer heb ik niet zoveel, dus zijn we terug gegaan.

Even langs de Van Noortstraat gegaan, uiteindelijk heb ik daar ook een tijdje gewoond. Er was even een kleine verwarring, kennelijk hebben ze de huisnummers veranderd. We hebben daar in een kleine duplex woning gewoond, op een laag nummer. Nu hadden de duplex woningen allemaal hoge nummers.

Vandaar naar het oude kerkhof. Een paar jaar geleden waren we er ook eens geweest, mijn oudoma en -opa liggen daar begraven. Toen was het graf stuk en hebben we aan een hovenier gevraagd of dat graf hersteld kon worden. Dat kon, we hebben nu gezien dat het weer keurig in orde is. Er wordt alleen geen onderhoud meer aan het graf gepleegd, er is voor zover ik weet geen nageslacht meer in de buurt. Ik heb het grofste onkruid verwijderd, veel meer kan ik ook niet doen.

Nog even een paar boodschappen gedaan en toen bleek dat er vlak bij de boot een kringloopwinkel is. Dat was de kat op het spek binden. De boodschappen zijn aan boord gezet en wij zijn naar de kringloop gegaan. Jammer genoeg hadden ze geen grammofoonplaten maar wel een paar originele Mepal mokken: de mijne thuis zijn allemaal stuk. Voor het goede doel dus een paar Euro gespenseerd. Terug aan boord iets te eten gemaakt en om 12 uur 30 losgegooid. De Rengersbrug die direct om de hoek over het nieuwe Winschoterdiep ligt had middagpauze, dus we mochten een kwartiertje wachten. Daarna door, langs de 3 scheepswerven die er nog zijn in Hoogezand. Kennelijk zijn ze niet te duur en hebben zij nog werk. Wat er in aanbouw lag was nog behoorlijk groot ook, er was er maar 1 binnenschip bij.

Om 13 uur 30 waren we bij het Drentsche Diep. Dit stukje Groningen is voor mij onbekend, maar via dit water kun je bij het Zuidlaardermeer komen. Een heel leuk klein riviertje zo te zien, met alle kronkels die er bij horen. Bij de watermolen die het peil in de Onnerpolder in orde houdt hadden ze een paar ooievaarsnesten gebouwd. Ook stonden er roofvogelkasten. Ooievaars hebben er niet gebroed, maar op op de rand ervan een zat een uiltje!

Vanaf het Drentsch Diep kun je op het Foxholstermeer komen. Dat wist ik niet, maar ik heb zwemmen geleerd in het openluchtbad in dat meer. Het watertje dat toegang gaf tot het meer is erg ondiep, de boot gaf meermalen aan dat het eigenlijk te ondiep was ook kwam er water in de kuip op een gegeven ogenblik. Maar het Foxholstermeer is weer helemaal teruggegeven aan de natuur, van een zwemgelegenheid is niets meer te vinden.

Aan het eind van het Drentsch Diep ligt het Zuidlaardermeer. Het is er erg druk geworden, zeker in vergelijking met vroeger. Er liggen wel 3 jachthavens en zeker net zoveel campings. Van Bart Venema hadden we in Winschoten gehoord dat het kanaal vanaf het meer naar Kiel Windeweer open was, dus zijn we heel voorzichtig (het is er erg ondiep) dat kanaaltje in gegaan.

Ze hebben het de naam Kioldiep gegeven, ik dacht dat het vroeger anders heette (Leinewijk). Een aardige jongen bediende de brug bij Kropswolde en ging met het kleine (3 schepen) konvooi mee. Halverwege is kennelijk een fietspad gemaakt met een brug.

Bij de aardappelmeelfabriek "De Toekomst" is een sluisje (de Leinesluis) gebouwd. Direct daar achter ligt de oude klapbrug van Nieuwe Compagnie. Wij zijn om 4 uur bij de openbare steiger vlak achter de brug gaan liggen. Hebben zelfs gezwommen in het kanaal, maar ons daarna goed afgespoeld: er zit erg veel zwevend vuil in het water. Toch is het "chemisch" schoon, er liepen veel schrijvertjes over het water.

Bart had gelijk, vanaf de steiger kun je ons oude huis zien liggen. Na de afwas zijn we er even heen gewandeld, er ligt nu een weg min of meer omheen. Daar zijn we dus even over heen gelopen. Achter het huis zat iemand lekker in de

zon en die kwam kijken wie er was. Uitgelegd wie ik was, ze vond het heel leuk dat ik kwam kijken. Of ik even binnen wou kijken? Ja natuurlijk. We zijn de staldeur in gegaan en de deel was nog precies als ik me herinnerde. Alleen de kleine deur naast de voorkamer was dicht gemetseld. Heb verteld hoe het huis er in m'n jeugd uitzag, eigenlijk is er niet eens zoveel veranderd. De stallen waren weg (natuurlijk), op de plek van de wc was nu een kinderkamer. Daarvoor was een bijkeuken en badkamer gemaakt. De keuken (het pomphok) was nog op dezelfde plek, maar de kelder was weg. Van de gang was alleen een klein stukje bij de voordeur over gebleven. Die voordeur werd, net als bij ons, niet gebruikt. Iedereen gaat "achterom". De bedsteden waren natuurlijk ook weg, slapen werd nu op zolder gedaan. Het viel me op dat de zolder zo hoog was, dat herinnerde ik me niet. De platte raampjes van de zolder zaten er nog wel in. Waarschijnlijk zijn zo ongeveer alle muren in de loop van de tijd opnieuw opgebouwd, in de tijd dat wij er woonden zullen de meeste muren maar 1steens muurtjes geweest zijn.

Ik vond het leuk om dat huis nog eens te zien, ik heb verschrikkelijk heimwee gehad toen we er weg gingen.

Dag 92: Donderdag 31 juli 2008

Vanochtend was het "een dag met een gaatje", alles wat fout kon gaan ging ook fout. Het was al dik na 8 uur voordat we echt op waren. Maar we hadden alle tijd: we wilden wachten op een konvooi dat richting Kiel Windeweer ging. Heel even niet opgelet, toen was dat konvooi (precies 1 boot) er al, Henk als een hazewindhond naar boven, de motor gestart en de lijnen los. Of ik (beneden) even dit aan kon geven en dat, en hij had dat nog niet.... Ondertussen stroomde de wc over....

Gelukkig was alles wat onder de vloer stond afgesloten en het alarm waarschuwde luid en duidelijk zodra er een klein beetje water op de vloer kwam. Maar vervelend was het wel. De eerste de beste keer dat ik boven aan de lijnen zat ging ook dat weer fout en kudelde ik bijna over boord.... Zoals ik al schreef "een dag met een gaatje".

De konvooien zijn nog een bezienswaardigheid. De route is pas sinds 1 mei open.

Door de Kiel Windeweer dus, bruggetje na bruggetje. Voor ons heel gemakkelijk: alle bruggen worden gedraaid voor ons. Het hele traject gingen een paar man op een brommer met het konvooi mee, ondertussen al 3 schepen.

Kiel Windeweer is een beschermd dorpsgezicht.

De mannen zijn van een soort sociale werkplaats en worden ook daardoor betaald. Terwijl de 1e een brug bediende ging de 2e door naar de volgende brug om die te bedienen zodra wij er waren. Nummer 1 ging ondertussen weer naar de volgende brug. Deze mannen zijn helemaal tot Bareveld met ons mee gegaan. Toen wij aan het zuidelijkste puntje van Kiel Windeweer waren hebben we aangelegd (ook dat ging heel stuntelig) om een eind te gaan fietsen. We waren daar al voor half 11, we hebben koffie gedronken en zijn daarna de hele route langs gaan fietsen. Mijn oude school is al heel lang geleden gesloopt, en verder herkende ik er maar heel weinig.

Zelfs het kerkje waar ik vroeger naar de zondagsschool ging kon ik in eerste instantie niet vinden. Het bleek dat in de pastorie een soort hotel gevestigd was.

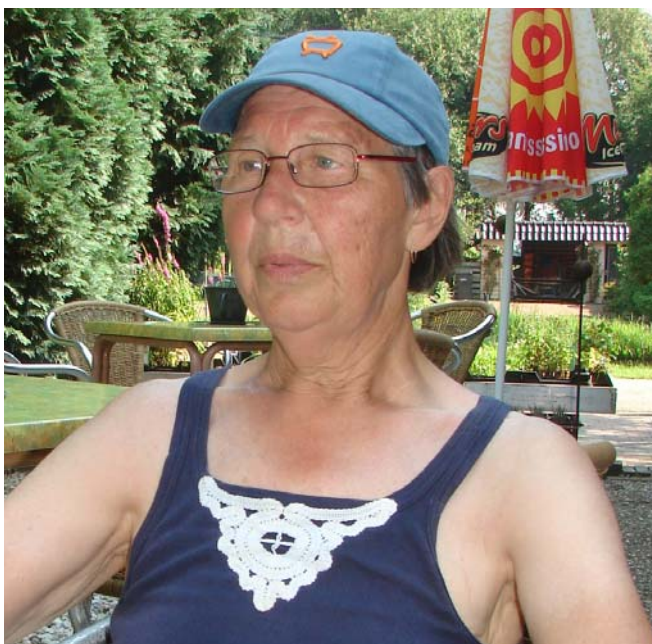

Op de fiets - dat ging langzamer dan het varen - hebben we het wel gevonden. Op het kerkhof het graf gevonden van oud-oom Luitje en -tante Harmke. Tenminste ik denk dat die het waren, het moet haast wel. Ondertussen hebben we dus dik 12 kilometer gefietst, om half 1 waren we weer aan boord.

Het was bloedheet aan boord. Wat wil je, er is in de verre omtrek geen schaduw te vinden en de zon brandt. Geduldig onder het afdakje in de wind gezeten. Die wind is ook lauw, maar zo is het toch nog iets beter als zonder. Om even 1 uur kwamen de mannen van de bruggen er weer aan, ze meldden dat er een paar bootjes aan kwamen maar dat die ook even aan de steiger kwamen liggen, zij gingen even een boterhammetje eten. Prima, we wachten wel. Om kwart voor 2 waren ze er weer en ging het weer verder, nu naar Bareveld. Daar bleef er eentje liggen, de ander ging door naar Stadskanaal en wij zijn door gegaan naar Veendam. We werden keurig netjes overgedragen aan de "Veendammer" ploeg.

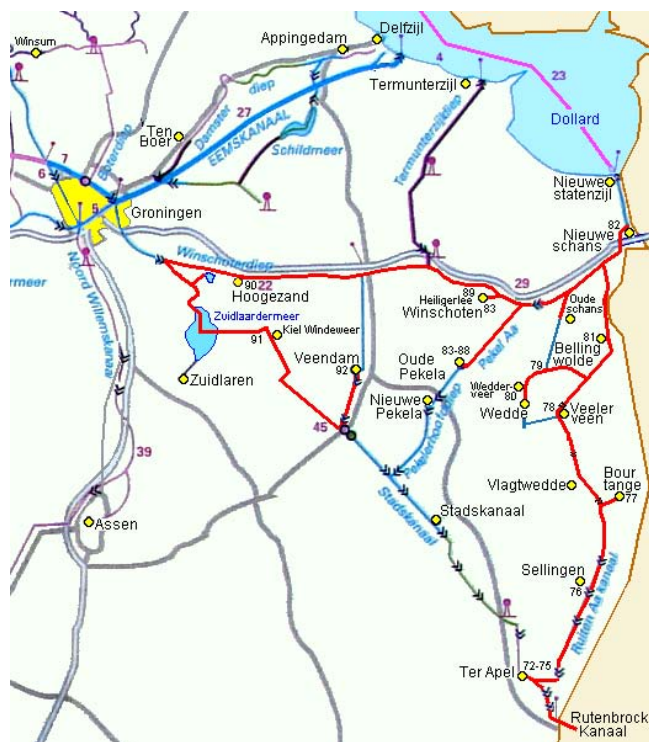
Nu gingen er 3 man met ons mee, ons konvooi bestond uit een Fries scheepje en wij. De mannen hebben hard gewerkt, ongelooflijk zoveel bruggen dat er daar liggen. Bijna nog meer als in Kiel Windeweer, en daar liggen er al zoveel. We zijn door Wildervank gekomen en daarna ging het naadloos over in Veendam. Henk herkende natuurlijk een hoop, hij heeft hier tenslotte een gedeelte van zijn schooltijd door gebracht.

Restaurant "Het Sluishuis" bij de middenluis.

Hij vertelde toen we Veendam in kwamen dat de boxen in de gemeentelijke haven heel klein waren, maar toen we er tegen half 5 kwamen (er mag onderweg niet overnacht worden) viel het mee. Kennelijk is de haven vernieuwd, de boxen zijn vergroot. We steken nu nog maar ongeveer 1,5 meter uit. Vanavond maar het roer dwars zetten, dan zijn we nog iets korter. Morgen blijven we hier, we willen naar het scheepvaartmuseum en dat is pas in de middag open. Eigenlijk hadden we met het museumtreintje naar Stadskanaal willen gaan maar die gaat pas op zondag weer. Dus of we daar heen gaan?

Het was echt tropisch warm vandaag, het weerbericht had het al beloofd. Dat had ook buien beloofd (met harde wind, onweer en hagel), maar daar is tot na 8 uur niets van gekomen. Er heeft wel het een en ander gedreigd, maar dat is weer verteerd ook. Henk voelde niets voor zelf koken omdat het dan nog heter wordt binnen. We hebben 1 portie bij de Chinees aan de overkant gehaald en daar hebben we nog van over gehouden ook. Dat staat nu in een natte theedoek, op die manier koelt het heel snel af. Als het dan ook nog gaat regenen vannacht blijft het nat en koud. Van ons mag het gaan storten. Deze temperaturen zijn niets voor ons.

Verslag expeditie 2008 met m'zj Margeja naar Polen 11e deel traject vanaf Veendam.

Dag 93: Vrijdag 1 augustus 2008

Vanmorgen tegen 5 uur kwam dan eindelijk de gisteren beloofde bui. Stortregen en onweer heel dicht bij. Toen we opstonden, véél later, wat het grijs en af en toe viel er nog wat regen. Maar het was beslist niet koud, wel redelijk benauwd. Gisteravond en vanmorgen de reispost klaar gemaakt, we zijn het centrum in gegaan om dat te versturen. Het viel nog niet mee, Veendam heeft geen internet café, bij een aantal zaken was men kennelijk niet genoeg beveiligd en werd geweigerd om te helpen. De bibliotheek was behulpzaam genoeg, maar een mailtje versturen konden ze niet. Je kon er wel het internet raadplegen, maar dat hoefden we niet. Uiteindelijk suggereerde de dame om het in de copyshop te proberen. Wij daar dus heen en waarachtig, dat kon! Het was in een ogenblik gepiept, er was eigenlijk geen werk aan geweest vond de dame daar, dus kon het gratis. Service!

Interieur boltjalk Ebenhaezer in het Veenkoloniaal museum in Veendam.

We hadden ondertussen bij het Veenkoloniaal museum gehoord dat het museum eerder open zou gaan dan op de deur aangegeven stond, dus weer naar het museum. Dat was inderdaad open (om 11 uur - op de deur stond dat het pas om 1 uur zou zijn) en we zijn binnen gegaan. Het museum is sinds we er geweest waren sterk veranderd, het is een heel leuk museum geworden. Afgezien van het scheepvaartgebeuren is er nu ook een gedeelte over de veenkoloniale landbouw met een speciale tentoonstelling over Sicco Mansholt; een deel over de (stro)kartonfabrieken en een deel over de aardappelmeelfabrieken.

Het was ook heel toegankelijk, voor moeders met kinderwagens en minder validen is er voor alle verdiepingen een lift. We waren rond geweest toen we op de beneden verdieping ineens de familie Pen (LVBHB) tegen het lijf liepen. Zij zijn nu eens op vakantie op een camping, niet met hun boot dus deze keer. Even over de jaarvergadering gepraat, maar er was geen nieuws te melden. Terug naar de infobalie, Henk had toen we kwamen al een nieuw boek over de Pekela gezien en dat moest aangeschaft worden. Er lag nog een ander boekje ook, dat ging dus ook mee. Er lagen natuurlijk nog wel meer boeken die we wel leuk vonden maar je moet niet overdrijven, niet dan?

Pokhouten kastdeurknop in het interieur van de boltjalk Ebenhaezer in het Veenkoloniaal museum in Veendam..

Voor Henk nieuwe scheermesjes gehaald; hij heeft er nog minstens 20, maar die zijn niet te gebruiken omdat ze bij een ander type meshouder horen. De nieuwe Etos mesjes pasten gelukkig wel.

Toen we weer aan boord waren was het intussen al bijna 2 uur. Gelukkig hadden we voordat we het museum in gingen nog een kop koffie gedronken op een terrasje, we konden er dus wel even tegen. Ik heb de restant nassi van gisteren in de koekenpan gedaan en we hebben het lekker opgegeten. Koelen in een natte theedoek is een prima manier om spullen koel te houden. Het was vannacht goed nat geworden dus er was heel wat water te verdampen. Toen we gegeten hadden begon het weer op te knappen. Zelfs het weerbericht valt niet tegen, hier in het noorden zou het morgen redelijk droog blijven. 's Middags laat is Anja ons komen halen, we zijn naar de verjaardag van Reinold geweest. Daar hebben we een barbecue (dat is traditie daar) gehouden. Bets en Menno keken wel vreemd op dat wij daar zaten, we hadden ze niet aan de telefoon kunnen krijgen. Tegen 10 uur weer naar boord.

Dag 94: Zaterdag 2 augustus 2008

Vanmorgen om half 8 al verhalen, we zijn vlak voor de volgende brug gaan liggen. Om 8 uur was de crew voor de bruggen er en na het betalen van de haven zijn we vertrokken. Om half 10 waren we bij Zuidbroek op het Winschoterdiep, om half 11 hadden we de Rengersbrug bij Hoogezand gepasseerd.

Ons gerealiseerd dat er niet 3 nog werkende scheepswerven zijn aan het Winschoterdiep, maar wel 5. Er is er nog een in Sappemeer en ook nog 1 in Waterhuizen. Om twintig voor 12 waren we de gemeentegrens van Groningen gepasseerd, om 12 uur hebben we afgemeerd in de Oosterhaven van Groningen.

We hadden er rekening met mee gehouden dat deze haven duurder zou zijn dan die van Veendam (dat was 4 Euro 20 per dag), en dat klopte ook wel. We betalen hier 12 Euro 65 per dag. In heel wat havens wordt de 40 cm die we langer dan 8 meter lang zijn verwaarloosd, hier betaal je voor elke centimeter. Ja, Groningen is iets heel anders dan Veendam werd er gezegd. Klopt!

Na de middagboterham de stad in. Er zullen nog wat boodschappen gedaan moeten worden en we willen eigenlijk ook nog wel wat zien. Het was winderig maar warm in de stad, er dreigden buien. Toen we op de Grote Markt waren beland hadden we het zweet op de rug staan. Eerst maar even naar de VVV om een plattegrond van de stad te halen.

*Linksonder: Het Snitgerorgel met delen uit 1480.
Boven: Het Rococo orgel van Le Picard uit 1742.*

Daarna zijn we de Martinikerk in gegaan, eigenlijk alleen maar even om uit de wind rustig te kunnen zitten om de kaart te bestuderen. Laat er nu binnen een half uur een orgelbespeling zijn! We hebben dus even uitgepuft en daarna genoten van het spel op 2 verschillende orgels. Er kwam jammer genoeg een bui over die mij een stekende hoofdpijn bezorgde. Toen de bespeling over was was de bui dat ook evenals mijn hoofdpijn.

We hadden de rugzak nog vol met boodschappen zitten dus die hebben we toen maar naar boord gebracht en zijn we aan boord koffie gaan drinken. Morgen gaan we nog eens in de stad kijken. Het weerbericht belooft niet veel goeds.

Dag 94: Zondag 3 augustus 2008

Gisteravond toen we al in bed lagen belde Janneke dat ze weer thuis waren. Ze hadden meer als 2 uur vertraging gehad vanaf de Kanaaleilanden. Vannacht en vanmorgen heeft het gehoosd. Alles was grijs toen we wakker werden. We hadden gisteren het dakje opgerold, dat hadden we waarschijnlijk niet moeten doen. Misschien dat het dan droger was gebleven.

Vanmorgen nog eens naar de Martinikerk geweest, er was een andere organist bezig dan gisteren. Die van gisteren deed het veel beter. De dienst begon al om half 10, we waren vroeg gegaan (in de hoop dat het droog zou blijven tijdens het fietsen en dat is gelukt) en dat was maar goed ook want we waren er even over half 10. Zodoende waren we ook al weer vroeg buiten.

De Kornbeurs en Der Aa kerk

Nog wat door de stad gefietst, zo druk als het gisteren was, zo leeg waren de straten nu. Nu konden we alle mooie oude gebouwen goed zien. We hebben de Waag gezien, zijn op zoek naar de Lutherse kerk bij en in het Heilige Geest Gasthuis geweest, maar de kerk niet gevonden.

Bij het Heilige Geest Gasthuis

Dan maar weer de andere kant op via een andere straat en daar zo goed als tegen het Pepergasthuis aan gereden. Dit gasthuis is al net zo oud als het Heilige Geest, maar stond tegen de vroegere stadsmuur.

Boven: De Olle Grieze (Martinitorren)

Onder: Een gedeelte van het Pepergasthuis

Die muur zit er nog steeds gedeeltelijk in en het gasthuis is indrukwekkend groot. Een oase van rust en stilte in de drukke stad met heel veel kleine huisjes voor oudere mensen. We waren zo vroeg weer aan boord dat we nog uitgebreid de tijd genomen hebben voor koffie en "de borrel na kerktijd".

Koftjalk Alberdina

'sMiddags ging de zon zowaar schijnen, maar we waren nog maar een klein eindje op weg toen de volgende bui al weer dreigde. We zijn naar het scheepvaartmuseum geweest. Een heel interessant gebouw waar dat museum in zit, allemaal trappetjes, hoekjes en een heel grote zolder waar het nog steeds erg warm was. Ze hadden er eigenlijk een lift moeten hebben, ik heb me de trappen opgehesen en weer voorzichtig naar beneden laten zakken. Maar, de collectie is dan ook zeer de moeite waard. Toen we rond waren hebben we bij de koffieautomaat in de hal een bakje genomen, daar waren we wel aan toe. Bij het afrekenen van die koffie met de baliedame aan de praat geraakt en toen bleek dat we als 65+ korting hadden kunnen krijgen. We zien er kennelijk nog niet genoeg 65+ uit. De dame vond dat ik dan maar een zakje snoep uit moest zoeken voor het te veel betaalde. Toch aardig van haar.

Motor met open verdampingskoeling van het merk Witte.

Op de terugweg haast gemaakt, de volgende bui was al weer komende. We waren nog maar net aan boord toen het al weer met bakken tegelijk naar beneden kwam. We hebben toen het even een beetje droog leek te worden het dakje maar weer uitgerold. Brandstof overgeheveld, zodat we niet in de problemen komen op onze thuisreis. Na het eten ook de watervoorraad weer op peil gebracht. Dan hoeven we het kattewasje 's morgens niet overslaan omdat we anders geen water meer zouden hebben om te drinken. Henk is nog een rondje door de haven gaan doen om te kijken of hij iets bijzonders kon opmerken. Hij heeft een praatje gemaakt met de havenmeester. Ze hebben hier een afzuiginstallatie voor bilge - en zwart water, de havenmeester had de afgelopen week de installatie helemaal 2x gebruikt. Dat is dus nog geen succes ondanks de komende wettelijke verplichting.

Dag 96: Maandag 4 augustus 2008 naar Bergum

Zon om te beginnen, maar wel veel wolken. Op het nieuws hoorden we dat in Lutjegast (waar Abel Tasman vandaan kwam) een wervelstorm gehad hebben gisteren. Het schijnt van een heel uitzonderlijke omvang geweest te zijn, hoewel ze er in Grootegast, waar het dorp bij hoort en dat maar een paar kilometer naar het zuiden ligt, niets van gemerkt hebben. Er was zelfs een kano uit het water gezogen en 10 meter verder op het land geparkeerd. Van een aantal huizen was een gedeelte van het dak weg, de burgemeester schatte de schade op een paar miljoen. Hier zijn alleen een paar grote regenbuien over getrokken. Eigenlijk heeft het de hele nacht geregend, vandaar dat ik het wel lekker vond dat de zon scheen vanmorgen.

Verhaalpot in de Oostersluis te Groningen.

10 voor 8 hebben we losgemaakt en zijn gaan varen. Om kwart voor 9 waren we door de Oostersluis, we hebben dus een tijdje mogen wachten. 1 van de Gerrit Krolbruggen is een half drijvende brug, die moest open, de andere 2 konden we zo onderdoor.

Ik heb me tijdens de regenbuien vermoed met het opnieuw opmaken van het bed. Henk vond dat het bed vochtig werd, wat wil je ook: er is zoveel water naar beneden gekomen de laatste tijd. Dat water was dan wel buiten, maar de kachel is niet aan geweest dus het wordt zo langzamerhand binnen ook behoorlijk vochtig. Bed opmaken is echt topsport aan boord! De zak met wasgoed gaat vanmiddag in de machinekamer, hier ruikt hij wat al te sterk.

Jachtwerf Brandsma in Rohel

Half 12 sluis Gaarkeuken uit. Bij het schutten was het net weer een beetje droog, maar de lucht is zeer fotogeniek.

Om kwart over 12 bij Stroobos even voor de kant gegaan om rustig te kunnen eten, om 12 uur 5 weer verder. Om half 3 waren we op het Burgumermeer. Ik ben maar weer naar binnen gegaan, we hebben de wind recht op de kop en dat geeft een ontzettende hoop buiswater. Toen we weer tussen de weilanden zaten ben ik weer naar buiten gegaan. Kwart over 3 afgemeerd in jachthaven Burgum. Een aardige buurman hielp bij het vastleggen. Even een kopje koffie / thee gedronken, Henk had het koud gekregen aan het roer. Daarna de fietsen op het steigertje. Het brood is weer eens bijna op en zo is er nog wel het een en ander.

Het oude centrum van Burgum is helemaal gemoderniseerd, er is een Aldi en een Plus. Na de boodschappen nog even wat rond gereden, erg veel mooi ouds is er niet meer. De zuivelfabriek vlak bij de jachthaven is gesloten. Maar, ze hebben tegenwoordig ook een kringloopwinkel. Natuurlijk moest Henk in de platenbak snuffelen, hij vond nog een paar interessante platen ook. Omdat de rugzak al vol met boodschappen zat die platen maar in een plastic tasje aan het stuur vervoerd. Terug op de haven de havenmeester opgezocht. Hij vertelde dat hij al langs geweest was maar we konden blijven liggen waar we lagen. Het havengeld was bijna zo goedkoop als in Veendam. Alleen kwam er nog wel 1 Euro 50 toeristenbelasting bij. Zelfs dan was het best te doen.

De ligplaats van sleepboot Eems in het van Starkenborgh kanaal

Na het eten tijdens de afwas kwam het bootje dat in het boothuis hier tegenover thuis hoort terug. De deuren van dat boothuis stonden vreselijk te klapperen toen we hier aanlegden. Er was verondersteld dat de deuren wel gewoon dicht zouden blijven. Geen rekening gehouden met de sterke wind dus. De havenmeester heeft ze goed dicht gedaan. Het bleek dat er een politiebootje in dat boothuis thuis hoorde. Nu moesten ze de balk die de deuren dicht houdt open wurmen. Dat viel nog niet eens mee. Die jongens bleken gewoon niet zo'n technisch inzicht te hebben, ze probeerden nadat het bootje vast gemaakt was eerst de deur met de balk dicht te doen, daarna pas de deur die er achter moest vallen. Het ging alles met elkaar niet direct handig. Er zijn nog diverse regenbuien over getrokken. Het weerbericht belooft voor morgen droger weer, voor woensdag zelfs heel redelijk en warm weer.

Dag 97: Dinsdag 5 augustus 2008 naar Stavoren

Zonnig vanmorgen en helemaal onbewolkt. Half 8 varen. Het was heel rustig, mooi en weinig verkeer.

Om kwart over 9 waren we bij Grou, er kwamen vanuit het zuidwesten wolken opzetten. Die zijn de hele dag gebleven, maar het bleef zonnig en droog. Er kwam nu meer verkeer, kennelijk starten de meeste schippers laat.

Kwart over 10 waren we op het Sneekmeer, het is er druk. Geen wonder, want het is Sneekweek.

Om twintig over 11 stuurboord uit, het Johan Frisokanaal in. Het is overall is het nu een gekrioel van bootjes. Om 11 uur 45 kwamen we een aanlegplaats tegen, we hebben aangelegd om even ontspannen een broodje te kunnen eten. Ongelofelijk zo slordig sommige mensen kunnen en durven varen. Af en toe krijg je echt het idee dat ze levensmoe zijn.

Het rechtterschip houdt stuurboord in de vaargeul (groene tonnen kant) de linker steekt zondermeer de vaargeul over. Gelukkig stopte het rechtterschip op tijd.

Plotseling voor een groot binnenschip over steken, of de vaarroute oversteken zonder dat wie dan ook voorrang wil geven, we hebben diverse keren dingen gezien die ons de griezels over de rug doen lopen.

Om even over half 1 weer verder, de wind die tot nu toe nog vrij stevig was zwakt wat af.

Op de Fluessen hebben we de Beatrix gezien, het schip waarmee gehandicaptten kunnen zeilen. Het is een soort catamaran, dus met 2 rompen naast elkaar en zo groot als een oud binnenschip. Dat is wel heel stabiel varen.

Tegen 4 uur waren we voor de Johan Frisosluis in Stavoren. Ze hebben een heel lang stuk van het kanaal voor de sluis afgezet, daar kunnen de schepen die door de sluis willen in 2 rijen naast elkaar afmeren om te wachten voor de schutting. Ze werken er erg hard, bij elke schutting worden er zoveel mogelijk boten in de sluis gepropt.

We hoefden maar 2 schuttingen te wachten, om 40 over 4 waren we al aan de beurt. Het verschil tussen voor en na de sluis is ook maar ongeveer een halve meter dus daar gaat ook maar weinig tijd in zitten.

We hebben besloten om in de buitenhaven te overnachten, ondanks het geklepper van lijnen tegen masten en het geluid van de windmolens.

De buitenhaven is direct om de hoek van de sluis, we hebben ons aangemeld en een boxnummer toegewezen gekregen. Om kwart voor 5 lagen we in een box.

Ik voelde me niet erg lekker (er zit weer een bui in de lucht, dus hoofdpijn) en Henk stelde voor dat ik even onder de douche zou gaan, dan voel je je veel prettiger zei hij. Dus met m'n hele handel naar het toiletgebouw. Daar zat een mededeling op de deur geplakt dat het toiletgebouw buiten bedrijf was. We werden verwezen naar het toiletgebouw bij het strand. Daar bleek de douche nog weer eens apart betaald te moeten worden. Natuurlijk geen geld mee (want douches zijn bij het liggeld inbegrepen), maar het lampje van 2 douches brandde nog. Ik had me al uitgekleeft, dus m'n spullen verhuisd naar de enige douchecabine die open was. Op de knop gedrukt en waarachtig er kwam warm water! Me snel ingezeept en weer afgespoeld, net voordat de straal er mee ophield. Ondertussen waren m'n kleren ook nog eens gevallen, dat douchehokje was zo verschrikkelijk klein dat er het een en ander nat werd. Alles met elkaar niet direct om van op te knappen. Toen ik weer aan boord was is Henk naar het toiletgebouw gegaan. Toen was de mededeling van de deur verdwenen, dus hij is met z'n spullen naar de douches gegaan. Hij was binnen heel korte tijd weer terug, gewassen en wel. Maar ook niet helemaal happy, want hij had zich met koud moeten douchen.

Dag 98: Woensdag 6 augustus 2008

Toen we wakker werden vanmorgen was het zonnig en door het raampje boven ons bed zagen we alleen maar blauw. Later bleek dat er wel enige witte veren waren, maar: zonnig. Dat is het de bijna hele dag gebleven, er is maar 1 dikke bui overgetrokken van Noord Holland naar Friesland. Maakte niet veel uit, het is droog gebleven. Tegen 8 uur het bed uit, Henk heeft de spullen van de stuurautomaat opgezocht. Die hebben we onze hele tocht nog niet gebruikt, echt automatisch werkt het ook niet meer.

Foto: Freddy Arends

Maar in combinatie met onze GPS is het nog wel bruikbaar. De GPS geprogrammeerd zodat die ons aanwijzingen kon geven welke koers dat we moesten varen.

Om kwart over 9 Maarten opgebeld om te vertellen dat we vertrokken en dat we met een ouden-van-dagen snelheid van misschien wel 7 of 8 kilometer naar de overkant gingen. We hadden intussen al geconstateerd dat de beloofde zuidenwind nog niet aan gekomen was, hij was nog steeds zuid west. Pal op kop dus, zodra de haven uit waren was het stampen. Allicht, bij zuid westenwind ligt Stavoren aan lagerwal. De snelheid was dus niet veel meer dan 6 km/u. Na een half uurtje werden de golven iets minder steil wat toch wel iets prettiger varen is.

Tegen half 11 kwam een aantal schepen in zicht die kennelijk uit Medenblik vertrokken waren en een daarvan was van Maarten! Die was ons maar een eindje tegemoet gevaren. Zijn schip kan veel harder dan de onze, ze hadden hem even lekker laten "rennen". Maar tegen 12 uur waren we samen aan de overkant en in Medenblik voor de brug. We kregen alle tijd om elkaar te begroeten en een boterham te eten, want tot 1 uur had het brug en sluis personeel middagpauze.

Om 1 uur konden we dus door de brug, daar lag intussen al een aardige file voor. Er volgden kort op elkaar ook nog 2 sluisen, waarvan de 2e erg diep: die gaat de Wieringermeer in. Het sluispersoneel (op afstand) vroeg of we zover mogelijk naar voren wilden in de sluis, het hele konvooi kon er in gepropt worden. Toen we die 2e sluis door waren was het ondertussen al 2 uur. Diegenen die voor ons lagen en wat ons nog voorbij kon ging meteen stevig doorvaren (ze moesten vanavond er nog zijn), maar dat vonden wij niet zo erg. Zoveel haast hadden wij niet.

Bovendien hadden we nu bij een van de schepen een heel goed uitzicht op hoe goed zijn gasinstallatie wel was: een gasfles met wat sjoerband vastgezet, de regelaar en alle koppelingen gewoon buiten op het zwemplateautje. Henk zijn haren gingen recht overeind staan: veilig is iets heel anders.

De gemeente Wieringermeer weet kennelijk dat je ondieptes aan moet geven en af moet dekken. Dat deden zij ook: met stokken. Er is kennelijk geredeneerd dat die duidelijk geen stokken voor visnetten moeten zijn, ze hadden dus een lik verf gekregen. Alleen dat aan stuurboord en bakboord dat verschillende kleuren zouden moeten zijn, daar hadden ze denkkelijk geen idee van. Wieringermeer had alleen een pot rode verf in de aanbieding, aan beide kanten van het water stonden stokken met een brede rode band. Tegen 16 uur aangelegd in Middenmeer. Daar is de aanlegmogelijkheid fors uitgebreid, er zijn over een paar honderd meter paaltjes in de wal geslagen en er staan zelfs elektriciteit paaltjes en aansluitingen voor water. Op papiertjes aan de lantaarnpaaltjes stond dat je verzocht werd je tussen 7 en half 8 te melden bij de havenmeester. Dat hebben we dus maar gedaan, het havengeld was zeer betaalbaar, de toiletgelegenheid schoon en voldoende. Tussen aankomst en melden bij de havenmeester ons onledig gehouden met bijkletsen. Er viel een hoop te vertellen: Maarten is in Turkije geweest met z'n camper en natuurlijk moesten wij vertellen over de Warta. Er is zoveel gebeurd dat het in een paar uur niet bij te praten valt.

Dag 99: Donderdag 7 augustus 2008

Een echte boerennacht gemaakt. Toen we eindelijk wakker werden was het grijs. Het weerbericht was ook niet bepaald optimistisch geweest gisteravond: regen en onweer.

Het begon al te regenen en te onweren toen we om kwart voor 10 vertrokken. Ik mocht niet boven komen, maar toen we tegen half 10 bij de Westfriese sluis kwamen mocht ik in vol ornaat toch wel komen. Lastige sluis, hij is erg diep, we moeten weer naar boven. De potjes zitten erg ver uit elkaar, ik schat 2 meter.

Tijdens de schutting kwam er een stortbui, we lagen halverwege in de sluis maar de deuren werden wazig. Kwart voor 11 uit de sluis. Toen we er uit waren ben ik gelijk weer naar beneden gegaan, ik sopte in m'n sandalen. Verschoond en het voorluik dat ik tijdens de bui al verder naar beneden had gezet nog maar een stukje laten zakken. Het moet wel kunnen ventileren nog, maar ik wil het bed niet nog natter laten worden als het nu al was geworden. De regen was zo ongeveer horizontaal onder het zeiltje door geslagen.

11 uur Braaksluis in het kanaal Omval - Kolhorn. Nog steeds regen, maar deze sluis ging weer naar beneden en het was hooguit 20 cm. Henk vond dat hij dat wel in z'n eentje doen kon. Om 10 over 11 er al weer uit, het duurde zo lang omdat er op het laatste moment nog een paar schepen bij kwamen.

Niet lang daarna hebben we even aangelegd om koffie te drinken en daarna zijn we blijven liggen om brood te eten. Gedurende die tijd was het droog. Om even voor half 2 weer verder.

Half 3 door de Roskamsluis, het gaat weer regenen. Drie uur Langedijk voorbij, onder de Broek Hornerbrug door. De spoorbrug daarna is een hefbrug, de boot die voor ons aan voer had kennelijk om een opening gevraagd (hij is veel hoger dan wij hoewel wij er wel onderdoor hadden gekund) want de brug werd geheven.

Wij konden zo aansluiten en door varen. Er kwam weer een dikke bui aan, alles werd voor ons weer donkergrijs. Ik ben naar binnen gegaan en Henk heeft z'n regenbroek maar weer aan gedaan. Om 4 uur even naar stuurboord gegaan, de Hoornse Vaart bij Oudorp op. Voor de wal gegaan, Henk was zo ongeveer staande verdronken. Het is weer een onweersbui. De nieuwsdienst heeft het over wateroverlast op diverse plaatsen, de waarschuwingen voor het verkeer na het nieuws gingen behalve over files over straten die blank staan. Een van de tunnels onder de Maas in Rotterdam heeft last van het water, om 7 stond er nog aan beide kanten een kilometers lange file. Het is dus echt beestenweer. Het weerbericht gaf ook al geen reden om optimistisch te zijn. We hebben bij Maarten aan boord een borrel voor het eten gedronken, natuurlijk uitgebreid gekletst, het was zo maar bij half 8. Als hazen met iets te eten bezig gegaan, dat was in een vloek en een zucht klaar (blik), om 8 uur waren we zelfs al met de afwas klaar. Henk is zo rozig als maar zijn kan, ik heb ook de lamp een beetje uit.

Dag 100: Vrijdag 8 augustus 2008 naar Uitgeest

Heel moeizaam wakker geworden, maar de zon scheen. Er was zo te zien wel bewolking, maar niet veel. Later bleek dat snel te veranderen, om 10 uur regende het weer.

Kwart voor 10 zijn we gaan varen. Het eerste stuk was best interessant, veel boten en bootjes langs de kant. Kwart over 10 zaten we in het centrum van Alkmaar. Hier was veel "bootjes leed": veel half gezonken bootjes en / of verrotte casco's. Bij Akersloot Maarten en Freddy uitgezwaaid, die waren thuis. Wij zijn verder naar het Uitgeestermeer gegaan, daar voor Uitgeest was het wirwar

van kleine bootjes. Allemaal zeilschool bootjes, vlak voor de brug dreef een Valkje. De jeugdige bemanning had net de zeilen gestreken maar geen rekening gehouden met de wind. Die liet ze daar voor die brug drijven en ze hadden geen idee wat ze moesten doen. Eerst werd er geprobeerd gang te krijgen door de fok uit te rollen, maar dat hielp niet veel. Toen werd er vanaf de kant gesuggereerd om een peddel te proberen, en waarachtig, toen kwamen ze bij het steigertje waar de instructeur stond. Henk kent die instructeur en ging naar het voordek om even te babbelen. Daarna toch maar onder de brug door. Onze box was leeg, we konden er zo weer in. Om 2 minuten voor 12 hadden we weer aangelegd. Gisteravond hadden we al via een telefoontje van Peter gehoord dat onze auto in Uitgeest op ons stond te wachten. We konden dus zo wat spullen in de auto zetten om mee naar huis te nemen. Thuis lag een hoop papierwerk op ons te wachten.

De tuin heeft dringend een strenge hand nodig om weer aanvaardbaar te worden. Maar: de braam heeft nog vruchten, en het appelboompje heeft ook appels. De braam hadden we wel verwacht, maar de appel bloeide nog maar net toen we weg gingen. Ik had het een en ander mee genomen van boord om te eten vanavond, maar toen ik ging kijken wat er wel was bleek dat ik een hoop vergeten was. Moest dus toch nog gauw een boodschap doen. Waarschijnlijk gebeurt dat de komende dagen nog wel vaker.

We hebben een buitengewone en interessante reis gehad met veel avonturen. We hebben in 390 uur 2901 km afgelegd en daarbij 764 liter brandstof verbruikt. Dit is een verbruik van 1,95 liter per uur.

We zien al weer uit naar de volgende reis!

*Foto: Luuk de Jong
Hebwerk Nederfinow.*